

MUSEOVIRASTO/ RAKENNUSHISTORIAN OSASTO
Työselostus

Tutkija			Aika
Pekka Kärki			1967
Paikkakunta	Kaup.osa/ Kylä	Kortteli/ Tila	Tontti
Porvoo			
Osoite			
Vanhakaupunki			
Tutkimuksen laatu			
Inventointi ja taiteellinen sekä historiallinen arviointi			

Työselostus

Vanhankaupungin inventointi sekä taiteellinen ja historiallinen arviointi.
Muinaistieteellinen toimikunta, rakennushistoriallinen toimisto, Pekka
Kärki, 1967. 47 s.

Piirroksat

Valokuvat

Muuta

Luokittu

Muinaistieteellisen toimikunta on kesällä 1967 laatinut Porvoon vanhankaupungin rakennuksista ja miljööstä inventoinnin, jonka tarkoituksena on paitsi selvittää kaupunginosan nykyisen rakennuskannan historiallista ja taidehistoriallista asemaa, myös olla rakennuskohtainen suoje-
luohjelma vanhankaupungin uutta asemakaavaa silmälläpitäen.

~~Suojeluohjelma on esitetty mahdollisimman neutraalissa muodossa.~~ Inventoinnissa ja sen ohessa seuraavassa kartassa 1:1000 on esitetty kaikkien rakennusten ~~rakennustyyppien~~ arkkitehtonisten, ^{historiallisten} kansatieteellisten, historiallisten, ja esteettisten ^{arvioinnin} kvalitettien arviointi. Myös ns. miljöötai-
teelliset arvot, jotka muodostuvat arkkitehtonisten kokonaisuuksien, ~~muun~~ rakennus- ja katumateriaalien, topografian, ~~valaistuksen~~ ^{muun} olosuhteiden ja ihmisten elämänmenon yhdistelmästä, pyrittiin arvioimaan mahdollisimman ~~objektivisesti~~ puolueettomasti. Arviointiperusteet on esitetty jäljempänä

Inventoinnissa on rajoitattu vain rakennusten tärkeimpien piirteiden esittelyyn, vaikka ~~kaikki~~ jokainen rakennus onkin ollut työn aikana tarkemman tutkimuksen kohteena sen mukaan kuin rakennushistoriallinen problematiikka vaati. Rakennuksista on ilmaistu nykyinen ja alkuperäinen käyttötarkoitus, rakennusmateriaali, mikäli se ei ole puu, rakennusaika (ei kaikista ulkorakennuksista) sekä ulkoarkkitehtuurin pääpiirteet. Näiden tietojen jälkeen on kapiteelikirjaimilla esitetty rakennuksen kvalitatiivinen arviointi sekä kyseisen katuosuuden miljöötai-
teellinen arvo. Tätä seuraava merkintä pvk. tarkoittaa rakennuksen Valtionarkistossa säilytettävän ~~vanhemman~~ vakuutuskirjan numeroa. Suurin osa rakennusten historiallisista tiedoista on saatu näistä palovakuutus-
kirjoista. Myös Porvoon maistraatin piirustusarkisto on erittäin tärkeä lähdesarja, ja ^{inventoinnissa} piirustuksissa on esitetty tärkeämpien ^{vanhojen} piirustusten tekovuosi.

Rakennukset ja miljööt on ~~xxx~~ taiteellisten ja historiallisten arvojensa perusteella jaoteltu kolmeen pääluokkaan: säilyttämisen arvoisiin, säilyttämiskelpoisiin ja antikvaarisesti mielenkiinnottomiin. Nämä pääryhmät

I/1, Välikatu 10 - Iso Jokikatu 9
 rak. 1, 1- ja 2-kerroksinen pitkänurkkainen asuinrakennus, rakennettu n. 1770, kapea uurrettu vaakalaudoitus 1800-luvun lopulta, seiniä korotettu, sekundäärinen satulakatto, alunperin taitekatto, ~~xxxxxxx~~ ^{4-12-6-ruutuinen} primaaritset ikkunat.
 A1, MA2, ^{aivoeläkässä} ~~herkässä~~ miljöössä sijaitseva hieno puurakennus, taidemaalauksella koristettu, ~~1881, 1884~~ tekatto olisi palautettava muutospiir. 1881, 1884

rak. 2: Peiterimalaudoitettu ulkorakennus, 1824, alunperin talli, tunkio, ~~ja~~ navetta ja lato, aumakatto
 A1, MA2, miljöön kannalta erittäin tärkeä rakennus

rak. 3, pitkänurkkainen 2-kerroksinen aitta, ~~1824~~ 1825
 A1

rak. 4 (Jokikadun länsipuolella), pitkänurkkainen liikerakennus, alunperin asuinrakennus, 1824, uurrettu vaakalaudoitus, näyteikkunat, satulakatto
 A, MA2, ^{tärkeä miljöörakennus}

rak. 5, pitkänurkkainen 2-kerroksinen ranta-aitta, 1794, peiterimavuoraus, joen puolella sekund. 2-ruutuinen ikkuna
 A1, ~~ja~~ ulkoasu olisi kunnostettava, ikkunajako muutettava

rak. 6, pitkänurkkainen ulkorakennus, makasiini, 1788, peiterimalaudoitus, katufasadissa uurrettu vaakalaudoitus
 A1, ^{MA2} keskeinen miljöörakennus,

3 vain 5

I/2, Iso Jokikatu 11

Rak. 1, asuinrakennus, 1779, pihasiipi 1790, pitkänurkat poistettu sekundäärisesti, uusrenessanssivuoraus, aumakatto, T-jakoiset ikkunat

A, MA1, erittäin vaativassa miljöössä sijaitseva ~~hieman kookas~~ rakennus, ^{ulkoasu kunnostettava}

pvk. 1419
 muutospiir. 1889, 1930

rak. 2, ulkorakennus, katufasadissa uurrettu vaakalaudoitus, pulpettikatto
 C, MA1

rak. 3, pitkänurkkainen 2-kerroksinen aitta, 1780, satulakatto
 A, MA2, hienon katumiljöön oleellinen osa

I/3, Iso Jokikatu 13 - Välikatu 14

rak. 1, 1 1/2-kerroksinen asuinrakennus, rakennettu 1852 ~~ruutukaavan mukaiseen paikkaan tonttia~~, rapattu, korotettu 1889, satulakatto

C, MA1, miljööseen sopeutuminen rakennus, ^{alunperin}

pvk. 4909
 muutospiir. 1889

rak. 2, 2-kerroksinen ulkorakennus, kadun puolelle 1-kerroksinen, 1824, alakerta hirsistä, yläkerta peiterimalaudoitettu, alunperin talli, navetta, heinälato ym. Katto sortunut, yläkerta ~~erittäin purettu~~ 1966
 B, MA2, uudisrakennuksen on noudatettava tämän rakennuksen volyymin

I/4, Iso Jokikatu 15 - Välikatu 16

Rak. 1, 2-kerroksinen pitkänurkkainen asuinrakennus, alakerta 1761, yläkerta 1812, keskellä alunperin porttikäytävä, uurrettu vaakalaudoitus 1887, T-jakoiset ikkunat, aumakatto. 1-kerroksinen pihasiipi ~~rakennettu~~ sekundäärinen, 1800-luvun alkupuolelta.

A, MA1, *ulkoasu räusistymät, kunnostettava*
pvk. 610 *ulkoasu*

~~xxxxxx~~ muutospiir. 1875, 1887, 1891, 1923

rak. 2, 2-kerroksinen pitkänurkkainen ulkorakennus, kadun puolel-
le 1-kerroksinen, alunperin *mykän* talli ja tunkio, rakennettu 1800-lu-
vun alkupuolella, katufasadissa primäärinen vaakalaudoitus, sa-
tulakatto uusittu 1889 *erittäin tärkeä*

A1, MA2, ~~ehdottomasti säilytettävä~~ miljöörakennus, *huonokuntoinen*

I/5, Iso Jokikatu 17 - Sillanmäki 1

rak. 1, 2-kerroksinen ~~pikkurakennus~~ asuin-lii-
kerakennus, 1760, yläkerrassa ~~vain~~ päätykamarit, pihaseinässä
primääri pystyvuoraus, katufasadissa kapea uurrettu vaakalaudoi-
tus 1887, sekundääri satulakatto, ~~seiniä~~ alunperin taitekatto,
3- ja 2-ruutuiset ikkunat

A1, MA1, jokirannan keskeinen rakennus, taitekatto palautettava
pvk. 5605

muutospiir. 1885, 1892, 1902

rak. 2, asuinrakennus 1760, uurrettu vaakalaudoitus ja liseenit
1800-luvun alusta, ~~rakennettu~~ satulakatto, 3- ja 6-ruutuiset ik-
kunat

A 1, MA2/MA1, *Sillanmäen miljöörä edellinen rakennus.*
muutospiir. 1887, 1889

rak. 3, hirsinen ulkorakennus, 1801, katufasadissa vaakalaudoi-
tus, satulakatto, alunperin talli, tunkio, navetta

A1, MA2, *erittäin kiinteästi edellinen*

rak. 4, ~~xxx~~ asuinrakennus, 1815, alunperin leivintupa, uurrettu
vaakalaudoitus, satulakatto 6-ruut. ikkunat

A,

rak. 5, puuliiteri, 1810, uurrettu vaakalaudoitus

B

rak. 6, liiteri, 1818 ja 1800-luvun lopulla, katufasadissa *uudeksi* ka-
pea peiterimalaudoitus, pulpettikatto

C, MA2

I/6, Välikatu 19 - Kirkontörmä

rak. 1, 2-kerroksinen pitkänurkkainen asuinrakennus, n. 1764,
pihafasadissa *primäärinen* ~~xxx~~ pysty-
laudoitus, katufasadissa kapea uurrettu vaakalaudoitus, satulakatto, alunperin taitekatto, sei-
nät vahvistettu följareilla, sisäänkäynti muutettu 1867 katufasa-
dista pohjoispäättyyn, *4-ruutuiset ikkunat*.

A1, MA2, ~~xxx~~ keskeinen rakennus kirkon lähimiljöössä, *taitekatto*
~~xxx~~ pvk. 10295 *palautettava*

muutospiir. 1865, 1867

rak. 2, asuinrakennus 1700-luvun loppu lta, sekundääri peiterima-
vuoraus, pikkuruutuiset ikkunat, satulakatto

A1, MA2, hyväkuntoinen *ja palautettava rakennus.*

6.
rak. 3, puuliiteri,
A1

rak. 4, ulkorakennus ja kirkon lämpökeskus, 1950-luvulta, peite-
rimalaudoitus, pulpettikatto
C, MA2, sopeutuu varsin hyvin miljööseen.

I/7, Pieni Jokikatu 1 - Sillanmäki 2

rak. 1, 2-kerroksinen asuinrakennus, alakerta 1789, yläkerta
1824, länsisiiven pohjoisosa 1828, yläkerta alunperin alakertaa
kapeampi, yläkerrassa oli länsi- ja eteläseinillä avoparveke,
laudoitettiin umpeen ~~1910~~ 1901, yksinkeratinen uusrenessanssi-
vuoraus, 2- ja 3-jakoiset ikkunat, aumakatto

B, MA2/MA1

pvk. 1002

muutospiir. 1901

rak. 2, asuinrakennus, ~~1827~~ 1832, alunperin talonpoikaistupa,
uuritettu vaakalaudoitus, 4-ruutuiset ikkunat, satulakatto

B, MA2

muutospiir. 1906, 1914

rak. 3, asuinrakennus 1800-luvun alusta, alunperin talli ja na-
vetta, asuinrakennukseksi 1904, uusrenessanssivuoraus 1914, 4-
ruutuiset ikkunat, aumakatto

C, MA2

muutospiir. 1904, 1914

rak. 4, pystylaudoitettu liiteri

C

I/8a, Pieni jokikatu 3 - Välikatu 22

rak. 1, asuinrakennus uudempi tiilestä, roiskerapattu, ~~xxx~~ auma-
katto ~~xxxx~~ MA1, *vähäjäätöne rakennusmateriaali*

C, MA1, arkkitehtonisesti *kehno*, miljööseen sopimaton, *Belounda*
hiekkatiilistä tehty aita olisi muutettava *korvattava lauto-aidalla*.

rak. 2, asuinrakennus, 1800, alunperin talli ja lato, peiterima
vuoraus, *Pohjoispäädyssä* rappaus, Täyskorjaus 1965-66 (Terttu
Mentula), *maalatut* ikkunaluukut ym., kustavilainen katuovi siir-
retty muualta, 16-ruutuiset ikkunat

A, MA2, romantisoivasti entistetty, mutta silti paikkaansa
puolustava rakennus

I/8b, Pieni Jokikatu 2

rak. 1, kolmesta osasta koostuva asuinrakennus, kadun suuntaanne
itäsiipi vanhin, sitä jatkettu pohjoissiiven keskiosalla jol-
loinkin 1800-luvun alkupuolella. Pohjoissiiven länsiosa on ra-
kennettu 1900, se oli alunperin pesutupa. Rakennuksessa on uur-
rettu vaakalaudoitus ja satulakatto.

B, MA1

muutospiir. 1900

I/9-10a, Välikatu 24

~~XXXXXXXXXXXX~~ rak. 1, asuinrakennus, 1818, peiterimalaudoitus ^(uurrettu)
1967, seinien korotus ja uusi satulakatto 1907.

B, ~~MA1~~ MA2
~~XXXXXX~~ pvk. 892

rak. 2, pystyлаudoitettu vaja

C

I/9-10b, Pieni Jokikatu 4

rak. 1, asuinrakennus 1800-luvulta, alunperin pesutupa ja värjäämö, muutettu asuinrakennukseksi 1892, länsipää sekundaariseen uurrettu vaakalaudoitus katufasadissa, pihafasadissa peiterimalaudoitus, satulakatto. 1966 tehty keskuslämmitys.

B, MA1

muutospiir. 1892

rak. 2, ulkorakennus, uurrettu vaakalaudoitus

B, ~~MA1~~ MA1

rak. 3, käymälä

C

I/11a, Kankurinkuja 3 - Pieni Jokikatu

rak. 1, asuinrakennus, 1829, uurrettu vaakalaudoitus, 6-ruutuiset ikkunat, aumakatto

A1, MA1, tyylipuhdas klassistinen rakennus

~~XXXXXXXXXXXX~~ pvk. 4524

muutospiir. 1886, 1913

rak. 2, pitkänurkkainen asuinrakennus 1700-luvulta, primääri-
pystyлаudoitus, satulakatto, 4-ruutuiset ikkunat

A1, MA1, ^{arkkitehtonisesti puhtaana asuna.}
muutospiir. 1888

rak. 3, vaakalaudoitettu ulkorakennus 1800-luvun lopulta, pulpettikatto

C

rak. 4, pystyлаudoitettu uudempi ulkorakennus

C

I/11b, Kankurinkuja 1 - Pieni Jokikatu 6

rak. 1, asuinrakennus 1800-luvun ^{lunulta} alusta, uurrettu vaakalaudoitus, 6-ruutuiset ikkunat, aumakatto

A1, MA1, ^{tyyliltään klassistinen rakennus.}
muutospiir. 1883 ^{Klassistinen}

rak. 2, 2-kerroksinen asuinrakennus 1700-luvulta, primääri-
pystyлаudoitus, 4-ruutuiset ikkunat joissa kustavilaiset kehykset, korotettu rakennusta 1 tehtäessä, sekundaari-^{ne} satulakatto, pihan puolella avoportaat toiseen kerrokseen.

A1, MA1, ^{rakennushistoriallisesti hyvin kunnostava.}

rak. 3, 2-kerroksinen rapattu kivirakennus, työpaja, alunperin asuinrakennus, ~~XXXXXXXXXXXX~~ fasadien alkuperäinen jäsentely pois-
tettu ^{muutettu pois}

C, MA1

rak. 4, ulkorakennus, osaksi hirsistä, osaksi tiilistä ja ristik-
kopuista, ^{katufasadiin uurrettu vaakalaudoitus}

I/12, Kankurinkuja 4

rak. 1, asuinrakennus 1800-luvun lopulta, peiterimalaudoitus
1900-luvulta, aumakatto, 2-ruutuiset ikkunat
C, MA1

rak. 2, peiterimalaudoitettu ulkorakennus
C

rak. 3, pystylaudoitettu polkupyörä-ym katos
C, MA1

I/13-15, Kankurinkuja 5-7

rak. 1, osittain 1- osittain 2-kerroksinen asuinrakennus 1700-
luvun lopulta, ~~primääri pystylaudoitus~~ länsipää itäpäästä van-
hempi, primääri pystylaudoitus, alakerrassa 4-ruutuiset ikkunat,
yläkerrassa 2-ruutuiset, kustavilaiset kehykset, satulakatto.
A1, MA1, antikvaarisesti hyvin miehenkiintoinen, mutta huono-
kuntoinen rakennus
pvk. 14497
muutospiir. n. 1870

rak. 2, asuinrakennus 1700-luvun lopulta, 2-osainen ja porras-
tettu, länsiosa pystylaudoitettu, itäosassa uurrettu vaakalaudoi-
tus, 6-ruutuiset ikkunat, aumakatto mahdollisesti sekundääri *ne*
A, MA1
muutospiir. n. 1870

rak. 3, asuinrakennus 1700-luvulta, primääri *ne* pystylaudoitus,
2-ruutuiset ikkunat, satulakatto
B

rak. 4, käymälä
C

rak. 5, asuinrakennus, ilmeisesti 1800-luvun alusta, alunperin
leivintupa, peiterimalaudoitus, 2-ruutuiset ikkunat, satulakatto
A

rak. 6, 2-kerroksinen ulkorakennus 1700-luvulta, alunperin talli,
navetta ja liiteri, luhtimainen, uurrettu vaakalaudoitus, itä-
päädyssä pystylaudoitus
B

rak. 7, 2-kerroksinen matala ulkorakennus 1700-luvulta, luhdin-
sola, alunperin eteläpäässä talli ja navetta, pohjoisosa ait-
ta.

A, antikvaarisesti mielenkiintoinen, hyvin huonokuntoinen.

Kaldesta tontista muodostuva, joleva

Pihan ympärillä muodostuva rakennusryhmä on ~~xxxx~~ eräs kaupungin
yhtenäisimmistä ja kulttuurihistoriallisesti arvokkaimmista.

I/16, Välikatu 26

rak. 1, asuinrakennus, ilmeisesti 1800-luvun alusta, kapea uurrettu vaakalaudoitus, 16- ja 2-ruutuiset ikkunat, satulakatto
B, MA

rak. 2, pieni asuinrakennus, ilmeisesti edellistä vanhempi, uusi peiterimalaudoitus, takaseinässä primääri pysty-laudoitus, 4-ruutuiset ikkunat, satulakatto
B

rak. 3, peiterimalaudoitettu ulkorakennus, nykyisin autotalli
C

I/17, Sillanmäki 4

rak. 1, moniosainen vinkkeli asuinrakennus, eteläsiiven keskiosa n. 1734, jatkettu 1700-luvulla itään ja länteen, länsisiipi rakennettu kahdessa vaiheessa 1800-luvulla sekä pohjoisosan ateljee 1920 (Armas Lindgren). Uurrettu vaakalaudoitus ja liseenit 1800-luvun puolivälistä, ikkunat 6-ruutuiset, yhtenäistetty 1920, aumakatto. Länsisiiven keskelle tehty palomuuuri 1920.

A2, MA2, rakennushistoriallisesti ehkä kaupungin mielenkiintoisin rakennus, miljöönn kannalta ensiarvoisen tärkeä. *Säilytettävä koskevat*
pvk. 578
muutospiir. 1873, 1878, 1920, 1926

I/18, Sillanmäki 6 - Välikatu 23

rak. 1, 2-kerroksinen asuinrakennus ilmeisesti 1700-luvulta, alunperin rakennettu 1-kerroksiseksi, keskellä porttikäytävä, sen länsipuolella alakerrassa oli alunperin rihkamapuoti, ~~sekundääri~~ kapea uurrettu vaakalaudoitus, sen alla primääri pysty-laudoitus, satulakatto, 2-ruutuiset ikkunat
A1, MA2, *arkkitehtuurisesti korkeatasoinen rakennus, katu-
fasadi oli entisellään.*
pvk. 5388

~~xxxxxx~~ muutospiir. 1864, 1892

rak. 2, asuinrakennus mahdollisesti 1700-luvulta, alunperin leivintupa, leivinuuni vielä jäljellä, uusrenessanssivuoraus, sen alla primääri pysty-laudoitus
A1

rak. 3, ~~punamullattu~~ ulkorakennus hirsistä ja pysty-laudoista, alunperin ~~xxxxxx~~ 5 ~~xxxxxx~~ aittaa ja navetta,
B, MA

rak. 4, pysty-laudoitettu ulkorakennus, alunperin talli ja tunkio
C, MA, *Välikadun miljöö kannalta tärkeä rakennus*

rak. 5, 2-kerroksinen asuinrakennus 1800-luvun alusta, uurrettu vaakalaudoitus, 4-ruutuiset ikkunat
A, MA

rak. 6, 2-osainen ulkorakennus, osittain pysty-laudoitettu, osittain uurrettu vaakalaudoitus, länsiosa 1700-luvulta, itäosa 1851
B

Piha ~~muodostaa~~ erittäin hienon antikvaarisen kokonaisuuden

I/19, Sillanmäki 8- Välikatu 25

rak. 1, asuinrakennus 1700-luvulta, 2-osainen, korjattu 1898, tällöin tehty ikkunoita lisää, seiniä korotettu, aumakaton sijaan tehty satulakatto ja fasadit vuorattu yksinkertaisella uusrenessanssivuorauksella, 2-ruutuiset ikkunat.

B, MA2

pvk. 10064

muutospiir. 1898

rak. 2, asuinrakennus 1700-luvulta, peiterimalaudoitus, satulakatto, 4-ruutuiset ikkunat

A

rak. 3, pystylaudoitettu ulkorakennus, alunperin navetta, tun-
kio ja puuliiteri, pulpettikatto

C, MA

rak. 4, 1-kerroksinen aitta, vuoraamaton

A

I/20, Sillanmäki 10 - Välikatu 27 - Kankurinkuja

rak. 1, asuinrakennus, 1834-35, leveä uurrettu vaakalaudoitus, itäpäässä kapea uurrettu vaakalaudoitus, 2-ruutuiset ikkunat, aumakatto, itäpäädyssä ei aumausta, ~~xx~~ Itäpäässä alunperin leipomo

A, MA2/MA, *värken miljöörakennus*

pvk. 580

muutospiir. 1864, 1892, 1927

rak. 2, asuinrakennus, 1774, yksinkertainen uusrenessanssivuoraus, 2-ruutuiset ikkunat, satulakatto

A, MA

rak. 3, 2-kerroksinen aitta, 1835

A, MA2

rak. 4, pystylaudoitettuja ulkorakennuksia, n. 1814

B

rak. 5, 2-kerroksinen ulkorakennus, alakerrassa alunperin talli, navetta ja aitta, yläkerrassa varasto ja länsipäässä asuinhuone, rakennettu n. 1814, uurrettu vaakalaudoitus.

A

I/21, Kirkkotori 11 - Koulukuja 2

rak. 1, piispantalo, 1920-luvulta, rapattu kivirakennus, neoklassillinen, ~~paradisaalinen~~ taittekatto, frontespiisi ja pilasterit.

A, MA2, rakentamisaikansa tyypillinen tuote, sopeutuu välttämättä miljööseen.

I/22-24, Kirkkotori 13 - Lukiokuja 1

rak. 1, asuinrakennus, rakennettu osittain 1700-luvulla, osittain 1800-luvun lopulla, pystylaudoitettu, satulakatto, 4-ruutuiset ikkunat.

A1, MA2/MA

pvk. v:lta 1806 ja n:o 889

inv. kert. KM

muutospiir. 1901

rak

rak. 2, liiteri 1800-luvun lopulta, kapea uurrettu vaakalaudoitus, pulpettikatto
B, MA~~X~~

rak. 3, asuinrakennus 1770 ja -80-luvuilta, leveä uurrettu vaakalaudoitus, 2-ruutuiset ikkunat, satulakatto
A, MA

rak. 4, 2-kerroksinen asuinrakennus 1780-luvulta, leveä uurrettu vaakalaudoitus, 4-ruutuiset ikkunat, satulakatto,
A1

rak. 5, 1- ja 2-kerroksinen asuinrakennus 1700-luvun lopusta, kapea uurrettu vaakalaudoitus, 2-ruutuiset ikkunat, satulakatto
A, MA2

rak. 6, 2-kerroksinen ja 2-osainen asuinrakennus 1700-luvun lopulta ja 1800-luvun puolivälistä, pysty-laudoitettu, alakerrassa 2-ruutuiset, yläkerrassa 4-ruutuiset ikkunat, satulakatto
A

rak. 7, 2-kerroksinen ulkorakennus, pysty-laudoitettu, satulakatto, alunperin talli ja puuliiteri.
A

I/25, Lukiokuja 3 - Ilolankatu 6

rak. 1, rapattu ~~x~~ uudempi tiilirakennus, satulakatto, 3-ruutuiset ikkunat
C, MA1, miljööseen jotensakin sopeutuva pastissitalo

rak. 2, pysty-laudoitettu ulkorakennus 1800-luvun lopusta, satulakatto
B, MA

rak. 3, asuinrakennus 1800-luvun lopusta, yksinkertainen uusrenessanssivuoraus, ~~F~~ ^{3-ruutuinen} jakoiset ikkunat, satulakatto
B, MA

rak. 4, 2-kerroksinen asuinrakennus 1800-luvun alkupuolelta, kapea uurrettu vaakalaudoitus, 3- ja 2-ruutuiset ikkunat, satulakatto
B, MA

I/26, Ilolankuja 4

rak. 1, 2-kerroksinen asuinrakennus, alakerta ilmeisesti 1700-luvulta, yläkerta sekundääri, kapea uurrettu vaakalaudoitus, 2-ruutuiset ikkunat, satulakatto
B, MA1
~~PVK 845~~

rak. 2, 2-kerroksinen asuinrakennus, 1700-1800-luvulta, kapea uurrettu vaakalaudoitus, 2-ruutuiset ikkunat, satulakatto
B, MA1

rak. 3, uudempi lomalaudoitettu ulkorakennus
C

I/27, Ilolankuja 2 - Koulukuja 4
 rak. 1, asuinrakennus, 1800, Peiterima- ja pystyauudoitus v?lta
 1828, 4-ruutuisset ikkunat, satulakatto
 A2, MA1, erinomaisen hyvin alkuperäisasunsa säilyttännyt ~~xxxxxx~~
 suhteikas "käsitöyläisrakennus" oikeassa miljöössä.
 pvk. 895

rak. 2, ulkorakennus, ~~xx~~ 1822, ~~xxx~~ sekundääri ^{ma} lomalaudoitus
 B

I/28, Koulukuja 6 - Ilolankuja 3
 rak. 1, asuinrakennus 1800-luvun alkupuolelta, ~~sekundääri~~ kapea
 uurrettu vaakalaudoitus, 6-ruutuisset ikkunat, satulakatto
 B, MA1
 pvk. 17218

2 rak. 2, asuinrakennus 1800-luvun alkupuolelta, alunperin lei-
 vintupa, sekundääri ^{ma} kapea uurrettu vaakalaudoitus
 B, MA1

rak. 3, uudempi peiterimalaudoitettu ulkorakennus, satulakatto
 C, MA1

~~I/29v~~

I/29, Lukiokuja 5 - Ilolankuja 3
 rak. 1, asuinrakennus, primääri ^{ma} pohjoissiipi ehkä 1700-luvulta,
 länsisiipi 1800-luvun alkupuolella, leveä uurrettu vaakalaudoitus
 1880, 6-ruutuisset ikkunat, suurennettu ~~nykyiseen kokoon~~ 1880,
 satulakatto, ~~xxxxxxxxxxxxxxxx~~
 A1, MA/MA1, ^{alennusluovutettiin kiinnostava.}
 muutospiir. 1880, 1889, 1914

rak. 2, 2-kerroksinen aitta 1800-luvun alusta, länsiseinässä
 leveä uurrettu vaakalaudoitus
 A1

rak. 3, uudempi ulkorakennus kalkkihiekkatiilistä
 C, täysin ympäristöönsä sopimaton

rak. 4, lomalaudoitettu ulkorakennus, pulpettikatto
 C

I/30-31, Lukiokuja 7
 rak. 1, 2-osainen asuinrakennus, ilmeisesti 1800-luvun alusta,
 kapea uurrettu vaakalaudoitus, 6-ruutuisset ikkunat, satulakatto
 B, MA
 muutospiir. 1879, 1900
 rak. 2, pystyauuditettu ulkotakennus
 A

rak. 3, uudempi vajarakennus, pulpettikatto
 C

I/32, Lukkiokuja 9 - Itäinen Pitkätatu 22

rak. 1, asuin- ja liikerakennus, ilmeisesti 1700-luvun lopusta, kapea uurrettu vaakalaudoitus, 2-ruutuiset ja näyteikkunat, satulakatto

C, MA1, *pitattu myyjäisillä muutoksilla*
muutospiir. 1923

rak. 2, asuinrakennus, ilmeisesti 1700-luvulta, uurrettu vaakalaudoitus, 2-ruutuiset ikkunat, satulakatto

B, MA1

rak. 3, ulkorakennus, kapea uurrettu vaakalaudoitus

C, MA

I/33, Itäinen Pitkätatu 20 - Koulukuja 10

rak. 1, asuinrakennus 1800-luvun alkupuolelta, leveä uurrettu vaakalaudoitus, länsipäädyssä leveä primääripysty-laudoitus, 6-ruutuiset ikkunat, satulakatto.

A1, MA1, *rakennustyypin edustava esimerkki*
pvk. 14495

muutospiir. 1865, 1919

rak. 2, asuinrakennus ^{alunperin leivintupa} 1800-luvulta, leveä uurrettu vaakalaudoitus, 4-ruutuiset ikkunat, satulakatto

A1, MA1

^{rak. 3} asuinrakennus 1700-luvulta, pysty-laudoitus, 2-ruutuiset ikkunat, satulakatto

A

rak. 4 vaakalaudoitettu ulkorakennus

A, MA1

rak. 5, ulkorakennus, katufasadissa sekundääri pysty-laudoitus

B, MA1

rak. 6, rakenteilla oleva vaja, katufasadissa leveä uurrettu vaakalaudoitus

B, MA1

antikaanisesti erittäin mielenkiintoinen tonttutalokompleksi

I/34, Koulukuja 8

rak. 1, asuinrakennus, ehkä 1700-luvulta, kapea uurrettu vaakalaudoitus, 6-ruutuiset ikkunat, satulakatto

A, MA1

rak. 2, asuinrakennus, ilmeisesti 1800-luvun alusta, uurrettu vaakalaudoitus, 4-ruutuiset ikkunat, satulakatto

A, MA1

rak. 3, vaja, leveä pysty-laudoitus

A

I/35, Koulukuja 3

rak. 1, asuinrakennus 1700-luvulta, ~~xx~~ kapea uurrettu vaakalaudoitus, 6-ruutuiset ikkunat satulakatto

A, MA1

rak. 2, asuinrakennus, ehkä 1700-luvun alkupuolelta, 6-ruutuiset ikkunat, satulakatto, leveä pysty-laudoitus

rak. 3. pysty-laudoitettu ulkorakennus, A

Hy.

I/37, Kirkkotori 9 - Koulukuja 1

rak. 1, 2-kerroksinen asuinrakennus, eteläosan alaker ta 1760, yläkerta 1795, pohjoisosa 1821, yksinkertainen uusrenessanssi-
vuoraus, alakerran ikkunat 2-ruutuiset, yläkerran 3-ruutuiset,
aumakatto

A1, MA2/MA1, *Kirkkotorin mitjoo keuhaisia rakennuksia*
pvk. 611

rak. 2, asuinrakennus, ~~1700-luvun lopulla~~ ^{1824, alunperin laboratorio}, peiterimavuoraus, 6-ruu-
tuiset ikkunat, satulakatto, ~~hieman~~ ^{hieman}

A1, MA1, *primäärinä oleva sivorakennus.*

rak. 3, 2-kerroksinen asuinrakennus, 1786, alakerrassa alunperin
leivintupa, uusrenessanssivuoraus, 4-ruutuiset ikkunat, satula-
katto, hieno kellarin rautaovi

A1, *mittain arvokas piharakennus.*

rak. 4, lomalaudoitettu uudempi vaja
C

rak. 5, peiterimalaudoitettu uudempi vaja
C

rak. 6, 2-kerroksinen aitta, 1800, uudempi peiterimavuoraus
A

rak. 7, peiterimalaudoitettu vaja
B

rak. 8, asuin- ja ulkorakennus, 1815, uudempi peiterimalaudoi-
tus, 4-ruutuiset ikkunat, satulakatto
B, MA1

rak. 9, lomalaudoitettu vaja
B

rak. 10, ulkorakennus, 1812, alunperin talli, navetta, lato
A

I/38, Kirkkotori 7

rak. 1, 2-kerroksinen asuintakennus, alakerta 1700-luvun lopussa,
yläkerta 1824, katufasadissa yksinkertainen uusrenessanssi-
vuoraus. ~~Päädyssä~~ ^{päädyssä} leveä pystyaukko v:lta 1827, alakerrassa 2-
ruutuiset ikkunat, yläkerrassa 3-ruutuiset, satulakatto. Piha-
siipi ~~x~~ 1824, 2-kerroksinen, uurrettu vaakalaudoitus 1827.

A1, MA2
pvk. 890
muutospiir. 1874, 1907

rak. 2, 2-kerroksinen asuinrakennus 1800-luvun alusta, kapea uur-
rettu vaakalaudoitus, 2-ruutuiset ikkunat, satulakatto
A

rak. 3, ulkorakennus, leveä pystyaukko
A

rak. 4, 3-kerroksinen ulkorakennus 1800-luvulta, sekundääri^w lo-
malaudoitus
B

rak. 5, asuin- ja ulkorakennus 1800-luvun alusta, kapea uurrettu
vaakalaudoitus, 6-ruutuiset ikkunat
B

I/39-40, Kirkkotori 5
rak. 1, asuinrakennus, 1806, pihasiipi ~~rakennettu 1800-luvulla~~
~~sekundääri~~ sekundääri^w, katufasadissa uusrenessanssivuoraus, piha-
fasadissa leveä uurrettu vaakalaudoitus, ikkunat 3- ja 6-ruutui-
set, sekundääri satulakatto *arkkitehtonisesti omistettu rakennus,*
A1, MA2, ~~tyylikäsky~~ *monivaiheinen sa-*
pvk. 1215 *kennehistoria*
muutospiir. 1928

rak. 2, asuinrakennus, 1824, pihasiiven itäosa ~~xx~~ 1820, katu-
fasadissa uusrenessanssivuoraus, pihafasadsissa leveä uurrettu
vaakalaudoitus + liseenit + kustavilaiset ikkunankehyykset,
3- ja 6-ruutuiset ikkunat, ~~xx~~ aumakatto
A1, MA2, *vt. rak. 1*

rak. 3, 2-kerroksinen aitta, 1784, ulkoportaat laudoista tehtyyn
luhtiin, 6-ruutuinen vaakaikkuna
A

rak. 4, ulkorakennus, kapea pysty laudoitus
C

rak. 5, ulkorakennus, kapea pysty laudoitus
C

rak. 6, asuinrakennus 1824, leveä uurrettu vaakalaudoitus, 6-
ruutuiset ikkunat, sekundääri satulakatto
B

rak. 7, 2-kerroksinen rapattu tiilirakennus, 1858, alakerrassa
varasto, yläkerrassa asunto, 6-ruutuiset ikkunat, aumakatto
alunperin paja
B,
muutospiir. 1891

rak. 8, rapattu tiilinen vaja, pulpettikatto
C

I/41-42, Kirkkotori 3
rak. 1, uusrenessanssipuurakennus, nykyisin kotiteollisuuskoulu,
rakennettu 1847, eteläsiipi 1892, leveä uurrettu vaakalaudoitus,
6-ruutuiset ikkunat, aumakatto *anteli klanistinen rakennus*
A1, MA2, Engelin ruutukaava ~~antikaan~~ rakennettu, arvokas asema-
kaavahistoriallinen dokumentti, *raportin avulla kyp- arkkitehtuuria*
pvk. 7739

rak. 2, asuinrakennus, 1801, peiterimavuoraus, 2-ruutuiset ikku-
nat, satulakatto
A1, MA2, vanhan tonttikokonaisuuden tuparakennus, *antikaan*
tyy- suidenkiintoinen

rak. 3, ulko- ja asuinrakennus, 1847, alunperin leivintupa, talli, navetta ym., leveä uurrettu vaakalaudoitus, satulakatto, 2-ruutuiset ikkunat
A

I/43-44, Kirkkotori 1 - Kulmakuja 2

rak. 1, ~~asuinrakennus~~ asuin- ja liikerakennus, alakerä 1786, yläkerä 1802, keskellä porttikäytävä, leveä uurrettu vaakalaudoitus + liseenit, 4-ruutuiset sekundääri ikkunat, matala aumakatto, alunperin taitekatto

A2, MA2, arkkitehtonisesti huomattava ja keskeisessä miljöössä sijaitseva rakennus

pvk. v:lta 1805 ja n:o 8822

inv. kert. KM

muutospiir. 1867, 1882

rak. 2, asuinrakennus, 1786, 1802 ja 1813, kapea uurrettu vaakalaudoitus, taitekatto, 3-ruutuiset ~~ikkunat~~ vaakaikkunat

A1

rak. 3, ~~asuinrakennus~~ 2-kerroksinen asuinrakennus, matalampi kuin rak 1, leveä uurrettu vaakalaudoitus, 4-ruutuiset ikkunat, pulpetti- ja satulakatto

A1

rak. 4, ulkorakennus, 1810, kapea uurrettu vaakalaudoitus, satulakatto

~~A~~ A

rak. 5, asuinrakennus, 1816, uurrettu vaakalaudoitus, 4-ruutuiset ikkunat, satulakatto

A

rak. 6, ulkorakennus, 1814, kapea uurrettu vaakalaudoitus, satulakatto

B

I/45, Kulmakuja 4

rak. 1, 2-osainen asuinrakennus 1800-luvun alusta, sekundääri *ne* peiterimavuoraus, 2-ruutuiset ikkunat, ~~sekundääri~~ satulakatto

B, MA2

rak. 2, lomalaudoitettu ulkorakennus, satulakatto

C

I/46, Kulmakuja 6

rak. 1, asuinrakennus 1800-luvun alusta, leveä uurrettu vaakalaudoitus, 2-ruutuiset ikkunat, primääri *ne* aumakatto

A, MA2, *hyvä tarvea uulporakennus*

ra., 2, vinkkeli asuinrakennus, ehkä 1700-luvun lopulta, leveä uurrettu vaakalaudoitus, 6-ruutuiset ikkunat, primääri satulakatto

A1, MA2, *rakennushistoriallisesti kiinnostava*

rak. 3, saunarakennus, alunperin aitta 1700-luvulta, sekundääri ~~au~~
peiterimavuoraus, satulakatto, 4-ruutuinen ikkuna
B, *sekundääriin muutos neljä ovintuulet.*

rak. 4, peiterimalaudoitettu ulkorakennus
B

rak. 5, lomalaudoitettu liiteri, pulpettikatto
C

I/47, Kulmakuja 8

rak. 1, asuinrakennus, 1814, uurrettu vaakalaudoitus, 2-ruutuiset
ikkunat, sekundääri satulakatto
A, MA2, *kerkeä ulkorakennus*
pvk. 851

rak. 2, asuinrakennus, 1807, uurrettu vaakalaudoitus, sekundääri
satulakatto, 4-ruutuiset ikkunat
A,

rak. 3, lomalaudoitettu ulkorakennus, pulpettikatto
B

rak. 4, asuinrakennus, 1830, leveä uurrettu vaakalaudoitus, 4-
ruutuiset ikkunat, sekundääri satulakatto
A

rak. 5, peiterimalaudoitettu liiteri, pulpettikatto
B

I/48, Kulmakuja 10 - Itäinen Pitkätatu 2

rak. 1, asuinrakennus, 1793, kapea uurrettu vaakalaudoitus, ~~se-~~
kundääri satulakatto, 2-ruutuiset ikkunat
A, MA2
muutospiir. 1872

rak. 2, ulkorakennus, alunperin navetta, 1808, kapea uurrettu
vaakalaudoitus, satulakatto
A

rak. 3, aitta 1800-luvun alusta, kapea uurrettu vaakalaudoitus,
satulakatto
A

I/49, It. Pitkätatu 4

rak. 1, 2-kerroksinen asuinrakennus 1700-luvulta, leveä uurrettu
vaakalaudoitus, 4-ruutuiset ikkunat, sekundääri satulakatto
A1, MA2, *antilauretti kivi- kunnostus, erinomainen sailyys.*
pvk. 15530 *olla tarkea ulkorakennus.*

rak. 2, asuinrakennus 1700-luvulta, primääri ^{me} leveä pystylaudoi-
tus, 4-ruutuiset ikkunat, satulakatto
A1, MA2, *vt. rak. 1.*
muutospiir. 1929

rak. 3, asuin- ja liikerakennus, 1800-luvun alusta, primääri ~~men~~
pysty-laudoitus, 4-ruutuiset ikkunat, pohjoispäädyssä kapea uurrettu
vaakalaudoitus ja näyteikkuna, satulakatto, aaltopeltikate
A, MA2, *Missä kantelelta rakennus, pohjoispään näyteikkuna on pienennettävä.*

rak. 4, peiterimalaudoitettu ulkorakennus 1800-luvun alusta
A1

rak. 5, pysty- ja lomalaudoitettu ulkorakennus
B

rak. 6, peiterimakaudoitettu ulkorakennus
C

I/51, Itäinen Pitkätie 6

(n) Rak. 1, asuinrakennus 1700-luvulta, leveä uurrettu vaakalaudoitus,
6-ruutuiset ikkunat, katufasadin ikkunat avattu vasta 1887,
satulakatto
A1, MA1, *rakennushistoriallisesti erittäin kiinnostava*
muutospiir. 1887

pvk. 13283

rak. 2, asuinrakennus, 1800-luvulta, leveä uurrettu vaakalaudoitus,
6-ruutuiset ikkunat, satulakatto
A1

rak. 3, pysty-laudoitettu vaja 1800-luvulta, pulpettikatto
A

rak. 4, ulkorakennus 1800-luvulta, leveä pysty-laudoitus, satulakatto,
alunperin talli, navetta, tunkio, puuliiteri ja ruoka-aitta.
A1

I/52, Itäinen Pitkätie 10

rak. 1, asuinrakennus, ilmeisesti 1800-luvun alusta, kapea uurrettu
vaakalaudoitus, ¹⁹⁰⁴ 4-ruutuiset ikkunat, ~~primääri~~ satulakatto
A

muutospiir. 1904

rak. 2, ulkorakennus, leveä uurrettu vaakalaudoitus, satulakatto
A

I/53, Itäinen Pitkätie 8

rak. 1, asuinrakennus, 1828, primääri ~~men~~ uurrettu vaakalaudoitus
(2-kerroksinen) 2-ruutuiset ikkunat, satulakatto

A1, MA1, *rakennushistoriallisesti erittäin kiinnostava.*

pvk. 4003

rak. 2, ~~ulkorakennus~~ asuinrakennus, ~~1800~~ 1820, alunperin ulkorakennus,
leveä uurrettu vaakalaudoitus, pulpettikatto

A, MA1

muutospiir. 1932

rak. 3, asuinrakennus, 1820, leveä uurrettu vaakalaudoitus 1848,
2-ruutuiset ikkunat, satulakatto

A, MA1

rak. 4, ulkorakennus 1800-luvun alusta, peiterimalaudoitus

A

I/54-55, Itäinen Pitkätatu 12

rak. 1, asuinrakennus 1800-luvulta, kylkiäiset 1900-luvulta, kapea uurrettu vaakalaudoitus, 2-ruutuiset ikkunat, satulakatto B, MA1

rak. 2, osittain pysty-laudoitettu, osittain vuoraamaton ulkora-
kennus 1800-luvulta

B

I/56, Itäinen Pitkätatu 14

rak. 1, asuinrakennus, ilmeisesti 1700-luvun lopulta, kapea uurrettu vaakalaudoitus, 6-ruutuiset ikkunat, satulakatto A, MA1

rak. 2, peiterimalaudoitettu vaja

C

rak. 3, asuinrakennus, ilmeisesti 1800-luvun alusta, kapea uurrettu vaakalaudoitus, 2-ruutuiset ikkunat, satulakatto

B

rak. 4, 2-kerroksinen aitta, kapea uurrettu vaakalaudoitus

B

I/57, Itäinen Pitkätatu 16

rak. 1, asuinrakennus 1800-luvulta, uurrettu vaakalaudoitus, 2-ruutuiset ikkunat ~~XXXXXXXXXXXXXX~~, uusrenessanssi-kehukset, satulakatto

A1, MA1, puhdas uusrenessanssiasu *rakennus, keuhko- ja silmätauti*

pvk. 8820

rak. 2, aitta, uurrettu vaakalaudoitus, satulakatto

A1, MA1

rak. 3, ulkorakennus, uurrettu vaakalaudoitus

A

mitta- ja tonttikokonaisuus

I/59, Neitsytpolku 2

rak. 1, asuinrakennus, ilmeisesti 1800-luvun puolivälistä, kapea uurrettu vaakalaudoitus, 2-ruutuiset ikkunat, satulakatto

B, MA1

pvk. 17138

rak. 2, asuinrakennus, ilmeisesti 1800-luvun alusta, leveä uurrettu vaakalaudoitus, 6-ruutuiset ikkunat, satulakatto

A1, MA1, *primääriaran täysi säilynyt*

rak. 3, peiterimalaudoitettu liiteri

B

rak., 4, lomakaudoitettu käymälä

B

rak. 5, pysty-laudoitettu vaja

B

I/60, Itäinen Pitkätatu 18 - Koulukuja 5
 rak. 1, asuinrakennus, ilmeisesti 1700-luvun lopulta, uurrettu
 vaakalaudoitus 1880-luvulta, 6-ruutuiset ikkunat, satulakatto
 A, MA1
 pvk. 13078, 15868

rak. 2, lomakaudoitettu ulkorakennus, satulakatto
 A1, MA1

I/61, Itäinen Pitkätatu 17
 rak. 1, asuinrakennus 1800-luvulta, kapea uurrettu vaakalaudoitus,
 6-ruutuiset ikkunat, primääri^{ne} satulakatto
 A, MA1
 pvk. 14496

rak. 2, limilaudoitettu ~~uudempi~~ vaja
 C, MA1

rak. 3, aittarakennus, sekundääri^{ne} pysty-
 laudoitus ja leveä uurrettu vaakalaudoitus
 A

I/63, Itäinen Pitkätatu 15
 rak. 1, ~~piikkimurkku~~ asuinrakennus, ilmeisesti 1800-luvun alusta,
 leveä uurrettu vaakalaudoitus, 6-ruutuiset ikkunat, primääri sa-
 tulakatto
 A1, MA1
 pvk. 1865

rak. 2, asuinrakennus, ilmeisesti 1800-luvun alusta, leveä uurrettu
 vaakalaudoitus, 6-ruutuiset ikkunat, primääri satulakatto
 A1, MA1

kat. 3, peiterimalaudoitettu ulkorakennus, katufasadissa kapea uurrettu
 vaakalaudoitus, satulakatto

A, MA1

Hypin lieneo 1800-luvun alluqolo tonttikalouaisuus.

I/64, Itäinen Pitkätatu 13
 rak. 1, asuinrakennus, ilmeisesti 1800-luvun alusta, uusrenes-
 sanssivuoraus, ~~xxx~~ 6-ruutuiset ikkunat, aumakatto
 B, MA1
 pvk. 16470
 muutosp. 1916

rak. 2, 2-kerroksinen asuinrakennus, alakerta 1800-luvun alusta,
 yläkerta sekundääri^{ne}, leveä uurrettu vaakalaudoitus, 2-ruutuiset
 ikkunat, satulakatto
 A

rak. 3, peiterimalaudoitettu ulkorakennus
 B

I/65, Myllykuja 12

rak. 1, asuinrakennus 1800-luvun puolivälistä, leveä uurrettu vaakalaudoitus, 2-ruutuiset ikkunat, ~~xxx~~ satulakatto
A1, *tyylikas pienenforverin asuintalo.*

rak. 2, asuinrakennus 1800-luvun puolivälistä, leveä uurrettu vaakalaudoitus, satulakatto

A

13
rak. 3, pystyлаudoitettu vaja
B

rak. 4, ulkorakennus, uurrettu vaakalaudoitus
A

111
I/66, Itäinen Pitkätatu 11

rak. 1, asuinrakennus, ilmeisesti 1800-luvun alusta, leveä uurrettu vaakalaudoitus, 2-ruutuiset ikkunat, satulakatto
A1, MA1, *laidan ulkorakennus*

rak. 2, vaja, leveä uurrettu vaakalaudoitus
A, ~~MA1~~ MA1

rak. 3, pystyлаudoitettu ulkorakennus
A

Edustava tonttikolonnus.

I/67, Itäinen Pitkätatu 9

rak. 1, asuinrakennus, ilmeisesti 1800-luvun lopulta, sekundaari kapea uurrettu vaakalaudoitus, satulakatto
B, MA1

rak. 2, asuinrakennus, ilmeisesti 1700-luvulta, leveä uurrettu vaakalaudoitus, 2-ruutuiset ikkunat, satulakatto
A, MA1

rak. 3, vaakalaudoitettu ulkorakennus
A

rak. 4, 2-kerroksinen aitta, nykyisin asuinrakennus, leveä pystyлаudoitus, satulakatto
A1

I/68, Itäinen Pitkätatu 7

rak. 1, asuinrakennus, 1800-luvun puolivälistä, kapea uurrettu vaakalaudoitus, 4-ruutuiset ikkunat, satulakatto
B

rak. 2, asuinrakennus, leveä uurrettu vaakalaudoitus, 4-ruutuiset ikkunat, satulakatto
B

I/70, Itäinen Pitkäkatu 5 - Uusikuja
rak. 1, asuinrakennus, osittain ilmeisesti 1700-luvulta, osittain sekundäärinen, sekundääri peiterimavuoraus, 6-ruutuiset ikkunat satulakatto

B, MA1, pvk. 6394
muutospiir. 1864

rak. 2, asuinrakennus 1800-luvulta, peiterimalaudoitus, 4-ruutuiset ikkunat, satulakatto

C

rak. 3, pysty-laudoitettu ulkorakennus, alunperin talli, puuvaja, aitta

C

I/71, Itäinen Pitkäkatu 3

rak. 1, asuinrakennus, ilmeisesti 1700-luvulta, sekundääri kivi-jalka, uurrettu vaakalaudoitus, 2-ruutuiset ikkunat, satulakatto A1, MA1

pvk. 8050

muutospiir. 1881, 1928

rak. 2, asuinrakennus 1800-luvulta, leveä uurrettu vaakalaudoitus, 6-ruutuiset ikkunat, satulakatto

A

rak. 3, pysty-laudoitettu ulkorakennus, pulpettikatto

C

I/72, Itäinen Pitkäkatu 1

rak. 1, 2-kerroksinen asuinrakennus 1700-luvun lopulta, primääri pysty-laudoitus, 4-ruutuiset ikkunat, aumakatto

A1, MA1, rakennushistoriallisesti erittäin kiinnostava, huonokuntoinen erittäin vaikuttavan katukäytävän pääteraleisuus

pvk. 12672

inv. kert. KM

rak. 2, 2-osainen asuinrakennus 1700-luvulta, primääri pysty-laudoitus, 4-ruutuiset ikkunat, satulakatto,

A1, MA1, erittäin tärkeä mitjäralisuus, rakennushistoriallisesti erittäin kiinnostava

rak. 3, ulkorakennus, sekundääri pysty-laudoitus, aitta ja puuliiterit

B1

rak. 4, ulkorakennus, pysty-laudoitettu, alunperin, navetta, tunkio ja liiteri, satulakatto

A

I/73, Rauhankatu 47

erittäin rak. 1, asuinrakennus 1800-luvulta, sekundääri uurrettu vaakalaudoitus, satulakatto, 2-ruutuiset ikkunat

B, MA1

rak. 2, asuinrakennus 1800-luvulta, sekundääri uurrettu vaakalaudoitus, 2-ruutuiset ikkunat, satulakatto

A

rak. 3, ulkorakennus, sekundääri ^{ne} kapea uurrettu vaakalaudoitus
B

rak. 4, peiterimalaudoitettu vaja
C

I/74, Rauhanakatu 45

rak. 1, asuinrakennus 1800-luvulta, itäsiipi sekundääri ^{ne}, kapea uurrettu vaakalaudoitus, satulakatto
B, MA1

rak. 2, uudempi rapattu asuinrakennus
C

I/93, Itäinen Pitkätatu 19

rak. 1, asuinrakennus 1800-luvun puolivälistä, rakennettu ruutukaavaan, leveä uurrettu vaakalaudoitus, pohjoisfasadissa lomalaudoitus, aumakatto, 6-ruutuiset ikkunat
B, MA~~4~~

rak. 2, klassistinen asuintakennus 1800-luvun puolivälistä, leveä uurrettu vaakalaudoitus, 6-ruutuiset ikkunat, aumakatto
B, MA~~4~~

rak. 3, ulkorakennus, uurrettu vaakalaudoitus
B

rak. 4, lomalaudoitettu liiteri
C

I/95, Itäinen Pitkätatu 21

rak. 1, 2-kerroksinen uudempi rapattu kivirakennus, asuin- ja liiketalo
C, MA~~4~~/MB

rak. 2, asuinrakennus 1800-luvun lopulta, kapea uurrettu vaakalaudoitus, 4-ruutuiset ikkunat, satulakatto
C

I/96b, Itäinen Pitkätatu ²⁴

rak. 1, asuinrakennus ^{nykyinen} 1800-luvun lopusta, uurrettu vaakalaudoitus, 3-ruutuiset ikkunat, satulakatto
A, MA~~4~~

rak. 2, asuinrakennus 1800-luvulta, leveä uurrettu vuoraus, 1- ja 3-ruutuiset ikkunat, satulakatto
B, MA1

muutospiir. 1928

rak. 3, vaakaludoitettu liiteri, B

rak. 4, vaja, leveä uurrettu vaakaludoitus, A

rak. 5, vaakaludoitettu liiteri, C

I/97, Lukiokuja 8

rak. 1 asuinrakennus, ilmeisesti 1700-luvun lopulta, leveä uurrettu vaakalaudoitus, 6-ruutuiset ikkunat, satulakatto A1, MA~~1~~, erittäin viehättävä käsityöläisrakennus

rak. 2, asuinrakennus, ilmeisesti 1700-luvulta, kapea uurrettu vaakalaudoitus, 6-ruutuiset ikkunat, satulakatto

A

rak. 3, liiteri, leveä uurrettu vaakalaudoitus, pulpettikatto A1, MA~~1~~, kuuluu oleellisesti katu- ja tonttimiljööseen

rak. 4, peiterimalaudoitettu vaja

C

I

I/98, Lukiokuja 6

rak. 1, asuinrakennus, nykyasu 1800-luvun lopulta, kapea uurrettu vaakalaudoitus, 2-ruutuiset ikkunat, usrenessanssikehykset, satulakatto

C

rak. 2, peiterimalaudoitettu vaja

C

I/99, Lukiokuja 4

rak. 1, asuinrakennus 1800-luvun alusta, kapea uurrettu vaakalaudoitus, 6-ruutuiset ikkunat, satulakatto A, MA, *erittäin mielenkiintoinen*

rak. 2, asuinrakennus, vanhin osa 1800-luvun alusta, uurrettu vaakalaudoitus, 6-ruutuiset ikkunat, primääri^{ne} satulakatto

A

rak. 3, asuinrakennus 1800-luvun alusta, alunperin aitta ja leivintupa, kapea uurrettu vaakalaudoitus 1912, 2-ruutuiset ikkunat, satulakatto

B

rak. 4, pystylaudoitettu vaja 1800-luvun alusta, pulpettikatto

A1

rak. 5, pystylaudoitettu ulkorakennus ~~XX~~ 1800-luvun alusta A1, erittäin puhtaana (säilynyt ulkorakennus *ysä amma*)

rak. 6, asuinrakennus 1800-luvun alusta, kapea uurrettu vaakalaudoitus, 2-ruutuiset ikkunat, primääri satulakatto

A

I/100, Kirkkotori 15 - Lukiokuja 2

rak. 1, 2-kerroksinen barokkiklassistinen kivirakennus, rapattu, rakennettu 1757-58, alunperin lukio, nykyisin tuomiokapituli, rakennettu suunnitellut Samuel Berner. Taitekatto, 20- ja 16-ruutuiset ikkunat.

A2, MA2, maamme huomattavimpia barokin profaanirakennuksia, säilynyt jokseenkin alkuperäisessä asussa

rak piir. Ruotsin rakennushallitus

pvk. v:ltä 1799

II/1,2,27, Kirkkokatu 13 - Kulmakuja 1

rak. 1, asuin- ja liikerakennus, 1792, frontespiisä, ~~uusklassi-~~
~~linen~~ pystyaukkoitus pilastereineen ja liseeneineen 1802, taite-
katto, 6- ja 3-ruutuiset ikkunat.

A2, MA2, *kirjastolaisen ajan*
uuden keräyksen mittoirakennus. Primäärin täysin säilynyt.
pvk. v:ltä 1802 ja n:o 871
inv. kert. ja mitt. piir. KM
muutospiir. 1889

rak. 2, asuinrakennus, 1794, alunperin leivintupa
uurrettu vaakalaukkoitus pystypane-
leineen 1800-luvun lopusta, 3-ruutuiset ikkunat, taitekatto
A1, MA2, *keräyksen mittoirakennus*

rak. 3, asuinrakennus 1792, korjattu perusteellisesti 1827, leveä
uurrettu vaakalaukkoitus 1828, pihafadasissa primääri^{mm} pystyaukko-
itus, 2-ruutuiset ikkunat, primääri^{mm} satulakatto
A1, MA2
muutospiir. 1881

rak. 4, vaja, katufasadissa kapea uurrettu vaakalaukkoitus, ra-
kennettu 1827, pulpettikatto
A, MA2

rak. 5, 2-kerroksinen aitta, 1827, osittain pystyaukkoitettua, sa-
tulakatto, hienot alkuperäiset ovet
A2, *arkkitehtuurihistoriallisesti erityisen kiinnostava, alkuperäis-*
en täysin säilynyt

rak. 6, pystyaukkoitettua liiteri, 1827, pulpettikatto
A1

rak. 7, 2-kerroksinen ulkorakennus, talli ym., 1794, satulakatto
A1

rak. 8, pystyaukkoitettua vaunuvaja, 1794
A

Tontti muodostaa erittäin hyvin säilyneen ja edustavan porvarin
kauppakartanon, *kaikki rakennukset säilytettävä sellaisenaan.*

II/3 Kirkkokatu 11

rak. 1, 2-kerroksinen asuinrakennus, alakerta rakennettu 1760,
yläkerta 1790, eteläpäässä porttikäytävä, leveä uurrettu vaakalau-
kkoitus 1879, satulakatto 1879, alunperin päistä aumattu taitekato,
seiniä korotettu. Pihasiipi primääri^{mm} alunperin leivintupa.
6-ruutuiset ikkunat

A1, MA2, taitekatto ~~olisi~~ palautettava, *toivotaan mittoirakennusta*
pvk. v:ltä 1806, ~~n:o 7035~~ *n:o 7035*
inv. kert. ja mitt. piir. KM
muutospiir. 1879

rak. 2, asuinrakennus, 1800, pystyaukkoitus, primääri^{mm} aumakatto
A1

rak. 3, 2-kerroksinen aitta, 1805, pystyaukkoitus
A1

rak. 4, ulkorakennus, 1840, alunperin talli, tunkiosuoja ja na-
vetta, leveä uurrettu vaakalaukkoitus
A

rak. 5, ulkorakennus kalkkihiekkatiilistä, 1967, lomalaudoitus C, sopeutuu pihaan erittäin hyvin

rak. 6, 2-kerroksinen aitta, 1820, pysty laudoitus, nykyisin autotalli, suuri ovi
B

rak. 7, peiterimalaudoitettu liiteri, 1800-luvulta, B, MA2

rak. 8, 2-kerroksine asuinrakennus, 1790, ~~alkuperäinen~~ kapea uurrettu vaakalaudoitus, ~~sekä~~ aumakatto, 2-ruutuiset ikkunat
A1

muutospiir. 1865

viljälä siunottava tonttikolonialisuus

II/4, Kirkkokatu 9

rak. 1, asuin- ja liikerakennus, ~~alkuperäinen~~ ainakin 2 rakennusvaihetta, ilmeisesti 1800-luvun alusta, primääri^{muu} frontespiisi, kapea uurrettu vaakalaudoitus, 3-ruutuiset ikkunat, satulakatto
A, MA2

muutospiir. 1879, 1920

rak. 2, leipomorakennus tiilistä, rapattu, ¹⁷⁰⁰⁻1800-luvulta, kvaa-derikivijalka, satulakatto, x sisätiloissa ristiholvit
A1

muutospiir. 1911

rak. 3, ulkorakennus, kapea uurrettu vaakalaudoitus
A

rak. 4, peiterimalaudoitettu ulkorakennus
B

rak. 5, liiteri, uurrettu vaakalaudoitus
B

II/5, Kirkkokatu 7

rak. 1, asuin- ja liikerakennus, läns isiipi 1790, pohjoisssiipi 1800 ja 1859, kapea uurrettu vaakalaudoitus, aumakatto, katufasadissa näyteikkunat

B, MA1

pvk. 1262, 7284

muutospiir. 1859, 1889

rak. 2, ulkorakennus, eteläosa 1801, pohjoisosa 1859, leveä pysty laudoitus

A

II/6, 6a, Kirkkokatu 5

rak. 1, 2-kerroksinen uudempi rapattu kivitalo, asuin- ja liikerakennus, satulakatto, näyteikkunat ja 2-ruutuiset ikkunat
C, MA1, arkkitehtonisesti mitätön ja miljööseen sopeutumaton pastissitalo

rak. 2, verstasrakennus kalkkitiilistä

C

rak. 3, pysty-laudoitettu ulkorakennus 1900-luvun alusta
C

rak. 4, asuinrakennus 1800-luvulta, kapea uurrettu vaakalaudoitus, satulakatto, 6-ruutuiset vaakaikkunat
C, MC

II/7, Kirkkokatu 3 - Papinkatu 6

rak. 1, 2-kerroksinen rapattu kivirakennus uudempi, asuin- ja liikeytalo, satulakatto, näyte- ja 2-ruutuiset ikkunat
C, MA1/MC, huono pastissitalo, ei sovi miljööseen

II/8, Borgströmintie 6

rak. 1, rapattu kivirakennus, n. 1920-luvulta, aumakatto, 6-ruutuiset ikkunat
A, MC, tyylikäs neoklassillinen rakennus

rak. 2, rapattu autotalli

B

II/10/11,13, Kirkkokatu 1

rak. 1, 2-kerroksinen asuin-liikeyrakennus, 1812, pysty-laudoitus 1819, klassistiset ikkunankehukset ja pihaovi, aumakatto, ~~akker-~~rassa näyte- ja 4-ruutuiset ikkunat, yläkerrassa 3-ruutuiset.

A1, MA1, erittäin tyylikäs porvaritalo *toke*
pvk. 1625

muutospiir. 1874, 1880, 1888

rak. 2, 2-kerroksinen asuin- ja liikeyrakennus, 1784, uurrettu vaakalaudoitus, 1- ja 2-ruutuiset ikkunat, satulakatto

A, MA1

rak. 3, 2-kerroksinen asuin- liikeyrakennus, 1817, ^{piha} ~~käytös~~fasadissa sekundaari ^{katu} ~~piha~~fasadissa kapea uurrettu vaakalaudoitus, ~~piha~~fasadissa pysty-laudoitus 1833, satulakatto, 6- ja 3-ruutuiset ikkunat, itäpäädyssä sekundaari ^{lisä} ~~lisä~~ rakennus

A, MC

rak. 4, 2-kerroksinen limilaudoitettu autokorjaamo

~~QC~~

rak. 5, autokorjaamo kahitiilistä

~~QC~~

rakennukset 1,2 ja 3 muodostavat poikkeuksellisen hienon ja mielenkiintoisen rakennusryhmän, *erittäin tärkeät Kirkkokatu*
mitjöö kunnalla

II/15, Rihkamakatu 8

rak. 1, 2-kerroksinen asuinrakennus, ~~xxx1800~~ ilmeisesti 1800-luvun alusta, leveä uurrettu vaakalaudoitus, 6-ruutuiset ikkunat, klassistiset kehukset, katuovi ~~1828~~, ~~tyrkkä~~ satulakatto ~~1881~~, ~~alunper~~

A1, MC, ^{erittäin tyylikäs} hieno ja hyvin säilynyt ~~por~~ porvaritalo, Runeberg ~~as~~
nut tässä talossa taitokatto palautettava

Muutospiir. 1881, 1917, 1928

rak. 2, liikerakennus, 1800-luvun alusta, alunperin leivintupa, uurrettu vaakalaudoitus, 6-ruutuiset ikkunat, satulakatto
A1, MC, mielenkiintoinen rakennus, käyttötarkoitus (suutari) erittäin sopiva

rak. 3, asuinrakennus 1800-luvun alusta, kapea uurrettu vaakalaudoitus, jugend-vaikutteisesta ikkunat, satulakatto
B

rak. 4, ulkorakennus 1800-luvun lopusta, kapea uurrettu vaakalaudoitus
B

Portti, rakennattu 1931, tyyllillisesti ~~sopiva~~ erinomaisen *sopiva*.
rak. piir. 1931

II/16, Rihkamakatu 10

rak. 1, 2-kerroksinen asuinrakennus 1800-luvun alkupuolelta, sekundääri uurrettu vaakalaudoitus, 2-ruutuiset ikkunat, satulakatto
A, MC,
muutospiir. 1861

rak. 2, asuinrakennus, ilmeisesti 1800-luvun alusta, alunperin leivintupa, sekundääri uurrettu vaakalaudoitus, 4-ruutuiset ikkunat, satulakatto
A, MC

rak. 3, 2-kerroksinen aitta, pystylaudoitettu, sekundääri ikkuna
A

rak. 4, ulkorakennus 1800-luvulta
A

II/17, Rihkamakatu 12 - Rauhankatu 36

rak. 1, asuinrakennus, n. 1920-luvulta, kapea uurrettu vaakalaudoitus, taitekatto,
B, MC

rak. 2, ulkorakennus tiilistä, jugendtyylinen pääty
B, MC

II/18, Rauhankatu 32

rak. 1, uudempi asuinrakennus, kapea uurrettu vaakalaudoitus, satulakatto
C, MC

II/19, Papinkatu 13 - Rauhankatu 34

rak. 1, asuinrakennus 1700-luvun lopusta, leveä uurrettu vaakalaudoitus, 2-ruutuiset ikkunat, kadun puoleiset ikkunat avattu 1898, satulakatto, katuovi
C, MC
muutospiir. 1898, 1909

rak. 2, pystylaudoitettu liiteri
C

II/21, Rauhankatu 36 - Papinkatu 8

rak. 1, asuinrakennus, 1800-luvun alkupuolelta, kapea uurrettu vaakalaudoitus, satulakatto, seiniä korotettu, 3-ruutuiset ikkunat.
B, MC

rak. 2, rapattu uudempi kivirakennus, asuintalo, taitekatto
A, MC

rak. 3, rapattu uudempi ulkotakennus
A

II/22, Rauhankatu 38

rak. 1, asuinrakennus, ilmeisesti ~~17~~ 1800-luvun alkupuolelta, kapea uurrettu vaakalaudoitus, pihafasadissa pystylaudoitus, satulakatto, 2-ruutuiset ikkunat, sekudääri~~10~~ kuistit
B, MC

rak. 2, rapattu uudempi ulkorakennus
C

II/87, Rauhankatu 40

rak. 1, uudempi ~~xxxxxxx~~ asuinrakennus, kapea uurrettu vaakalau-
doitus, taitekatto, 3-ruutuiset vaakaikkunat
C, MC

rak. 2, rapattu ulkorakennus
C

II/23, Kulmakuja 7 - Rauhankatu 42

rak. 1, asuinrakennus, länsipää rakennettu 1766, itäosa 1834,
~~niiden välissä on ollut porttikäytävä, joka on ollut asuinhuoneeksi 1892~~
uusrenessanssivuoraus ja ikkunankehukset, satulakatto
A1, MA2, keskeinen miljöörakennus
pvk. 1662
muutospiir. 1891, 1892

rak. 2, asuinrakennus, itäosa 1837, länsiosaa, joka ollut alun-
perin porttikäytävä, muutettu asuinhuoneeksi 1892, uusrenessans-
sivuoraus ja ikkunat, satulakatto, katuovi porttikäytävän kohdassa.
A1, MA2, tärkeä miljöörakennus
muutospiir. 1884

rak. 3, peiterimalaudoitettu ulkorakennus, 1884
B

rak. piir. 1884

II/24, Kulmakuja 5

rak. 1, asuinrakennus, ilmeisesti 1800-luvun puolivälistä, länsi-
pää muuta osaa kapeampi, uurrettu vaakalaudoitus, liseenijäsen-
tely, satulakatto, 2-ruutuiset ikkunat
A1, MA2
pvk. 17297

rak. 2, ulkorakennus, kapea uurrettu vaakalaudoitus
B

II/26, Kulmakuja 3

rak. 1, 2-kerroksinen asuinrakennus, n. 1780, länsipäässä porttikäytävä, sekundääri peiterimavuoraus, 4-ruutuiset ikkunat, katuovi 1882, sekundääri satulakatto 1882, seiniä korotettu hieman A1, MA2, melkoisesti muutettu, mutta karaktäärinsä säilyttänyt rakennus, *kerkin mitoittelemus*
 pvk. 862
 muutospiir. 1882
 inv. kert. KM

rak. 2, edellisen 2-kerroksinen kuisti ja 1-kerroksinen asuinrakennus, 1824, uurrettu vaakalaudoitus, 6-ruutuiset ikkunat, satulakatto
 A1, MA2

rak. 3, asuinrakennus, 1824, katufasadissa primääri pystylaudoitus, pihafasadissa uurrettu vaakalaudoitus, taitekatto, 12-ruutuiset ikkunat
 A2, MA2, ainoa taitekattonsa säilyttänyt käsityöläisrakennus, *erittäin suhteikas rakennus kiinnottava*

rak. 4, peiterimalaudoitettu vaja, 1890
 B

II/28, Kirkkokatu 2 - Rihkamakatu 6

rak. 1, puinen uusrenessanssityylinen palokunnan- ja liiketalo, uusrenessanssivuoraus, 5-ruutuiset ikkunat, aumakatto
 A1, ~~MA1~~ MA1/MC, vanhakaupungin ainoa auc puhdas uusrenessanssirakennus, sopii sängen hyvin kaupunginosan laitaan.

II/29, Kirkkokatu 4

rak. 1, 2-kerroksinen asuinrakennus, myymäläpuoti, 1815, vuorattu 1827, alakerrassa uurrettu vaakalaudoitus, yläkerrassa sileä vaakalaudoitus, liseenit, primääri aumakatto, 2- ja 3-ruutuiset ikkunat, katuovi 1880, sekundääri pihasiipi 1913
 A1, MA1, erittäin edustava ja hyvin ulkoasunsa säilyttänyt porvaristalo
 pvk. 529
 muutospiir. 1880, 1913

rak. 2, asuinrakennus, 1800-luvun alusta, alunperin ~~almeisesti~~ leivintupa, leveä uurrettu vaakalaudoitus, aumakatto, 6-ruutuiset ikkunat
 B, MA1

rak. 3, ulkorakennus, osaksi vuorattu ~~levällä~~ uurretulla vaakalaudalla, aumakatto
 B

I/32-33, Kirkkokatu 6

rak. 1, 2-kerroksinen asuinrakennus, 1794, sekundääri *no* kapea uurrettu vaakalaudoitus, satulakatto, 2-ruutuiset ikkunat, pihan puolella sekundääri *no* kylkiäinen
 A, MA1, melkoisesti muutettu, mutta karaktäärinsä säilyttänyt rakennus
 pvk . 882

rak. 2, 2-osainen asuinrakennus, 1762 ja 1798, leveä uurrettu vaakalaudoitus 1800-luvun puolivälistä, satulakatto, 6-ruutuiset ikkunat
 A. MA1

rak. 3, ulkorakennus, 1804, alunperin talli, tunkiosuoja ja navetta, eteläpäädyssä leveä peiterimalaudoitusta ja rombipaneliovi, pihafasadi vuoraamaton, satulakatto
A1, MA1, katunäkymää erittäin voimakkaasti leimaava rakennus

rak. 44, ulkorakennus, 1898, kapea uurrettu vaakalaudoitus, satulakatto

C,
~~muutospiiri~~ rakennuspiir. 1898

II/34, Kirkkokatu 8

rak. 1, 2-kerroksinen asuinrakennus, 1790, uurrettu vaakalaudoitus 1800-luvun lopusta, porttikäytävä, 4- ja 6-ruutuiset primääri-ikkunat, satulakatto

A1, MA1, ~~erittäin tyyli- ja puhtaus~~ rakennus *historiallisesti kiinnostava*
pvk. 854
muutospiir. 1864, 1898

rak. 2, 2-kerroksinen asuinrakennus, edellisen siipirakennus, 1815, kapea uurrettu vaakalaudoitus, 2-ruutuiset ikkunat

A, MA1

rak. 3, pysty- ja vaakalaudoitettu liiteri 1800-luvulta, pulpettikatto
A, MA1, erittäin huonokuntoinen

rak. 4 ulkorakennus, leveä primääri pysty- ja vaakalaudoitus, pulpettikatto
alunperin navetta ja puuliiteri
A

Erittäin hieno ja puhdas pihakokonaisuus, rakennukset huonokuntoisia

II/35, Kirkkokatu 12

rak. 1, asuinrakennus, 1771, leveä uurrettu vaakalaudoitus, satulakatto, seiniä korotettu sekundäärisesti, 6-ruutuiset ikkunat

A1, MA2, ~~erittäin~~ *tarve miljöörakennus*
pvk. 849

~~muutospiiri~~ muutospiir. 1874

rak. 2, asuinrakennus, ^(alunperin käsityöläisverstaas) 1771 ja 1811, leveä uurrettu vaakalaudoitus, 2-ruutuiset ikkunat, primääri aumakatto

A1, MA2

muutospiir. 1878

rak. 3, ulkorakennus 1816, luhtimainen yläosa, alunperin talli, tunkiosuoja ~~alkuperäinen käymälä säilynyt~~ ja navetta, satulakatto

A1, kaupunginosan pihahaiten säilyneitä ulkorakennuksia

rak. 4, uudempi peiterimalaudoitettu ulkorakennus

C

II/36, Kirkkokatu 14

rak. 1, asuin- ja liikerakennus, 1790, leveä uurrettu vaakalaudoitus 1800-luvun puolivälistä, liseenit, 6-ruutuiset ikkunat ja nävyteikkunat, sekundääri katuovi, aumakatto. Pihasiipi rakennettu 1853, uurrettu vaakalaudoitus, satulakatto

A, MA2, ~~alkuosa olisi kunnostettava~~, sijaitsee ~~erittäin~~ *erittäin*
~~sa miljöössä~~
pvk. 897 muutospiir. 1896, 1900, 1929

rak. 2, asuintakennus, 1804 ja 1854, alunperin leivintupa, uurrettu vaakalaudoitus, sekundääri ^{me} satulakatto, katufasadissa suuret näyteikkunat, pihafasadissa 3-ruutuiset ikkunat
~~B~~, MA2, katufasadi täysin turmeltu, ^{näyteikkunoilla} muutospir. 1929

rak. 3, ulkorakennus, 1800-luvun loppupuolelta, osaksi leveä uurrettu vuoraus, pulpettikatto
 A

II/37-38, Kirkkokatu 16 - Kirkkotori 2

rak. 1, asuin- ja liikerakennus, 1795, kapeahko uurrettu vaakalaudoitus ~~1865x~~ 1912, 6-ruutuiset ikkunat, sekundääri ^{me} aumakatto 1865, alunperin taitekatto, seiniä korotettu ^{vuoraus nurmista}
 A1, MA2, taitekatto olisi pyrittävä palauttamaan ^{ssa} tähän hienoon ja erittäin keskeisessä miljöössä sijaitsevaan ^{ssa} rakennukseen ~~1817~~ pvk. 9 (v. 1817), 614, 8672
 muutospir. 1865, 1912

rak. 2, asuinrakennus, 1775, sekundääri ^{me} kapea uurrettu vaakalaudoitus, pihafasadissa primääri ^{me} pystylaudoitus, 4-ruutuiset ikkunat, primääri ^{me} satulakatto, holvatut kellarit taloa vanhemmat
 A1, MA2, katufasadis olisi pystylaudoitettava

rak. 3, asuinrakennus, 1815, alunperin rihkamapuoti, pystylaudoitus 1821, ~~1817x~~ primääri ^{me} taitekatto, ylälape aumattu, 6-ruutuiset ikkunat
 A2, MA2, ulkoasu säilynyt tärkeimmiltä osiltaan alkuperäisenä, Kirkkotorin ~~kaupalla~~ keskeisessä ^{ssa} rakennus ^{ssa}

rak. 4, asuinrakennus, 1775, alunperin leivintupa, sekundääri ^{me} kapea pystylaudoitus, primääri ^{me} satulakatto, 4- ja 2-ruutuiset ikkunat
 A

rak. 5, 2-kerroksinen ulkorakennus, 1815, primääri ^{me} taitekatto
 A1, kaupungin ainoita alkuperäisasun säilyttäneitä ~~1817x~~ suuria makkasiineja

rak. 6, 2-kerroksinen ulkorakennus, taitekatto
 B

Koko tontti on arkkitehtonisesti ja historiallisesti erittäin yhtenäinen ja arvokas, sijaitsee kaupungin edustavimmassa miljöössä

II/39, Kirkkotori 4 - Vuorikatu 17

rak. 1, 2-kerroksinen asuinrakennus, 1780, länsipäässä porttikäytävä, sekundääri ^{me} pystylaudoitus katufasadissa, pihafasadissa primääri ^{me} satulakatto, 2- ja 4-ruutuiset ikkunat
 A2, MA2, sekä taide- että kulttuurihistoriallisesti erittäin arvokas
 pvk. 850

rak. 2, ulkorakennus, 1780, sekundääri ^{me} peiterimavuoraus, luhtimainen, alaosassa pihan puolella ^{sa} kahitiiliseinä, sekundääri ^{me} taitekatto. Alunperin talli, tunkiosuoja ja navetta
 A

rak. 3, verstaas- ja asuinrakennus, 1790, ~~sekundääri~~ peiterimavuoraus, 4-ruutuiset ikkunat, taitekatto
 A1, MA2/MA1, tärkeä miljöörakennus, ~~huon~~

rak. 4, uudempi lomakaudoitettu liiteri, pulpettikatto
C

rak. 5, peiterimalaudoitettu käymälä, aumakatto
E

II/40, Vuorikatu 15

rak. 1, asuinrakennus, 1780, leveä uurrettu vaakalaudoitus 1874, satulakatto, 2-ruutuiset ikkunat
B, MA1,
pvk. 860
muutospiir. 1874

rak. 2, 2-kerroksinen asuinrakennus, 1807, leveä uurrettu vaakalaudoitus 1874, sekundääri^{me}satulakatto, seiniä korotettu, 4-ruutuiset ikkunat
A, MA1

rak. 3, ulkorakennus, 1874, satulakatto
C

II/41, Vuorikatu 13

rak. 1, asuinrakennus, ilmeisesti 1800-luvun alusta, kapea sekundääri^{me}uurrettu vaakalaudoitus, sekundääri^{me}pihasiipi, 4-ruutuiset ikkuna, aumakatto
B, MA1
pvk. 16034
muutospiir. 1887

rak. 2, ulkorakennus, kapea uurrettu vaakalaudoitus
C

rak. 3, rapattu käymälä
C

II/42, Vuorikatu 11

rak. 1, asuinrakennus, 1807, primääri^{me}pystylaudoitus 1817, vuoraus uusittu katufasadin ikkunoiden kohdissa, ~~xxx~~ ikkunat 3- ja 6-ruutuiset, katufasadissa uusrenessanssikehykset, pihafasadissa erittäin hienot kustavilaiset kehykset, ~~kustavilaiset~~ sekundääri^{me}satulakatto, seiniä korotettu, alunperin taitekatto, ylälaite päädyistä aumattu. Sisätiloissa erittäin hienoja kustavilaisia sisustuksia.
A1, MA1, ~~erittäin~~ taitekatto ja katufasadin kustavilaiset ikkunat entistettävä, tällöin rakennus ~~on~~ kohoaa luokkaan A2.
pvk. 1671, 11943
inv. kert. KM

rak. 2, asuinrakennus, 1779, primääri^{me}pystylaudoitus, aumakatto, 6-ruutuiset ikkunat
A1, MA1, mielenkiintoinen ja tyyli-^{siiv}puhdas pieni asuinrakennus ja asuin/

rak. 3, 2-kerroksinen ulkorakennus ja ~~panimotupa~~ ^{panimotupa} 1779, alunperin halli, tunkiosuoja, navetta ja panimotupa, tuon edessä hieno ristikkoportti, satulakaton pohjoisräystäös ulosvedetty
A1, erittäin hyvin säilynyt, arkkitehtonisesti korkeatasoinen ulkorakennus

rak. 4, asuinrakennus, 1818, pystyauudoitettu, 4-ruutuisset ikkunat pulpettikatto

A1

rak. 5, peiterimakauudoitettu ulkorakennus, pulpettikatto

B

rak. 6, peiterimalauudoitettu vaja, pulpettikatto

C

II/43-44, Vuorikatu 9

rak. 1, asuinrakennus, ilmeisesti 1800-luvun alusta, eteläsiipi sekundääri, kapea uurrettu vaakalaudoitus, pihafasadissa primääri *me* pystyauudoitus, 4-ruutuisset ikkunat, taitekatto

A1, MA1, tyyli puhdas klassistinen rakennus

pvk. 853

rak. 2, ulkorakennus ~~1800-luvun alusta~~ ^{1700-luvun lopulta}, leveä uurrettu vaakalaudoitus ja primääri pystyauudoitus

A

rak. 3, asuinrakennus, kapea uurrettu vaakalaudoitus, 2-ruutuisset ikkunat, satulakatto

B

rak. 4, ulkorakennus ~~1800-luvun alusta~~ 1700-luvun ~~alusta~~ lopulta, alunperin navetta, tunkio ja talli, leveä pystyauudoitus, satulakatto

A

II/45-46-47, Vuorikatu 7

rak. 1, asuinrakennus 1700-luvun lopulta, sekundääri *me* leveä uurrettu vaakalaudoitus + liseenit, aumakatto, 3-ruutuisset ikkunat, nurkka-ovi 1898

A1, MA1, arkkitehtonisesti ~~so~~ sopusuhtainen *ratonur* *Tärkeää mittoina*

pvk. 6282

rak. 2, asuinrakennus 1700-luvun lopulta, ~~alunperin navetta~~ kapea uurrettu vaakalaudoitus, satulakatto, 2-ruutuisset ikkunat

B

rak. 3, ulkorakennus, ~~18~~ 1899, kapea uurrettu vaakalaudoitus

B

II/50, Vuorikatu 5

rak. 1, asuinrakennus 1800-luvun alusta, leveä uurrettu vaakalaudoitus, 3-ruutuisset ikkunat, aumakatto

A1, MA1, ~~18~~ läysremontti 1967

pvk. 2027
muutospiir. 1882

rak. 2, vaakalaudoitettu vaja, sisustetaan asuitavaksi 1967

A

rak. 3, 2-kerroksinen asuinrakennus, ilmeisesti 1800-luvun alusta, uurrettu vaakalaudoitus, 6-ruutuisset ikkunat, satulakatto

A1, MA1, rakennushistoriallisesti hyvin kiinnostava.

rak. 4, ulkorakennus ~~18~~ ⁸ 1800-luvun alusta, primääri *me* pystyauudoitus

A1, MA1

rak. 5, leivintuparakennus, kapea uurrettu vaakalautoitus, 2-ruu-
tuiset ikkunat
A1

rak. 6, pystyautoitettu vaja
C

II/51, Vuorikatu 3

rak. 1, 3-kerroksinen uudempi asuin- ja liikerakennus.
C, MC

III/1, Välikatu 11 - ~~Rahlinginkuja~~ ns. Holmin talo
rak. 1, 2-kerroksinen rapattu kivirakennus, ~~1762-63~~ ^{nykyisin museo, alunperin asuintalo}, suunnitellut ja rakentanut linnoitusrakennusmestari Gotthard Flensburg, ^(satulakatto) satulakatto, 1864, alunperin taitekatto, suorat päädyt, 20-ruutuiset ikkunat

A1, MA2, taitekatto ~~olisi palautettava, maalattava uudelleen~~ ^{kaupungin kunnioitus porvaritaloja.}
pvk. 17925
maistraatin pöytäkirjat 1762-63
muutospiir. 1864

rak. 2, 2-kerroksinen asuinrakennus 1700-luvulta, alakerrassa alunperin leivintupa, primääri ^{nyk.} pystyлаudoitus, pihafasadissa kapea uurrettu vaakalaudoitus, satulakatto, 6-ruutuiset ikkunat

A1, MA2, ^{tärkeä miljöörakennus}

rak. 3, ulkorakennus, katufasadissa uurrettu vaakalaudoitus, pihafasadissa pystyлаudoitus

A, MA2

rak. 4, asuinrakennus 1700-luvun lopulta, peiterimavuoraus ja kuisti 1929, satulakatto, 4-ruutuiset ikkunat ja ~~sekundääri~~ ikkunaluukut.

A1, MA1

rak. 5, ulkorakennus, 1763³, primääri pystyлаudoitus, satulakatto
A1

Pihakokonaisuus on arkkitehtonisesti ja topograafisesti erittäin hieno

III/2, Välikatu 13, ns. kappalaisen talo

rak. 1, 1-kerroksinen ~~k~~ rapattu kivirakennus, ~~korkea kellari~~ ³ 1763-64, korkea kellari avattu ~~törillä~~ ^{no} päin, sekundääri ^{nyk.} satulakatto, seiniä korotettu, alunperin taitekatto, 3-ruutuiset ikkunat suunnitellut ja rakentanut Gotthard Flensburg. ^{Alkuperäinen asuin-}

A1, MA2, ~~nykyasussaan rakenteellisesti historiallisesti puutteellinen~~, taitekatto ~~olisi palautettava, ja~~ ikkunat entistettävä ja ~~ikkuna~~ maalattava ~~uudelleen~~, ^{historiallisesti erittäin arvokas}

pvk. 1005
maistraatin pöytäkirjat 1763-64
rak. muutospiir. 1865, 1908

rak. 2, vaja, 1800-luvun lopulta, uurrettu vaakalaudoitus
B

rak. 3, ulkorakennus 1700-luvulta, alunperin talli, tunkiosuoja ja navetta, uurrettu vaakalaudoitus

A

rak. 4, ulkorakennus 1800-luvulta, uurrettu vaakalaudoitus

A

rak. 5, ulkorakennus 1800-luvulta, uurrettu vaakalaudoitus

A

III/3, Välikatu 15

rak. 1, 2-kerroksinen asuinrakennus, n. 1800, leveä uurrettu vaakalaudoitus + liseenit, primääri ^{nyk.} satulakatto, 4- ja 2-ruutuiset ikkunat

A1, MA2, erittäin hyvin säilynyt ja edustava ~~xx~~ porvarisrakennus

puhtaassa miljöössä ^{ja kateena}
pvk. 4535

rak. 2, verstasrakennus, n. 1800, alunperin leivintupa, uurrettu vaakalaudoitus, 2-ruutuiset ikkunat, satulakatto
A, MA2 *Tärkeä miljöörakennus*

rak. 3, ulkorakennus, kapea uurrettu vaakalaudoitus
B, MA2

rak. 4, ulkorakennus 1800-luvun alusta, kapea uurrettu vaakalaudoitus
B

III/4, Vuorikatu 20 - Flensborgintörmä 3

rak. 1, 1-kerroksinen rapattu kivirakennus, 1965-66, *suunnitellut* (Marius af Schultén, asuintalo, satulakatto, 1-ruutuiset ikkunat
C, MA1, antikvaarisesti mielenkiinnoton, ~~miljööseen vain vaivoin sopeutuva pastissitalo,~~

rak. 2, puurakenteinen asuintalo, 1966, *Tehty* rakennettu paikallaolleen 1818 rakennetun ja 1824 vuoratun puutalon näköiseksi uudesta materiaalista, leveä uurrettu vaakalaudoitus + liseenit, 6-ruutuiset ikkunat + uusrenessanssikehykset, satulakatto
A1, MA2, ~~itse~~ rakennus on hyvä kopio edeltäjästä, luonnonkivistä tehty kivijalka ~~pitäisi~~ on tyyliä, pitäisi slammata

III/5, Flensborgintörmä 2 - Välikatu - Kirkontörmä, ns. Flensborgintalo 1. nykyinen Diktarhemmet

rak. 1, ~~XXXX~~ Kadun puolelle 1-kerroksinen ja pihan puolelle kaksi-kerroksinen rapattu kivirakennus, 1765-66, ~~XXXXXX~~ rakennusmestari Gotthard Flensborgin itselleen ~~ka~~ suunnittelema ja rakentama Wijnbladnin mallikirjan mukaan, katuovi, 16-ruutuiset ikkunat, taitekatto, kaari-ikkunoilla varustettu frontespiisi kadun puolella primääri, pihan puolella sekundaari *sekundaari*
A2, MA2, barokkiklassismin *barokkiklassismin* tärkeimpiä asuinrakennuksia maassamme, alkuperäisasu säilynyt jokseenkin tarkoin.
pvk. 1000

~~ka~~ maistraatin pöytäkirjat 1765-66
muutospiir. 1861, 1922

rak. 2, asuinrakennus, *(sekundaari)* 1812, leveä peiterimalaudoitus, primääri *me* satulakatto, 16-ruutuiset ikkunat
A2, MA2, erittäin tyylipuhdas *riiv* rakennus, ~~XXXXXX~~ erinomaisen *hyvä* tärkeä miljöön kannalta

rak. 3, peiterimalaudoitettu ulkorakennus, 1812, *(kojattu miljöörakennus)* satulakatto
A, MA2

III/6, Vuorikatu 18

rak. 1, asuinrakennus, *etelä/* pohjoisosa 1800-luvun alusta, *pohjois/* ~~XXXX~~ 1862, rakennusrunkoa levennetty 1868, katufadasissa kapea uurrettu vaakalaudoitus, pihafasadissa leveämpi ja vanhempi uurrettu laudoitus, 4-ruutuiset ikkunat, satulakatto
C, MA1
pvk. 4906
muutospiir. 1862, 1868

rak. 2, asuinrakennus 1800-luvun alusta, kapea uurrettu vaakalaudoitus, 4-ruutuiset ikkunat, ~~sekundääri~~ satulakatto
B, MA1

rak. 3, uusi saunarakennus, lomalaudoitettu, 2-ruutuiset ikkunat, satulakatto
C, sopii pihaan ^{vargin} ~~sangen~~ hyvin

III/7, Vuorikatu 16

rak. 1, asuinrakennus, 1780, pohjoispäädyssä pystyлаudoitus v:lta 1800, katufasadissa myöhäisempi uurrettu vaakalaudoitus, 4-ruutuiset ikkunat, primääri ^{me} satulakatto

A, MA1

pvk. 2609

inv. kert. KM

(2-kerroksinen)

rak. 2, asuinrakennus, 1806, leveä uurrettu vaakalaudoitus, satulakatto, 4-ruutuiset ikkunat

A1, MA1, rakennushistoriallisesti erittäin tärkeä

rd. 3, ulkorakennus, 1780, alunperin aitta, puuliiteri, talli ja navetta, primääri ^{me} leveä pystyлаudoitus
A

III/8, Vuorikatu 12

rak. 1, 2-kerroksinen asuinrakennus, n. 1780, uurrettu vaakalaudoitus pystypaneleineen 1800-luvun loppulta, satulakatto, 2-ruutuiset ikkunat

A, MA1,

pvk. 863

muutospiir. 1897

rak. 2, asuinrakennus n. 1780, kapea uurrettu vaakalaudoitus, satulakatto, 2-ruutuiset ikkunat

A, MA1/MA2

rak. 3, luhtimainen ulkorakennus, 1800, sekundääri ^{me} pystyлаudoitus, satulakatto

A

rak. 4, pystyлаudoitettu vaja

C

III/9, Vuorikatu 10

rak. 1, asuinrakennus, 1790, pihafasadissa leveä pystyлаudoitus 1812, katufasadissa uurrettu vaakalaudoitus pystypanelointeiseen, 3-ruutuiset ikkunat, satulakatto

A, MA1

pvk. 865

rak. 2, asuin- ja ulkorakennus, 1815, kapea uurrettu vaakalaudoitus, 3-ruutiset ikkunat, satulakatto

C

rak. 3, ulkorakennus, kapea uurrettu vaakalaudoitus

C

IV/1, Iso Jokikatu 22

rak. 1, asuinrakennus, 1764, ~~xxx~~ primääri^{me} frontespiisi, uurrettu vaakalaudoitus 1800-luvun loppupuolelta, sekundaari^{me} satulakatto, alunperin ~~xxxxxxx~~ taitekatto, frontespiisissa primääri^{me} satulakatto, 3-ruutuiset ikkunat, uusrenessanssikehykset.

A1, MA2, edustava ja rakennushistoriallisesti mielenkiintoinen porvarisrakennus, taitekatto olisi palautettava, jotta rakennus sopeutuisi paremmin torin arkkitehtuuriin.

pvk. 2737, ~~66~~ 6522

muutospiir. 1876, 1888

inv. kert. KM

rak. 2, 2-kerroksinen asuinrakennus, 1762, uurrettu vaakalaudoitus, satulakatto, näyteikkunat ja 4-ruutuiset ikkunat

A1, MA2, ~~xxxx~~ erittäin tärkeä miljöörakennus, näyteikkunat olisi tarpeettomina poistettava

muutospiir. 1884

rak. 3, asuinrakennus ja liiteri, 1700-luvulta, kapea uurrettu vaakalaudoitus ja leveä pystylaudoitus, satulakatto, 6-ruutuiset ikkunat

A

rak. 4, pystylaudoitettu liiteri, satulakatto

A

rak. 5, ulkorakennus, 1763, satulakatto, lavokatos edessä, alunperin talli, tunkiosuoja, ~~xxxxxxxx~~ navetta, ja vaja

A, kaupungin parhaimmin säilyneitä ulkorakennuksia

rak. 6, verstasrakennus, 1837, alunperin leivin- ja pesutupa, leveä uurrettu vaakalaudoitus, 3-ruutuiset ikkunat, ~~satulakatto~~ pulpettikatto

A

rak. 7, kaksi 2-kerroksista ranta-aittaa, 1762 ja 1765, sekä niitä yhdistävä vaja, nurkat laudoitettu, satulakatto, joen puolella silta

A2, erittäin puhtaassa asussa säilyneet aitat

rak. 8, 2-kerroksinen aitta, 4 huonetta, 1770, satulakatto, ovet myös pihan puolella

A2, hyväkuntoinen ja tyylipuhdas aitta

muutospiir. 1921

~~xxxxxx~~

rak. 9, 2-kerroksinen aitta, nykyisin verstaas, 1700-luvun loppu, satulakatto, 6-ruutuinen ~~xxxx~~ ikkuna

A2, *tyylitas ranta-aitta, nopea kättötarvike*

Piha kiveyksineen erittäin hyeno, tontti ~~xxxxxxx~~ on kokonaisuutena ~~erään~~ eräs parhaimmin säilyneitä.

(Kaupungin)

IV/2, Iso Jokikatu 20

rak. 1, asuin- ja liikerakennus, 1770, 2-kerroksinen siipirakennus ja pääsiiven eteläosa 1863, uurrettu vaakalaudoitus ja liseetit 1863, 3-ruutuiset ikkunat ja näyteikkunat, uus-

renessanssikehykset, seniä korotettu ja aumakatto tehty 1863
 A1, MA2, ~~sinänsä tyylikäs porvaristalo, ei sovellu kyllä~~
~~1700-luvun torikokonaisuuteen parhaalla mahdollisella taval-~~
~~la~~ *sekundäärisenä asunona* *1700-luvulta*
 pvk. 855 *ryntäen tornin josta varsin hyvin.*
 muutospiiri 1875

rak. 2, asuinrakennus, 1770, lisätty myöhemmin, ~~sekundääri-~~
 lomalaudoitus, satulakatto, 6-ruutuiset ikkunat
 A 1932

rak. 3, ulkorakennus, kapea uurrettu vaakalaudoitus
 B

rak. 4, 2-kerroksinen ranta-aitta, 1805, satulakatto
 A2, hyväkuntoinen ja puhdastyylinen aitta

rak. 5, lomalaudoitettu liiteri, 1932, pulpettikatto
 C

rak. piir. 1932

Pihan kiveys erittäin hyvin säilynyt

IV/3, Iso Jokikatu 18, ns. Hagertin talo

rak. 1, 2-kerroksinen rapattu kivistä rakennus, asuin- ja liike-
 talo, 1762-63, suunnitellut ja rakentanut Gotthard Flensburg,
 sekundääri ^{main} satulakatto, seinät korotettu, alunperin suorapä-
 tyinen ~~xx~~ taitekatto, alakerrassa näyteikkunat, yläkerrassa
 3-ruutuiset ikkunat

A1, MA2, ~~alunperin xx~~ kaupungin edustavin porvaristalo, ~~xxx~~
 välttämättä restauroitava ulkoasultaan, taitekatto palautetta-
 va, ikkunat uusittava, alkuperäinen väritys palautettava
 pvk. 1317

maistraatin pöytäkirjat 1762-63

~~muutospiiri 1880~~

rak. 2, rapattu kivistä rakennus, asuintalo, 1762, primääri *ml*
 satulakatto, 6-ruutuiset ikkunat

A1

muutospiir. 1932

rak. 3, 1- ja 2-kerroksinen rapattu ~~xxxi~~ puinen asuinrakennus,
 1700-luvun lopulta, 6-ruutuiset ikkunat, rappaus ja nykyi-
 nen ulkoasu sekundäärit.

B

rak. 4, peiterimalaudoitettu vaja, pulpettikatto

C

rak. 5, asuinrakennus, 1762, alunperin leivintupa, pystylau-
 doitus, osaksi alkuperäinen, satulakatto, 2-ruutuiset ikkunat

A1

rak. 6, pystylaudoitettu ulkorakennus, 1766 ja 1836, nykyisin
 verstaas

C

2-kerroksinen aitta, 1830, sekundääri pystylaudoitus

A1

IV/4, Iso Jokikatu 16

rak. 1, asuin- ja liikerakennus, 1800, sekundääri^{ne} uurrettu vaakalaudoitus ja liseenit, aumakatto, katufasadissa suuret näyteikkunat

B, MA2, ulkoasu täysin pilalla *tuunattu näyteikkunoilla, 1800-
pvk. 3325*
muutospiir. 1898

rak. 2, luhtimainen ulkorakennus, 1800, ~~sekundääri~~ *alunperin talli ja liiteri* ~~XXXXXX~~ lomalaudoitus ja kapea ponttilaudoitus

A

rak. 3, ulkorakennus uudempi, seinät uurteisista kattolaudois-
ta

B

rak. 4, pysty-laudoitettu vaja

B

rak. 5, 2-kerroksinen aitta, 1832, ~~XXXXXX~~, nykyisin työ-
paja, 6-ruutuiset ikkunat, satulakatto

A

rak. 6, asuinrakennus, 1800, alunperin leivintupa ja maka-
siini, kapea uurrettu vaakalaudoitus, satulakatto, 3-ruutuiset
vaakaikkunat

C

rak. 7, limilaudoitettu uudempi ulkorakennus

C

Pihan kiveys *vinonainen loppu säilynyt*

IV/5, Iso Jokikatu 14

rak. 1, 2-kerroksinen rapattu kivi~~XXXX~~ rakennus, asuin- ja
liiketalo, rakennettu ilmeisesti 1763-64, sekundääri^{ne} aumakat-
to, alunperin taitekatto, 1-ruutuiset ikkunat

A1, MA2, *edustava forssitalo* ulkoasu restauroitava, taitekatto palautettava
pvk. 1003, 12137

rak. 2, 2-kerroksinen asuinrakennus, 1814, primäärin^{ne} pysty-lau-
doitus, 2-ruutuiset ikkunat, sekundäärin^{ne} satulakatto, klassis-
tinen avokuisti

A1, harvinaisen tyylikäs piharakennus

rak. 3, pysty-laudoitettu ulkorakennus, 1814, alunperin vau-
nuvaja ja aitta

A

rak. 4, pysty-laudoitettu ulkorakennus, 1811, alunperin maka-
siini, talli ja tunkio

A

rak. 5, asuin- ja aittarakennus, 1811, sekundääri pysty-laudoi-
tus, primääri taitekatto, 2-ruutuiset ikkunat

A1

rak. 6, pysty-laudoitettu vaja 1800-luvun alusta, pulpettikatto

A

rak. 7, pysty-laudoitettu vaja 1800-luvun alusta, pulpettikatto
Pihakokonaisuus verrattoman hieno, säilyttävä^{ne} sellaisenaan.

*seinä kor-
tettu*

IV/6, Iso Jokikatu 12

rak. 1, 2-kerroksinen asuin- ja liikerakennus, 1800, leveä uurrettu vaakalaudoitus, päädyt pysty-laudoitettu, sekundääri satulakatto, alunperin päistä aumattu taitekatto, seiniä korotettu, katufasadissa näyteikkunat, yläkerrassa 6-ruutuiset ikkunat, pihafasadissa hienot kustavilaiset kehykset
A1, MA2, ulkoasu eiisi kunnostettava, taitekatto palautettava
pvk. 857, 4907
muutospiir. 1885, 1929

rak. 2, 2-kerroksinen varasto- ja asuinrakennus, 1781, alunperin leivintupa- ja asuinrakennus, sekundääri uurrettu vaakalaudoitus, satulakatto, 2-ruutuiset ikkunat
C, ulkoasu kokonaan pilattu

rak. 3, 2-kerroksinen ^{verstas/} ~~ulkorakennus~~, 1781, ~~nykyisiä versta-~~
~~ka~~ kapea uurrettu vaakalaudoitus ~~alakerroksessa~~
C ~~asuinhuoneita.~~

rak. 4, 2-kerroksinen verstaarakennus, 1815, alunperin ~~alakerroksessa~~
~~alakerroksessa~~ alakerrassa pesutupa, yläkerrsaassa asuinhuone, kapea uurrettu vaakalaudoitus, sekundääri ikkunat, satulakatto.
C

rak. 5, verstaarakennus, 1815, alunperin talli, navetta ja tukiosuoja, primääri pysty-laudoitus, sekundääri ~~ikkunat~~ peiterimat,
A

rak. 6, 2-kerroksinen aitta, 1815, sekundääri ~~alakerroksessa~~
vuoraus,
B, ~~huonokuntoinen~~, vuoraus uusittava

rak. 7, uudempi limilaudoitettu vaja
C

IV/7, Iso Jokikatu 10, ns. Slottet

rak. 1, 2-kerroksinen ~~alakerroksessa~~ barokkiklassistinen asuin- ja liikerakenus, kivitalo, rakennettu 1770-luvulla, alakerrassa näyteikkunat, yläkerrassa 6-ruutuiset ikkunat, taitekatto, frontoni

A2, MA2, 1700-luvun kaupunkiarkkitehtuurimme parhaita luomuksia, erittäin hyvin säilynyt, ~~alakerroksessa~~
pvk v:ltä 1807 ja n:o 1564

rak. 2, 2-kerroksinen asuinrakennus, rakennettu 1770-luvulla, uurrettu vaakalaudoitus 1879, 4-ruutuiset ikkunat, sekundääri satulakatto, kuisti 1879
A

rak. 3, 2-kerroksinen ulkorakennus, 1880, alunperin 3 makasiinia ja talli, uurrettu vaakalaudoitus, satulakatto
A

rak. 4, 2-kerroksinen ulkorakennus, 1880, uurrettu vaakalaudoitus, satulakatto
A

rak. 5, 2-kerroksinen aitta, 1880, uurrettu vaakalaudoitus, satulakatto
A1

rak. 6, 2-kerroksinen aitta, 1866, uurrettu vaakalaudoitus
A1
rak. piir. 1860

rak. 7, liiteri, uurrettu vaakalaudoitus, 16-ruutuinen ikkunat
B

IV/8, Iso Jokikatu 8

rak. 1, 2-kerroksinen asuin- ja liikerakennus, 1789, vinkkelirakennus, näyteikkunat 1929 ja ylläkerrassa 4-ruutuiset ikkunat, uurrettu vaakalaudoitus ja liseenit 1837, aumakatto, 3 katuovea
A1, MA1, erittäin tyylikäs klassistinen rakennus, melko huonokuntoinen
pvk. 1677
muutospiir. 1872, 1889

rak. 2, 2-kerroksinen ja 2-osainen aittarakennus, 1790, pysty-
laudoitus 1838, aumakatto
A1

rak. 3, asuinrakennus, 1809, alunperin leivintupa, leveä pysty-
laudoitus, 3-ruutuiset ikkunat, satulakatto
A

rak. 4, 2-kerroksinen aitta, 1809, nykyisin ~~hiir~~ verstaas, pri-
määri^{me}pysty-laudoitus
A1

rak. 6, aittarakennus, 1790, vuoraamaton
A

rak. 7, ulkorakennus, 1809, alunperin talli, tunkio ja navetta,
primääri^{me}pysty-laudoitus
A

rak. 8, pysty-laudoitettu liiteri, 1816, satulakatto
A

Erinomaisen tyylikäs ja yhtenäinen piha sekä kiveys
A1

IV/9, Iso Jokikatu 6

rak. 1, asuin- ja liikerakennus, ~~1840~~ ¹⁸⁷⁸, uurrettu vaakalaudoitus,
ja liseenit, sekundääri^{me}satulakatto, alunperin aumakatto,
katufasadissa suuret näyteikkunat, pihan puolella sekundääri^{me}
ullakkokamari ja parveke. ^{Katufasadin}
B, MA1, näyteikkunat pilaavat rakennuksen ulkoasua täysin.
pvk. 2058
muutospiir. 1878

rak. 2, 2-kerroksinen asuinrakennus, 1789, alunperin leivintupa,
uurrettu vaakalaudoitus 1842, ~~sekundääri~~ satulakatto, 2-ruutu-
iset ikkunat
A1

III/10, Vuorikatu 8

rak. 1, asuinrakennus 1800-luvun lopulta, uusrenessanssivuoraus, 2-ruutiset ikkunat, aumakatto, sekundääri pihassiipi 1926
A, MA1

rak. 2, 2-kerroksinen asuinrakennus, ilmeisesti 1800-luvun alusta, uurrettu vaakalaudoitus pystypanelointeiseen, 2-ruutiset ikkunat, sekundääri satulakatto, avoportaat toiseen kerrokseen.
A, MA1

rak. 3, asuinrakennus 1800-luvun alusta, leveä peiterimalaudoitus, 4-ruutiset ikkunat
A

rak. 4, pysty-laudoitettu ulkorakennus
B

rak. 5, ulkorakennus, kapea uurrettu vaakalaudoitus
C

III/11, asuinrakennus, n. 1780, kapea uurrettu vaakalaudoitus pystypanelointeiseen, primääri ^{me}satulakatto, 4-ruutiset ikkunat
A1, MA1, ~~vaikuttavasti~~ ~~vaikuttavasti~~ sekundääri ^{on} ~~vaikuttavasti~~ vuorauksella kerrankis ^{muutettiin} ~~saatu aikaan~~ arkkitehtonisesti hyvän ulkoasu ^{Tuloksen}.
pvk. 2104

rak. 2, ulkorakennus, kapea uurrettu vaakalaudoitus
C

III/14, Välikatu 3

rak. 1, liikerakennus, n. 1780, alunperin asuinrakennus, ^{muutettiin} ~~sekundääri~~ peiterimalaudoitus ja liseeniit, näyteikkunat, satulakatto
B, MA1 (1926)
pvk. 2104
muutospiir. 1926

rak. 2, rapattu kivirakennus, 1925, työpaja
B
rak. piir. 1925

rak. 3, pysty-laudoitettu ulkorakennus, 1858 ja 1967, alunperin navetta
C
rak. piir. 1859

rak. 4, asuinrakennus, 1770, alunperin 2-kerroksinen aitta, muutettu asuinrakennukseksi 1906, sekundääri ^{muutettiin} pysty-laudoitus, satulakatto
C
muutospiir. 60 1906

rak. 5, asuinrakennus, n. 1780, alunperin leivintupa, sekundääri ^{muutettiin} pysty-laudoitus, satulakatto, 16-ruutiset ikkunat
B,

rak. 6, limilaudoitettu vaja
C

III/15, Välikatu 5

rak. 1, liikerakennus, alunperin asuinrakennus 1700-luvun lopulta, katufasadissa leveä uurrettu vaakalaudoitus, pihafasadissa primääri ^{me}pystyлаudoitus, (näyteikkunat katufasadissa), pihafasadissa 6-ruutuiset ikkunat, ~~xxxxxxx~~ sekundaari ^{me}satulakatto, seiniä korotettu

A, MA1, monista muutoksista huolimatta karaktäärisinä hyvin säilyttänyt rakennus, soveltuu liikerakennukseksi ~~ja~~ ^{me} *mitä järkeä hyvin*

pvk. 5713

muutospiir. 1896

rak. 2, liike- ja asuinrakennus 1700-luvun lopulta, uurrettu vaakalaudoitus, katufasadissa näyteikkunat, pihafasadissa 6-ruutuiset ikkunat, sekundaari sadulakatto, seiniä korotettu

A, MA1, vrt. rak. 1

rak. 3, asuinrakennus ~~1700-luvun lopulta~~ ilmeisesti 1800-luvun alkupuolelta, kapea ponttilautavuoraus, laajennetut ikkunat

B

(alunperintälli, navetta ja makasiinirakennus)

rak. 4, ulkorakennus, kapea uurrettu vaakalaudoitus

B

III/16, Välikatu 7

rak. 1, ~~xxxxx~~ 2-kerroksinen asuin- ja liikerakennus, 1800, (leveä uurrettu vaakalaudoitus liseeneineen klassistinen), primääri ^{me}aumakatto, 6-ruutuiset ikkunat, ~~ja~~ katufasadissa 2 näyteikkunaa ja katuovi 1909

A1, MA1, erittäin sopusuhtainen ja hyvin säilynyt klassistinen rakennus

pvk. 6621

muutospiir. 1880, 1926, 1909

rak. 2, asuin- ja liikerakennus, 1829, ~~xxxxx~~ alunperin leivintupa, leveä uurrettu vaakalaudoitus, primääri ^{me}aumakatto, katufasadissa suuret näyteikkunat, pihafasadissa 3-ruutuiset ikkunat, sekundaari ^{me}eteinen

A, ~~näyteikkunoita pienenennettävä~~ ^{me} *katufasadi oivallais turmella* *näyteikkunoilla, korjattava*
muutospiir. 1890

rak. 3, 2-kerroksinen ulkorakennus 1800-luvun alusta, alunperin aitta, talli ^{me}navetta, peiterimalaudoitus

A, hyväkuntoinen ja yhtenäisessä asussa oleva edustava ulkorakennus

rak. 4, pystyлаudoitettu liiteri

B

III/17, Välikatu 9

rak. 1, 2-kerroksinen asuinrakennus, alakerta 1804, yläkerta ja pohjoissiipi 1815, porttikäytävä, klassistinen uurrettu vaakalaudoitus liseeneineen, vuorattu 1830, primääri ^{me}aumakatto, alakerrassa 3-ruutuiset ja yläkerrassa 6-ruutuiset ikkunat, yläkerrassa kustavilaiset kehykset, katufasadin ulko-ovi 1902.

A2, MA 2, erittäin tyylikäs klassistinen rakennus, alakeran ikkuna- ja ovimuutosta lukuunottamatta alkuperäisessä

Pvk. 581

muutospiir. 1902, 1909

rak. 2, 1- ja 2-kerroksinen asuinrakennus, 1815, alunperin aitta, talli, tunkiosuoja ja navetta, katufasadissa uusi pysty-
laudoitus, pihafasadissa kapea uurrettu vaakalautoitus, 4-
ruutuiset ikkunat
B, MA2

rak. 3, pysty-laudoitettu ulkorakennus
C

rak. 3, vaakalaudoitettu vaja, 1857, pulpettikatto
A

rak. 4, 2-kerroksinen kuhtiaitta, 1795, satulakatto
A2, täysin muutoksitta säilynyt tyylikäs aitta

rak. 5, pystylaudoitettu vaja, 1795, alunperin vaunuvaja
A1

rak. 6, ulkorakennus, 1795, alunperin talli ja navetta,
A1

rak. 7, 2-kerroksinen aitta, 1795
A2, primääriasussa oleva ranta-aitta

rak. 8, pesutupa betonista, 1929, pystylaudoitetut seinät,
pulpettikatto
C

rak. 9 2-kerroksinen aitta, 1790, * primäärinen leveä pystylaudoi-
tus
A2, primääriasussa oleva ranta-aitta

rak. 10, liiteri, ~~muuttanut~~ 1800-luvun alusta, uurrettu vaakalau-
doitus
A

Rakennusten ja topografian muodostama pihakokonaisuus eräs
kaupungin ~~ihanteellisin~~ puhtaimpia,
A2

IV/10, Iso Jokikatu 4

rak. 1, 2-kerroksinen asuinrakennus, 1805 ja 1810, kapea uurret-
tu vaakalaudoitus 1898, päädyissä primäärinen pystylaudoitus,
näyteikkunat ja 3-ruutuiset ikkunat, aumakatto
A1, MA1, pystylaudoitus palautettava katufasadiin, ikkunat

~~muuttanut~~ entistettävä

pvk: 10466

rak. 2, asuinrakennus, 1805, pystylaudoitus 1827, 3-ruutuiset
ikkunat, satulakatto

A

rak. 3, ulkorakennus, 1814, talli ja navetta, osittain pysty-
laudoitettu

A1

rak. 4, pystylaudoitettu liiteri, pulpettikatto

A

rak. 5, 2-kerroksinen makasiini, 1860, aumakatto
A1, sopii koostaan huolimatta hyvin hienrantamiljööseen

rak. 6, asuinrakennus, 1831, kapea uurrettu vaakalaudoitus ja
sekundäärinen peiterimalaudoitus, satulakatto, 4-ruutuiset ik-
kunat

B

rak. 7 vaakalaudoitettu liiteri, pulpettikatto

B

Pihakokonaisuus ja kiveys A2

IV/12-131, Iso Jokikatu 2

rak. 1, liikerakennus, alunperin asuintalo 1800-luvulta, uurrettu vaakalautoitus ja liseenit, satulakatto, näyteikkunat
B, Ma1
muutospiir. 1892

rak. 2, liiteri, kapea uurrettu vaakalautoitus
C

rak. 3, liikerakennus, alunperin asuintalo, 1800-luvulta, uurrettu vaakalautoitus ja liseenit, satulakatto, näyte- ja 3-ruutuiset ikkunat
B

rak. 4, 4-kerroksinen tiilimaksiiini, 1902
A1, arkkitehtonisesta ^{mitto} onnistunut varstorakennus, muodostaa hyvän rajan uuden sillan ja vanhankaupungin väliin.

IV/38, Iso Jokikatu 5

rak. 1, asuin- ja liikerakennus, 1700-luvun lopulta, Uurrettu vaakalautoitus ja liseenit, näyteikkunat 1912, yläkerrassa 4-ruutuiset ikkunat, sekundäärinen satulakatto 1877, alunperin taitekatto, pihan puolella sekundäärinen lisärakennus
A, MA2, *Kunnon oleellisuus jokikadun mittoon, taitekatto palautettava*
pvk. 7531
muutospiir. 1877, 1912, 1922

rak. 2, asuinrakennus, 1700-luvulta, sekundäärinen pystylautoitus, satulakatto, 6- ja 9-ruutuiset ikkunat
A

rak. 3, liikerakennus, 1700-luvulta, alunperin talli, navetta ja aitta, kapea uurrettu vaakalautoitus, näyteikkunat, satulakatto
C

rak. 4, liiteri, kapea uurrettu vaakalautoitus
C

IV/39,40,41, Iso Jokikatu 7 - Välikatu 8

rak. 1, asuin- ja liikerakennus, 1794, uurrettu vaakalautoitus ~~18~~, taitekatto, 4- ja 2-ruutuiset ikkunat
A1, MA2, primääriasunsa varsin hyvin säilyttänyt rakennus erittäin keskeisessä miljöössä
pvk. 881
muutospiir. 1886

rak. 2, asuinrakennus, 1794, kapea uurrettu vaakalautoitus, satulakatto.
A

rak. 3, liikerakennus, ~~ilmeisesti 1700-luvun lopulta~~ 1794, alunperin aitta ja navetta sekä porttikäytävä, kapea uurrettu vaakalautoitus, taitekatto, näyteikkunat
A, ulkoasu ~~kurkk~~ tärvelty näyteikkunoilla, *keuhkoinen mitto*

rak. 4, liikerakennus, 1830, alunperin asuintalo, kapea uurrettu vaakalaudoitus, satulakatto, näyteikkunat
B, ~~MA1~~ MA1, tärkeä mittoirakennus

rak. 5, liiteri, uurrettu vaakalaudoitus, pulpettikatto
C

rak. 6, liiteri, pystyauudoitus, pulpettikatto
C

VANHA RAATIHUONE, nykyisin MUSEO

rak. 1, 2-kerroksinen barokkiklassistinen kivistä rakennus, 1763-64, rapattu, seinissä ~~ruusu~~ maalattu rustika, suunnitellut ja rakentanut Linnouitusrakennusmestari Gotthard Flensburg, taitekatto, päädyt aumattu, 8-kulmainen torni, 16- ja 20-ruutuuiset ikkunat

A2, MA2, vanhemman kaupunkitaiteemme arvokkaimpia rakennuksia.
pvk. 1004

Maistraatin ptk. 1762-64

MUSEOVIRASTO/ RAKENNUSHISTORIAN OSASTO
Työselostus

Tutkija			Aika
			1964-1970
Paikkakunta	Kaup.osa/ Kylä	Kortteli/ Tila	Tontti
Porvoo			

Osoite
~~Kak~~ Vanha Porvoo

Tutkimuksen laatu

Työselostus

Rakennuslupa-asioita. Sekalaista materiaalia.

Piirroksat

Valokuvat

Muuta

Kertomus hun.kand. Henrik Liliuksen virkamatkasta Porvooseen 20.3. 1964.

Suoritin yhdessä piirt. Eero Jaman kanssa virkamatkan Porvooseen 20.3.1964. Matkan tarkoituksena oli alustavasti suunnitella Porvoon tuomiokirkon mittaus, laatia kaupungin empireosan inventointiohjelma ja tarkistaa Porvoon kaupungin laatimien suojelumääräysten sekä toimikunnan oman v:n 1960 ehdotuksen mahdolliset erot.

Porvoon kaupungin laatimassa suojeluohjelmassa on rakennuskanta jaettu kolmeen ryhmään, a, b ja c, jota vastoin toimikunta erotti vain A- ja B-ryhmät. Kaupungin rakennusjärjestysehdotuksen mukaan tulee a-rakennus ehdottomasti fasadiosiltaan säilyttää, b-rakennuksissa sallitaan julkisivuissa pienempiä muutoksia ja lopulta c-taloissa on rakennuksen säilyttäminen toivottavaa. Tämän ryhmittelyn mukaan on kaupungin toimesta luokiteltu kaikki vanhan osan talot. Tässä näyttää kuitenkin olevan suuria eroavaisuuksia toimikunnan suunnitelmaan nähden.

Olen oheistanut vertailevan taulukon näistä rauhoitus-suunnitelmasta ja merkinnyt kaupungin ehdotuksen kunkin tontin numeron eteen. Ellei erikseen mainita, ovat kaupungin ja toimikunnan käsitykset kyseisen rakennuksen arvosta käyneet yksiin.

Yleispiirteenä voidaan todeta, että miltei kaikki toimikunnan A-rakennukset on muutettu b-luokkaan kuuluviksi. Näistä muutoksista ovat tärkeimmät tonttien 43/44/I, 3/IV ja 8/IV, jotka käsitykseni mukaan ehdottomasti on palautettava A-ryhmään. B-luokan suhteen Porvoon kaupunki on menetellyt miltei vastaavalla tavalla, sillä valtaosa toimikunnan B-taloista on siirretty ryhmään c. Myös osa näistä taloista olisi ehdottomasti siirrettävä takaisin toimikunnan ehdottamaan B-luokkaan: 10/11/13/II, 41/42/II ja 42/II, 7/III, 16/III ja 39/40/41/IV.

Näiden muutosten ohella Porvoon kaupunki on poistanut eräitä rakennuksia kokonaan suojeluohjelmasta.

Porvoon kaupungin kanssa käytävissä neuvotteluissa olisi sen laatimaan suojeluohjemaan käsitykseni mukaan saatava aikaan vähintään edellä mainitut muutokset.

Luonnollisesti olisi suotavaa, että mahdollisimman monet talot voitaisiin siirtää takaisin A-ryhmään, sillä on ilmeistä, että ainoastaan niiden suhteen saadaan aikaan suhteellisen tyydyttävät rauhoitusmääräykset. Kaupungin merkitsemät a-talot olisi joka tapauksessa rauhoitettava erillisenä ohjelmana rakennussuojelulain perusteella ikään kuin työn ensi vaiheena.

Kokonaisuutena katsoen on Porvoon laatima vanhanosan asemakaava hyvä pohja yhteisille neuvotteluille.

Helsinki 31.3.1964.

Henrik Lilius

SUOMEN VALTIO

Borga

Förteckning över byggnader, som borde fredas.

Grupp A.

I stadsdelen

- Tomt 1 a byggnaden vid torget
- " 6 gatubyggnaden
- " 13/15 "
- " 17 hela tomten
- " 18 gatubyggnaden
- " 19 "
- " 21 biskopshuset
- " 22/24 gatubyggnaderna vid Skolgränden och Kyrkotorget
- " 27 gatubyggnaden
- " 28 "
- " 33 gatubyggnader^{na} vid Skolgränden och Östra Långgatan
- " 34 "
- " 35 hela tomten
- " 37 gatubyggnaderna vid Kyrkotorget och Skolgränden
- " 38 gatubyggnaden
- " 39/40 gatubyggnaderna
- " 43/44 gatubyggnaden
- " 46 gatubyggnaderna
- " 47 gatubyggnaden
- " 48 "
- " 49 gatubyggnaderna
- " 51 gatubyggnaden
- " 53 gatubyggnaderna
- " 56 gatubyggnaden
- " 57 gatubyggnaderna
- " 60 " vid Skolgränden och Östra Storgatan
- " 61 gatubyggnaden (boningshuset)
- " 63 "
- " 64 "
- " 66 gatubyggnaderna
- " 67 "
- " 70 gatubyggnaden
- " 71 "
- " 72 hela tomten
- " 100 gatubyggnaden
Domkyrkan, klockstaplet och den sk. finska kyrkan

II stadsdelen

Tomt	1/2/27	gatubyggningarna
"	3	gatubyggningen vid Kyrkogatan
"	4	gatubyggningarna
"	5	gatubyggningen
"	23	"
"	24	"
"	26	gatubyggningarna
"	34	gatubyggningen
"	35	gatubyggningarna
"	36	"
"	37/38	gatu- och gårdsbyggningen
"	39	gatubyggningen
"	40	gårdsbyggningen (gatubyggningarna hör till grupp B).

III stadsdelen

Tomt	1	hela tomten
"	2	gatubyggningen
"	5	" vid Södra Kyrkogatan
"	17	" vid Mellangatan

IV stadsdelen

Tomt	1	gatubyggningarna och strandmagasinet
"	2	" "
"	3	" "
"	4	" "
"	5	" "
"	6	" "
"	7	" "
"	8	" "
"	9	" "
"	10	hela tomten
"	16	" "

Rådhuset

Grupp B

I stadsdelen

Tomt	1 a	gatubyggningarna
"	2	gatubyggningen vid Mellangatan
"	3	"
"	4	gatubyggningarna
"	5	"

Tomt	6	uthusbyggningarna		
"	7	gatubyggningarna	vid	Mellangatan
"	8a	gatubyggningen	"	"
"	9/10a	"	"	"
"	11a	"	"	"
"	13/15	gatubyggningarna	och	gårdsbyggningen
"	16	gatubyggningen		
"	18	"		
"	19	"		
"	20	"		
"	22/24	gårdsbyggningen		
"	37	"		
"	38	"		
"	39/40	"		
"	41/42	hela tomten		
"	43/44	gårdsbyggningarna		
"	56	"		
"	59	boningshusen		
"	99	gatubyggningarna	vid	Skolgränden
"	100	"	"	"

II stadsdelen

Tomt	1/2/27	gårdsbyggningen		
"	3	gårdsbyggningarna		
"	5	gårdsbyggningen		
"	10/11/13	gatubyggningarna		
"	29/30	gatu- och gårdsbyggningarna		
"	32/33	" " gårdsbyggningen		
"	34	gårdsbyggningen		
"	40	gatubyggningarna		
"	41	gatubyggningen		
"	42	gatubyggningarna	och	gårdsbyggningen
"	43/44	"		
"	45/46/47	"	och	gårdsbyggningen
"	50	"	"	"

III stadsdelen

Tomt	3	gatubyggningarna
"	4	"
"	5	" vid Mellangatan
"	6	gatubyggningen
"	7	gatubyggningarna
"	8	"
"	9	"
"	10	"
"	11	gatubyggningen och gårdslängan
"	14	"
"	15	gatubyggningarna och gårdsbyggningen
"	16	" " "

IV stadsdelen

Tomt	1	gårdsbyggningarna
"	2	"
"	3	"
"	4	"
"	5	"
"	6	"
"	7	"
"	8	"
"	9	"
"	13	gatubyggningen
"	39/40/41	gatubyggningarna
"	38	" vid Stora Ågatan och Mellangatan

Förteckning över byggnader, som borde fredas.

Grupp A.

I stadsdelen

Tomt 1	a	byggnaden vid torget
"	6	gatubyggnaden
"	13/15	"
"	17	hela tomten
"	18	gatubyggnaden
"	19	"
"	21	biskopshuset
"	22/24	gatubyggnaderna vid Skolgränden och Kyrkotorget
"	27	gatubyggnaden
"	28	"
"	33	gatubyggnader ^{na} vid Skolgränden och Östra Långgatan
"	34	"
"	35	hela tomten
"	37	gatubyggnaderna vid Kyrkotorget och Skolgränden
"	38	gatubyggnaden
"	39/40	gatubyggnaderna
"	43/44	gatubyggnaden
"	46	gatubyggnaderna
"	47	gatubyggnaden
"	48	"
"	49	gatubyggnaderna
"	51	gatubyggnaden
"	53	gatubyggnaderna
"	56	gatubyggnaden
"	57	gatubyggnaderna
"	60	" vid Skolgränden och Östra Storgatan
"	61	gatubyggnaden (boningshuset)
"	63	"
"	64	"
"	66	gatubyggnaderna
"	67	"
"	70	gatubyggnaden
"	71	"
"	72	hela tomten
"	100	gatubyggnaden Domkyrkan, klockstaplet och den sk. finska kyrkan

II stadsdelen

Tomt	1/2/27	gatubyggningarna	
"	3	gatubyggningen vid Kyrkogatan	
"	4	gatubyggningarna	
"	5	gatubyggningen	
"	23	"	
"	24	"	
"	26	gatubyggningarna	
"	34	gatubyggningen	
"	35	gatubyggningarna	
"	36	"	
"	37/38	gatu- och gårdsbyggningen	
"	39	gatubyggningen	
"	40	gårdsbyggningen (gatubyggningarna hör till grupp B).	

III stadsdelen

Tomt	1	hela tomten	
"	2	gatubyggningen	
"	5	"	vid Södra Kyrkogatan
"	17	"	vid Mellangatan

IV stadsdelen

Tomt	1	gatubyggningarna och strandmagasinet	
"	2	"	"
"	3	"	"
"	4	"	"
"	5	"	"
"	6	"	"
"	7	"	"
"	8	"	"
"	9	"	"
"	10	hela tomten	
"	16	"	"

Rådhuset

Grupp B

I stadsdelen

Tomt	1 a	gatubyggningarna	
"	2	gatubyggningen vid Mellangatan	
"	3	"	
"	4	gatubyggningarna	
"	5	"	

Tomt	6	uthusbyggningarna		
"	7	gatubyggningarna	vid	Mellangatan
"	8a	gatubyggningen	"	"
"	9/10a	"	"	"
"	11a	"	"	"
"	13/15	gatubyggningarna	och	gårdsbyggningen
"	16	gatubyggningen		
"	18	"		
"	19	"		
"	20	"		
"	22/24	gårdsbyggningen		
"	37	"		
"	38	"		
"	39/40	"		
"	41/42	hela tomten		
"	43/44	gårdsbyggningarna		
"	56	"		
"	59	boningshusen		
"	99	gatubyggningarna	vid	Skolgränden
"	100	"	"	"

II stadsdelen

Tomt	1/2/27	gårdsbyggningen		
"	3	gårdsbyggningarna		
"	5	gårdsbyggningen		
"	10/11/13	gatubyggningarna		
"	29/30	gatu- och gårdsbyggningarna		
"	32/33	" " gårdsbyggningen		
"	34	gårdsbyggningen		
"	40	gatubyggningarna		
"	41	gatubyggningen		
"	42	gatubyggningarna	och	gårdsbyggningen
"	43/44	"		
"	45/46/47	"	och	gårdsbyggningen
"	50	"	"	"

III stadsdelen

Tomt	3	gatubyggningarna	
"	4	"	
"	5	"	vid Mellangatan
"	6	gatubyggningen	
"	7	gatubyggningarna	
"	8	"	
"	9	"	
"	10	"	
"	11	gatubyggningen och gårdslängan	
"	14	"	
"	15	gatubyggningarna och gårdsbyggningen	
"	16	"	" "

IV stadsdelen

Tomt	1	gårdsbyggningarna	
"	2	"	
"	3	"	
"	4	"	
"	5	"	
"	6	"	
"	7	"	
"	8	"	
"	9	"	
"	13	gatubyggningen	
"	39/40/41	gatubyggningarna	
"	38	"	vid Stora Ågatan och Mellangatan

Porvoon säilytettäväksi ehdotetut rakennukset (tonttien numerot
"Vanhan Porvoon asemakartasta v:ltä 1435).

A-ryhmä

I kaupunginosa:

Tontti	la	rakennus	torille.
"	6	katurakennus.	
"	13/15	katurakennus	(ent. kuuromykkäinkoulu).
"	17	koko tontti	
"	18	katurakennus	
"	19	"	
"	21	piispan talo	
"	22/24	katurakennukset	Lukiokujalle ja Kirkkotorille päin
"	27	katurakennus	
"	28	"	
"	33	"	kset Koulukujalle ja Itäiselle Pitkädulle
"	34	"	
"	35	koko tontti	
"	37	katurakennukset	Kirkkotorille ja Koulukujalle päin
"	38	katurakennus	
"	39/40	katurakennukset	
"	43/44	kulmarakennus	
"	46	katurakennukset	
"	47	katurakennus	
"	48	"	
"	49	katurakennukset	
"	51	katurakennus	
"	53	katurakennukset	
"	56	katurakennus	
"	57	katurakennukset	
"	60	"	Koulukujalle ja Itäiselle Pitkällekadulle päin
"	61	katurakennus	(asuintalo)
"	63	"	
"	64	"	
"	66	katurakennukset	
"	67	"	
"	70	katurakennus	
"	71	"	
"	72	koko tontti	
X "	100	katurakennus	Tuomiokirkko, tapuli ja ns. suomalainen kirkko

II kaupunginosa

Tontti	1/2/	katurakennukset	
"	27	katurakennukset	
"	3	katurakennus	Kirkkokadulle
"	4	katurakennukset	
"	5	katurakennus	
"	23	"	
"	24	"	
"	26	katurakennukset	
"	34	katurakennus	
"	35	katurakennukset	
"	36	"	
"	37/38	katurakennukset ja piharakennus	
"	39	katurakennus	
"	42	piharakennus	(katurakennukset ryhmässä B)

III kaupunginosa

Tontti	1	koko tontti	
"	2	katurakennus	<i>1 kappale</i>
"	5	"	<i>kappale, talo</i>
"	17	"	Et. Kirkkokadulle Välikadulle

IV kaupunginosa

Tontti	1	katurakennukset ja rantamakasiinit	
"	2	"	"
"	3	"	"
"	4	"	"
"	5	"	"
"	6	"	"
"	7	"	"
"	8	"	"
"	9	"	"
"	10	koko tontti	
"	16	" "	
		Raatihuone	

Ryhmä-BI kaupunginosa

Tontti 1a katurakennukset

Tontti	2	katurakennus	Välikadulle
"	3	"	"
"	4	katurakennukset	
"	5	"	
"	6	ulkorakennukset	
"	7	katurakennukset	Välikadulle
"	8a	katurakennus	"
"	9/10a	katurakennus	"
"	11a	"	
"	13/15	katurakennukset ja piharakennus	
"	16	katurakennus	
"	18	"	Välikadulle
"	19	"	"
"	20	"	"
"	22/24	piharakennus	
"	37	"	
"	38	"	
"	39/40	"	
"	41/42	koko tontti	
"	43/44	piharakennukset	
"	56	"	
"	59	asuintalot	
"	99	katurakennukset	Koulukujalle
"	100	"	"

II kaupunginosa

Tontti	1/2/ 27	piharakennus	
"	3	piharakennukset	
"	5	piharakennus	
"	10/11/13	katurakennukset	
"	29/30	katu- ja piharakennukset	
"	32/33	katu- ja piharakennus	
"	34	piharakennus	
"	40	katurakennukset	
"	41	katurakennus	
"	42	katurakennukset ja piharakennus	
"	43/44	katurakennukset	
"	45/46/47	"	ja piharakennus
"	50	"	" "

III kaupunginosa

Tontti	3	katurakennukset	
"	4	"	
"	5	"	Välikadulle
"	6	katurakennus	
"	7	katurakennukset	
"	8	"	
"	9	"	
"	10	"	
"	11	katurakennus ja pihasiipi	
"	14	katurakennus	
"	15	katurakennukset ja piharakennus	
"	16	"	"

IV:s kaupunginosa

Tontti	1	piharakennukset	
"	2	"	
"	3	"	
"	4	"	
"	5	"	
"	6	"	
"	7	"	
"	8	"	
"	9	"	
"	13	katurakennus	
"39/40/41		katurakennukset	
38		katurakennukset	Isolle Jokikadulle ja Välikadulle

12.1. 1966

Vanhan Porvoon toimikunta
Tohtori von Knorring

P O R V O O

Vanhan Porvoon toimikunnan puheenjohtaja tri von Knorring on pyytänyt Muinaistieteellisen toimikunnan lausuntoa rakennusmuutoksesta talossa IV/9, Iso-Jokikatu 6, ja Muinaistieteellinen toimikunta esittää käsityksensä seuraavaa:

Ns. uuden sillan valmistuttua, on Vanhan Porvoon lounaaseen antava näkymä tullut entistään tärkeämmäksi, joten uudelle sillalle näkyvien rakennusten suhteen olisi noudatettava erityistä huolenpitoa. Nyt kyseessä oleva rakennus sijaitsee aivan sillan läheisyydessä näkyen sinne hyvin, joten esitetty rakennusmuutos on tehtävä huolellisten suunnitelmien mukaan. Muinaistieteellisen toimikunnan mielestä K. Ormion 1.11.1965 tekemissä piirustuksissa esitetty kattoikkunasuunnitelma ei vastaa rakennuksen sijaintipaikan mukaisia sekä vanhan rakennuksen muutostöissä noudatettavia vaatimuksia.

Muinaistieteellinen toimikunta on ottanut yhteyttä muutostyön suunnittelijaan arkkitehti Kalevi Ormioon, joka lupasi ilmoittaa Porvoon maistraatille laativansa uudet

muutospiirrokset ottaen tällöin varteen Muinaistieteellisen toimikunnan huomautukset.

Viran puolesta

PK.
Pekka Kärki

vt. amanuenssi

Rakennuslupa-anomus liitteineen palautetaan
oheisena.

Maisteri Marita Munckin ilmoitettua kauppaneuvos Hellbergin siirrättävän Flensborgintörmä 3:ssa sijaitsevan rakennuksen, määrättiin allekirjoittanut lähtemään Porvooseen perehtymään asiaan ja neuvottelemaan kaup.joht. Lasseniuksen kanssa asiasta.

Kyseessä oleva rakennus sijaitsee Flensborgintörmän itä-sivulla; Rakennus on tehty 1800-luvun alkupuolella, eikä sitäpaitsi ole mikään huomattava. Sen sijainti on kuitenkin niin arkaluontoinen, ettei rakennuksen siirto saisi tulla kysymykseen, vaikka arkkitehti M. af Schultenin piirustusten mukaan tapahtuvan operaation pitäisi taa-ta rakennuksen ulkonäön ennallaan pysymisen. Rakennusta siirettäisiin n. 2 m pohjoiseen ja se pysyisi edelleen katulinjassa. Kuitenkin sen lohkokivistä muurattu, etelä-päästä yli 2 m korkea kivijalka tulisi korvattavaksi betonisokkelilla, ja koska rakennuksen harja pysyisi samalla tasolla, kivijalkaa jouduttaisiin madaltamaan n. 40 cm, olisivat muutokset tämän erinomaisen viehättävän katu-näkymän kannalta erittäin suuret, ja nimenomaan huonompaan suuntaan.

Maistraatti on hyväksynyt muutospiirustukset 1.9. 1965, niiden valitusaika menee umpeen 15.9. Kuitenkin urakoitsija on jo sahauttanut kaikki hirsiseinät poikki rakennuksen kumoon vetämiseksi. Työt ovat toistaiseksi keskeytyksissä. Kaupunginhallitus aikoo mahdollisesti valittaa muutostöistä lääninhallitukseen ja kaupunginjohtaja Lassenius pyysi Muinaistieteelliseltä toimikunnalta lausuntoa asiasta. Purkamisen suhteen negatiivinen lausunto (Ks. topograafinen arkisto) lähetettiin 13.9.

Rakennus on jo nyt turmeltu pahoin. Mikäli se aiotaan kunnostaa, on siihen hankittava mm. uusi vuorilaudoitus, nykyinen on nimittäin sahattu moottorisahalla poikki useista kohdista. Rakennuksen "uudistamista" olisi syytä valvoa tarkoin, jotta se välinpitämättömyys, jolla omistaja on

tähän mennessä hoitanut asiaa, ei johtaisi arveluttaviin tuloksiin.

Helsingissä 20.9.1965

Pekka Kärki

Suoritin Porvoon raatihuonetta koskevia tutkimuksia Porvoon kaupunginarkistossa, museossa ja itse raatihuoneessa. Kävi ilmi, että kaupunginarkistossa on paljon sellaisia lähderyhmiä, joita ei toistaiseksi (Haartman, Gardberg, Mårtensson) ole käytetty perusteellisesti hyväksi Porvoon 1700-luvun puolivälin jälkeisen rakennuskannan tutkimuksissa. Ainoastaan raastuvanoikeuden pöytäkirjat on tyhjennetty perusteellisesti. Sen sijaan pöytäkirjojen allegaatit (alkavat v:sta 1758), kirjekonseptit (1760) perunkirjoitukset (1751), huutokauppakamarin pöytäkirjat (1759)^x ovat joko kokonaan tai osittain käyttämättä. Niistä löytyy varmasti hyvinkin paljon lisävalaistusta kaupungin rakennushistoriaan. V. 1834 alkaneen rakennustoiminnan osalta syntynyt arkistomateriaali on sangen runsas, uudelleenrakentamiskomitean arkiston (piirustusmateriaalia lukuunottamatta) säilynyt melko täydellisenä. Kaupunginmuseossa oleva materiaali puolestaan tuo vain hyvin vähäisessä määrin valaisua kaupungin ja raatihuoneen rakennushistoriaan.

Suoritin raatihuoneessa inventointia, mittauksia ja valokuvausta. Kävi ilmi, että 1961-62 rakennuksen vanha rappaus hakattiin pois tehtiin uusi rappaus ja se maalattiin hykyiseen asuunsa. Rakennuksen alkuperäisen maalauksen ehdottoman varma selville saaminen on siis nykyisin mahdotonta.

Raatihuoneen nykyinen, galvanoidusta peltistä tehty vesikatto, joka on tehty 1954, ja jonka piti saada musta maali, "kunhan hapot ovat haihtuneet", kuten sanomalehdissä asia ilmaistiin, on edelleen maalaamatta. Ympäröiviä rakennuksia korkeamana raatihuoneen katto näkyy hyvin etenkin uudelle sillalle, joten sen maalaaminen olisi kiireimmiten tarpeen; nykyisellään se vaikuttaa yhtenäistä kaupunkikuvaa suuresti häiritsevästi.

Helsingissä 1.9. 1965

Pekka Kärki

x kaupungeiden kirjien diaarit (1773) ja raastuvanoikeuden kirjeet (1792)

Totea
ei ole
Jivije
Tarkent

Porvoon Maistraatti.

Muinaistieteellinen toimikunta on 13.9. 1965 kirjeessään N:o 1925 esittänyt Porvoon kaupunginhallitukselle ne syyt, joiden takia rakennuksen siirto on erittäin epäsuotavaa. Kun maistraatin 1.9. 1965 hyväksymät muutospiirrokset nyt ilmeisesti kuitenkin tulevat noudatettaviksi rakennusta siirrettäessä, Muinaistieteellinen toimikunta kehottaa Vanhan Porvoon toimikuntaav valvomaan mahdollisuksiensa mukaan, että rakennusta uudelleen pystytettäessä se tosiaankin saatetaan ulkoasultaan entiseen muotoonsa, kuten rakennuttaja on siirtopyyden aneessaan luvannut. Tämä koskisi ensi sijassa muurattua kivijalkaa, leveää uurrettua vuorilaudoitusta, profiloituja ikkunankehysiksiä ja räystäslautoja. Vuorilaudat oli jo 13.9. sahattu poikki, niitä ei ilmeisesti aiota käyttää uudelleen, vaan rakennuttaja sahauttaa ja höyläyttää uudet samantyyppiset, samoin on ikkunankehysten laita. Kivijalka, joka nyt tullee madallettavaksi, valetaan luultavasti betonista, mutta se olisi reveteerattava harmaakivillä, jotta Flensborgintörmän näkymä ei ratkaisevasti kärsisi muutostöistä.

Muinaistieteellinen toimikunta esittää samalla, että maistraatti ryhtyisi toimenpiteisiin vanhan raatihuoneen peltikaton maalaamiseksi mustaksi.

Muinaistieteellisen toimikunnan puolesta

valtionarkeologi

Nils Cleve

intendentti W. Sinisalo

Kertomus intendentti Antero Sinisalon, arkkitehti Heikki Havaksen ja hum.kand. Pekka Kärjen virkamatkasta Porvooseen 9.2.1966.

Arkkitehti Issakainen ja kaupunginjohtaja Lassenius esittesittelivät Porvoon yleiskaavaehdotusta Muinaistieteellisen toimikunnan edustajille. Esihistorialliselta osalta olivat läsnä tohtori Meinander ja maisteri Hirviluoto.

Arkkitehti Issakainen esitteli Porvoon tulevaa kasvua ja sen ohjaamiseksi tekemäänsä suunnitelmaa, joka toistaiseksi on kaupunginhallituksessa käsiteltävänä. Antikvaariselta kannalta Issakainen on ottanut lähtökohdaksi "vanhankaupungin" suojaamisen, Engelin ruutuasemakaavan luonteen säilyttämisen ja Ison Linnanmäen säilyttämisen. Tavallaan näihin kaikkiin ongelmiin liittyy - Issakaisen hieman korostetusti esittämä - ohitustien ja sijoitus ja liikennejärjestelyt.

Ohitustien Issakainen oli nyt esillä olevassa ehdotuksessaan sijoittanut kulkevaksi Linnanmäkien välistä, siis lähimpänä kaupunkia olevan vaihtoehdon. Tällöin Linnanmäkien välinen yhteys katkeaisi ja tie tulisi kulkemaan sataman kuivillaan olleiden osien yli. Tämä ohitustien suunta olisi Issakaisen mielestä hyvin edullinen vanhankaupungin kannalta, sillä se rajaisi sen pohjoispuolella olevan kaupunginosan kasvamisen tiehen, jolloin tien pohjoispuolella keskustaan suuntautuva liikenne voitaisiin luontevasti vetää Vesitorninmäen itäpuolitse, ja vanhankaupungin halki ei tulisi kuin kortteleiden 509-530 liikenne. Issakainen tähdensi vielä ohitustieltä vanhankaupunkiin avautuvan näkymän erinomaisuutta ja joen länsipuolisten teollisuusalueiden liikenteen järjestelyvaihtoehtoja.

Muinaistieteellisen toimikunnan edustajat katsoivat Linnanmäkien välistä menevän tiesuunnitelman olevan erittäin haitallisen myöskin lisäksi ^{Isolle Linnanmäelle} että se rikkoo Linnanmäkien muodostaman kokonaisuuden, koska kaavoittajan toimesta ei esitetty muuten kuin suullisesti pohjoisemmaksi vedetyn

ohitustien vaikutus nyt esillä oleviin kohteisiin, pyydettiin kaupunginhallitusta antamaan kaavoittajalle tehtäväksi laatia tarkempi luonnos myös muista vaihtoehtoista. TvH:ssa laaditaan edelleen tutkimusta muista teisuunnista, ja kaavoittaja sanoi haluavansa ensin perehtyä niihin.

Issakainen on muodostanut varsinaisen cityalueen Mannerheimin- ja Aleksanterinkatujen väliin, ja city laajenisi siitä joen länsipuolelle. Tällöin Aleksanterinkadun jatkeeksi olisi tehtävä silta. Tämä silta on muutenkin välttämätön kaupungin sisäisen liikenteen takia, sillä nykyinen "uusi silta" on jo tällä hetkellä miltei ylikuormitettu. Sillan sijoitusta on kaavoittajan ja kaupungin asiantuntijoiden toimesta tutkittu järkevästi ja havaittu Aleksanterinkatu ainoaksi mahdollisuudeksi. Silta tulee tekemään Runeberginkadun ympäristön melko rauhattomaksi, mutta siltahanke ei mielestämme ehkä kuitenkaan aiheuta toimenpiteitä Muinaistieteellisen toimikunnan taholta, eikä se myöskään estäne tässä kaupunginosassa mahdollisesti toteutettavaa rauhoitusohjelmaa.

Yleiskaava ei suoranaisesti aiheuta muutoksia vanhassa kaupungissa.

Keskustelimme kaupunginjohtaja Lasseniuksen ja insinööri Slätiksen kanssa vanhankaupungin suojelusta. Arkkitehti Havas toi esiin ehdotuksen erityisestä "toimistosta", jossa arkkitehti ja tutkija yhteisvoimin laatisivat tarkkoja rakennushistoriallisia tutkimuksia ja niihin perustuvia siinittelmiä vanhaakaupunkia varten. Lupasimme ottaa pikaisesti käsiteltäväksi Muinaistieteellisessä toimikunnassa insinööri Slätiksen "asemakaavan", joka pareminkin on vain rakennusten luokittelu tulevaa asemakaavaa varten. Slätiksen "asemakaava" lähetetään sen tultua käsiteltyksi kaupunginvaltuustossa, Muinaistieteelliseen toimikuntaan viralliselle lausunnolle.

Hun.kand. Kärki jäi Porvooseen vielä iltapäiväksi käymään läpi maistraatin piirustusarkistoa. Tällöin ilmeni, että miltei kaikista ruutukaavan alueella olevista puurakennuksista on alkuperäiset piirustukset jäljellä, ns. Eklöfin

on Alb. Edelfeltin suunnittelema 1849, Runebergin koti
J. E. Gustafsonin piirtämä 1844 jne. Tulevana kesänä
taidehistorian opiskelijoiden ekspeditio mahdollisesti
suuntautuu tähän kaupunginosaan.

Helsingissä 15.2. 1966

Antero Sinisalo

Pekka Kärki Heikki Havas

Porvooseen tontille 2/I
rakennettavan asuintalon

SUUNNITTELUOHJELMA

Suunnittelutehtävä käsittää kaksi osaa:

- 1 Rakennuksen luonnospiirustusten, alustavan kustannusarvion ja toimenpideohjelman laatiminen sillä tarkkuudella, mikä on tarpeen meneillään olevan asemakaavoituksen ja rakentamista ennakkoivien lähiajan toimenpiteiden kannalta.
- 2 Lopullinen rakennussuunnitelma pää-, työ- ja osapiirustuksineen.

Tämä ohjelma käsittelee vain suunnittelun ensimmäistä osaa. Toisesta osasta on syytä laatia erillinen ohjelma sen tullessa ajankohdattaiseksi.

Puhelinneuvottelussa 27.11. arkkitehti Havas/teekkari Valkama kävi ilmi seuraavaa:

Asemakaavoitus on kyseisen korttelin kohdalta meneillään. Kaavoittajalla ei ole vielä kiteytynyttä ratkaisuehdotusta. Myöskään hän ei voinut sanoa ajankohtaa, milloin viimeistään rakennuksen luonnosten olisi oltava hänellä jotta ne voitaisiin ottaa huomioon kaavaa lopullisesti hahmotettaessa.

Sovittiin, että arkkitehti Havas ottaa yhteyttä allekirjoittaneeseen heti, kun hänelle on hyötyä rakennuksen luonnoksista. Samoin voi allekirjoittanut ottaa yhteyttä arkkitehti Havakseen kun luonnokset alkavat hahmottua.

Neuvottelussa 3.12. kaupunginarkkitehti Launos/allekirjoittanut totesi arkkitehti Launos tämän ohjelman vastaavan kaupungin käsitystä sellaisesta esityöstä, mikä kaavoituksen kannalta on suotavaa.

Tämä suunnitteluohjelma on pyritty laatimaan siten, että rakennuksen suunnittelu voisi kulkea asemakaavoituksen rinnalla ja antaa sille positiivisia vaikutteita.

Oheisessa piirroksessa (sivu 3) on esitetty ehdotus suunnittelun kuluksi. Sen eri osatehtävät käsittävät lähemmin määriteltynä seuraavaa:

Korttelin 24 ja tontin 1 korttelissa 35 sekä tori- ja katu-alueen asemakaavanmuutoksen selostus koskee helmikuun 17 päivänä 1970 päivättyä kaupunginarkkitehdin laatimaa asemakaavakarttaa.

Porvoon kaupunki

Kortteli 24 sekä tontti 1 korttelissa 35
katu- ja torialue.

- 1 Vireillepano
 - .2 Kaupunginvaltuusto on päättänyt 27.2.1963 muuttaa kortteleiden 24 ja 35 asemakaavaa.
- 2 Alueen kaavat, yleissuunnitelmat ja rakennuskiellot.
 - .2 Yleiskaavan Porvoota varten on valtuusto hyväksynyt 8.3.1968.
 - .3 Nykyinen asemakaava on eri ajoilta. Vanhin on vahvistettu 14.2.1911. Tontille 4 korttelissa 24 on asemakaavanmuutos vahvistettu 1.7.1958. Tontille 1 korttelissa 35 on vahvistettu asemakaava 28.2.1964.
 - .4 Vanha rakennusjärjestys on kumottu valtuuston päätöksellä 23.10.1963, jolloin valtuusto hyväksyi uuden rakennusjärjestyksen Porvoon kaupungille (vahvistettu 30.12.1963).
- 3 Pohjakartta

Asemakaavan pohjakartta täyttää 4.2.1960 kaavoitusmittauksista ja kaavojen pohjakartoista annetun asetuksen mukaiset tarkkuusvaatimukset ja on ajan tasalla.
- 4 Perustiedot (olevat olot)
 - .01 Kaava-alue sijaitsee Porvoon ruutukaavaosan keskeisellä alueella Kauppatorin ympärillä.
 - .02 Maasto on tasaista. Korttelin 24 kohdalla on noin kerroksen (3m) korkuinen tasoero siten, että korkein kohta on tontin 4 nurkalla ja matalin kohta tontin 3 nurkalla. Maaperä on savea.

- .03 Tontit korttelissa 24 ovat asuin- ja liikekäytössä ja korttelissa 35 sijaitsee kaupungintalo, rakennustoimisto Piispankadun varrella sekä asuintaloja Rauhankadun varrella olevissa puurakennuksissa. Tontit 3 ja 6 ovat asuin- ja liikekäytössä.
Torin käyttö noudattelee asemakaavamuutoksessa olevia oloja.
- .04 Vesihuolto
.1 Kaikille tonteille on kaupungin vesihuolto rakennettu.
.2 Viemärit on rakennettu alueella.
- .05 Kaupunki omistaa kaiken katumaan ja puisto- ja torialueen sekä seuraavat asemakaavaehdotuksen tontit:
Korttelissa 24 tontin 6
Korttelissa 35 tontit 7 ja 8 (asemak.ehdotuksen numerointi)
- .08 Rakennuskannasta on korttelissa 24 vanhin tontilla 1 Vanha apteekki, tontin 4 rakennus on valmistunut 24.4.1957 sekä tontin 3 10.1.1967. Tontilla 7 korttelissa 24 on rakenteilla liiketalo. Korttelissa 35 sijaitsee luultavasti vuonna 1897 valmistunut kaupungintalo.
- .09 Katuliikenne säilyy nykyisellä katuverkolla. Liikennesuunnittelu keskustassa on vireillä. Nykynäkymän mukaan tulevat nykyiset katuleveydet riittämään. Keskustan liikenteen kasvaessa voidaan Piispankatu ja Rauhankatu yksisuuntaistaa. Linja-autoasema jää toistaiseksi torille ja sitä varten suunnitellaan uutta asemarakennusta.

5 Viranomaisten lausunnot ja asianomaisten kuuleminen.

.1 Kaupunginhallitus	/.....19...\$.....
Maistraatti	/.....19...\$.....
Teknillinen lautakunta	/.....19...\$.....
Palolautakunta	/.....19...\$.....
Terveystieteiden lautakunta	/.....19...\$.....
	/.....19...\$.....
- .2 Korttelin 24 tontinomistajia on kuultu. Asemakaavan suunnittelutyön kuluessa on oltu jatkuvasti yhteydessä tontinomistajien kanssa. Asemakaavaa on edeltänyt arkkitehtien laatima korttelisuunnitelma, johon tontinomistajat ovat jatkuvasti

saaneet tutustua.

Tontinomistajat ovat kirjallisesti suostuneet tonttinsa asemakaavan edellyttämiin yhteisjärjestelyihin sekä hyväksyneet arkkit. Suvitien laatiman korttelisuunnitelman ja sen pohjalta laaditun asemakaavaehdotuksen.

6

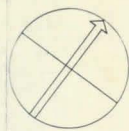
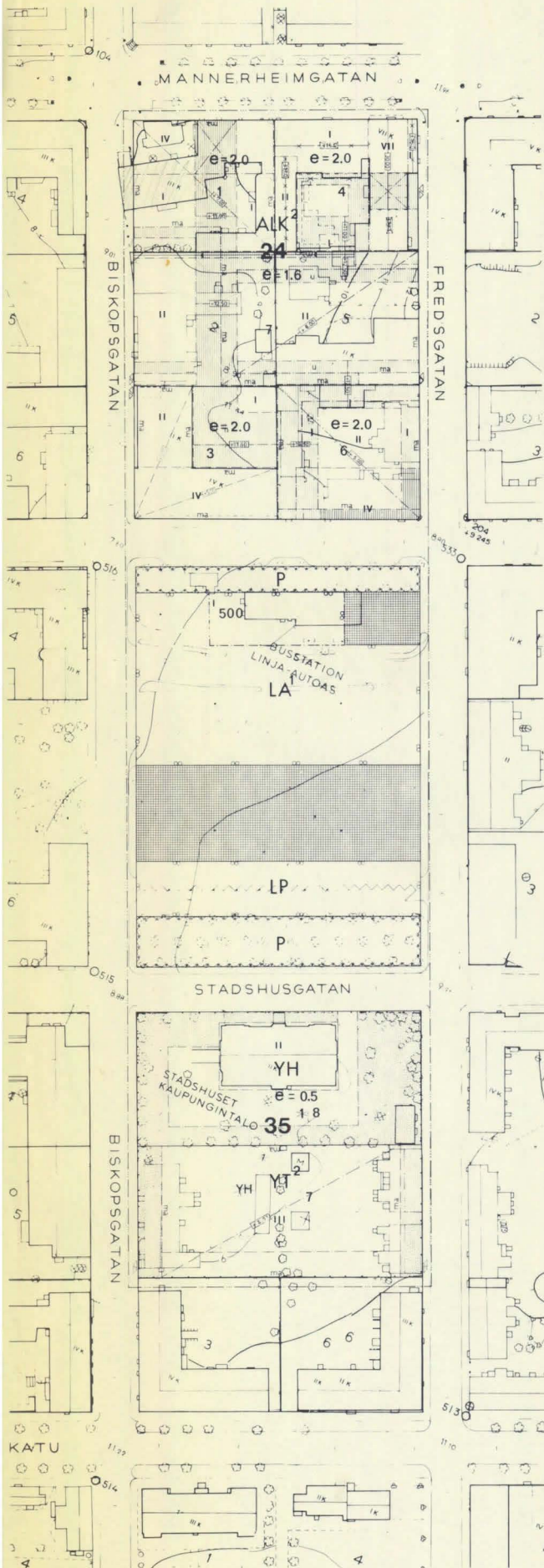
Asemakaavan muutoksen perustelut.

- .1 Aikaisemmin määritteli rakentamisen alueella kaavakartta ja vanha rakennusjärjestys. Vanha asemakaava vahvistettiin 14.2.1911. Tontille 4 on korttelissa 24 vahvistettu 1.7.1958 tonttia koskeva asemakaava. Korttelissa 35 on tonteille 1,2,4 ja 5 28.2.1964 vahvistettu hallintorakennusta varten asemakaava, jossa tontti on merkitty 1.
- .2 Asemakaavaehdotuksessa on ollut pyrkimyksenä:
 1. Luoda korttelille 24 liikekeskusta liikekeskustanomaisin ratkaisuprinsiipein.
 2. Järjestää yhteispysäköintiä kaupungin toimesta siten, että pysäköintipaikkojen päällekkäiskäyttö mahdollistuu. Kaupungilla on mahdollisuus tarjota tontinomistajille valtuuston 25.9.1968 päätöksen nojalla yhteispysäköintipaikkojen toteuttamistapaa. Tätä varten on tontti 7 varattu korttelissa 35. Tontin 7 varaaminen pysäköintiin korttelin 35 autopaikkoja varten tulee katsoa tilapäiseksi. Tarkoituksena on, että kun keskustan kaavoitus edistyy niin, että voidaan osoittaa autopaikoitusta varten lopullinen tontti lähempänä korttelia 24 kuin nyt ehdotettu. Tämän uuden tontin pinta-alan tulee kuitenkin olla samansuuruinen kuin tontin 7 korttelissa 35.
 3. Torialueen järjestäminen eri toimintoja, linja-autoasemaa, torikauppaa, pysäköimistä ja puistoa varten nykyistä selvemmin.
- .3 Vesihuolto on aluetta varten rakennettu.
 - .1 Vesijohdot rakennettu.
 - .2 Viemäriverkko on rakennettu.
- .4 Asemakaavaan kuuluvat nimet ja numeroinnin on kaupunginhallitus vahvistanut.

Porvoossa, helmikuun 17 päivänä 1970

Aarne Launos

Aarne Launos kaupunginarkkitehti

STADSPANEBESTÄMMELSER OCH -TECKEN:

- LINE 3m UTANFÖR DET PLANEOMRÅDE FASTSTÄLLESEN AVSER.
- GRANS MELLAN DELAR AV OMRÅDE FÖR VILKA OLIKA PLANEBESTÄMMELSER ÄR GÄLLANDE.
- GRANS FÖR KVARTER, DEL AV KVARTER OCH OMRÅDE.
- INSTRUKTIV GRANS FÖR BYGGNADSYTA SAMT FÖR ALLMÄN GÅNG- TRAFIK RESERVERAD DEL AV KVARTER.
- INSTRUKTIV GRANS FÖR TOMT.
- AVLOPPSLEDNING ELLER TUNNELAVLOPP.
- 24 KVARTERSNUMMER.
- 1 TOMTNUMMER.
- FREDSGATAN NAMN PÅ GATA ELLER TORG.
- TORG.
- DEL AV TOMT, SOM BÖR PLANTERAS.
- FÖR ALLMÄN GÅNGTRAFIK RESERVERAD DEL AV KVARTER GÅNGBANANS INSTRUKTIVA HÖJDLAGE ÄR ANGIVEN.
- OMRÅDE, SOM BÖR RESERVERAS FÖR AVLOPP.
- GENOMFARTSÖPPNING I BYGGNAD.
- IV ROMERSK SIFFRA, SOM ANGER STÖRSTA TILLÄTNA EGENTLIGA VÄNINGSANTAL I BYGGNAD ELLER DEL DÄRAV.
- e=1.6 TOMTEXPLOATERINGSTAL, DVS. TOMTS VÄNINGSYTAS PROPORTION TILL TOMTAREALEN.
- INFARTSPLATS FÖR FORDONSTRAFIK FRÅN GATA TILL KVARTERETS KÄLLARNIVÅ.
- UTFARTSPLATS FÖR FORDONSTRAFIK FRÅN KÄLLARNIVÅ TILL GATA.
- 500 DEN HÖGSTA TILLÄTNA VÄNINGSAREALEN FÖR BUSSTATION PÅ TRAFIKOMRÅDET.
- BYGGNADSYTA.
- HÖJDLAGE FÖR SKÄRNINGSPUNKTEN MELLAN BYGGNADS FASAD- YTA OCH YTERTAK.
- HELT ELLER DELVIS UNDER MARKYTAN BEFINTLIG VÄNINGSNIVÅ, VARS INSTRUKTIVA HÖJDLAGE ÄR ANGIVEN I DIAGONALEN.
- UPPHÖR ATT GÄLLA.
- UTSPRÅNG I BYGGNADENS ÖVERSTA VÄNING.
- ALK² KVARTERSOMRÅDE FÖR KOMBINERADE AFFARS- OCH BOSTADS- BYGGNADER.
- AV BYGGNADSRÄTTEN FÅR ANVÄNDAS FÖR BOSTÄDER HÖGST 1/3 SAMT DESSUTOM 1/3 PÅ SÅ SATT, ATT BOSTADERNA TEKNISKT LÄTT KAN ÄNDRAS TILL AFFARSLOKALER. PÅ TOMTEN ELLER KVARTERETS GEMENSAMMA OMRÅDEN BÖR FINNAS FRIOMRÅDE OM MINST 20 m² PER BOSTAD.
- FÖR TOMTEN BÖR BYGGAS 1 BILPLATS PER VARJE 60 m² VÄNINGSYTA FÖR BOSTÄDER SAMT 1 BILPLATS PER VARJE 30 m² VÄNINGSYTA FÖR AFFARSLOKALER. PÅ TOMTEN FÅR DOCK HÖUST PLACERAS 30 BILPLATSER. ÖVERSKJUTANDE PARKERINGSPLATSER BÖR PLACERAS PÅ TOMT 7 I 35 KVARTER, SOM STADEN ANVISAR FÖR BILUPPEVÄRING.
- VID ANSÖKAN OM BYGGNADSLÖV BÖR FÖRETES EN KVARTERSPLAN, OM VILKEN MAGISTRATEN BÖR INFORSKAFFA UTLÄNDE AV STADSSTYRELSEN.
- FÖR BYGGNAD, SOM REDAN BEFINNER SIG PÅ TOMTEN, KAN MAGISTRATEN BEVILJA TILLSTÅND ATT UTFÖRA BYGGNADSRÄTTEN I STRID MOT STADSPLAN, OM REPARATIONS- OCH ÄNDRINGSARBETET ÄR RINGA I FÖRHÅLLANDE TILL BYGGNADENS VÄRDE.
- FORDONSTRAFIKEN TILL TOMTERNA 1, 3, 6 OCH 7 LEDES TILL TOMTERNAS KÄLLARNIVÅ, VARS HÖJDLAGE ÄR UNDEFÄR +5.00 VIA RAMPER, VILKA BYGGES PÅ TOMT 7.
- YH KVARTERSOMRÅDE FÖR ADMINISTRATIONS- OCH ÄMBETSVERKS- BYGGNADER.
- YT² KVARTERSOMRÅDE FÖR KOMMUNALTEKNISKA BYGGNADER OCH INRÄTTNINGAR.
- PÅ TOMTEN FÅR BYGGAS PARKERINGSHUS FÖR HÖGST 500 BILAR SAMT UTRYMMEN FÖR BYGGNADENS SKÖTSEL OCH SERVICE.
- PARKOMRÅDE.
- LP PARKERINGSOMRÅDE.
- LA
- BUSSTATION PÅ DEN ANGIVNA BYGGNADSAKALEN FÅR MAN INFÖRA FÖR BUSSTRAFIK EN EMBESTATION, VARS HÖGSTA TILLÄTNA VÄNINGSAREAL ÄR 500 M² OCH HÖGSTA TILLÄTNA VÄNINGSTAL ETT.
- STADSPLANENS BASKARTA FYLLER FÖRDRINGSÄRVA JÄMLIKT FÖRDRINGEN OM PLANERINGSMÄTNINGAR OCH PLANENS BASKARTOR GIVEN 4.2.1960 OCH ÄR TILSÄNKLIG.
- ASEMAKAAVAN FÖRKLARINGEN TÄYTTÄS 4.2.1960 KAAVOTUSHITTELUKSIKASTA JA KAAVOJEN FÖRKLARINGS- TOISTA ANVÄNDAS APTUKSEN MIKKAISEN TARKKUU- VAATIMUKSET JA 34 AVAN TASALLA.
- HEJÄN TOMTREGISTEROMRÅDE KOSKEE TONTTIREGISTERALUETTA.
- PÅ TJÄNSTENS VÄGNAR BORGÅ DEN 17.2.1970 PORVOOSSA
- JIRAN FJOLESTA
- STADSFÖLDET

ASEMAKAAVAMÄÄRÄYKSET JA -MERKINNÄT.

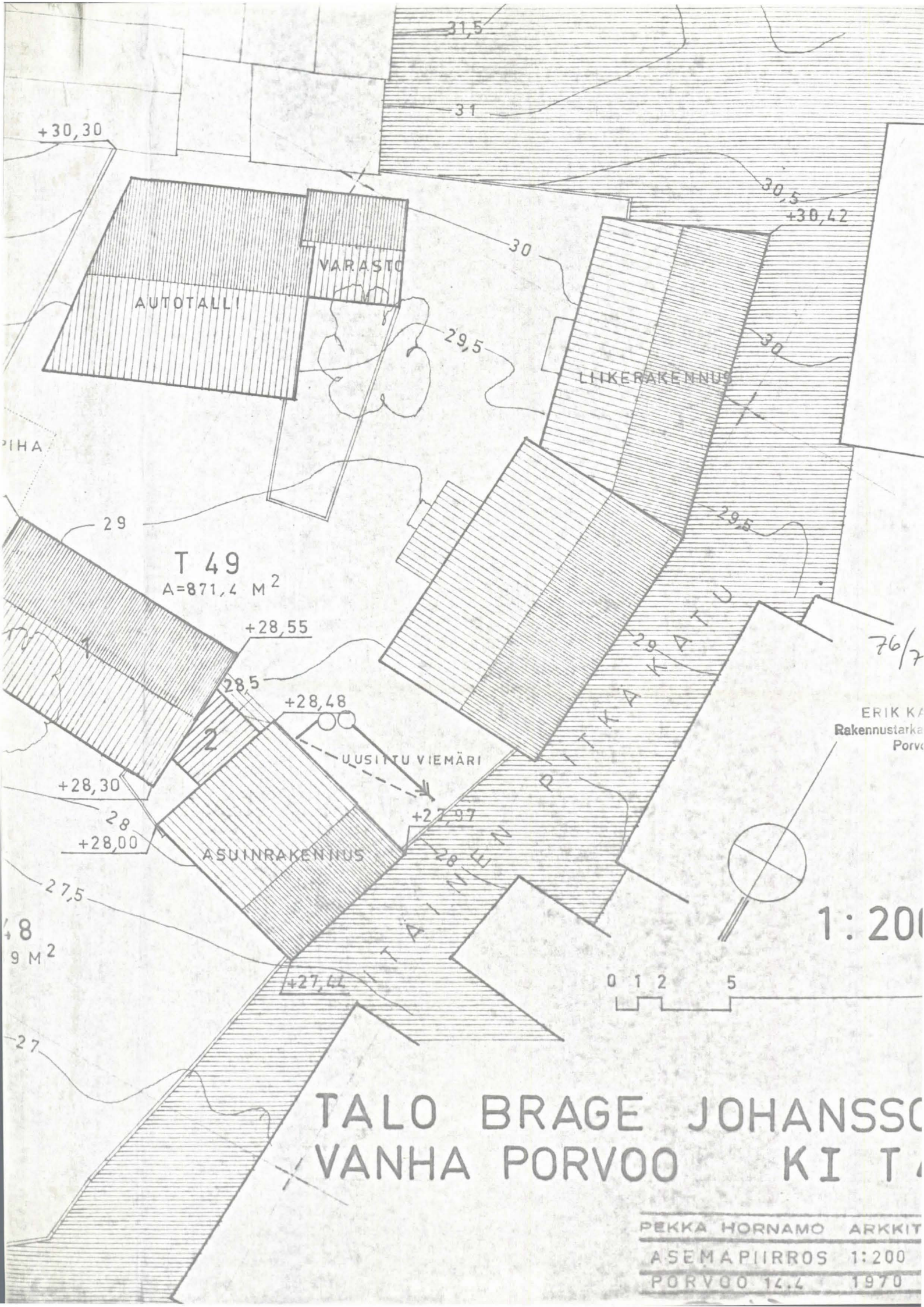
- 3m SEN KAAVA-ALUEEN ULKPUOLELLA OLEVA VILVA, JOTA VAHVISTAMINEN KOSKEE
- ERI KAAVAMÄÄRÄYKSTEN ALAISTEN ALUEIDEN OSIEN VÄLILINJA RAJA
- KORTTELIN KORTTELINOSAN JA ALUEEN RAJA
- OHJEELLINEN RAKENNUSALAN SEKA YLEISELLE JALANKULKUKENTEELLE VARATUN KORTTELIALUEEN RAJA
- OHJEELLINEN TONTIN RAJA.
- PUTKI- TAI TUNNELVIEMÄRI.
- KORTTELIN NUMERO.
- TONTIN NUMERO.
- KADUN TAI TORIN NIMI.
- TORI
- ISTUTETTAVA TONTIN OSA.
- YLEISELLE JALANKULULLE VARATTU KORTTELIN OSA, JONKA JALANKULKUKATON OHJEELLINEN KORKEUSASEMA ON MERKITTY.
- VIEMÄRIÄ VARTEN VARATTAVA ALUE.
- RAKENNUKSEEN JÄTETTÄVÄ KULKUVAUKKO.
- ROOMALAINEN NUMERO, JOKA OSOITTAA RAKENNUKSEN TAI SEN OSAN SUURIMMAN SALLIITUN VARSINAISEN KERROSLUVUN TONTTITIEHOKKUUSSUUKU ELI TONTIN KERROSLUVUN SUHDE TONTIN PINTA-ALAAN.
- KADULTA KORTTELIN KELLARITASOLLE OHJATTAVAN AJONEUVOLIIKENTEEN JOHTAMISPAIKKA.
- KORTTELIN KELLARITASOLTA KADULLE OHJATTAVAN AJONEUVOLIIKENTEEN JOHTAMISPAIKKA.
- LIIKENNEALUEELLE MERKITYN LINJA-AUTOASEMAN ENNENMÄÄRÄYKSEN KOSKA.
- RAKENNUSALAN.
- RAKENNUKSEN JULKISIVUPINNAN JA VESIKATON LEIKKAUSKOH- DAN KORKEUSASEMA.
- OSITTAIN TAI KOKONAAN MAANALAINEN KERROSTASO, JONKA OHJEELLINEN KORKEUSASEMA ON MERKITTY LÄVISTÄ JÄN KOHDALLE.
- MERKINTÄ POISTETAAN.
- ULOKE RAKENNUKSEN YLIMMÄN KERROKSEN TASOSSA.
- ASUNTO- JA LIIKERAKENNUSTEN KORTTELIALUE.
- RAKENNUSOIKEUDESTA SAA KÄYTTÄÄ ASUNTOJA VARTEN KOKONAAN 1/3 SEKA SEN LISÄKSI VIELÄ 1/3 SITTEN, ET ASUNNOT OVAT TEKNILISESTI HELPOSTI MUUNNETTAVISSA LIIKESUUNNITTELUKSI TONTILLA TAI KORTTELIN YHTEISILLÄ ALUEILLA TULEE OLLA OLESKELUALUETTA 20 m² ASUNTOA KOHTI.
- TONTTIA VARTEN TULEE RAKENTAA 1 AUTOAUKKOA KUTAKIN ASUNTOA KOHTI 30 m² KORTTIEN KOKONAAN 30 AUTOAUKKOA TÄMÄN VILJA MENEVÄT AUTOAUKAAT TULEE SIIJOITAA KÄYTTÖKÄYTTÖÖN OSOITTAMA. E AUTOJEN SÄILYTTÄMISEEN TAI KORTTELIN TONTILLE 7 KORTTELISSA 35.
- RAKENNUSLUPAA HAETTAESSA ON ESITETTÄVÄ KORTTELISUUNNITTELMÄ, MISTA MAGISTRATIN TULEE HANKKIA KAUPUNGINHALLITUKSEN LAUSUNTO.
- JO TONTILLA SIIJOITTEVA KIINTEISTÖÄ VARTEN VOI MAISTARAATTI MYÖNTÄÄ RAKENNUSTOIDEN LUPIA VASTOIN ASEMAKAAVAA, MIKÄLI KORJAUS- TAI MUUTOSTYÖ ON VAHAINEN KIINTEISTON ARVOON NÄHDEN.
- KORTTELIN TONTILLE 1, 3, 6 JA 7 JOHDETAAN AJONEUVOLIIKENNE TONTILLE 7 TEHTÄVIEN AJONEUVORAMPPIE AVULLA EN TONTIEN KELLARITASOLLE, JONKA KORKEUSASEMA ON NOIN +5.00.
- HALLINTO- JA VIRASTORAKENNUSTEN KORTTELIALUE.
- KUNNALLISTEKNILLISTEN RAKENNUSTEN JA LAITOSTEN KORTTELIALUE.
- TONTILLE SAA RAKENTAA KORKEINTAAN 500 AUTOA VARTEN ENNENMÄÄRÄYKSEN KOSKA, SEKA RAKENNUKSEN HUOLTOON TAI HOITOON TARVITTAVIA TILOJA.
- PUISTOALUE.
- PYSÄKÖIMISALUE.
- LINJA-AUTOASEMA.
- MERKITTYLLE RAKENNUSALALLE SAAVAAN RAKENTAA LINJA-AUTOLIKENNETTÄ VARTEN ASEMAKÄYTTÖ, JONKA ENNENMÄÄRÄYKSEN OSA ON 500 m² JA ENNENMÄÄRÄYKSEN KOSKA YKSI.

STADSPLAN FÖR KVARTER 24 GRUNDAR SIG PÅ ARKITEKT HEIKKI SUVIETIN KVARTERSPLAN, SOM ÄR DATERAD 23.5.1969.
KORTTELIN 24 ASEMAKAAVA OCH JAUUTU ARKITEHTI HEIKKI SUVIETIN LAATIMAAN KORTTELISUUNNITTELMÄÄN 23.5.1969.

- 1 Alustavan huoneohjelman laatiminen (rakennuttaja, suunnittelija). Tontin vaakitus ja pliktaus. Työn voisi suorittaa kaupungin mittaustoimisto suunnittelijan ohjeiden mukaan. Muut mahdolliset inventoinnit kuten olevien rakennusten teknillisen kunnan selvittely ym.
- 2 Luonnoksia erilaisista periaatteellisista ratkaisumahdollisuuksista mitta-kaavassa 1:200. Karkea kustannusvertailu eri vaihtoehdoille (suunnittelija).
- 3 Luonnosten perusteella mahdollisesti esille tulevien muutosehdotusten laatiminen huoneohjelmaan (suunnittelija).
- 4 Uuden huoneohjelman käsittely. Vaihtoehtoisten huoneohjelmien vertailu. Kaavoittajan suositus huoneohjelmaksi. Rakennuttajan päätös jatkotyössä käytettäväksi huoneohjelmaksi. (Rakennuttaja, suunnittelija, kaavoittaja).
- 5 Luonnosvaihtoehtojen laatiminen hyväksytyn huoneohjelman perusteella. Kustannusvertailu. Luonnokset ja niihin sisältyvä pienoismalli laaditaan mitta-kaavassa 1:200. (Suunnittelija).
- 6 Suositeltavimman vaihtoehdon määrittely (kaavoittaja, suunnittelija).
- 7 Päätös jatkotyön pohjaksi valittavaksi vaihtoehdoksi (rakennuttaja).
- 8 Lopullisen luonnoksen laatiminen rakennuttajan hyväksymän vaihtoehdon pohjalta. Kaavoittajan kaananotto. Asemakaavaehdotuksen laatiminen. (Suunnittelija, kaavoittaja).
- 9 Toimenpideohjelman laatiminen rakentamista edeltävää aikaa varten. Ehdotus rakentamisjärjestykseksi. Toimenpideohjelmien eri vaihtoehdoista johtuvien kustannuserojen määrittely ja vertailu. (Suunnittelija).
- 10 Lopullisen luonnoksen ja toimenpideohjelman hyväksyminen. Kaavoitustyön kiinteä seuraaminen. Mahdolliset valitukset tai päätökset uusista selvityksistä. (Rakennuttaja).

SUUNNITTELUAIKATAULU

	1.12.	1.1.	15.1.	1.2.	15.2.	1.3.	15.3.	1.4.
RAKENNUTTAJA NIEMISTÖ	Huoneohjelma, pliktava, vaakitus ym. invent.		Huone- ohj. 2		Päätös vaihto- ehdosta		Suunnit. hyväksym.	
SUUNNITTELIJA ISSAKAINEN	1	Luonnos I 2	Muutos huone ohj. 3	Luonnos II 5	Suositteluvaihtoehd. määr. 6	7	Lopullinen luonnos kaavaehdotus 8	Ehdotus toim. ohj. 9
KAAVOITTAJA HAVAS			4					10

+30,30

31,5

31

30,5

+30,42

30

VARASTO

AUTOTALLI

29,5

LIIKERAKENNUS

30

PIHA

29

T 49

A=871,4 M²

+28,55

28,5

+28,48

UUSITTU VIEMÄRI

+27,97

+28,30

28

+28,00

ASUINRAKENNUS

27,5

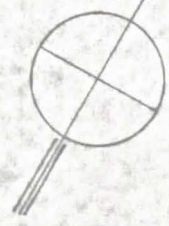
48
9 M²

+27,44

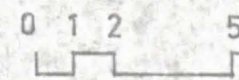
27

ERIK KA
Rakennustarkka
Porvoo

76/7

1:200

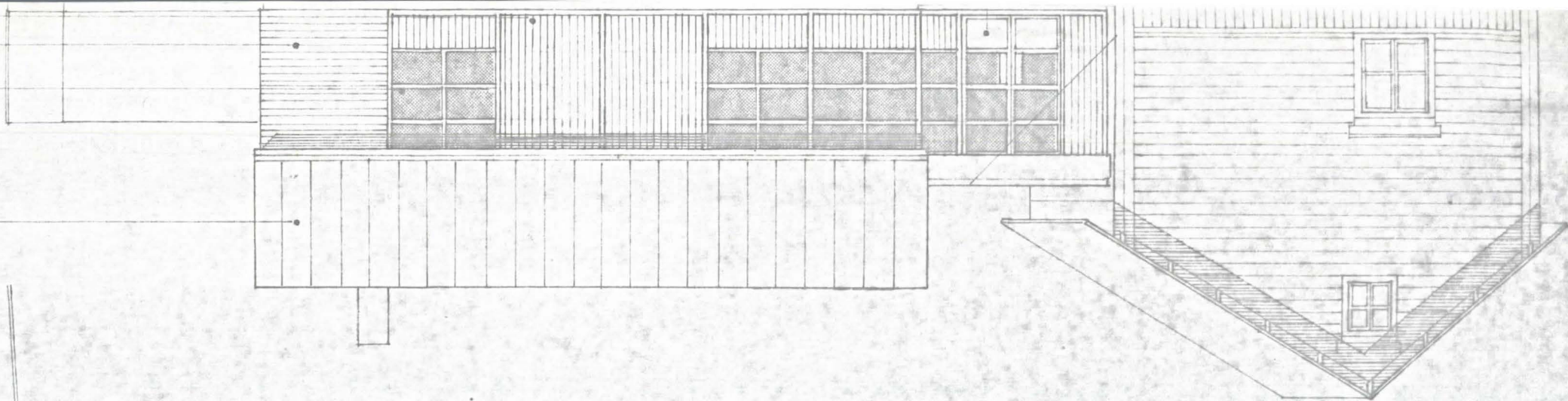

TALO BRAGE JOHANSSON
VANHA PORVOO KI T A

PEKKA HORNAME ARKKIT
ASEMAPIIRROS 1:200
PORVOO 14.4 1970

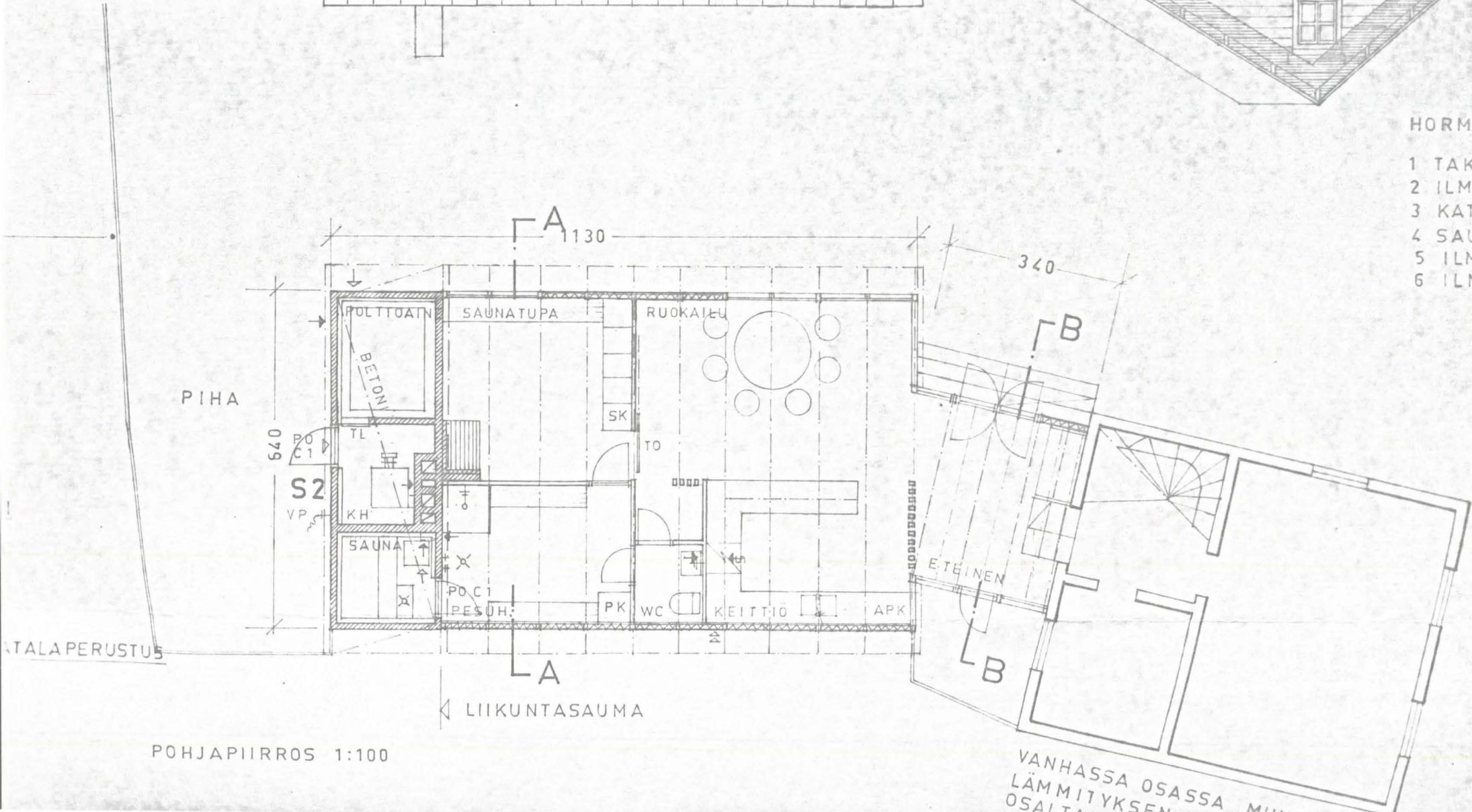
LÄM
PUH
LÄM

PEL

HORMIST

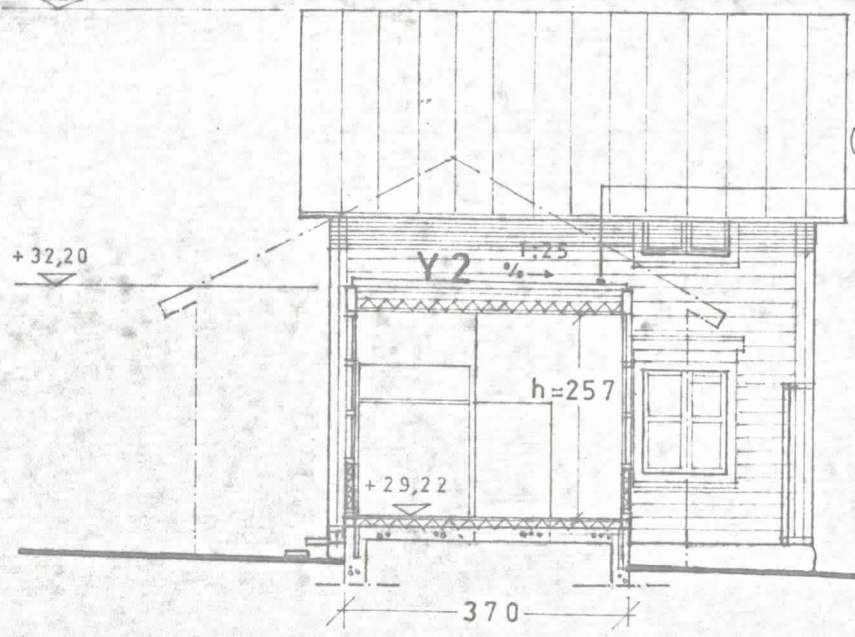
- 1 TAKKA
- 2 ILMAH
- 3 KATTIL
- 4 SAUNA
- 5 ILMAH
- 6 ILMAH

POHJAPIIRROS 1:100

VANHASSA OSASSA LÄMMITYKSEN MUUTOS OSALTA

+ 35,30

RISTIINLIIMAITU VANERI (PLYWOOD)
 MAAL. VIHREÄKSI
 PELTI-KATE
 LÄMPÖERISTETTY PUUELEMENTTI

PUHT. MUUR PUNATIILI NI
 LÄMPÖERISTETTY PUUELEMENTTI
 PELTIKATE MAAL. MUSTAKSI

LEIKKAUS B-B 1:100

UUSI PUUAIKA MIN. h = 200 CM

+ 33,82

RISTIKKOKANNATE k/k 90CM

+ 31,80

+ 31,02

LÄMPÖERISTETTY PUUELEMENTTI

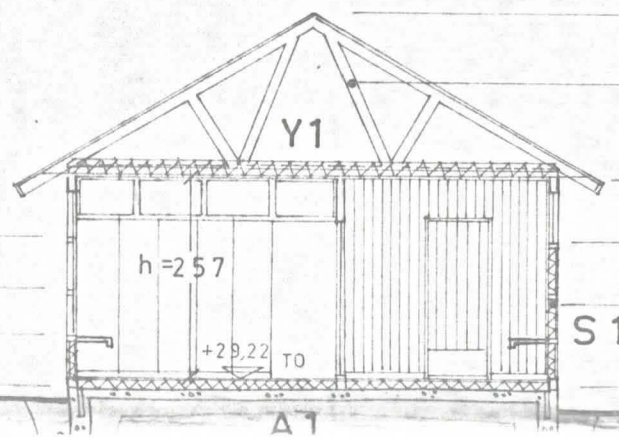
+ 29,10

+ 31,02

+ 30,42

+ 29,82

+ 29,10

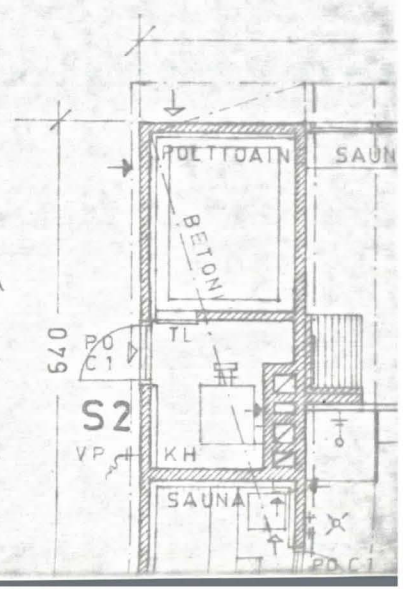
Y1

h=257

S1

A1

PIHA

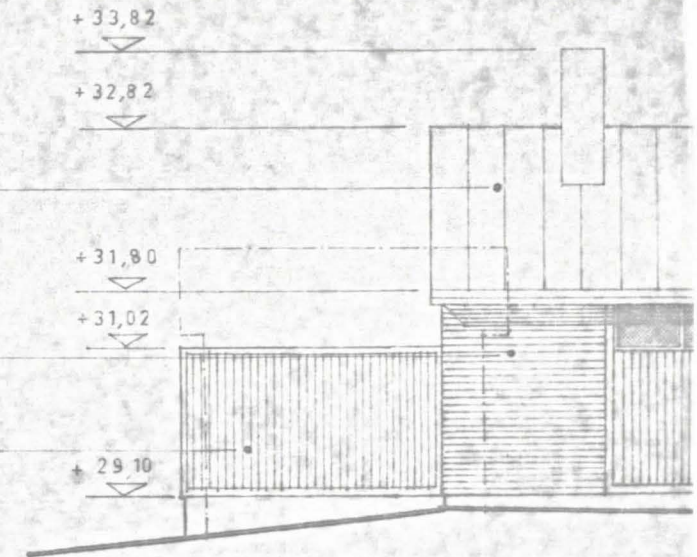
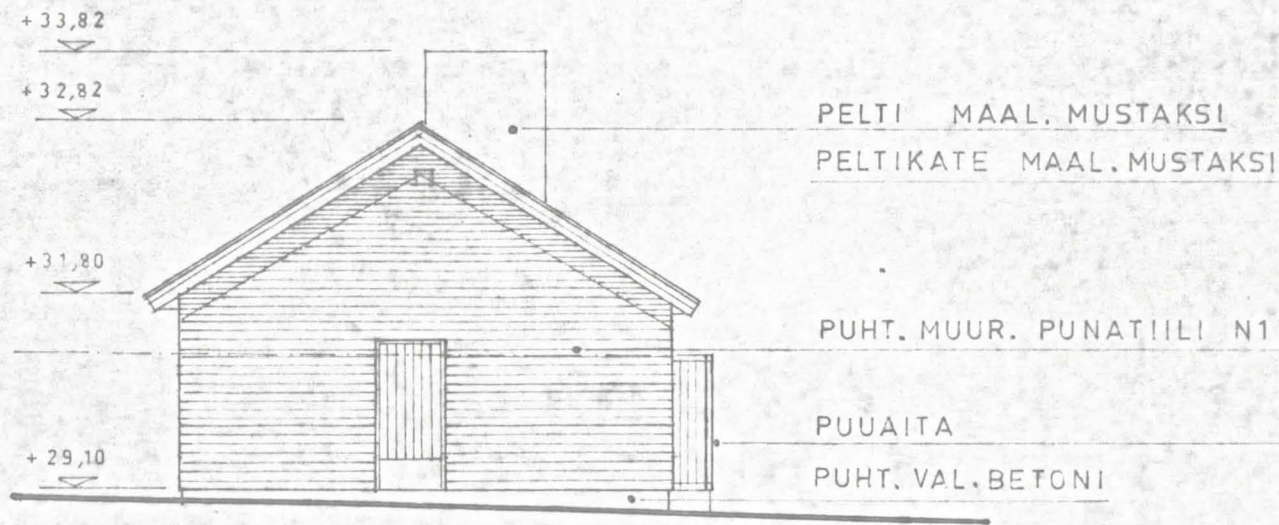
079

S2

SAUNA

LEIKKAUS A-A 1:100

POHJAPIIRROS 1:100

JULKISIVU LÄNTEEN 1:100

JULKISIVU ETELÄÄN 1:100

RAKENTEET:

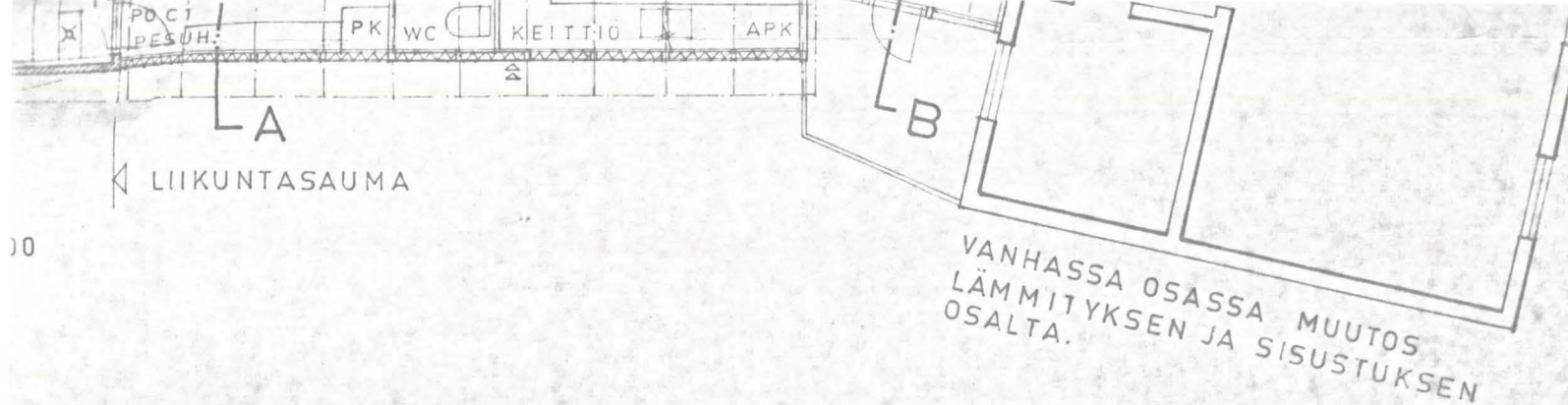
Y1	ILMATILA	
Y2	BITULIITTI	12 MM
	MINERAALIVILLA	7,5+5 CM
	MUOVITIIVISTYSPAPERI	
	HÖYL.LAUTA	13 MM
		≈ 15 CM

S1	HÖYL.LAUTA	13 CM
	BITULIITTI	12 MM
	MINERAALIVILLA	10 CM
	MUOVITIIVISTYSPAPERI	
	LASTULEVY	12 MM
		≈ 14 CM

A1	KUIVAT TILAT:	
	HÖYL.LAUTA	19 CM
	KOOLAUS JA MINERAALIVILLA	10 CM
	KERMIERISTYS A0	
	BETONI	12 CM
	MUOVIKALVO	

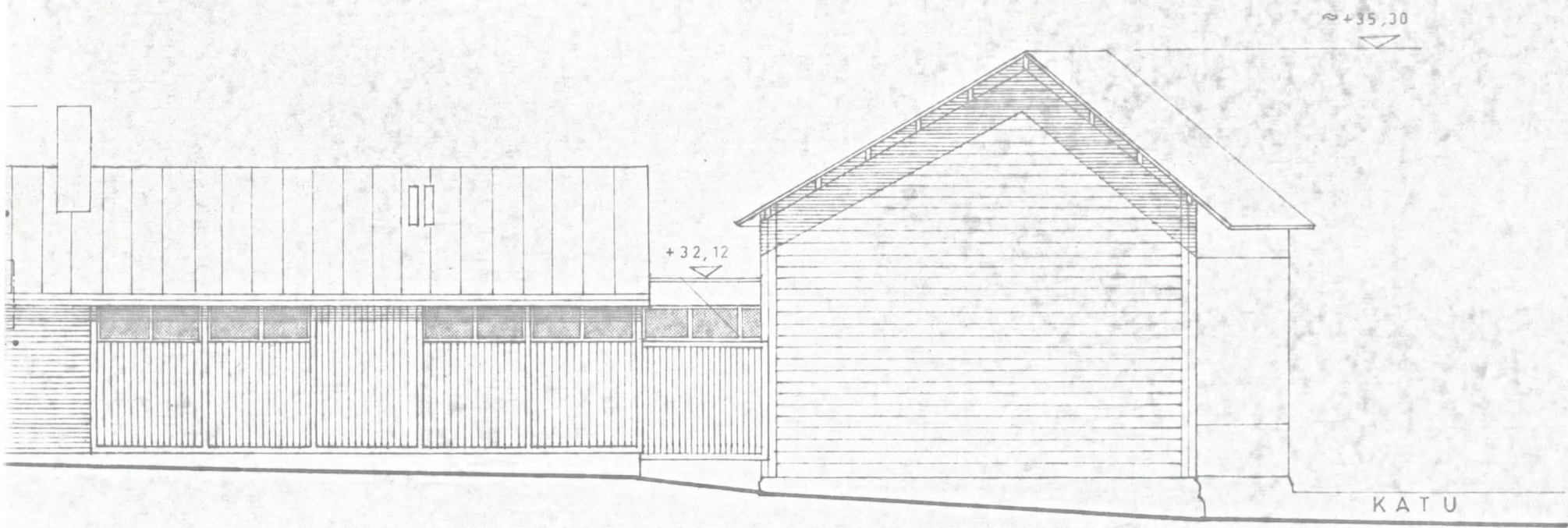
SORASTUS ≈ 20 CM

HUOM: PALOKATKON OSALTA BETONIYLÄPOHJA LEVITETAÄN SIVURÄSTÄILLÄ 50 CM SEINÄPINNASTA LUKIE

VÄRITYS :
 PYSTYPANEELI, PUNA
 PYSTYSOIROT, VALK
 IKKUNAPUITTEET, VALK
 SOKKELI, HARM

VANHASSA OSASSA MUUTOS
 LÄMMITYKSEN JA SISUSTUKSEN
 OSALTA.

LÄÄN 1:100

TALO BRAGE JOHANSSON VANHA PORVOO KI T 49

VILLA	19 MM	S 2	LUJALEVY	2 x 11 MM
	10 CM		MINERAALIVILLA JA KOOLAUS	10 CM
	12 CM		PUNATIILI	13 CM
	~ 24 CM			~ 25 CM
	20 CM			

76/70
 ERIK KARLS
 Rakennustarkastusvirasto
 Porvoo

PEKKA HOPNAMO ARKKIT.
 PÄÄPIIRUSTUS 1:100
 PORVOO 14.4.1970

KUVA 1

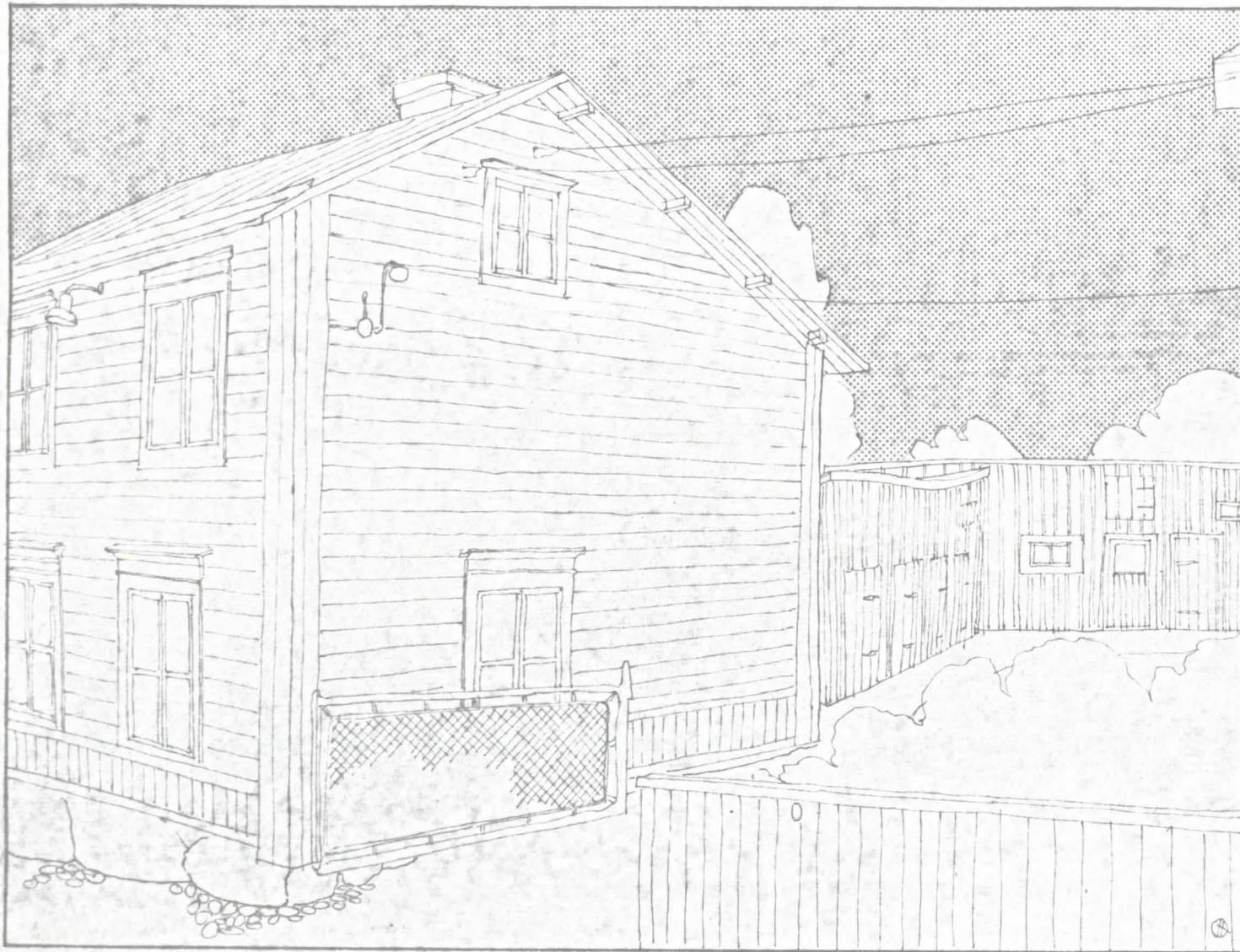
PERSPEKTIIVIKUVA ITÄISELTÄ PITKÄKADULTA TONTILLE KAAKOSTA:
NYKYTILANNE, HUHTIKUU 1970

KUVA 2

PERSPEKTIIVIKUVA ITÄISELTÄ PITKÄKADULTA TONTILLE KAAKOSTA;
EHDOTUS UUDEKSI PIHASIIVEKSI.

KUVA 3

PERSPEKTIIVIKUVA ITÄISELTÄ PITKÄKADULTA TONTILLE KOILLISESTA:
NYKYTILANNE, HUHTIKUU 1970

KUVA

PERSPE
EHDOTU

PERSPEKTIIVIKUVA ITÄISELTÄ PITKÄKADULTA TONTILLE KAAKOSTA;
EHDOTUS UUDEKSI PIHASIIVEKSI.

KUVA 4

PERSPEKTIIVIKUVA ITÄISELTÄ PITKÄKADULTA TONTILLE KOILLISESTA;
EHDOTUS UUDEKSI PIHASIIVEKSI.

PEK
PER
POF

AR

707

32

705

93

29

30, 31

A
T
A
I
N
E
N

33

61

34

661 K O U L U K U J A 662

60

35

59

P
O
L
K
U
J
U
N
G
F
R
U
S
T.

57

A
T
A
I
N
E
N

63

56

ERIK KARLS
Byggnadsinspektör
Borgå

N
E
I
T
S
Y
T.

54, 55

P
I
T
Ä

53

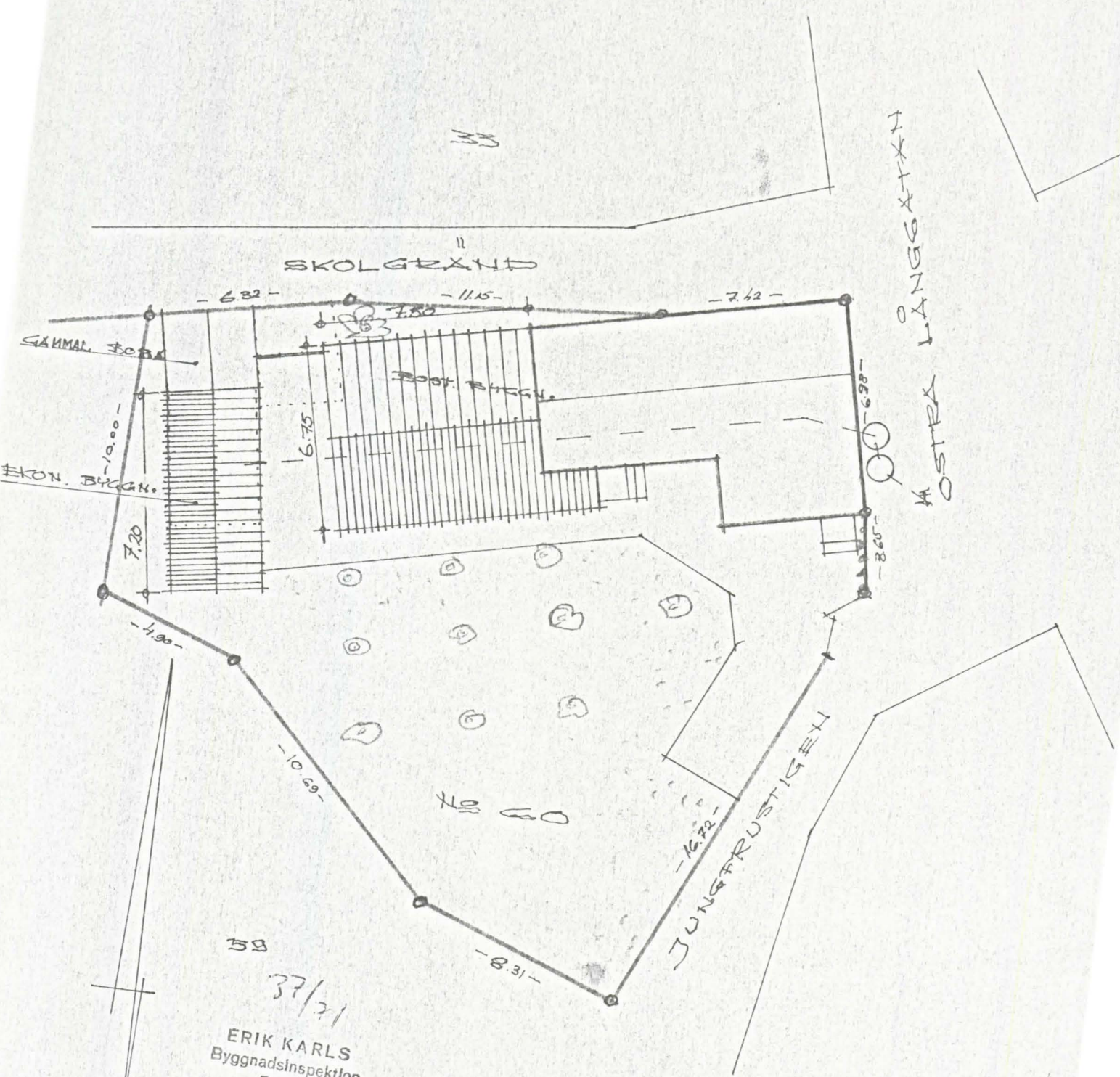
721

720

52

Skala 1:500

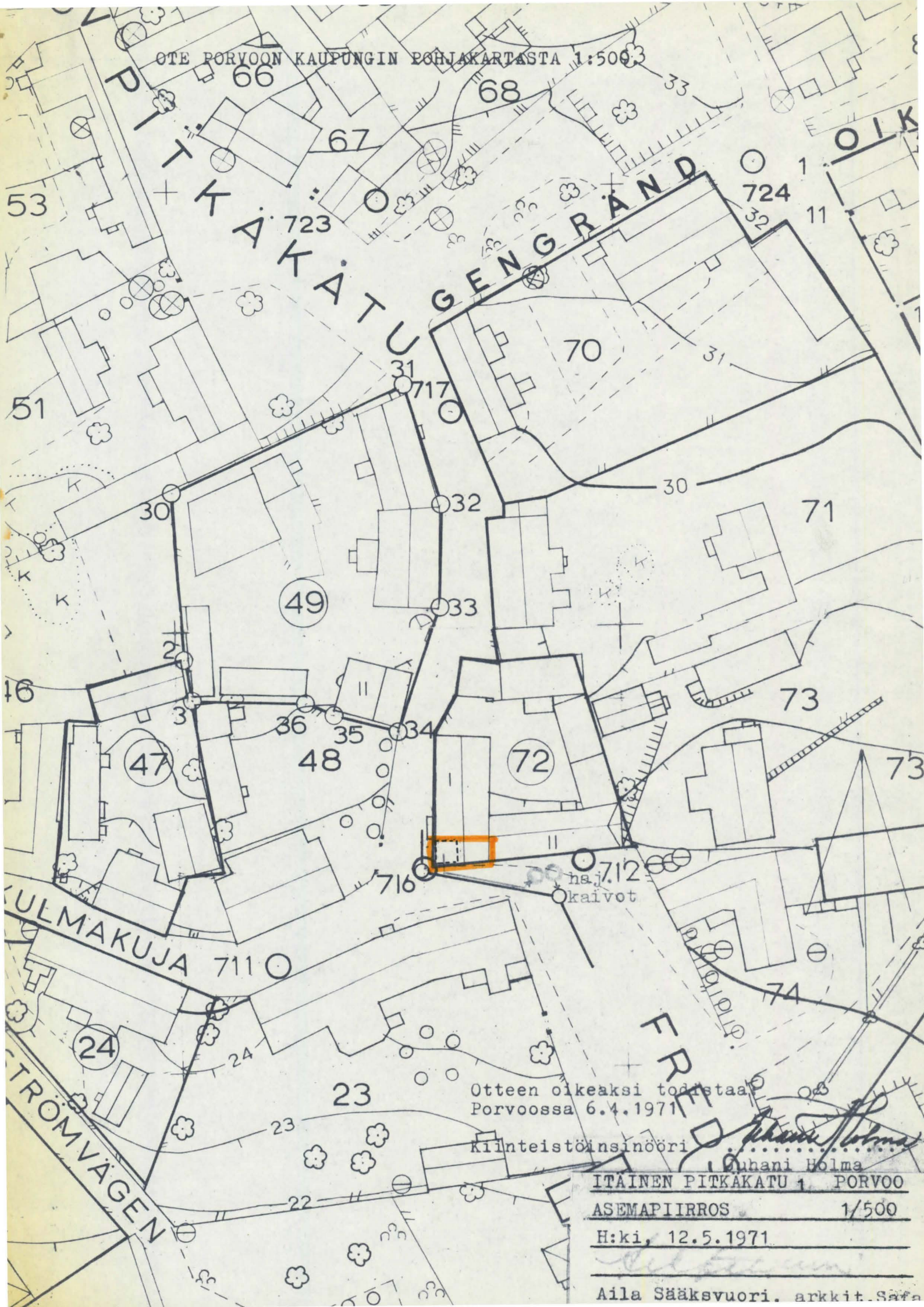
Pöytä I/60
Rak. loppu...

59
 37/71
 ERIK KARLS
 Byggnadsinspektör
 Borgå

SITUATIONSPÅN / 1:200
 TOMT NR 60, ÖSTRA LÅNGG. 18
 16.4 - 71
 [Signature]

OTE PORVOON KAUPUNGIN PÖHJÄKARTASTA 1:500

Otteen oikeaksi todistaa
Porvoossa 6.4.1971

Kiinteistöinsinööri

Juhani Holma
Juhani Holma

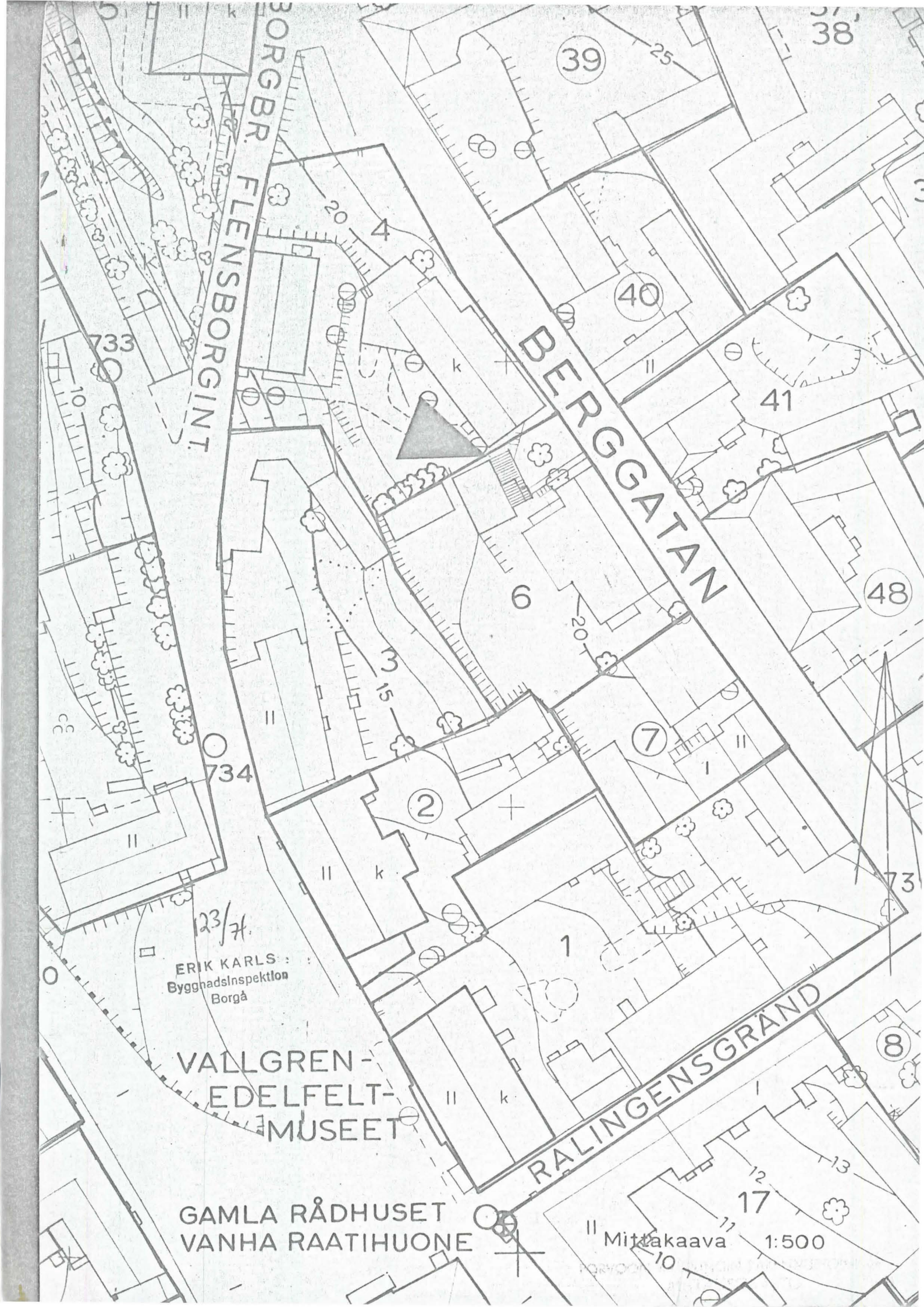
ITAINEN PITKÄKATU 1, PORVOO

ASEMAPIIRROS 1/500

H:ki, 12.5.1971

Aila Sääksvuori

Aila Sääksvuori, arkkitehti Sääksvuori

BORGBR. FLENSBORGINT.

BERGGATAN

RÄLINGENSGRÄND

ERIK KARLS :
Bygghadsinspektlon
Borgå

VALLGREN-
EDELFELT-
MUSEET

GAMLA RÅDHUSET
VANHA RAATHUONE

Mittakaava 1:500

39

38

40

41

48

2

7

8

1

17

20

4

6

3

15

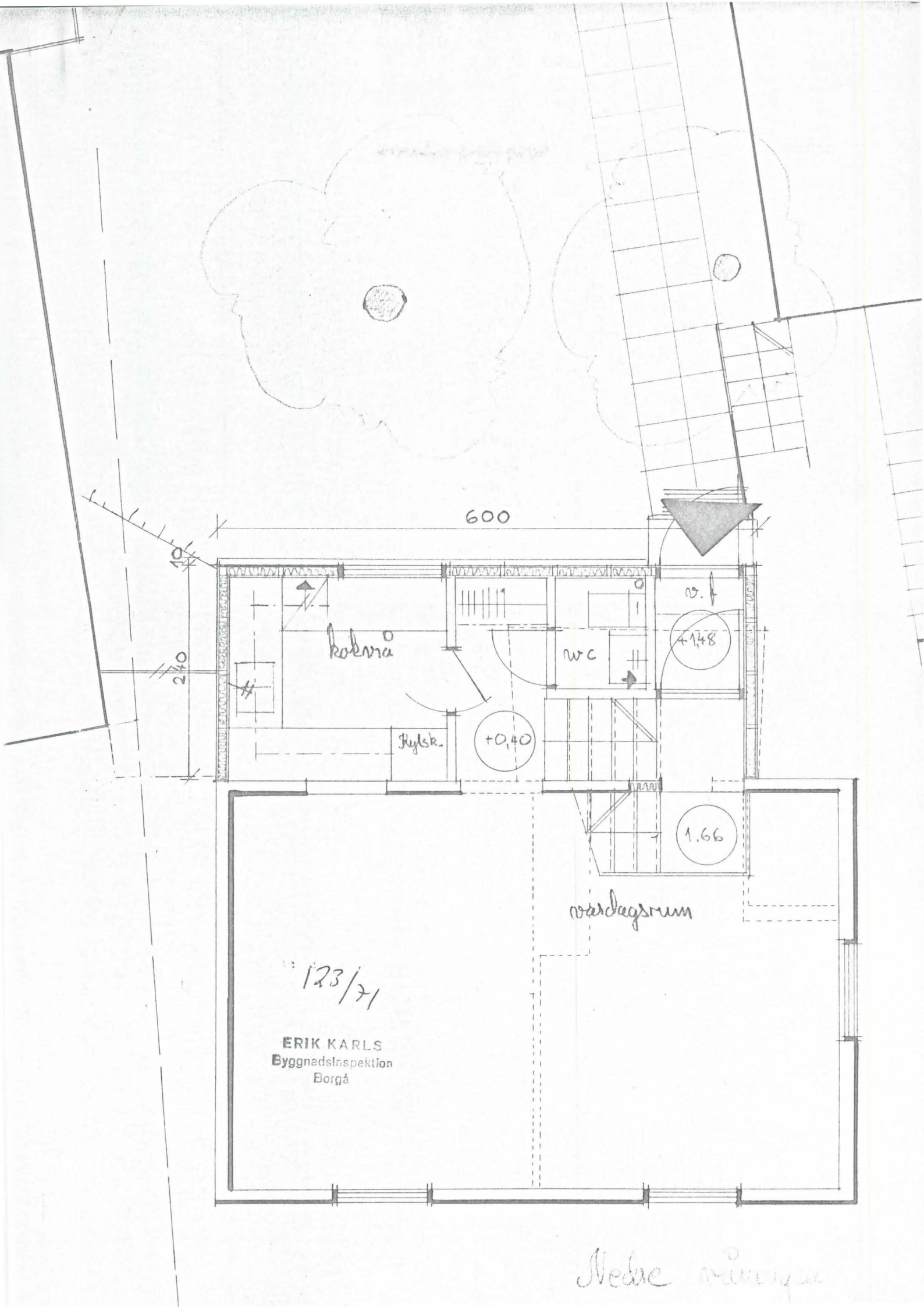
734

123/74

733

73

BORGÅ

600

240

kök

WC

sö. f.

Bylsk.

+0,40

+1,48

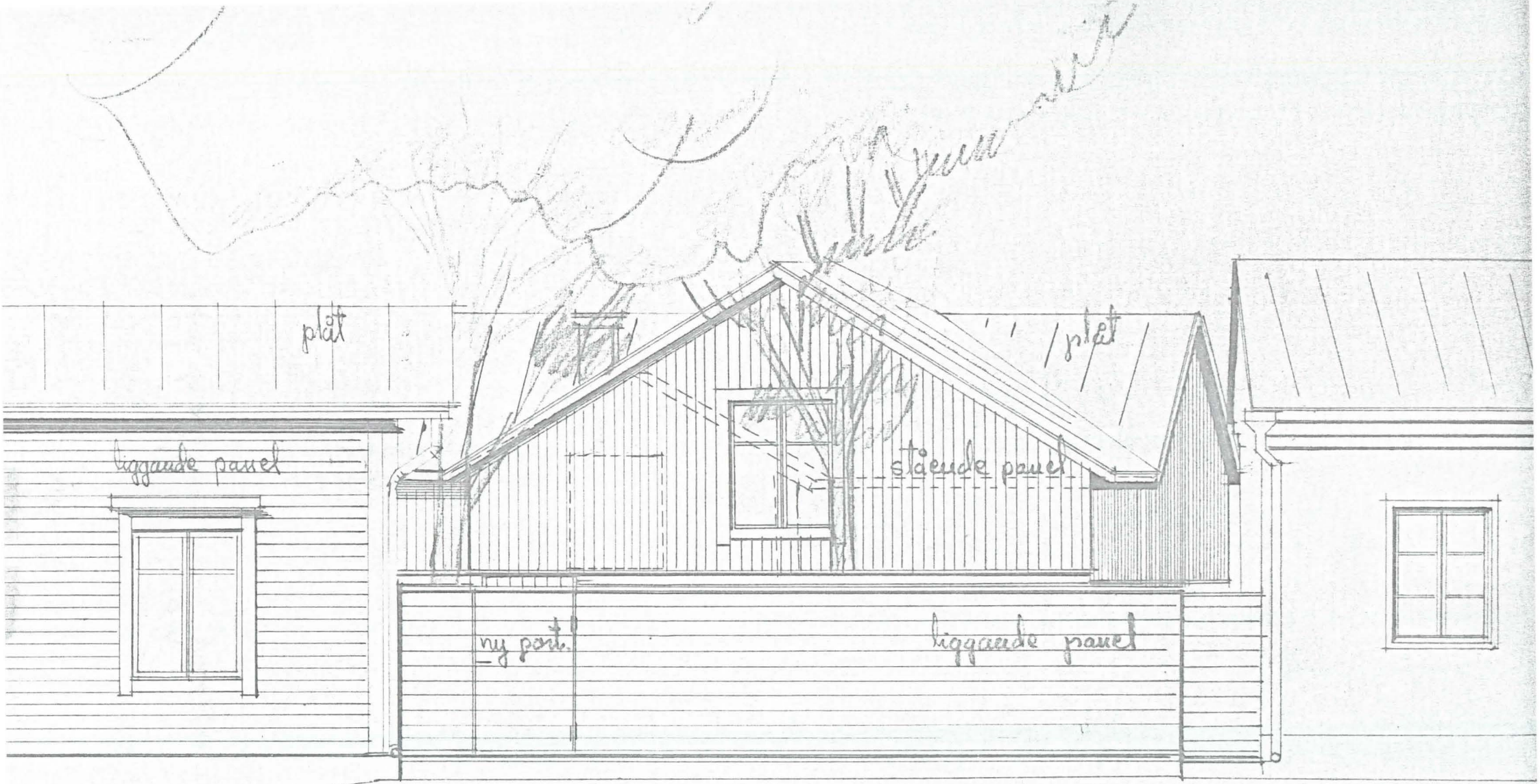
1,66

vardagsrum

123/71

ERIK KARLS
Byggnadsinspektion
Borgå

Nedre våningen

← Denna del berörs av ändringen →

Berggatan 20

2088a

96b

98

37.09

708

706

N D

707

WATTENAVLOPP
ÄRMELÄSN. KÄNN

32

RENGSKYD FÖR
2 BILAR

ÄNDR. I DENNA DEL

29

29

30, 31

705

26

33

ILLBYGRÄNDHEJLANK

34

28

661

KOUULUKUJA

27

35

60

ERIK KARLS
Rekennustarkastusvirasto
Porvoo

SITUATIONSPLAN 1:500

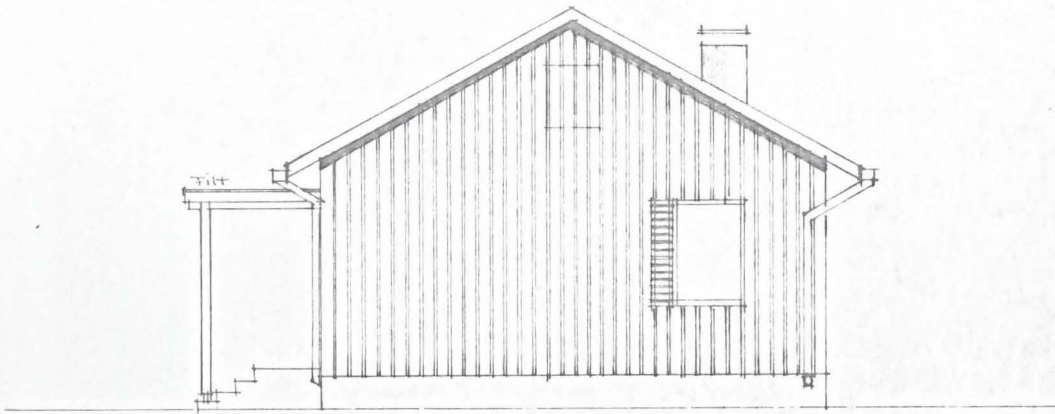
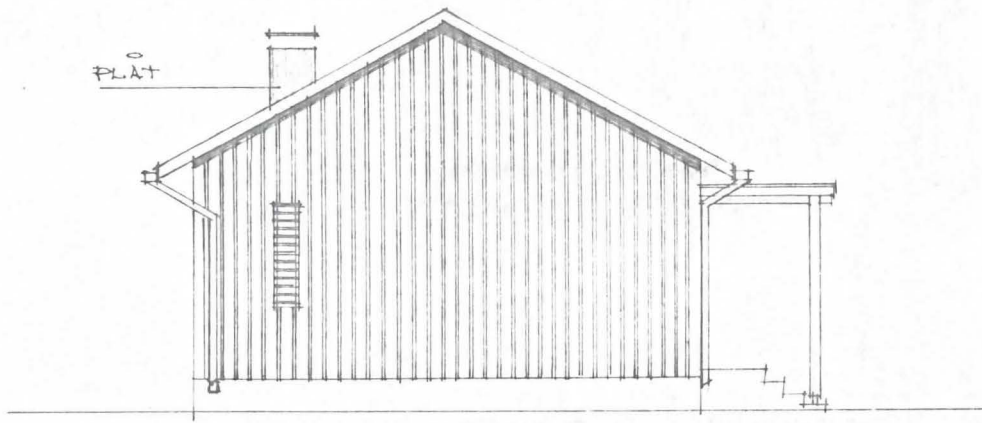
KVARTER N° 1

TOMT N° 30-31

1:500

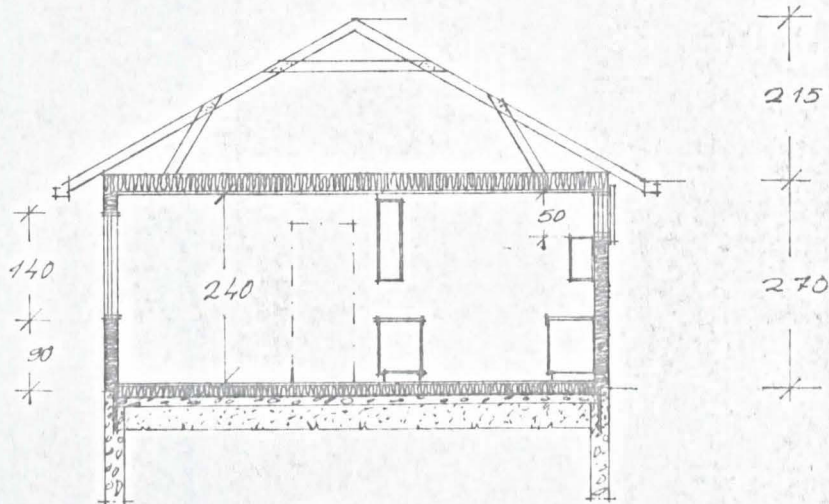
1:500

JUNGO

21/72

ERIK KARLS
 Rakennustarkastusvirasto
 Porvoo

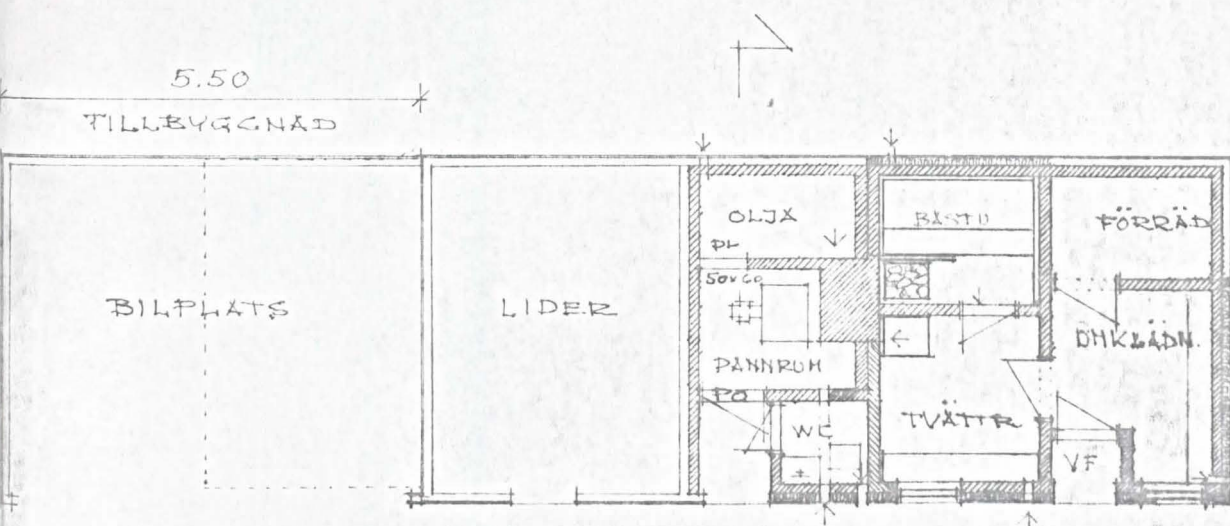
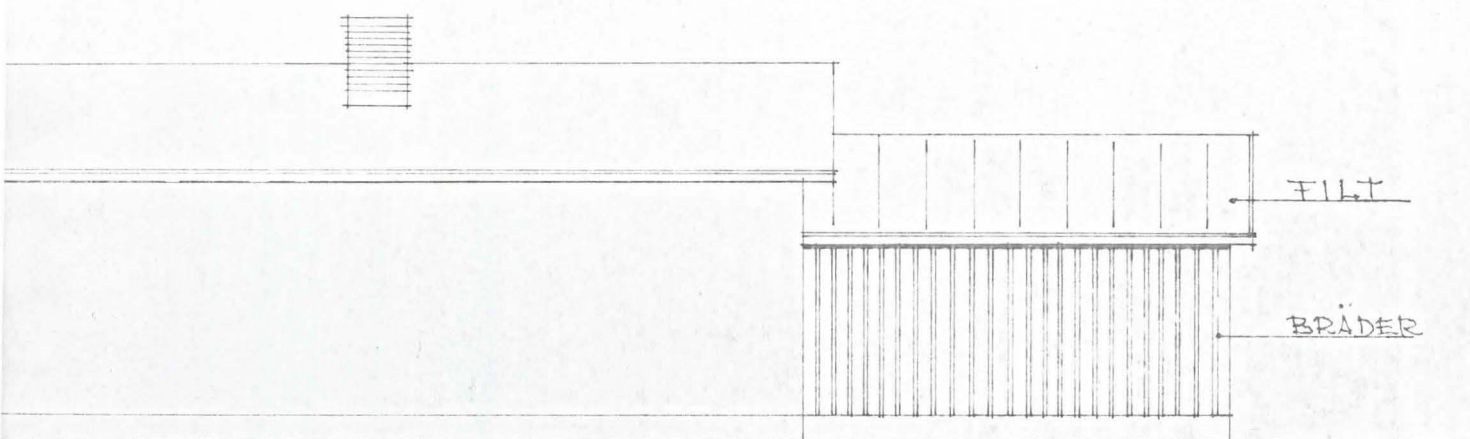
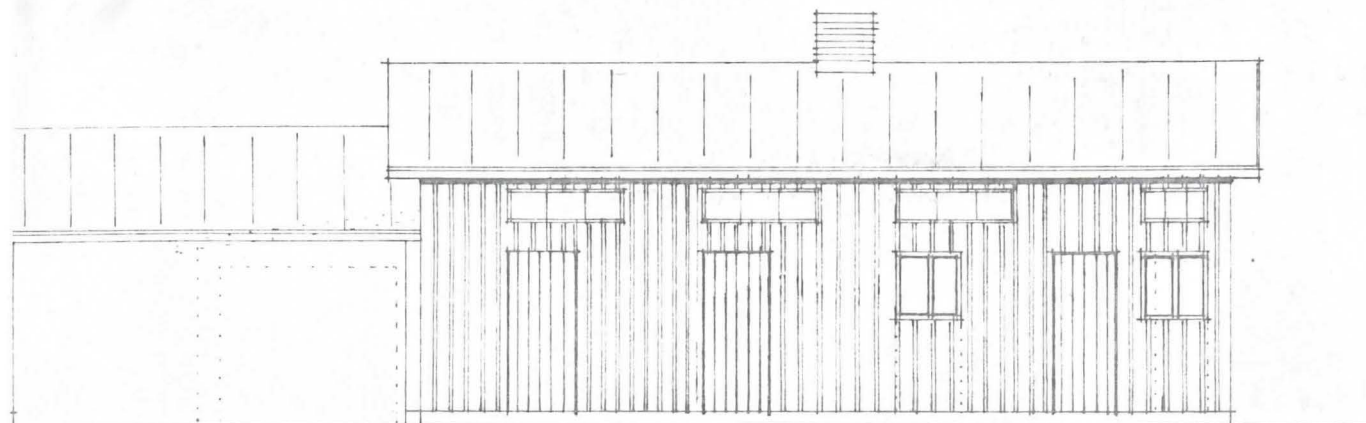

TYÄRSEKTION

BOSTADSHUS 1/100

BORGÅ, FEBR - 72

Holger Lindberg

DEN NUVARANDE UTHUSBYGGN., SOM INNEHÅLLER VEDLIDER OCH AVTRÄDE, OCH ÄR GJORD AV ENKLA BRÄDVÄGGAR, ÄNDRAS SÅ ATT DÄR BLIR BASTU, TVÄTT-, KLÄDRUM OCH WC SAMT PÅ OCH OLJECISTERN, SAMT FÖRLÄNGES 5,5 m SOM REGNSK. 2 BILAR. DEN GAMLA DELEN UTVÄNDIGT OFÖRÄNDRAD, UTOM

PORVUO Solitankerin
talo

I FÖRMAK eteläseinä paperitapettien poiston jälkeen. Oven yläpuolella on näkyvissä esille otettua kustavilaista koristetta.

Kuvat Tauno Tarasa
Helmiälä korj. 1990-1

II SAL eteläseinän nykytilanne. Alkuperäinen kerros otettu esille oven yläpuolella. Puuttuneet vuorilistat on höylätty talossa säilyneen mallin mukaisena.

II SAL/kattolistassa esille otettu varhaisin koristeaihe. Vihreässä, alkuperäisessä kangastapetissa on päällekkäin kaksi koristeaihetta, maalattu myöhemmin ruskealla (kuvan vasen alareuna). Oikealla näkyvissä ensimmäistä paperitapettia, jossa on goottilaistyylinen tilafantasia.

IV SÄNGKAMMARE/kattolistan koristeaihe konservoituna. Seinään on tehty tutkimus, missä näkyy myöhäiskustavilaisen koristeen osia, kukkaköynnös.

IV SÄNGKAMMARE pohjoisseinän kangastapetille maalatut kerrokset paperitapettien poistamisen jälkeen. Vasemmalla sabloonalla liimamaalille maalattu koristeaihe, seuraavana vihreä empire-kerros. Ylhäällä myöhäiskustavilainen koriste ja sen alapuolella ruskealla lakalla päällemaalattu vihertävän harmaa öljymaali, joka näkyy pienessä koeruudussa. Kaikkia kerrostumia jätetään esille.

IV SÄNGKAMMARE pohjoisseinästä konservaattorin esille ottamaa koristetta.

MUSEOVIRASTO/ RAKENNUSHISTORIAN OSASTO
Työselostus

Tutkija			Aika
Pekka Kärki			1971
Paikkakunta	Kaup.osa/ Kylä	Kortteli/ Tila	Tontti
Porvoo			

Osoite

~~Porvoo~~ Vanha Porvoo

Tutkimuksen laatu

Selvitys

Työselostus

Vanha Porvoo. Selvitys kaupunginosan historiasta, kulttuurihistoriallisesta arvosta ja säilyttämistavoitteista. Esitetty valtiovarainvaliokunnan siivistysjaoston ym. vierailun yhteydessä Porvoossa 10.11.1971. 4 s.

Piirroksat

Valokuvat

Muuta

Vanha Porvoo

selvitys kaupunginosan historiasta, kulttuurihistoriallisesta arvosta ja säilyttämistavoitteista. Esitetty valtiovarainvaliokunnan sivistysjaoston ym. vierailun yhteydessä Porvoossa 10. 11.1971.

Laatinut Pekka Kärki.

Porvoota voidaan Turun ohella pitää Suomen vanhimpana kaupunkina. Se kehittyi kaupunkimaiseksi yhdyskunnaksi 1200-luvulla rakennetun kirkon ja Linnanmäellä sijainneen hallinto- ja puolustuslinnan yhteyteen muodostuneesta kauppapaikasta. Kaupungin synnyttänyt maantieteellinen tekijä oli Porvoon joki, jonka suulla hämäläiset ja Itämeren piirin kauppiaat kohtasivat.

Porvoo sai kaupunginoikeudet v. 1346. Tuolloin olemassa olleesta kaupungista ei ole mitään varmoja tietoja, mutta voimme olettaa, että varsinainen kaupunki sijaitsi nykyisen Raatihuoneentorin tienoilla, joskin kaupungin synnyttänyt markkinapaikka oletettavasti oli kirkon vierellä. Joki- ja Välikatujen tienoilla sijainneen kaupungin asemakaavallinen tilanne lienee periytynyt pääpiirteissään nykyaikaan saakka. Toistaiseksi ei ole voitu suorittaa kaivauksia, joilla olisi voitu ajoittaa asemakaavan kehitystä, mutta tiedetään asemakaava-alueen laajentuneen vähitellen 1500- 1600-lukujen aikana vanhankaupungin nykyiseen laajuuteen.

1400-luvun puolivälin tienoilla nykyisen hahmonsaa saaneen kirkon lisäksi ei kaupungissa ollut muita kivirakennuksia. Puusta rakennettujen asuintalojen ikä ei toistuvista tulipaloista johtuen päässyt muodostumaan kovin suureksi. 1708 venäläiset hävittivät koko kaupungin. Isonvihan jälkeiseltä rakennuskaudelta on vanhankaupungin pohjoisosassa säilynyt muutamia rakennusrunkoja. 1760 sattuneessa valtavassa tulipalossa tuhoutui kaupungin 293 talosta peräti 202. Palo hävitti kirkon eteläpuolisen osan kaupunkia kokonaan. Valtion myöntämän tuen ja parantuneiden suhdanteiden ansiosta kaupunki pystyttiin rakentamaan uudelleen entistä ehommaksi. Tämä 1800-luvun alkuun mennessä rakennettu kaupunki on säilynyt nykypäivään, joskin yksittäisiä rakennuksia on

aikojen kuluessa muuteltu verraten paljon.

Vanha Porvoo ei tyydyttänyt viime vuosisadan kaupunkikäsityksiä, ja se koetettiin hävittää 1830-luvulla laaditulla asemakaavalla, jota sovellettiin muualla kaupungissa. Vanhakaupunki oli kuitenkin siksi elinvoimainen ja hyväkuntoinen, että se säilyi, vaikka ruutukaava ulotettiin aivan kiinni vanhaan kaupunkirakenteseen.

Vanhaa Porvoota voidaan arvelematta pitää kulttuurihistoriallisesti arvokkaimpana kaupunginosana Suomessa. Sen seitsemättäsaataavuotinen kaupunkiperinne ilmenee parhaimmin säilyneessä asemakaavassa. Parisataavuotinen rakennuskanta puolestaan muodostaa ne konkreettiset puitteet, joista vanhakaupungin erinomainen miljöö muodostuu. Maassamme ei ole toista esimerkkiä kaupunginosasta, jossa historiallinen perinne, otollinen topografia, traditionaalinen rakennuskulttuuri sekä toiminnallinen ja sosiaalinen rakenne olisivat säilyneet niin hyvin kuin Vanhassa Porvoossa.

Kaupunginosan määrätietoinen suojeleminen ei ole suinkaan uusi asia. Jo 1890-luvulla Porvooseen asettunut ruotsalainen taiteilija Louis Sparre nostatti mieliä säilyttämisen puolesta ja hän onnistui muuttamaan kaupungin kaavoitussuunnitelmat sellaisiksi, että vanhakaupunki saattoi säilyä edelleen. 1930-luvulla laadittiin kaupungissa erinomainen asemakaavasuuunnitelma Vanhaa Porvoota varten. Viime vuosikymmenellä oltiin kuitenkin taas uuden suunnitteluvaiheen edessä. Uusi rakennuslaki oli asettanut uudet kaavoitusperusteet. Tällä kertaa suunnitteluun lähettiin tavoitteena yksityiskohtainen ja taiteellis-teknillis-sosiaalisiin edellytyksiin sopeutettu suunnitelma.

Muinaistieteellisen toimikunnan rakennushistoriallinen toimisto suoritti 1967 Vanhan Porvoon historiallis-rakennustaiteellisen inventoinnin, jossa pyrittiin kiinnittämään huomiota yksityisten rakennusten lisäksi rakennusryhmiin ja ympäristökokonaisuuksiin ja osoittamaan kaupunginosasta ne osat, joita erityisesti tulisi pyrkiä suojelemaan.

Suojelutavoitteet pyrittiin asettamaan samalle tasolle, mitä kansainvälisessä rakennus- ja ympäristönsuojelupolitiikassa noudatetaan kansallisesti arvokkaimman materiaalin suhteen. UNESCO, ICOMOS, Euroopan Neuvosto, Europa Nostra ym. järjestöt ovat 1960-luvun viimeisinä vuosina laatineet uusia suosituksia suojelupolitiikasta, ja niiden valossa näyttävät muinaistieteellisen toimikunnan tekemät suositukset Porvoossa pikemminkin liian löysiltä kuin kireiltä. Esim. Espanjassa on kymmeniä Porvoon veroisia kulttuurihistoriallisia kaupunkeja ja ne kaikki pyritään säilyttämään vähintään yhtä kireiden suojeluperusteiden mukaan, kuin Porvoossa on nyt laita. Porvoo on kuitenkin Suomessa ainutlaatuisen arvokas, sen suojelun edistämiseksi eivät mitkään toimenpiteet ole liiallisia.

Muinaistieteellinen toimikunta luokitteli Vanhan Porvoon rakennukset kolmeen ryhmään: A-talot ovat ehdottomasti säilytettäviä kulttuurihistoriallisen laatunsa vuoksi, B-talot ovat samoin säilyttämisen arvoisia kun taas C-talot voidaan ainakin anti-kvaarisesta näkökulmasta katsoen uusia. Inventointi osoitti, että kaupunginosassa voidaan rakentaa sangen vähän uutta, mikäli sen historiallisesta ja rakennustaiteellisesta ominaisluonteesta halutaan pitää kiinni.

Tällaisen rakennetun kokonaisuuden ominaispiirteiden arvioinnissa on luonnollisesti lähdettävä alueen omasta skaalasta, ts. rakennuksia ja yksityiskohtia on punnittava omaa ympäristöään vasten, eikä noudatettava esim. yleisen arkkitehtuurihistorian omaksumia kriteereitä. Tässä tapauksessa voidaan jopa sanoa, että oman voimakasilmeisen ympäristönsä osana yksittäisen rakennuksen ei tarvitse edustaa erityisen suuria kvaliteetteja ollakseen silti korvaamattoman arvokas.

Muinaistieteellisen toimikunnan virkamiehille sanotaan usein, ettei mitään rakennusta ole rakennettu ikuisuutta silmälläpitäen. Tämä onkin tietysti totta. Rakennus voidaan korvata toisella, joka sopeutuu ympäristöönsä yhtä hyvin tai paremminkin kuin edeltäjänsä. Jokaisen purkamisen yhteydessä kuitenkin vähennetään jälkipolven mahdollisuuksia käyttää hyväkseen historiallista miljöötä. Meidän sukupolvemme tehtävänä on toimia välittäjänä menneiden ja tulevien sukupolvien välillä. Meillä ei ole oikeutta jättää hoitamatta parasta osaa kulttuuriperinnöstämme ja ihmisen

lähimiljööstä, rakennetusta ympäristöstä. Sitä on käytettävä uudelleen ja uudelleen hyväksi. Porvoon kaupunki on osoittanut erinomaista viisautta laatiessaan täällä esillä olevaa Vanhan Porvoon asemakaavaa, jolla pyritään järjestämään uudistautuminen. Kaupunki on selvästi tiedostanut vastuunsa Vanhan Porvoon säilyttämisestä. Vastuu kansallisesti arvokkaimman kaupunkisuojeleukoh-
teemme säilymisestä ei kuitenkaan saa jäädä talonmistajien ja kaupungin harteille, vaan myös valtiovallan on muiden eurooppalaisten valtioiden tapaan osallistuttava kaupunginosan rehabilitointiin, uudelleenkorjaukseen.

MUSEOVIRASTO/ RAKENNUSHISTORIAN OSASTO
Työselostus

Tutkija	Aika
---------	------

Paikkakunta	Kaup.osa/ Kylä	Kortteli/ Tila	Tontti
Porvoo (Borgå)	I-IV		

Osoite

~~Gamla Borgå~~ Vanha Porvoo (Gamla Borgå)

Tutkimuksen laatu

Stadsplanebeteckningar och -bestämmelser

/ 1969-69

Työselostus

Gamla Borgå. Stadsplaneändring omfattande kvarteren n:ris I-IV samt gatu- och parkområden. Genom ändringen bildas kvarteren n:ris I/1-I/18, II/1-II/6, III/1-III/3, IV/1-IV/4. 6 s.

Piirrookset

Valokuvat

Muuta

Stadsplanebestämmelser och -tecken 6 s. (lyhennetty versio edellisestä)

4. Statiska
skovärd. 1969-69

G A M L A B O R G Å

STADSPLANEÄNDRING OMFATTANDE KVARTEREN N:RIS
I-IV SAMT GATU- OCH PARKOMRÅDEN. GENOM ÄNDRIN-
GEN BILDAS KVARTEREN N:RIS I/1-I/18, II/1-II/6,
III/1-III/3, IV/1-IV/4.

S t a d s p l a n e b e t e c k n i n g a r
o c - b e s t ä m m e l s e r

Linje 3 m utanför det planeområde fastställes-
sen avser.

Gräns mellan delar av område, för vilka olika pla-
nebestämmelser äro gällande.

Gräns för kvarter, del av kvarter och område.

Instruktiv gräns för byggnadsyta.

Tomtgräns

Kvartersnummer

Tomtnummer

Namn på gata eller park

För allmän gångtrafik reserverad del av kvarter

Område, som bör reserveras för avlopp

III/9

Romersk siffra, som anger största tillåtna egent-
liga våningsantal i byggnader, byggnad el. del därav
Arabiska siffran anger största tillåtna byggnads-
höjden uttryckt i meter.

70/30

Första talet anger den största tillåtna sammanlag-
da golvytan uttryckt i procent av tomtens yta.

Det andra talet anger största tillåtna byggnads-
ytan uttryckt i procent av tomtytan.

Kvartersområde för bostadsbyggnader innehållande
högst två lägenheter per byggnad. Vid renovering
av gammal byggnad kan magistraten bevilja till-
stånd för ökat antal lägenheter per byggnad.

På tomter vars areal är mindre än 1000 m² får den sammanlagda golvarealen uppgå till högst 250 m².

På tomter vars areal är 1000-1500 m² får den sammanlagda golvytan uppgå till högst 300 m².

På tomter vars areal uppgår till 1500-2000 m² får den sammanlagda golvarealen uppgå till högst 375 m² fördelade på högst 3 lägenheter.

På tomter vars areal överstiger 2000 m² får den sammanlagda golvytan uppgå till högst 450 m² fördelad på högst 4 lägenheter.

På samtliga tomter i kvarteren n:ris I/7 och IV/1 får inredas lokaler för affärs-, hantverks- o.a. dylikt ändamål och får denna areal uppgå till högst 50% av bostadsytan. Vid inredandet av lokal avsedd till verkstad eller lager bör verksamhetens art vid ansökan uppgivas. Med beaktande av gamla stadens speciella karaktär kan verksamhet, som inverkar störande på omgivningen och miljön icke godkännas. Existerande gamla uthusbyggnader kan efter särskild prövning i större utsträckning än vad ovan nämnts inredas för hantverks- och lagerändamål förutsatt att den nuvarande bebyggelsen ävensom miljön för övrigt på tomten bibehållas.

Ao

Kvartersområde för egnahems- o.a. byggnader för högst två familjer. Av vindens yta får 2/3 inredas till boningsrum förutom då fråga är om II-våningsbyggnad. Byggnadsrätten utgör 25% våningsyta av tomtarealen, likväl högst 300 m². På tomten får dessutom uppföras en högst 60 m² stor 3,5 m hög ekonomiebyggnad antingen i direkt anslutning till huvudbyggnaden eller separat. Yttertak å byggnad, som uppföres på tomten, får givas en lutning av högst 45 och minst 25°. Fasadbeklädnaden bör göras sådan att byggnaden väl sammansmälter med den gamla bebyggelsen.

Kvartersområde för radhus och andra kopplade byggnader.

Kvartersområde för förenade affärs- och bostadshöghus.

Kvartersområde för allmänna byggnader. Av tomtens yta får högst 30 % bebyggas.

Ur historisk eller arkitektonisk synpunkt synnerligen värdefull byggnad (a-hus). Byggnaden bör till sin exteriör bibehållas oförändrad med undantag för mindre ändringar, vilka efter särskild prövning kunna tillåtas. Beträffande bostadshusens planutformning - interiören - kan förhållandevis radikala omdisponeringar efter prövning tillåtas. Dock bör dessa ändringar i huvudsak överensstämma med byggnadsordningens allmänna föreskrifter. Arkeologiska kommissionens utlåtande bör i samtliga fall inbegäras.

Historiskt värdefull byggnad (b-hus). Byggnadens exteriör bör i huvudsak bibehållas oförändrad. På gårdssidan må smärre ändringar företagas ifall dessa icke störande kan observeras från gatan. För övrigt bör vid om- och tillbyggnad i tillämpliga delar iakttagas vad om a-husen är stadgat. Vid samtliga ändringar bör arkeologiska kommissionens utlåtande inbegäras.

Ur miljösynpunkt värdefull byggnad (c-hus), vars bevarande bör eftersträvas. Beträffande om- och tillbyggnad tillämpas lindrigare bestämmelser än de för grupp b gällande.

Strandbod, som till sin höjd, sitt material och sin placering på tomten bör bibehållas oförändrad. Vid eventuell om- och tillbyggnad bör den således försättas i sitt ursprungliga skick. Takfärgen bör vara svart på samtliga bodar.

Gräns för byggnadsyta. Där denna i stadsplanen icke angivits bör eventuell nybyggnad uppföras i huvudsak på tidigare byggnadsyta.

A l l m ä n n a b e s t ä m m e l s e r .

- 1 § Utöver vad i lag och förordning samt i byggnadsordningen för Borgå stad är stadgat om byggande bör vid bebyggandet av ifrågavarande stadsplaneområde iakttagas följande:
- 2 § Stadsfullmäktige tillsätter en särskild nämnd (nämnden för Gamla Borgå) vars uppgift är att bistå myndigheterna vid behandling av byggnadsfrågor berörande, gamla staden. Nämnden fungerar ytterligare som förberedande, instruerande och initiativtagande organ.
- Till denna nämnd utser fullmäktige en i stadsplane- och byggnadsfrågor inkommen medlem, en representant för konst- och kulturhistoriska intressen, en representant för tomtögarna i gamla staden samt två andra medlemmar, av vilka högst den ena får representera tomtägarna i gamla staden, ävensom en suppleant för var och en av dessa. Bland de ordinarie medlemmarna utser stadsfullmäktige ordförande och viceordförande. Medlemmarnas ävensom suppleanternas mandattid är fyra kalenderår. För nämnden bör uppgöras instruktion, som stadsfullmäktige fastställer.
- 3 § Vid uppgörandet av ändringar i stadsplanen bör stadsfullmäktige inbegära utlåtande av nämnden för gamla staden och Arkeologiska kommissionen före handläggning av frågan.
- 4 § Utöver vad i lag och förordning stadgas om nödvändigheten av byggnadstillstånd beviljat av magistraten bör detta tillstånd ytterligare inbegäras för följande byggnadsåtgärder:
- för rivning av byggnad eller byggnadsdel,
 - för avlägsnande av historiskt eller arkitektoniskt värdefulla beståndsdelar eller

MT: in edulog

- prydnadsformer från byggnad,
- för återställande av brandskadad byggnad,
- för schaktnings-, strängnings- och utfyllningsarbeten samt fällning av träd,
- för anbringande av stolpar, fästen samt försäljnings-, kungörelse- och reklamordningar ävensom radio- och TVantenner,
- för ändring av taktäckningsmaterial, för målning av hus, för utformandet av plank och inkörsportar ävensom målandet av dessa,
- för övriga åtgärder, vilka äro ägnade att inverka på byggnadens utseende eller på stadsbilden för övrigt.

5 § Vid handläggandet av byggnadsfrågor berörande gamla staden bör magistraten inbegära utlåtande av nämnden för gamla Borgå. Ifall fråga är om byggnad, tomt eller område, som enligt stadsplanen anses för värdefullt ur historisk synpunkt (a-hus) eller med beaktande av stadens helhetsbild äger magistraten på förslag av nämnden för gamla staden inbegära utlåtande av Arkeologiska kommissionen och stadsstyrelsen.

6 § Vid allt byggande inom området skall iakttagas att stads- eller gatubilder av historisk eller konstnärlig betydelse icke få förvanskas samt att byggnader, som uppföras icke må till form, material, färg och utseende i övrigt verka störande på holhetsintrycket eller stadens ålderdomliga prägel. För bibehållandet av gammal småstadsbild bör ytterligare följande iakttagas:

- Vid placandet av byggnader på tomten bör, för bibehållandet av nuvarande miljön, om möjligt den befintliga placeringen bibehållas. Sålunda skall boningshus mot gata uppföras i tomtgränsen och ekonomiebyggnader endast å tomts inre, sålunda att möjli-

gast enhetliga och rymliga gårdsplaner uppkommer, ifall icke särskilda skäl till avvikelser härifrån finnes,

- samtliga byggnader bör förses med taklist i gott förhållande till byggnaden för övrigt;
- Yttertak å byggnad bör göras av ett material, som i estetiskt avseende lämpar sig för miljön. Det bör målas svart då fråga är om annat än tak av brända tegel och koppar; *under byggfall av*
- burspråk, balkong, slärmtak eller annat utsprång får icke utan magistratens särskilda tillstånd byggas mot gata;
- samtliga hus, vilka uppföras i trä, böra förses med stående, ohyvlad brädfodring ifall icke särskilda skäl, såsom kringliggande bebyggelse för avvikelser härifrån förefinnes;
- stenhus får uppföras efter prövning, varvid dock Arkeologiska Kommissionen bör höras. Ytterväggarna böra vara slätrappade.

7 § Garage och uppställningsplatser för bilar på tomtmark må anordnas där så befinnes miljömässigt lämpligt. Härvid bör speciellt beaktas att områdets karaktär av grönområde bör bevaras. Permanent beläggning får användas endast i undantagsfall efter prövning. Nämnden för gamla staden bör höras.

8 § Genomgripande ombyggnad ävensom nybyggnad å tomt bör grunda sig på en på initiativ av staden uppgjord kvartersplan, som godkännes av stadsstyrelsen sedan utlåtande inbegärts av Arkeologiska Kommissionen, magistraten och nämnden för gamla staden. Av kvartersplanen bör klart framgå kvartersrets framtida disposition såsom byggnadernas placering, höjd, form osv.

9 § Ovannämnda allmänna bestämmelser gälla endast kvartersområde för klassificerade bostadsbyggnader - A₀(a,b,c).

STADSPLANEBESTÄMMELSER OCH -TECKEN.

$A_0(a,b,c)$

Kvartersområde för bostadsbyggnader innehållande högst två lägenheter per byggnad. Vid renovering av gammal byggnad kan magistraten bevilja tillstånd för ökat antal lägenheter per byggnad.

På tomter vars areal är mindre än 1000 m² får den sammanlagda golvarealen uppgå till högst 250 m².

På tomter, vars areal är 1000-1500 m² får den sammanlagda golvytan uppgå till högst 300 m².

På tomter, vars areal uppgår till 1500-2000 m² får den sammanlagda golvarealen uppgå till högst 375 m² fördelad på högst 3 lägenheter.

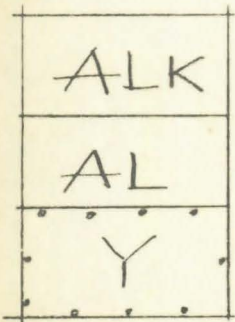
På tomter, vars areal överstiger 2000 m² får den sammanlagda golvytan uppgå till högst 450 m² fördelad på högst 4 lägenheter.

På samtliga tomter i kvarteren n:ris I/7 och IV/1 får inredas lokaler för affärs-, hantverks- o.a. dylikt ändamål och får denna areal uppgå till högst 50 % av bostadsytan. Vid inredandet av lokal avsedd till verkstad eller lager bör verksamhetens art vid ansökan uppgivas. Med beaktande av gamla stadens speciella karaktär kan verksamhet, som inverkar störande på omgivningen och miljön icke godkännas. Existerande gamla uthusbyggnader kan efter särskild prövning i större utsträckning än vad ovan nämnts inredas för hantverks- och lagerändamål förutsatt att den nuvarande bebyggelsen ävensom miljön för övrigt på tomten bibehålles.

A_0

Kvartersområde för egnahems- o.a. byggnader för högst två familjer. Av vindens yta får 2/3 inredas till boplingsrum. Byggnadsrätten utgör 25 % våningsyta av tomtarealen, likväl högst 300 m². På tomten får dessutom uppföras en högst 60 m² stor 3.5 m hög ekonomiebyggnad antingen i direkt anslutning till huvud-

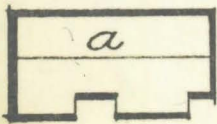
byggnaden, varvid den bör fylla samma brandfordringar som huvudbyggnaden, eller separat. Yttertak å byggnad, som uppföres på tomten, får givas en lutning av högst 45 och minst 25°. Fasadbeklädnaden bör göras sådan att byggnaden väl sammansmälter med den gamla bebyggelsen.

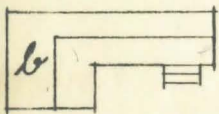
Kvartersområde för förenade affärs- och bostadshöghus.

Kvartersområde för affärsbyggnader.

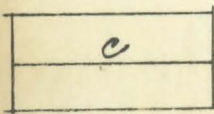
Kvartersområde för allmänna byggnader. Av tomtens yta får högst 30 % bebyggas.

Ur historisk eller arkitektonisk synpunkt synnerligen värdefull byggnad (a-hus). Byggnaden bör till sin exteriör bibehållas oförändrad med undantag för mindre ändringar, vilka efter särskild prövning kunna tillåtas. Beträffande bostadshusens planutformning - interiören - kan förhållandevis radikala omdisponeringar efter prövning tillåtas. Dock bör dessa ändringar i huvudsak överensstämma med byggnadsordningens allmänna föreskrifter. I osäkra fall bör arkeologiska kommissionens utlåtande inbegäras.

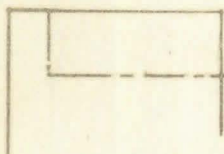
Historiskt värdefull byggnad (b-hus). Byggnadens exteriör bör i huvudsak bibehållas oförändrad. På gårdssidan må smärre ändringar företagas ifall dessa icke störande kan observeras från gatan. För övrigt bör vid om- och tillbyggnad i tillämpliga delar iakttagas vad om a-husen är stadgat. *Taimi kunnna Jacobson*

Ur miljösynpunkt värdefull byggnad (c-hus), vars bevarande bör eftersträvas. Beträffande om- och tillbyggnad tillämpas lindrigare betsämnelser än de för grupp b gällande.

ra

Strandbod, som till sin höjd, sitt material och sin placering på tomten bör bibehållas oförändrad. Vid eventuell om- och tillbyggnad bör den således försättas i sitt ursprungliga skick. Takfärgen bör göras enhetlig på samtliga bodar.

Gräns för byggnadsyta. Där denna i stadsplanen icke angivits bör eventuell nybyggnad uppföras i huvudsak på tidigare byggnadsyta.

ALLMÄNNA BESTÄMMELSER.

- 1 § Utöver vad i lag och förordning samt i byggnadsordningen för Borgå stad är stadgat om byggande bör vid bebyggandet av invidliggande stadsplaneområde (specialområde) iakttagas följande.
- 2 § Stadsfullmäktige tillsätter en särskild nämnd (nämnden för "Gamla Borgå") vars uppgift är att bistå myndigheterna vid behandling av byggnadsfrågor berörande gamla staden. Nämnden fungerar ytterligare som förberedande, instruerande och initiativtagande organ. Till denna nämnd utser fullmäktige en i stadsplane- och byggnadsfrågor inkommen medlem, en representant för konst- och kulturhistoriska intressen, en representant för tomtägarna i gamla staden samt ~~vtå~~ två andra medlemmar, av vilka högst den ena får representera tomtägarna i gamla staden, ävensom en suppleant för var och en av dessa. Bland de ordinarie medlemmarna utser stadsfullmäktige ordförande och viceordförande. Medlemmarnas ävensom suppleanternas mandattid är fyra kalenderår. För nämnden bör uppgöras instruktion, som stadsfullmäktige fastställer.
- 3 § Vid uppgörandet av ändringar i stadsplanen bör stadsfullmäktige inbegära utlåtande av nämnden för gamla staden och Arkeologiska Kommissionen före handläggning av frågan.
- 4 § Utöver vad i lag och förordning stadgas om nödvändigheten av byggnadstillstånd beviljat av magistraten bör detta tillstånd ytterligare inbegäras för följande byggnadsåtgärder:
 - för rivning av byggnad eller byggnadsdel,
 - för avlägsnande av historiskt eller arkitektoniskt värdefulla beståndsdelar eller prydnadsformer från byggnad,
 - för återställande av brandskadad byggnad,

- för schaktnings-, sprängnings- och utfyllningsarbeten samt fällning av träd,
- för anordnande av virkes- och andra varu-upplag,
- för anbringande av stolpar, fästen samt försäljnings-, kungörelse- och reklamanordningar,
- för ändring av taktäckningsmaterial, för målning av hus, för utformandet av plank och inkörsportar ävensom målandet av dessa,
- för övriga åtgärder, vilka äro ägnade att inverka på byggnadens utseende eller på stadsbilden för övrigt.

5 § Vid handläggandet av byggnadsfrågor berörande gamla staden bör magistraten inbegära utlåtande av nämnden för gamla Borgå ifall icke fråga är om ringa byggnadsåtgärd. Ifall fråga är om byggnad, tomt eller område, som enligt stadsplanen anses för värdefullt ur historisk synpunkt (a-hus) eller med beaktande av stadens helhetsbild äger magistraten på förslag av nämnden för gamla staden inbegära utlåtande av Arkeologiska Kommissionen och stadsstyrelsen.

6 § Vid allt byggande inom området skall iakttagas att stads- eller gatubilder av historisk eller konstnärlig betydelse icke få förvanskas samt att byggnader, som uppföras icke må till form, material, färg och utseende i övrigt verka störande på helhetsintrycket eller stadens ålderdomliga prägel. För bibehållandet av gammal småstadsbild bör ytterligare följande iakttagas:

- Vid placerandet av byggnader på tomten bör, för bibehållandet av den nuvarande miljön, om möjligt den befintliga placeringen bibehållas. Sålunda skall boningshus mot gata uppföras i tomtgränsen och ekonomiebyggnader endast å tomten inre; sålunda att möjligast enhetliga och rymliga gårdsplan uppkommer, ifall icke särskilt skäl till avvikelse härifrån finnes,

- samtliga byggnader bör förses med taklist i gott förhållande till byggnaden för övrigt,
- yttertak å byggnad, som uppföres å bostadstomt, får givas en lutning av högst 45 och minst 25°,
- burspråk, balkong, skärmtak eller annat utsprång får icke utan magistratens särskilda tillstånd byggas mot gata,
- samtliga hus, vilka uppföres i trä böra förses med stående, ohyvlad brädfodring ifall icke särskilda skäl, såsom kringliggande bebyggelse, för avvikelse härifrån förefinnas,
- stenhus får uppföres efter prövning.

7 § Ovannämnda allmänna bestämmelser gälla endast kvartersområde för klassificerade bostadsbyggnader -
A₀(a, b, c).

MUSEOVIRASTO/ RAKENNUSHISTORIAN OSASTO
Työselostus

Tutkija			Aika 1969-1972
Paikkakunta Porvoo	Kaup.osa/ Kylä	Kortteli/ Tila	Tontti

Osoite
Vanha Porvoo

Tutkimuksen laatu

Työselostus

Vanhan Porvoon kaavoitus 1969-1972. Sekalaista materiaalia.

Piirroksat

Valokuvat

Muuta

PM

Vanhan Porvoon asemakaavan määräysten sisältö ja sisäinen jako kaavaan ja korttelisuunnitelmaan.

Vanhan Porvoon 8.9.1970 pidetyssä kokouksessa keskusteltiin asiasta.

Seuraavassa esitetään tiivistelmä asiasta jatkokäsittelyä varten.

Rakentaminen Vanhassa Porvoossa tulee noudattaa Vanhan Porvoon omaleimaisuutta suojelevasti. Uutta rakentamista sekä vanhoja rakennuksia muutettaessa tulee valvonnan olla siten delegoitu, että se takaa hyvän tuloksen, sallii arkkitehtonista vapautta ja turvaa hyvän kultturi- asuin- ja työmiljöön säilymistä alueella. Tämän päämäärän saavuttamiseksi tulee asemakaavassa olla selvät ohjeet, miten menetellä rakennustoimenpiteiden aktualisoituessa. Tässä tehtävässä tulee asemakaavaa valvovat viranomaiset sekä lausuntoa antavat elimet ja tontinomistaja tai rakentaja saada riittävän ajoissa hyvä ja luottamuksellinen kontakti toisiinsa. Vain näin voidaan toteuttaa Vanhassa kaupungissa asetettu tavoite, hyvä kulttuuri- kaupunkitaiteellinen- sekä asumis- ja työmiljöö.

Suunnittelijat esittävätkin että tehtävässä tulisi rakennustoimenpiteiden tarkastelu jakaa asemakaavaan, maistraatin hyväksymismenettelyyn sekä lausunto menettelyn laajentamiseen.

Asemakaavaan sisällytettävät asiat:

1) Kaavassa pyritään suojelemaan ja säilyttämään arvokkaiden rakennusten ulkoasu, muoto, julkisivut ja liittyvät detaljit jotka ovat Vanhan Porvoon rakentamistavalle ominaiset.

2) Mikäli jokin rakennus tai rakennuksen osa on muilta osin esim. sisätiloiltaan suojeltava, tehdään siitä korttelisuunnitelmaan esitys siitä että rakennus tulisi kuulua valtion suojelutoimenpiteiden alaiseksi. Mikäli rakennus tai tontti muutoin katsotaan kuuluvan kaupungille alueen yleisiä toimintoja, kuten lastentarhatoimintaa, nuorisotoimintaa, har-

rastetoimintaa jne varten, tehdään tästä myös esitys korttelisuunnitelmaan, ellei sitä voida esittää selvästi kaavassa Y-alueeksi.

3) Korttelisuunnitelman sitovuutta asemakaavaa toteutettaessa on syytä korostaa. Tätä on tutkittava ministeriössä.

4) Kaavassa on syytä pyrkiä siihen, että purkamiselle on saatava maistraatin lupa. Tämä tulisi tehdä niin, että neuvottelutilaisuus tontinomistajan, maistraatin, kaupungin ja muinaistieteellisen toimikunnan kanssa saadaan aikaan riittävän ajoissa, ennenkuin tontinomistaja käynnistää varsinaiset tonttinsa uudistamissuunnitelmat.

5) Maistraatin lupa tulisi saada erinäisille Vanhassa kaupungissa suositetuille rakennustoimille vaikka niille ei lain ja asetusten mukaan muualla kaupungissa vaaditakaan. Tällaisia olisivat:

- Rak. Asetuksen §§ 49 ja 50
- aidan tai sen osan purkamiseen, muuttamiseen
- rakennuksen tai aidan yms maalamiseen
- kateaineen muuttamiseen tai maalaamiseen
- katualueella suoritettaviin kunnallisteknillisiin töihin kuten, kadun profiilin muuttamiseen, katupäällysteen uusimiseen tai muuttamiseen, istutusten järjestämiseen katualueella
- kiinteiden piharakenteiden, katosten, altaiden yms rakentamiseen tonttialueella tai yleisellä alueella.
- autopaikkojen rakentamiseen tontti- tai katualueella
- laitureiden yms rakentamiseen joen rannalla
- rakennusten rajojen yms kiinteiden rakenteiden purkamiseen
- kadun tai yleisten alueiden rajalla olevien rakennusten purkamisluvan ehtona tulisi olla mahdollisuus maistraatin vaatia, että tontinomistaja tarvittaessa korvaa puretun rakennuksen uudella ympäristöön sopivalla rakennuksella tai muulla maistraatin sopivaksi katsomalla tavalla saattaa puretun alueen tyydyttävään kuntoon.

6) Maistraatin rakennustoimenpidettä harkitessaan tulee kuulla kaavassa erikseen määritetyllä tavalla kaupungin asettamaa Vanhan Porvoon rakentamista valvovaa elintä ja muinaistieteellistä toimikuntaa.

Korttelisuunni-
telmaan sisäl-
lytettävät asi-
at:

7) Korttelisuunnitelmassa tulee ilmetä Vanhan Porvoon rakentamista ohjaavia suosituksia. Maistraatin tulee kiinnittää huomiota paitsi laissa ja asetuksessa oleviin seikkoihin (Rak.Asetus 125 §) myös edellä kohdan 5 mukaisiin seikkoihin, jottei kulttuurihistoriallisesti tai kaupunkitaiteellisesti arvokkaita kokonaisuuksia rakennusmuutoksilla tai huonon hoidon johdosta turmella. Huomiota on tuolloin kiinnitettävä rakennusten yksityiskohtiin, joita ovat esim:

- seinämateriaali, panelointi, julkisivupinnan jako, koristelistat ja muut rakennuksen yksityiskohdat
- ikkuna-aukot ja ikkunajaot sekä ikkunaosat, samoin ovet ja muut aukot
- sokkelimateriaali
- kattomuoto ja materiaali, kattoon kuuluvat yksityiskohdat, kattoikkunat, savupiiput, vesikourut, syöksykourut jne.
- julkisivupintojen välit, kokonaisväritys
- sisätilojen uusimiset (vanhat rakennukset) huonejako, paneloinnit, ovet, listat ja muut arvokkaat huoneiston yksityiskohdat. Tarvittaessa on maistraatin suoritettava katselmus rakennuksessa.

8) Uudisrakennusten kohdalta on maistraatin kiinnitettävä huomiota edellä oleviin kohtiin soveltuvin osin.

9) Asemakaavassa tulisi selittää ne kohdat joissa rakentaminen alueella poikkeaa voimassa olevista määräyksistä. Tarvittaessa tulee kaavassa esittää maistraatille näistä poikkeamisvalta. Tällaisia olisivat:

- pintaveden johtaminen naapuritontin yli
- rakennuksen räystään tai muun vähäisen rakenteen ylittäminen naapuritontin rajan yli.
- kattovesien johtaminen naapuritontin puolelle
- rakentaminen naapuritontin tai puiston rajaan sekä ikkunan tekeminen rajaseinään
- asuin- ja työhuoneen lattiakorkeuden salliminen

osittain maanalaiseksi, sekä em. huonekorkeuden salliminen matalammalle kuin aina 2,2 m.

- asuin- ja työhuoneiden ikkuna-alan salliminen pienemmäksi kuin 1 / 10 lattia-alasta sekä vapaan etäisyyden ikkunan edessä salliminen pienempänä kuin 8 m.
- autopaikkojen rakentamisvelvollisuuden salliminen kaavaa tai asetusta pienemmäksi.

Edellä luetellut poikkeamat voimassa olevista säännöksistä tulisi maistraatin voida myöntää kuitenkin ehdolla että tästä ei aiheudu kohtuutonta haittaa naapureille tai huoneiston käyttäjille.

Edellä olevat seikat velvoittavat maistraattia ehkä nykyistä seikkaperäisemmin tutkimaan rakennustoimenpiteitä Vanhassa Porvoossa.

Toisaalta korttelisuunnitelmat sekä niiden ohella esittämät kirjalliset tai muut selvitykset helpottanevat maistraatille asetettuja lisävelvotteita. Jotta kuitenkin esitetystä lupamenettelyn laajentamisesta huolimatta rakennustoimenpiteet ja luvat niiden suorittamiseksi saadaan nykyistä nopeammin suoritetuksi edellyttää tämä, että maistraatille asetetaan riittävä asiantuntija toimikunta joka valmistele rakennuslupaasian maistraattia varten. Vanhassa Porvoossa rakentaminen vaatii, että huomioidaan erittäin tarkoin oleva tilanne sen muuttamisen seuraukset jne. Suunnitteluvaiheen tultua tontinomistajalle aktueelliksi olisi eduksi, jos riittävän ajoissa käännytään valvovien viranomaisten puoleen. Tästä menettylystä koitua hyöty tulee yleensä tontinomistajalle hänen saadessaan tutkitun ja toteutuskelpoisen suunnitelman. Siis maistraatin avuksi erillistoimikunta joka esittelee asian maistraatille.

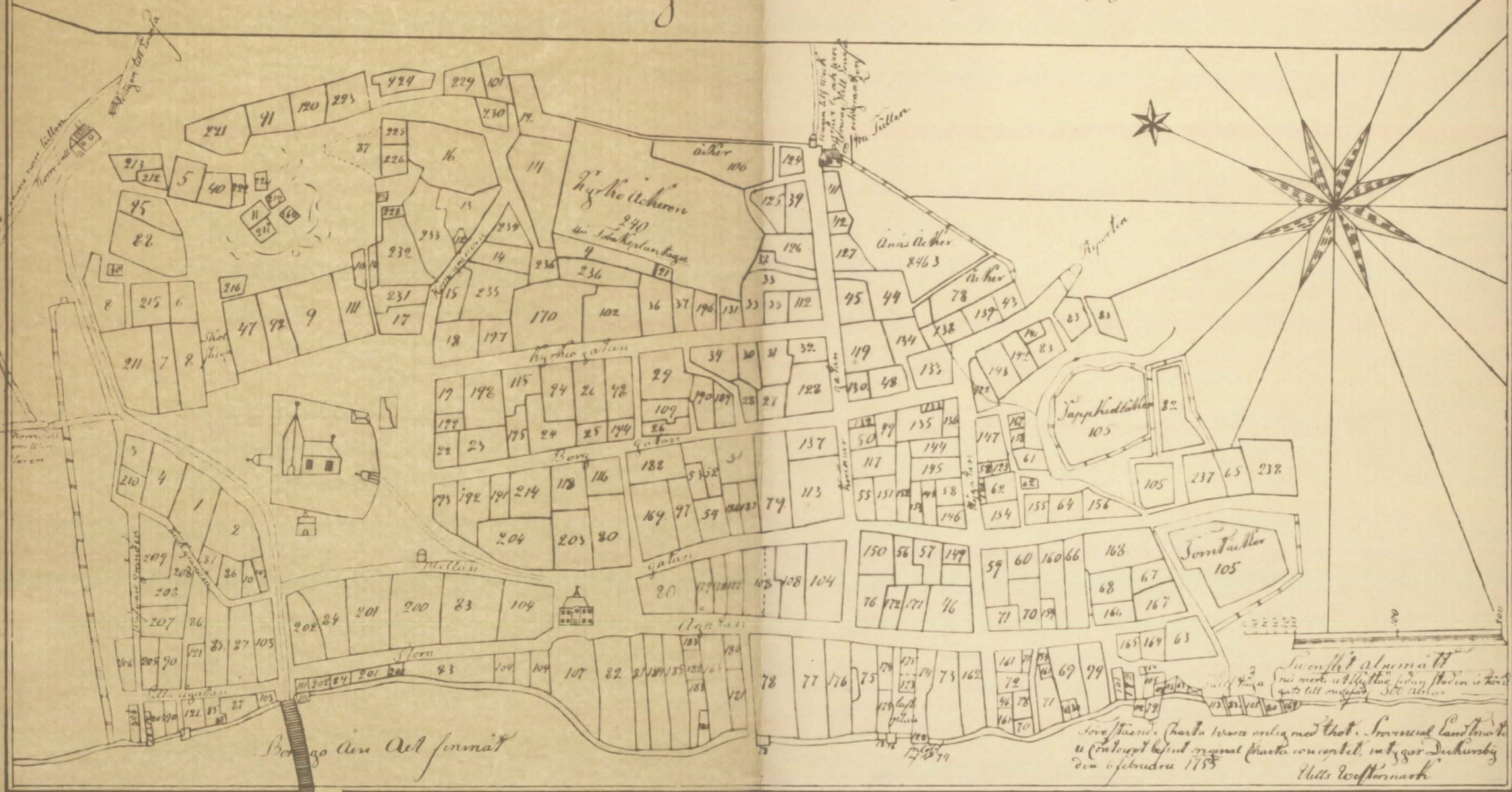
Muinaistieteellisen toimikunnan rakennusasiain osaston tulisi myös asettaa Vanhan Porvoon rakennuslupia käsittelevä toimikunta. Saattaa olla paikallaan, että maistraatin toimikunnan jokin jäsen olisi edustettuna myös tässä toimikunnassa, jolloin yhteys koko rakennuslupa vaiheessa eri toimikuntien kesken tapahtuisi henkilö tasolla.

Porvoossa 12.9.1970

Aarne Launos
.....

Aarne Launos kaup.arkkit.

Geometrisk Charta öfver Borgo Stads Tomter, Nyland, som hien finnes författad af framledne Landmätaren
 Olof Gähler Åhr 1726.

denna sidan är aftryckt af en
 kopia af den originala kartan
 som finnes i arkivet hos
 Kungl. Maj:ts Arkiv i Stockholm

denna sidan ligger om wirt-
 teren uti de gränser och

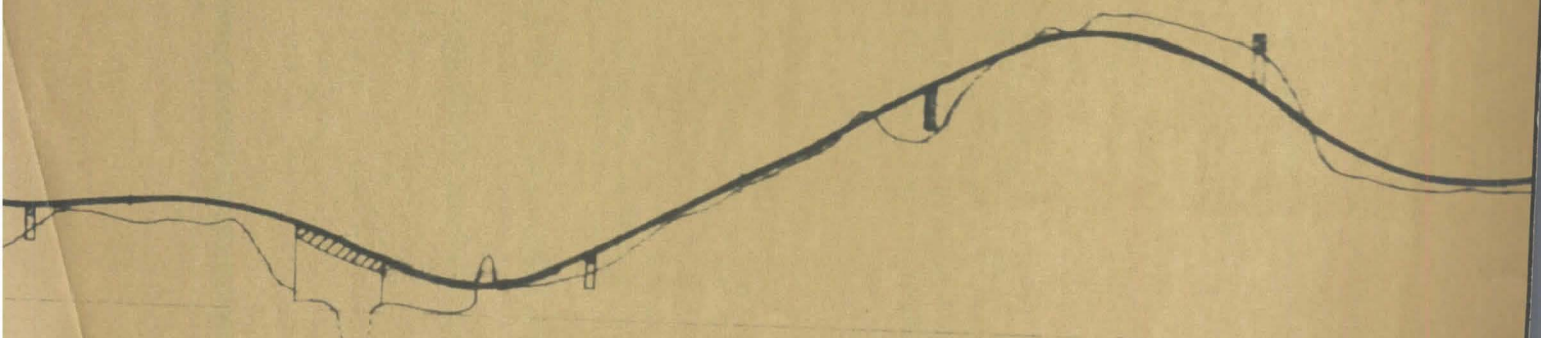
denna sidan ligger
 till Andas gård och

Jusselst. Almqvist
 som mer uti detta sidan heder i händ
 gärd till mig för 500 riksd.
 Jusselst. Almqvist
 som mer uti detta sidan heder i händ
 gärd till mig för 500 riksd.
 den 6 februari 1755
 Hells Westermarck

BORGA
PORVOO

SACCOBENS...

37

38

39

40

7 000

3 500

6 000

1 000

3 300

7 200

Yhteenveto vanhojen kaupunginosien kaavoittamisesta käsittelevästä kokouksesta Muinaistieteellisessä toimikunnassa 30.8.1968. Läsnä olivat rakennusneuvos Kikko Mansikka sisäasiainministeriöstä, arkkitehdit Riitta Thunberg, Eila ja Heikki Havas, Tuulikki Teivaala, Mils-Henrik Aschan, Per-Mauritz Alander, Märten Bondestam ja Eero Kari ja arkkitehti Jere Maula ETK:n asemakaavalaitoksesta sekä amanuensi Pekka Kärki Muinaistieteellisestä toimikunnasta.

Osmottajat oli kutsuttu keulle koordinoimaan vanhojen kaupunginosien asemakaavoitukseen liittyviä ongelmia. Parhailleenhan on asemallisena kaavoitus Forvön, Maantalin ja Rauman vanhoissa-krupungeissa sekä Kristiinankaupungin keskustassa, ja ongelmat ovat näissä periaatteessa samanlaiset.

Keskustelussa otettiin esille mm. seuraavat asiat:

- todettiin kaavoitusta tehtävän samanlaisia tarpeita varten kuin kaavoitusta yleensäkin; tehtävän erikoisluonne johtuu lähinnä miljööni säilyttämistavoitteesta, josta seuraa, että niille ihmisille, jotka ovat aktiivisesti kiinnostuneita tällaisista ympäristöistä, on varattava realistinen mahdollisuus elää ja asua näissä kaupunginosissa jatkuvasti. Turismin byväkäkäyttöön ei voida laskea kovin paljon, joskin sillä on joissain tapauksissa merkityksensä esim. lomatoimintojen palvelu- ja huoltokeskuksina. Propagandavalttina turismi on tärkeä.

- todettiin mainittujen kaupunginosien säilyneen tähän päivään reservaattiluonteensa takia, ei niinkään 1960-luvun alussa kiteytymisen suojeleperiaatteiden ansiosta. Aikaisemmin pyrittiin säilyttämään vain miljööni ja uusimaan rakennuskanta, nyt on päämääränä suojeleä myös tietty osa kvalitatiivisesti parhaasta rakennuskannasta.

- todettiin säilyttämisen olevan keinotekoinen tilanne, johon kuitenkin on löydettävä ratkaisu. Uudelta rakennustavalta ei voida vaatia erityistä siljööseen sopeutusta, jollei vanha rakennuskanta ole siltään osin varmasti suojattu. Vain aito ja onaleimainen arkkitehtuuri on yleisimmän ottaen arvokasta. Tällöin säilyttämislle tulee myös kansainvälistä merkitystä.

- todettiin jonkinlaisen "Kansallisen rakennussuojelusuosituksen" tarpeellisuus.

- todettiin että yhteiskunnan on tavalla tai toisella tultava mukaan suojelusta aiheutuviin kustannuksiin, joskin pääasialliset kustannukset ovat osistajien harteilta.

- todettiin, että kaavoittaja selvittää vain uudisrakentamisen ja säilyttämisen perusedellytykset, joiden pohjalta tehtävät toteutukset maovaivat vanhojen kaupunginosien struktuurin ja kaupunkikuvan. Käytännön rakennustoiminta vastii mahdollisimman korkeatasoiset toteutukset.

- todettiin, että suunnittelijoita ja osistajia olisi pystyttävä informoimaan tavoitteista ja rajoituksista mahdollisimman hyvin. Olisi aikaansaattava "Rakennussuojelun ja vanhaan siljööseen rakentamisen seipinä", jonka rinnalla tulisi olla tutkimus suojeltavien rakennusten asemasta koko maan rakennusteollisuuden osana. Tämän tutkimuksen tulisi selvittää lähinnä suojelutoiminnan taustalliset perusteet. TRM:n asemakaavalaiteksella olisi luultavasti mahdollisuus organisoida tällainen tutkimus.

- todettiin, että vanhojen kaupunginosien kaavoituksen olisi voitava tapahtua ainakin skaalassa 1:200, vaikka kaavat vahvistettaisiinkin normaalisempaan ja -mittakaavassa. Suunnitelmien toteutusvaiheessa viimeistään on pystyttävä sästelemään kaikki rakentamiseen liittyvä toiminta mahdollisimman isossa mittakaavassa korttelikaavoilla.

- todettiin, että on ilmeisesti syytä luopua tehokkuusluvun käyttämisestä vanhojen kaupunginosien asemakaavoissa ja toimia pelkätään keuhkosala-merkinneillä, koska ne ovat psykologisesti huomattavasti paremmat.

- todettiin, että mm. pölkkinoiden eteen vaaditusta 6 metrin vapaasta tilasta olisi voitava tinkiä.

- todettiin, että nyt tekeillä olevien kaavojen valmistuttua näillä alueilla epäilemättä tullaan tekemään paljon tonttikauppoja ja rakentamistoiminta lähtee käyntiin, koska alueet ovat olleet "jäädetytyinä" niin pitkään.

Muistakin merkiksi

Pekka Kärki

Pekka Kärki

GAMLA BORGÅ

Några synpunkter på 1968 års planering, område C.

Bakgrund.

I åsiktsbrytningen om Gamla stan kan två huvudlinjer särskiljas. Enligt den ena borde de gamla, tekniskt undermåliga byggnaderna avskaffas och ersättas med modern bebyggelse. Effektiviteten borde även höjas. Att genom överhettlig planering hindra ett fritt ekonomiskt utnyttjande av dessa centralt belägna tomter och därmed omintetgöra de vinstmöjligheter, som existerar i grannkvarteren utanför Gamla stans magiska gräns, uppfattas som kränkning av den privata äganderätten.

Den andra, kulturbevarande linjen, torde ha majoritetens stöd. På denna linje har allt planeringsarbete inom området gått sedan Louis Sparre och Albert Edelfelt och en grupp andra framstående kulturpersonligheter kring sekelskiftet väckte opinion och kritik mot gällande stadsplan av år 1833 (C.L.Engel), vars genomförande skulle ha inneburit en total förintelse av såväl byggnadsbeståndet som den medeltida stadsplanen. Två stadsplaner har sedan dess utarbetats med huvudsakligt mål att bevara stadsdelens särdrag, den ena fastställdes 1911, den andra 1936. Trots de Huvudproblemet med båda dessa planer synes vara, att de inte motsvarar målsättningen, trots att denna kommit till klart uttryck såväl i motiveringarna som i stadsplanebestämmelserna. I sin kritik av 1911 års plan säger 1934 års kommitté bl.a. att "ett mera direkt hot mot den gamla stadsdelen utgör fortfarande den gällande regleringsplanen av år 1911. Ehuru dess upphovsmän på det varmaste omhuldat idén om bevarande av den gamla staden, dess skönhetsvärden och kulturminnesmärken, har deras arbete dock utmynnat i en nydaningsplan, vars genomförande kommitténs goda intensioner till trots skulle leda till ett konträrt motsatt resultat, nämligen att utan tvingande skäl utplåna denna ålderdomliga rest av gammal stadskultur".

Denna kritik är i något modifierad form tillämplig även på 1936 års plan bl. a. däri, att den möjliggör en nästan fullständig förnyelse av byggnadsbeståndet. Planen ger inte heller tillräckliga anvisningar om hur detta skall kunna ske på ett sätt, som motsvarar den generella målsättningen.

Metoder.

Avvikande från normal praxis bör planeringen i ett fall som detta basera sig på ett detaljerat studium av varje tomt särskilt. Förhållandet mellan gammal bebyggelse, som bör bevaras och renoveras, och ny bebyggelse måste avvägas utgående från historisk och teknisk inventering av byggnadsbeståndet. Det förefaller även nödvändigt, att ~~det~~ i någon form binda byggnadsverksamheten vid kvartersplaner i större skala, som kompletterar den sedvanliga stadsplanekartan.

På planeringens nuvarande stadium har bl.a. följande synpunkter utkristalliserat sig:

1.

~~All~~ En väsentlig del av det existerande byggnadsbeståndet borde renoveras och göras brukbart med hänsyn till moderna krav på komfort och teknisk utrustning. Men det bör även göras möjligt att ersätta förfallna eller historiskt mindre betydande byggnader med ny bebyggelse, som bättre motsvarar dagens och morgondagens behov.

2.

All ny bebyggelse bör dimensioneras så, att den anpassar sig till den rådande skalan. På tomter, där gamla byggnader ersätts med nya bör nybyggnaderna i första hand placeras på samma sätt som de gamla. I varje fall bör hänsyn tagas till existerande trädbestånd.

3.

Det bör göras möjligt att förutom bostäder även förlägga olika former av kulturell och social verksamhet samt affärs- och hantverksmässig produktionsverksamhet på området. Härvid bör dock miljöns krav noga beaktas, och särskilt bör anläggningar, som alstrar stor eller tung trafik undvikas med hänsyn till det trånga gatunätet.

4.

Exploateringstalet bör bestämmas tomtvis. En allmän riktlinje för exploateringen kunde vara att tomter med övervägande gamla byggnader får en större golvyta än tomter med övervägande nya byggnader. Att slaviskt följa principen om kvartersvis enhetlig exploatering torde inte vara ändamålsenligt, men inom ramen för den ovan antydda regeln kan dock en viss enhetlighet eftersträvas.

Exploateringstal

5.

Brandsäkerhetens krav bör i mån av möjligheter beaktas. En förutsättning för bevarandet av rådande byggnadssätt och existerande bebyggelse är dock, att det blir möjligt att medge eftergifter i fråga om normalt tillämpade föreskrifter om byggnaders inbördes avstånd samt i vissa fall beträffande största tillåtna sammanhängande areal i träbyggnader.

6.

Som byggnadsmaterial borde i så stor utsträckning som möjligt trä komma till användning även i nybyggnader.

7.

Möjligheten att bygga med sadeltak längs gräns mot granntomt borde behållas i enlighet med det draditionella byggnadssättet.

8.

Tomtgränserna borde i huvudsak bibehållas. Där smärre justeringar medför väsentligt bättre byggnadsmöjligheter bör sådana dock eftersträvas.

9.

Garage eller uppställningsplats för bilar bör ordnas på tomterna, men kraven bör inte överdrivas (c. 1 bilplats/ bostad). För besöksparkering ordnas platser i anslutning till de viktigaste inkörsvägarna.

10.

I den detaljerade kvartersplanen borde även gatubeläggning, gatubelysning o. dyl. anges.

Några synpunkter på stadsplanehandlingarna.

På stadsplanekartan (t. ex. skala 1 / 1000) antecknas för varje tomt exploateringsstal, kulturhistoriskt klassificerad gammal byggnad, som bör bevaras och renoveras samt byggnadsgräns för möjlig nybyggnad. Stadsplanebestämmelserna bör förutom sedvanliga anvisningar om byggnadssätt material m.m. uppta en rad specialbestämmelser i syfte att skydda miljöns särdrag (se ing. Slätis förslag, allmänna bestämmelser). Av särskild vikt är den paragraf, enligt vilken alla byggnadsåtgärder av betydelse bör grunda sig på en detaljerad kvartersplan, ~~ixviken byggnadernas form~~ Kvartersplan bör bli det instrument, som i motsats till de tidigare planerna ger positiva ~~anvis~~ och välgrundade anvisningar om byggnadernas placering, form, höjd, m.a.o. om miljöhelheten, och som aktivt bidrar till att förverkliga intentionerna.

Resultatet har varit, att man i kraft av de restriktiva bestämmelserna sett sig tvungen att bromsa flertalet byggnadsåtgärder, delvis under allmänna opinionens tryck, och att stora delar av Gamla stan nu hotas av förslumning och förfall. Småningom har även den allmänna uppfattningen blivit, att Gamla stan är ett ställe där inga som helst byggnadsåtgärder är möjliga att genomföra.

Målsättning och förutsättningar.

Huvuduppgiften för 1968 års planerare synes vara att försöka förverkliga de mål, som ända sedan sekelskiftet varit klart formulerade, men som man tills vidare inte lyckats uttrycka i en realiserbar plan, och att samtidigt försöka blåsa nytt liv i den förtvinande stadsdelen. Den stigande levnadsstandarden och den på senare tid starkt framträdande strävan till större valfrihet och valmöjligheter förefaller att ge anledning till optimism beträffande möjligheterna att lyckas med denna uppgift.

Det är knappast realistiskt att sträva till lösningar, som skulle tillfredsställa den hårda ekonomiska linjens män eller ^{den stora allmänhetens} ~~majoritetens~~ standardiserade smak och önsknings. Att försöka skapa en lyxbetonad rikemansstadsdel förefaller inte heller riktigt, ~~vidare~~ då det sannolikt skulle stöta på svårigheter att bringa lyxsmaken med allt vad den innebär av dyrbara material och rackerier i harmoni med stadsdelens relativt anspråkslösa grundton. Men det finns sannolikt tillräckligt mycket folk med intresse särskilt just för Gamla stans särdrag och det är inte otänkbart, att deras inneboende dragning till det romantiska kan ta sig uttryck i omvårdnaden av den gamla byggnadskulturen, särskilt om planeringen tar sikte på att göra renoveringarna genomförbara till rimliga kostnader. Gamla stan erbjuder i varje fall ett unikt och värdefullt tillskott till möjligheterna att välja en livsstil och miljö, som avviker från gängse mönster. Det är denna möjlighet man enligt vår uppfattning borde satsa på då den sannolikt utgör den bästa förutsättningen för att planen skall kunna realiseras i enlighet med den angivna målsättningen.

Vanhan kaupungin suunnitteluryhmät
kokoontuivat

28.11.1968 arkkiteerit Aschanin luona
Luotsikatu 13 klo 13.00.

läsnnä olivat:

prof. Piepponen
toht. N.G. von Knorring
maist. P. Kärki
arkkiteerit Aschan
" Eila Havas
" Teivaala
" Ålander
" Hornamo
" Launos

1§.

Prof. Piepponen oli kutsuttu kokoukseen selostamaan sosiologisia tutkimusmenetelmiä, sekä miten niitä voitaisiin soveltaa vanhan kaupungin kaavoitukseen.

Prof. Piepponen luonnosteli tutkimusmetodioita. Hän kiinnitti huomionsa tutkimustapaan, joka haastattelulla tai kirjekyselyllä saada tarvittava materiaali. Sen yhteydessä tulee harkittavaksi populaatio, kyselyn kohteen laajuudesta, **otannasta**.

Tutkimuksella tulee olla tavoite, ts tulee tietää mitä halutaan tietää. Voidaan ehkä lähteä liikkeelle kahtaalta, asukkaiden taholta jolloin kysymykseen tulisivat aspektit palvelutasosta, viihtyvyydestä ja muita paikallisia ongelmia. Sekä toisaalta alueen ulkopuolelta jolloin kysymykseen tulisivat esim esteettiset, taloudelliset ja sosiaaliset arvot ja arvo-
päämäärien edistämistavoitteet. Halutaanko alueesta sosiaalisesti yhtenäisiä tietyn sosiaaliluokan asuntoalueita.

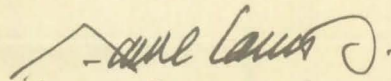
Piepponen arveli, että alue olisi sitä nykyisin, koska uutta ei ole kovinkaan paljon rakennettu.

Kokouksessa ei voitu kiteyttää selvää mielikuvaa mitä tulisi tutkia ja mitkä vastaukset vaikuttavat suoranaisesti tai välillisesti kaavoitukseen. Yleisesti todettiin ehkä seuraavaa

- A- tutkimus tulisi jakaa kahtia jossa ykkösosassa käsiteltäisiin kaavoitukseen suoranaisesti vaikuttavia asukkaiden toivomuksia. Populaationa olisi koko vanhan kaupungin tontinomistajat.
- B- toisessa osassa pyrittäisiin esittämään kysymyksiä, jotka valaisevat enemmän sosiologisia miljööteknisiä alueen merkittävyyttä ymsenkaltaisia seikkoja. Tällöin populaatiota voitaisiin laajentaa eikä kaikkia tontinomistajia tarvinn kuulla.
- C- tutkimus a kohdan kaavallisen kuulemisen johdosta suoritettaisiin haastatteluna.

Kokouksen lopussa sovittiin siitä, että prof. Piepponen luonnostelee B- osan kyselyt keskustelussa ilmenneiden kaavallisten toivomusten pohjalta ja kaupunki A- kyselyt.

Vakuudeksi

Aarne Launos kaup.arkkit.

Toivo

lounas 3.6-69

STADSPLANEBESTÄMMELSER

A

Kvartersområde i huvudsak för bostadsbyggnader. Av den tillåtna lägenhetsytan får högst 50 % utnyttjas för affärs-, hantverks- och annan dylik verksamhet. Sådan verksamhet som inverkar störan på omgivningen, ger upphov till tung motorfordonstrafik eller på annat sätt icke är förenlig med områdets speciella karaktär, kan icke tillåtas.

135/2

Siffror som anger största tillåtna lägenhetsyta / största tillåtna antal lägenheter på tomt. Utöver den tillåtna lägenhetsytan får byggnaderna inrymma förräds- och hjälputrymmen

I

Byggnadsområde för nybyggnad med romersk siffra, som anger största tillåtna antal våningar.

a

Kulturhistoriskt märklig byggnad, vars utseende inte utan välgrundade skäl får ändras. Om sådana skäl föreligger, skall Arkeologiska Kommissionens utlåtande i varje särskilt fall inhämtas innan vidare åtgärder vidtas. (Bf 32§ 18.)

ALLMÄNNA BESTÄMMELSER

*Johanna Mäntö
Kypfält Långväg
Lounas*

Nybyggnad eller genomgripande ombyggnad bör grunda sig på en på stadens initiativ uppgjord kvartersplan, ~~som godkännes av stadsstyrelsen~~ sedan utlåtande inbegärts av Arkeologiska Kommissionen och magistraten. Av kvartersplanen bör klart framgå kvarterets framtida disposition, byggnadernas höjd, form, material, färg, brandväggar, regnvattenavlopp samt gatubeläggning och gatubelysning.

Nybyggnads fasader bör brädfodras. Magistraten kan efter att ha hört Arkeologiska kommissionen tillåta undantag från denna regel.

Nybyggnad bör åtminstone fylla fordringarna för brandklass B. Om avståndet till närliggande byggnad understiger 4m och de närliggande byggnadernas sammanlagda areal överstiger 450 m² bör nybyggnad antingen fylla fordringarna för brandklass D eller avskiljas från närliggande byggnad med brandmur.

På tomterna bör anvisas en bilplats per lägenhet.

Träd får inte fällas på tomt utan magistratens tillstånd. Magistraten kan i särskilda fall kräva nyplantering av träd.

Huvudritning bör redovisa förutom den aktuella byggnadsätgården även fasader och skärningar av övriga byggnader på tomten samt av sådana grannbyggnader, vilka äger betydelse för bedömningen av byggnadsätgården. Fasadritning mot gata bör omfatta de närmaste grannbyggnaderna i sin helhet.

Vanhan Porvoon suunnitteluryhmä
kokoontui tiistaina 3.2. klo 13.00
arkkit. Aschan - Adlercreutzin toi-
mistossa.

Läsnä olivat:

arkkit. Adlercreutz

Havas

Ålander

Launos

1§

Arkkit. Launos jakoi jäljennökset Muinaistieteellisen toi-
mikunnan kirjeestä 243 (21.1. 1970.). Kirjeessä sekä sitä
seuranneessa karttakopiassa ilmeni ne Vanhan Porvoon raken-
nukset jotka ovat sen arvoisia, että niistä voidaan tehdä
rauhoitusesitys. Kirjeen tietoaaineistosta maisteri Pekka Kär-
ki on tiettävästi informoinut suunnitteluryhmiä. Samoin jaet-
tiin 13.1. pidetyn kokouksen pöytäkirja.

2§

Käsiteltiin kaavarunkoesitystä, perjantaina varatuomari Virkku-
sen ja kaup. arkkit. läpikäymää uutta esitystä joka jaettiin
kokouksessa.

Kaavarungon asemakaavoitusta ohjaava määräyspuoli sai edel-
leen runsaasti kannanottoja.

Esitystä korjattiin hieman viivoitettujen rakennusten nel-
jännen ryhmän d osalta.

Kokous saattoi lopuksi todeta että kaavarunko on valmis käsi-
teltäväksi luottamuselimissä.

Käsiteltiin korttelisuunnitelmien esitystapaa. Esimerkkinä oli arkkii. Ålanderin tekemä malli.

Todettiin että korttelisuunnitelmassa esitetään:

- aidat kahtena ohuena viivana 0,2
- (tontin rajoja ei esitetä.) Tämän johdosta vedetään aidat niinkuin ne näkyvät kartalla tai tulisi olla rakennettuina.
- korttelisuunnitelmaan esitetään pihalle kulkutiet ja -alueet kivetystä hiekoitusta laatoitusta tms. käyttäen suunnitelmasta riippuen.
- kadun käsittelytapa esitetään samoin samalle elementille.
- pihamaan rakenteet esitetään, portaat tukimuurit luisikat jne.
- kattojen kaltevuussuunnat esitetään sensijaan erillisellä kattoluvulla.
- korttelisuunnitelmasta poistetaan rakennusten kuntoa ja kulttuurihistoriallista luokitusta osoittavat merkinnät, käyttötarkoitus- ja rakennusoikeus merkinnät pidetään suunnitelmassa.
- palomuuuri merkitään korttelisuunnitelmaan samoin leikkauskohdat liitteinä seuraavista kortteleiden leikkauspiirustuksista.

Asiaa päätettiin kehittää tältä pohjalta ja ottaa seuraavassa kokouksessa uudelleen esille.

Porvoossa 5. 3. 1970

.....
Aarne Launos kaup. arkkii.

VANHAN PORVOON KAAVARUNKO JA SEN SISÄLTÖ.

PM

Kaavarunkomääräysten pääperiaatteet.

Vanhan Porvoon korttelit on merkitty kaavarungossa eri tarkoituksiin merkinnöillä, joita käytetään asemakaavoissa. Kortteleiden maankäyttö perustuu nykyiseen tilanteeseen ilman suurempia muutoksia.

Merkintä pääasiassa asumiskäyttöön tarkoittaa, että tontilla saa olla rakennusoikeudesta noin 50 % muussa kuin asumisen käytössä olevaa kerrosalaa, lähinnä myymälää tai käsityöpajoja. Asunto- ja liikerakennusten kortteleilla ei ole tahdottu rajata kerrosalan käyttöä edellämainitulla tavalla. Sama vapaus koskee myös asuinrakennusta ja liikerakennusten ja käsityöpajojen kortteleita.

Kortteleiden rakennusoikeus on ilmaistu kahdella lukuarvolla. Näiden arvojen väliin pyritään saamaan tonttien rakennusoikeus. Rakennuksen kerrosluku on niinkään kahden raja-arvon välissä.

Rakennusoikeuteen ja rakennustapaan vaikuttavat ratkaisevasti useat eri osapuolet ja tekijät, joista mainittakoon tonttien omistajat, sisäasiainministeriö, tonttien taloudellinen ja järkevä rakentaminen, kaupunkikuvan säilyttäminen Vanhan Porvoon-omaisena, kulttuurihistorialliset ja kaupunkitaiteelliset näkökohdat, paloturvallisuus, luoksepäästävyys, tontin rakentamisen suhde naapuritonttiin.

Nämä kysymykset olivat kertaalleen käsittelyn alaisena ja tulos oli nähtävissä Vanhan Porvoon näyttelyssä (lähinnä sijoitus suunnitelmat 1/200).

Säilytettävien rakennusten kaavarunkomääräysten sisältö.

Arvokkaimmat rakennukset. (ristiinviivoitetut)

Nämä rakennukset ovat Vanhan Porvoon merkittävimmät ja voidaan katsoa kuuluvan valtion ja/tai kaupungin tukitoimenpiteiden alaisiksi.

Arvokkaat rakennukset. (viivoitetut)

Nämä rakennukset ovat Vanhan Porvoon omaleimaisuuden säilyttämisen kannalta merkittäviä. Näiden rakennusten kohdalla saattaa tulla kysymykseen valtiovallan ja/tai kaupungin tukitoimenpiteet. Näitä rakennuksia ei saa purkaa ilman perusteltua syytä. Perusteltuna syynä saattavat olla rakennuksen osittainen tai kokonaan tuhoutuminen, uudestaan rakentaminen, kohtuuton entisöimiskustannus tai korjauskustannus tms. Rakennuksia saa muuttaa sisältä päin rakennuksen uusitun käytön mukaisesti. Rakennuksia saa siis modernisoida sisältä päin. Ulkoasuakin saa muuttaa siten, ettei rakennuksen kaupunkikuvallinen tai rakennustaiteellinen arvo alene. Rakennukset voidaan rakentaa uudestaan entisen näköisiksi ulkoa päin, jolloin siis julkisivut säilyvät entisen rakennuksen mukaisina.

Kaavarungon hyväksyminen valtuustossa.

1. On erittäin tärkeätä, että kaupungin päättävät viranomaiset lähinnä kaupunginvaltuusto ottaa jo tässä vaiheessa kantaa esitettyyn kaavarunkoon ja siinä tehtyyn jäsentelyyn. Näin ollen kaavoitustyön nykyvaiheen hyväksyminen antaa myös jatkosuunnittelulle kestävä pohjan.

2. Tällaisen kaavarungon (dispositiokaavan) perusteella voidaan laadittavat asemakaavat, jotka asian luonnosta johtuen tulevat käsittämään yleensä pienempiä alueita, tällaisina pikkuyksikköinä vahvistaa juuri valtuuston hyväksymän kaavarungon avulla. Toisaalta tämä nopeuttaa Vanhan Porvoon kaavoitusta ja toisaalta antaa oikeusturvaa maanomistajille lähinnä siinä muodossa, että he pystyvät näkemään koko alueen suunnittelun kokonaisuutena. Tämä varsinkin sen vuoksi, että Vanhan Porvoon asemakaavan vahvistaminen kokonaisuutena ei ole mahdollista ja se tulee osittaisenakin prosessina olemaan pitkäaikainen. Joka tapauksessa voidaan todeta, että pienemmät kaava-alueet ovat nopeammin vahvistettavissa kuin suuremmat varsinkin kaavarungon perusteella.

Kaavoitustyön eräänä keskeisimpänä ajatuksena on ollut, että samalla kun suuret ja arvokkaat kulttuuriarvot säilytetään ja niitä vaalitaan, samalla aktivoidaan tämän kaupunginosan elämä

sillä tavoin, että se myös taloudellisesti ja tarkoituksenmukaiset yhdyskuntasuunnittelun linjat omaksumalla tavalla palvelee asukkaitaan ja koko kaupunkia.

3. Valtuuston kaavarunkoa koskeva päätös ei luonnollisestikaan supistaa sitä oikeutta, mikä valtuustolla lain mukaan on sen hyväksyessään aikanaan asemakaavoja tälle alueelle.

4. Kun tässä vaiheessa ei luonnollisestikaan voida tietää kaikkia niitä seuraamuksia, mitä kaavarungon mukaisista asemakaavoista tontinomistajalle saattaa koitua, on selvää, että valtuusto päätöstä tehdessään edellyttää vahvistettavien kaavojen tontinomistajalle mahdollisesti aiheuttamien kohtuuttomien kustannuksien korvaamista tai tasaamista niissä muodoissa kuin laki sallii ja sellaisia tukitoimenpiteitä, jotka poistavat tällaisen epätasaisuuden tai haitan. Tällaisena voidaan mainita rakentamismahdollisuuksien lisääminen, verotusnäkökohtien huomioon ottaminen jne.

Valtuustopäätös siis edellyttää, että ennen kuin yksityiskohmainen asemakaava kullekin alueelle vahvistetaan, valtiovalta tai kaupunki taikka nämä yhdessä sopivat tukitoimenpiteistä sellaisten tontinomistajien kanssa, joille säilytettäväksi merkittyjen rakennusten kunnostaminen tai korjaaminen muodostuu kohtuuttomaksi. Ellei näin kaikesta huolimatta voida tehdä, jää asemakaavasta päättävälle viranomaisille mahdollisuus harkita niitä jatkotoimenpiteitä, joita kaavan vahvistamisen yhteydessä tällaisen tapauksen varalta on otettava huomioon.

Asiasta on neuvoteltu myös sisäasiainministeriön kanssa. Ministeriö on hyväksynyt periaatteessa tässä muistiossa esitetyt kannanotot ja nimenomaan neuvottelussa painottanut sitä, että Vanhan Porvoon kaupungin säilyttäminen sillä tavoin kunnostettuna ja entisöitynä kuin tämä kaavarunko ja muistio edellyttää, on paitsi Porvoon kaupungin oman kulttuurihistoriallisten perinteiden vaalimisen kannalta myös koko valtakunnan etua silmällä pitäen ensi arvoisen tärkeitä ja että tämän vuoksi myös valtiovallan täytyy muodossa tai toisessa osallistua kaikin

tavoin asian hoitamiseen. Ministeriössä on ollut esillä myöskin sanottu kaavarunkoluonnos, ja on ministeriö katsonut voivansa, huomioon ottaen varsinkin tapauksen erikoisen luonteen, periaatteessa suostua siihen, että asemakaavat tältä alueelta voidaan hyväksyä hyvin pieniäkin alueita käsittävinä. Ministeriön taholta myös ilmoitettiin, että se tulee mahdollisuuksien mukaan antamaan helpotuksia niistä lain ja asetuksen taikka muiden määräysten sisällöstä, jotka koskevat rakennusten paloturvallisuuskysymyksiä, rakennusten ikkuna-aloja, huonekorkeuksia ja muita teknillisiä vaatimuksia, joita voimassa oleva nykyinen säädäntö edellyttää noudatettavaksi. Tämä kaikki kuitenkin edellytyksellä, ettei palo- tai muuta henkilöturvallisuutta vaaranneta.

Edellä olevan perusteella ehdotetaan, että kaupunginvaltuusto tekisi seuraavan päätöksen:

Hyväksyessään Porvoon kaupungin ehdotetun 1.12.1969 päivätyn kaavarungon jatkosuunnittelun sekä sitä seuraavien asemakaavojen perustaksi se edellyttää

- 1) että asemakaavat alueelle niin suunnitellaan ja toteutetaan, että vanhasta kaupungista saadaan elinvoimainen ja elävä kaupunginosa, toisaalta kuitenkin ehdottomasti säilyttäen Vanhan Porvoon luonne. Tämä huomioon ottaen on asemakaavassa pyrittävä osoittamaan niin paljon kuin mahdollista uutta rakennuskantaa ja säilyttää nykyinen arvokas rakennuskanta ja kaupunkikuva, missä se on edellä olevassa muistiossa esitetyt periaatteet huomioon ottaen tarpeellista ja tarkoituksen mukaista,
- 2) että uudisrakennusten rakennusalat, rakennusoikeudet ja tarkemmin määritelty rakennustapa esitetään asemakaavassa. Asemakaavan määräykset on laadittava niin, että niiden mukainen rakentaminen on sopusoinnussa Vanhan Porvoon kaupunginosan luonteeseen ja kaupunkikuvaan sekä, että rakentaminen sopeutuu rakennusaineiltaan, ulkomuotonsa puolesta, väriltään ja mitoiltaan ympäristöönsä,
- 3) että kaupunginhallitus viipymättä selvityttäisi niiden tontinomistajien säilytettäväksi määrättäviä rakennusten kunnostamismahdollisuuksia ja tässä toimessa pitäisi nimenomaan sil-

mällä, ettei tontinomistajalle tästä koituisi, kun otetaan huomioon se etu, mikä tontin rakentamiseen nähden on sallittavissa, kohtuuttomaksi katsottavia kustannuksia, sekä

4) päättää, että tämä valtuuston päätös on ohjeena kaavoitustyöstä vastuussa oleville kaupungin viranomaisille ja suunnittelijoille, joiden tulee olla jatkuvassa yhteydessä alueen maanomistajien ja asukkaiden kanssa.

VANHAN PORVOON KAAVARUNKOA JA SEN TARKEMPAA SISÄLTÖÄ KÄSITTE-
LEVÄ MUISTIO EHDOTUKSINEEN VALTUUSTON PÄÄTÖKSEKSI

*Lopullinen versio,
kapp. valtuustoon 4.3.70*

VANHAN PORVOON KAAVARUNKOA JA SEN TARKEMPAA SISÄLTÖÄ KÄSITTELEVÄ MUISTIO EHDOTUKSINEEN VALTUUSTON PÄÄTÖKSEKSI

VANHAN PORVOON KAAVAMUUTOKSEN TAUSTA

Porvoon kaupunginvaltuusto on päättänyt 26 huhtikuuta 1960 kaupunginhallituksen esityksen mukaan, että Vanhan Porvoon asemakaavaa tulee muuttaa siten, että alueen luonteenomainen rakentamistapa myös uudisrakennusten kohdalla säilyy. Päätöksessä valtuusto edellyttää, ettei Vanhan kaupungin luonteenomaista rakentamistapaa turmella.

Kaupunginvaltuuston 8. maaliskuuta 1968 hyväksymässä yleiskaavassa edellytetään lisäksi, että alueen käyttötarkoitus suurelta osalta säilyy nykyisellään. Sekä yleiskaavasunnittelutyö että Vanhan Porvoon asemakaavan muutoksen suunnittelutyö on pyrkinyt siihen, että alue toiminnallisesti ja elinellisesti säilyy edelleen luontevasti liittyneenä Vanhaa Porvoota ympäröivään kaupunkirakenteeseen.

Yleiskaavatyön jälkeen arkkitehtiosaston tultua perustetuksi on tämän osaston tehtäväksi muodostunut jatkaa sitä kaavasunnittelutyötä, joka alkoi 1960. Tehtävä on osoittautunut mahdottomaksi jatkaa täysin sillä perustalla ja linjalla, jolla työ on aloitettu. Vanhan Porvoon kaupunkirakenteen monisärmäisyys ja ongelmien vaikeusaste edellyttää laajoja ja tarkkoja tutkimuksia niin alueen fyysisen miljööän kuin sosiaalisen miljööän rakenteesta. Lisäksi alueen kansallinen jopa kansainvälinen merkitys vanhana puurakenteisena kaupunkina asettaa suuria vaatimuksia rakennuskannan säilyttämisessä, mikä vuorostaan johtaa rakennusten omistusoikeudellisiin ja

käyttötarkoituksen rajoituskysymyksiin, joita ei voida ratkaista maamme lainsäädännön edellyttämällä tavalla ilman asiaan perehtynyttä asiantuntija-apua.

Vanhan Porvoon kaavan muutostyö on osoittautunut siten erittäin vaikeaksi ongelmaksi, jonka ratkaiseminen yksinomaan kaupungin omaa suunnitteluvoimaa käyttäen ei ole mahdollista.

Tämän tajuten kaupunginhallitus on nimennyt suunnitteluryhmän kaavoitustyötä tekemään kaupungin arkkitehtiosaston johdon ja valvonnan alaisena vuonna 1967, sekä toimeenpannut lukuisia suunnittelua ohjaavia tutkimuksia.

Vanhan Porvoon kaavan tarkistuksessa pyritään yleiskaavan pääperiaatteista lähtien alue liittämään pohjoisessa, etelässä ja idässä sitä ympäröivään kaupunkirakenteeseen.

Suunnittelutyön kesän 1969 vaihe on esitelty valtuustolle syksyllä 1969 ja ovat suunnitelmat tällöin olleet myös yleisön nähtävänä. Virinneessä mielipiteen vaihdossa ilmeni, että silloisen kaavarungon ja sen liitteenä olevat määräykset olivat yleisön mielestä liian ankaria. Yleisö esitti toivomuksenaan, että kaavarungossa säilytettäväksi esitettyjä rakennuksia (vinoviivoitusmerkinnällä varustetut rakennukset) olisi vain noin puolet kaavarungon esittämästä.

Kaavarunkoa on kehitelty tämän jälkeen ja tällöin on oltu useaan otteeseen kosketuksessa Sis. Ministeriöön ja Muinaistieteelliseen toimikuntaan. Suurimman muutoksen kaavarunko on kokenut mm. siinä, että kaavarunkomääräykset on korvattu asemakaavoitusta ohjaavilla suosituksilla, liukuvien asemakaavamääräyksin. Siten esim. toiseen luokkaan kuuluvat rakennukset (vinoviivoitetut) on jaettu neljään eri asemakaavalliseen käsittelytapaan oltuaan edellisessä kaavarungossa yhtenä kohtana.

VOIMASSA OLEVAT RAKENTAMISMÄÄRÄYKSET ALUEELLA

Alueella on voimassa ns. Vanhan Porvoon asemakaava, joka kaavamääräysten puitteissa antaa mahdollisuuden välittömästi jokaiselle tontille uudisrakennuksen rakentamiseen. Rakentamista nyt ajatellen näissä määräyksissä on ainoastaan se yleinen, jo edellä kosketettu puoli, että niissä määrätään uudisrakennus rakennettavaksi Vanhan Porvoon kaupunkikuvaan sopeutuvalla tavalla. Tämän suhteellisen väljän säännön puitteissa on siis jokaisella tontinomistajalla, huomioon ottaen, että alueen tontitkin kaikki ovat rekisteriin merkittyjä taikka sitä vastavassa oikeudellisessa tilassa, mahdollisuus rakentaa tontilleen uudisrakennus. Se rakennuskielto, joka aikanaan aiheutui kaupunginvaltuuston päätöksestä ryhtyä muuttamaan Porvoon Vanhan kaupungin asemakaavaa, ei enää ole voimassa.

YLEISTÄ

1. Tehtävä

Porvoon Vanhan Porvoon kaupunginosa on, kuten tiedetään, niin rakennustaiteellisesti ja asemakaavallisesti kuin myöskin muiden kulttuurihistoriallisten arvojensa kannalta sellainen, että sen tarpeellista suojelemista niin kaupunkikuvan kuin rakennusten osalta on pidettävä välttämättömänä. Kaupunginhallitus on tämän ymmärtäen pyrkinyt edelleen kehittämään alueen suunnittelua niin, että aktivoitaessa kaupunginosan toimintaa nämä arvot otetaan riittävässä määrin huomioon. Jotta näitä pyrkimyksiä palveleva asemakaavasunnitelma voitaisiin saada aikaan, on kaupunginhallitus katsonut tarpeelliseksi teettää asiasta asiantuntijatyövoimaa hyväksi käyttäen kaupungin asemakaavaosaston johdon ja valvonnan alaisena alueen asemakaavan. Koska asemakaavan laatiminen koko Vanhaa Porvoota varten yhte-

näiselle kartalle on lähes mahdoton tehtävä, on suunnittelun tässä vaiheessa ne kaavoitusnäkökohdat ja asemakaavoituksen jatkosuunnittelun ääriiviivat sekä tulevien asemakaavojen sisältö pyritty yksinkertaistaen projisoimaan esillä olevaan kaavarunkokarttaan ja tähän muistioon. Kaavarunkokartta ja tämän muistion esittämät kaavoitusperiaatteet eivät sinänsä ilmaise miten tonttien asemakaava lopullisena tulee olemaan, koska paljon riippuu vielä jatkokaavoitustyöstä. Esitys antaa kuitenkin ne rajat, joiden puitteissa asemakaavaehdotukset tullaan laatimaan.

2. Kaavarungon yleisiä periaatteita.

Kaupunginhallitus pitää erittäin tärkeänä sitä, että kaupunginvaltuusto kaavoista päättävänä viranomaisena jo tässä vaiheessa saa virallisesti tutustua kaavoitustilanteeseen kaavarunkoa pohjana käyttäen ja ottaa kantaa kaavarunkoon ja siitä tehtyyn jäsentelyyn. Tällä tavoin tapahtuva kaavoitustyön nykyvaiheen hyväksyminen antaa jatkosuunnittelulle kestävän pohjan, ja on ainoa tie asian edelleen kehittämiseksi.

Tällaisen kaavarungon (dispositiokaavan) perusteella voidaan laadittavat asemakaavat, jotka asian luonnosta johtuen saattavat tulla käsittämään yleensä pienempiä alueita, vahvistaa tällaisina pikkuyksikköinä valtuuston hyväksymään kaavarunkoon nojautuen. Kaavarungon aikaansaaminen ja sen hyväksyminen valtuustossa nopeuttaa Vanhan Porvoon kaavoitusta ja antaa toisaalta oikeusturvaa maanomistajille mm. siinä muodossa, että he tällä tavoin pystyvät näkemään koko alueen suunnittelun yhtä aikaa ja kokonaisuutena. Tämä on tärkeätä varsinkin sen vuoksi, että, kuten edellä todettiin, aluetta suurina asemakaavakokonaisuuksina lienee vaikeata saada yhtä aikaa hyväksytyksi ja vahvistetuksi. Toisin sanoen ilman kaavarungon ai-

kaansaamista ei voitaisi ajatella pienien esim. vain yhtä korttelia koskevan asemakaavamuutoksen hyväksymistä ja vahvistamista.

Kaavoitustyön eräänä keskeisimpänä ajatuksena on ollut suuret ja arvokkaat kulttuuriarvot säilyttämällä aktivoida tämän kaupunginosan elämä sillä tavoin, että se myös mahdollisimman taloudellisesti ja tarkoituksenmukaisesti palvelisi niin omia asukkaitaan kuin koko kaupunkiakin.

Valtuuston ehdotettua kaavarunkoa koskeva päätös ei luonnollisestikaan supista sitä oikeutta, mikä valtuustolla lain mukaan on sen hyväksyessä ja muuttaessa asemakaavoja tälle alueelle silloin kun ne aikanaan esitetään valtuustolle hyväksyttäviksi. Kaavarunkoahan ei alisteta ministeriönkään vahvistettaviksi, vaan sen sitovuus jää valtuuston päätöksen varaan.

Tässä vaiheessa ei luonnollisestikaan voida tietää kaikkia niitä seuraamuksia, mitä kaavarungon mukaisista asemakaavoista tontinomistajalle saattaa koitua. Tämän vuoksi tuntuisi luonnolliselta, että valtuusto kaavarungon periaatteellista hyväksymistä koskevaa päätöstä tehdessään edellyttäisi vahvistettavien kaavojen tontinomistajille mahdollisesti aiheutuvien kohtuuttomien kustannusten ja rasitusten korvaamista tai tasaimista niissä muodoissa, kuin laki sallii taikka sellaisia kaavallisia tai muita tukitoimenpiteitä, jotka poistavat tällaisen epätasaisuuden tai haitan. Kun aikanaan kaavoja vahvistettaessa tai sen jälkeen sitä seikkaa, aiheuttaako annettu suojeleluun tähtäävä asemakaavamääräys tontinomistajalle kohtuutonta haittaa tai rasitusta, harkitaan, on tällöin luonnollisesti haitan suuruutta arvosteltaessa tärkeänä mittapuuna se rakennusoikeus, joka tontille annetaan. Kaavojen vahvistuksen yhteydessä on tutkittava myös verotuslainsäädännön suomia mahdollisuuksia tasottaa haittoja.

Tämän lisäksi kaupungin mahdollisella osallistumisella rajoituksesta taikka kiellosta aiheutuvan rasituksen korvaamiseen on luonnollisesti tärkeä merkitys. Tällöin saattaa tulla kysymykseen kaupungin ja tontinomistajan tahdosta riippuen se tilanne, että jokin rakennus tontteineen lunastetaan. Oman ryhmänsä muodostavat ne tapaukset, jossa valtio voimassa olevaa lakia soveltaen antaa suojelua koskevia määräyksiä ja korvaa asemakaavan toteuttamisessa syntyneen kohtuuttomuuden. Eräissä tapauksissa saattaa tulla kysymykseen useampia edellä lueteltuja korvaus- tai tukitoimenpiteitä samankin tontin kohdalla.

Valtuuston päätös siis edellyttää, että ennen kuin yksityiskohmainen asemakaava kullekin alueelle vahvistetaan tai paremminkin asemakaavan muutos hyväksytään ja vahvistetaan, valtiovalta tai kaupunki taikka nämä yhdessä sopivat tukitoimenpiteistä sellaisien tontinomistajien kanssa, joille säilytettäväksi merkittyjen rakennusten kunnostaminen tai korjaaminen tai yleensä uudisrakennuksen rakentamisen kieltoa koskeva rajoitus muodostuu kohtuuttomaksi. Tässä yhteydessä on syytä painottaa, että kaupungilla on rakennuslain 135 §:n nojalla rakennuksen, tontin taikka jonkin alueen osalta mahdollisuus tällaisen suojelumääräyksen antamiseen asemakaavassa silloinkin, kun se tuottaa kohtuuttomia rajoituksia maanomistajalle. Tällöin on kuitenkin siinä järjestyksessä, kuin alueiden pakolla lunastamisesta on säädetty joko alue lunastettava taikka sitä koskeva rajoitettu käyttöoikeus aikaansaatava.

Runkokaavasta on neuvoteltu myös Sisäasiainministeriön kanssa. Ministeriö on hyväksynyt periaatteessa tässä muistiossa esitetyt kannanotot ja nimenomaan neuvottelussa painottanut sitä, että Vanhan Porvoon kaupungin säilyttäminen sillä tavoin kunnostettuna ja entisöitynä, kuin tämä kaavarunko ja muistio edellyttää, on paitsi Porvoon kaupungin kulttuurihistoriallisten perinteiden

vaalimisen kannalta myös koko valtakunnan etua silmällä pitäen ensiarvoisen tärkeitä ja että tämän vuoksi myös valtiovallan täytyy muodossa tai toisessa osallistua kaikin tavoin asian hoitamiseen. Ministeriössä käydyissä neuvotteluissa on ollut esillä tämä kaavarunkoluonnos ja on ministeriö katsonut voivansa, huomioon ottaen varsinkin tapauksen erityisen luonteen, periaatteessa suostua siihen, että asemakaavat tältä alueelta voidaan hyväksyä pieniä osa-alueita käsittävinä. Ministeriön taholta myös on ilmoitettu, että se tulee mahdollisuuksien mukaan antamaan helpotuksia niistä Rakennuslain ja asetuksen taikka muiden määräysten sisällöstä, jotka koskevat rakennusten paloturvallisuuskysymyksiä, rakennusten ikkuna-aloja, huonekorkeuksia ja muita teknillisiä vaatimuksia, joita voimassa oleva lainsäädäntö edellyttää noudatettavaksi. Tämä kaikki kuitenkin sillä edellytyksellä, ettei palo- tai muuta henkilöturvallisuutta vaaranneta.

KAAVAMÄÄRÄYSTEN YKSITYISKOHTAISEMPAA TARKASTELUA

Vanhan Porvoon asemakaava-alueet on merkitty kaavarungossa eri tarkoituksia varten niillä yleisillä kaavamerkeillä, joita annettujen määräysten mukaan käytetään kaavoissa. Kortteleiden suunniteltu maankäyttö perustuu suurelta osalta nykyiseen tilanteeseen.

Pääasiassa asuinrakennusten korttelialueeksi varatulle alueelle (A) saa rakennusoikeudesta vajaat puolet olla muussa kuin asu-
misen käytössä olevaa kerrosalaa, lähinnä myymälä- ja käsityö-
pajatiloja.

Asunto- ja liikerakennusten korttelialueilla (ALK) ei ole ehdotettu rajattavaksi kerrosalakäyttöä edellä mainitulla taval-

la, vaan nämä käyttömuodot elikkä asuminen ja liiketoiminta saavat olla vapaassa, rakentajan haluamassa suhteessa.

Viimeksi tarkoitettu vapaus määrätä rakennusten käyttötarkoituksesta koskee myöskin asuinrakennusten sekä liikerakennusten ja käsityöpajojen korttelialuetta. (ATP)

Kortteleiden rakennusoikeus on ilmaistu kahdella lukuarvolla. Näiden arvojen väliin pyritään laadittavassa asemakaavassa tonttien rakennusoikeus rajaamaan. Rakennuksen kerrosluku on niin ikään kahden raja-arvon välissä.

Suojeltavien rakennusten ja tonttien kaavamääräysten sisältö on runkokaavassa jaettu kolmeen pääryhmään, joista keskimmissä olisi vielä tarpeellinen määrä alaryhmiä. Tämä siitä syystä, että mahdollisimman joustavat määräykset voitaisiin aikanaan otta asemakaavoihin.

1. Ristiin viivoitettu (tummin) merkintä.

Näin merkityt rakennukset edustavat arvokkaimpia ja merkittävimpiä Vanhan Porvoon rakennuksia ja ne voidaan katsoa kuuluvan valtion, kaupungin tai seurakunnan suojelutoimenpiteiden alaisiksi. Näissä rakennuksissa muutostoimenpiteet ovat periaatteessa kiellettyjä, mutta niiden suorittaminen voidaan sallia kun ne tehdään Muinaistieteellisen toimikunnan ohjeiden mukaisesti.

2. Vino yksisuuntainen viivoitus.

Tällä tavoin merkityt rakennukset edustavat arvokkaita rakennuksia, mutta sellaisia, joita ei voida lukea säilyttämisen ja suojaamisen kannalta ensimmäiseen ryhmään. Nämä rakennukset ovat Vanhan Porvoon omaleimaisuuden säilymisen kannalta kuitenkin hyvin merkittäviä. Näiden rakennusten samoin kuin niiden tonttien, pihojen ym. varusteiden kohdalla tullaan asemakaa-

vassa tarkemmin tutkimaan ja määräämään suojelun aste ja tapa. Tällöin tutkitaan, varsinkin huomioon ottaen rakennusten suoje-
luaste ja korjausmahdollisuudet, mitkä alla mainitun esimerkki-
luettelon tapaukset ovat käytettävissä tarkoituksenmukaisen ja
toteuttamismahdollisuudet omaavan kaavan aikaansaamiseksi.

Esimerkkiluettelossa on neljä ryhmää a, b, c ja d.

a ryhmä: Rakennuksia ei saa purkaa eikä niiden ulkoista
asua muuttaa ja sisätilojenkin muutokset saatta-
vat olla tiettyjen rajoitusten alaiset, siten et-
tei rakennusten suojeleuintressiä vaaranneta.

b ryhmä: Samat tavoitteet kaavoituksessa kuin edellä ryh-
mässä a, mutta rakennusta saataisiin sisätilojen
ja sisustuksen osalta vapaammin muuttaa. Rakennus-
ten sisätiloilla ei ole yhtä suurta suojeleuintres-
siä kuin ryhmän a rakennuksilla.

c ryhmä: Rakennus voitaisiin purkaa ja rakentaa uudestaan
taikka peruskorjata, mutta uudistakennuksen tuli-
si vastata vanhaa rakennusta. Tällaisilla raken-
nuksilla on pienehkö kulttuurihistoriallinen mer-
kitys, mutta niiden kaupunkikuvallinen merkitys
on huomattava.

d ryhmä: Uudisrakennuksen rakentaminen tuhoutuneen tai muu-
ten turmeltuneen rakennuksen paikalle sallittai-
siin, mutta rakennus tulisi olla rakennustyyli-
tään ja käyttötarkoitukseltaan sellainen, että se
sopeutuisi lähimiljööseen, kortteliin ja rakennusta
ympäröivään katukuvaan.

3. Merkitsemättömät vaaleaksi jätetyt rakennukset tai niiden
osat.

Näille alueille olisi asemakaavassa esitettäville rakennusaloil-
le uudisrakentaminen sallittua, mutta rakennuksen tulisi olla

sopusoinnussa Vanhan Porvoon kaupunkikuvan luonteeseen ja sopeutua rakennusaineeltaan, ulkomuodoltaan, väriltään ja mitoiltaan ympäristöönsä.

Kussakin ryhmässä a, b, c ja d saattaa käyttötarkoituksen säilyttäminen tai sen muuttaminen antaa aihetta tarkempien määräysten antamiseen asemakaavassa.

Tarkoitus siis on, että näiden määräysten puitteissa kussakin tapauksessa erikseen tutkitaan asemakaavaa uudistettaessa määräysten sisältö. Annettavaan rakennusoikeuteen ja rakennustapaan vaikuttavat luonnollisesti ratkaisevasti useat eri osapuolet ja tekijät, joista tärkeimpänä mainittakoon mm. tonttienomistajien omat mielipiteet, kaupunginvaltuuston tahto kaavaa hyväksyvänä ja Sisäasiainministeriön kanta päätöstä kontrolloivana elimenä, tonttien taloudellinen järkevä rakentaminen, erilaisten käyttötarkoitusten vaatimien tilojen tarve kaupungissa, kaupunkikuvan säilyttäminen, kulttuurihistorialliset ja kaupunkitaiteelliset näkökohdat ja niiden kulloinenkin sisältö, paloturvallisuus, luoksepäästävyys, naapurien oikeudet, liikennekysymysten järjestely, kunnallisteknilliset kysymykset jne.

Lainsäädännön kehityksestä sekä siitä, mitä voimassa olevat säännökset sallivat tulee riippumaan millaisia asemakaavamääräyksiä on asemakaavaan otettava rakennusvalvonnan tehostamiseksi. Voimassa olevan lain mukaan rakennuksen purkaminen on ilmoitusvelvollisuuden alainen. Tämä velvollisuus ei aina takaa riittävää valvontaa. Tämän vuoksi tullaan asemakaavoihin ehdottamaan otettavaksi sellaisia kuulemis- ym. määräyksiä, joita asian luonne vaatii. Kaupungin kannalle suojelun kohteesta, laadusta ja tavasta on annettava eräissä tapauksissa ratkaiseva merkitys.

EHDOTUS

Edellä esitetyn perusteella ehdotetaan, että kaupunginvaltuusto tekisi asiasta seuraavan päätöksen:

Hyväksyessään Porvoon Vanhan kaupungin ehdotetun ja 2. päivänä helmikuuta 1970 päivätyn kaavarungon jatkosuunnittelun sekä sitä seuraavien asemakaavojen perustaksi se edellyttää

- 1) että asemakaavat alueelle niin suunnitellaan ja toteutetaan, että Vanhasta Porvoosta saadaan elinvoimainen ja elävä kaupunginosa säilyttäen Vanhan Porvoon kaupungin luonne mahdollisimman suuressa määrin. Tämä huomioon ottaen on asemakaavassa pyrittävä osoittamaan niin paljon kuin mahdollista uutta rakennuskantaa ja säilyttää nykyinen arvokas rakennuskanta ja kaupunkikuva, missä se asiaan liittyvässä muistiossa esitetyt periaatteet huomioon ottaen on tarpeellista ja tarkoituksenmukaista,
- 2) että uudisrakennusten rakennusalat, rakennusoikeudet ja tarkemmin määriteltä rakennustapa esitetään asemakaavassa. Asemakaavamääräykset on laadittava niin, että niiden mukainen rakentaminen on sopusoinnussa Vanhan Porvoon kaupunginosan luonteeseen ja kaupunkikuvaan sekä, että rakentaminen sopeutuu rakennusaineeltaan, ulkomuotonsa puolesta, väriltään ja mitoiltaan ympäristöönsä ja että näitä samoja periaatteita noudatetaan laadittaessa asemakaavamääräyksiä tontin, sen laitosten, laitteiden, puuston ja muun miljöön osalta samoin kuin maan kaivamisessa, täyttämässä ja muuhun tähän verrattavassa toimenpiteessä,
- 3) että kaupunginhallitus viipymättä selvityttäisi tontinomistajien säilytettäväksi määrättävien rakennusten kun-

nostamismahdollisuuksia ja -kustannuksia, ja tässä toimessa pitäisi nimen omaan silmällä, ettei tontinomistajalle koituisi, kun otetaan huomioon se etu, mikä tontin rakentamiseen nähden on sallittavissa, kohtuuttomaksi katsottavia kustannuksia, sekä samalla selvittäisi valtiovallan osuuden tämän asian rahoittamisessa ja muussa järjestämisessä sekä tässä tarkoituksessa, mikäli katsottaisiin tarpeelliseksi, kutsuisi valtion asianomaisia lainlaadinta- ja täytäntöönpanoviranomaisia tutustumaan tilanteeseen, sekä

- 4) päättää, että tämä valtuuston päätös on ohjeena kaavoitustyöstä vastuussa oleville kaupungin viranomaisille ja suunnittelijoille, joiden tulee olla jatkuvassa yhteydessä alueen maanomistajiin ja asukkaisiin sekä suoda näille tarkoituksenmukaisella tavalla tilaisuus kaavoituksen eri vaiheessa lausua mielipiteensä asiasta ja, että
- 5) kaupunginhallitus toisi valtuustoon riittävän usein tiedot kaavoituksen kehityksestä.

Porvoossa 2. helmikuuta 1970

Porvoon kaupungin arkkitehtiosasto

Aarne Launos

kaup.arkkit.

VANHAN PORVOON KAAVARUNKO JA SEN SISÄLTÖ.

PMKaavarunkomääräysten pääperiaatteet.

Vanhan Porvoon korttelit on merkitty kaavarungossa eri tarkoituksiin merkinnöillä, joita käytetään asemakaavoissa. Kortteleiden maankäyttö perustuu nykyiseen tilanteeseen ilman suurempia muutoksia.

Merkintä pääasiassa asumiskäyttöön tarkoittaa, että tontilla saa olla rakennusoikeudesta noin 50 % muussa kuin asumisen käytössä olevaa kerrosalaa, lähinnä myymälää tai käsityöpajoja. Asunto- ja liikerakennusten kortteleilla ei ole tahdottu rajata kerrosalan käyttöä edellämainitulla tavalla. Sama vapaus koskee myös asuinrakennusta ja liikerakennusten ja käsityöpajojen kortteleita.

- Kortteleiden rakennusoikeus on ilmaistu kahdella lukuarvolla.
- Näiden arvojen väliin pyritään saamaan tonttien rakennusoikeus. Rakennuksen kerrosluku on niinkään kahden raja-arvon välissä.

Rakennusoikeuteen ja rakennustapaan vaikuttavat ratkaisevasti useat eri osapuolet ja tekijät, joista mainittakoon tonttien omistajat, sisäasiainministeriö, tonttien taloudellinen ja järkevä rakentaminen, kaupunkikuvan säilyttäminen Vanhan Porvoon-omaisena, kulttuurihistorialliset ja kaupunkitaiteelliset näkökohdat, paloturvallisuus, luoksepäästävyys, tontin rakentamisen suhde naapuritonttiin.

Nämä kysymykset olivat kertaalleen käsittelyn alaisena ja tulos oli nähtävissä Vanhan Porvoon näyttelyssä (lähinnä sijoitussuunnitelmat 1/200).

Säilytettävien rakennusten kaavarunkomääräysten sisältö.

Arvokkaimmat rakennukset. (ristiinviivoitetut)

Nämä rakennukset ovat Vanhan Porvoon merkittävimmät ja voidaan katsoa kuuluvan valtion ja/tai kaupungin tukitoimenpiteiden alaisiksi.

Arvokkaat rakennukset. (viivoitetut)

Nämä rakennukset ovat Vanhan Porvoon omaleimaisuuden säilyttämisen kannalta merkittäviä. Näiden rakennusten kohdalla saattaa tulla kysymykseen valtiovallan ja/tai kaupungin tukitoimenpiteet. Näitä rakennuksia ei saa purkaa ilman perusteltua syytä. Perusteltuna syynä saattavat olla rakennuksen osittainen tai kokonaan tuhoutuminen, uudestaan rakentaminen, kohtuuton entisöimiskustannus tai korjauskustannus tms. Rakennuksia saa muuttaa sisältä päin rakennuksen uusitun käytön mukaisesti. Rakennuksia saa siis modernisoida sisältä päin. Ulkoasuakin saa muuttaa siten, ettei rakennuksen kaupunkikuvallinen tai rakennustaiteellinen arvo alene. Rakennukset voidaan rakentaa uudestaan entisen näköisiksi ulkoa päin, jolloin siis julkisivut säilyvät entisen rakennuksen mukaisina.

Kaavarungon hyväksyminen valtuustossa.

1. On erittäin tärkeätä, että kaupungin päättävät viranomaiset lähinnä kaupunginvaltuusto ottaa jo tässä vaiheessa kantaa esitettyyn kaavarunkoon ja siinä tehtyyn jäsentelyyn. Näin ollen kaavoitustyön nykyvaiheen hyväksyminen antaa myös jatkosuunnittelulle kestävän pohjan.

2. Tällaisen kaavarungon (dispositiokaavan) perusteella voidaan laadittavat asemakaavat, jotka asian luonnosta johtuen tulevat käsittämään yleensä pienempiä alueita, tällaisina pikkuyksikköinä vahvistaa juuri valtuuston hyväksymän kaavarungon avulla. Toisaalta tämä nopeuttaa Vanhan Porvoon kaavoitusta ja toisaalta antaa oikeusturvaa maanomistajille lähinnä siinä muodossa, että he pystyvät näkemään koko alueen suunnittelun kokonaisuutena. Tämä varsinkin sen vuoksi, että Vanhan Porvoon asemakaavan vahvistaminen kokonaisuutena ei ole mahdollista ja se tulee osittaisenakin prosessina olemaan pitkäaikainen. Joka tapauksessa voidaan todeta, että pienemmät kaava-alueet ovat nopeammin vahvistettavissa kuin suuremmat varsinkin kaavarungon perusteella.

Kaavoitustyön eräänä keskeisimpänä ajatuksena on ollut, että samalla kun suuret ja arvokkaat kulttuuriarvot säilytetään ja niitä vaalitaan, samalla aktivoidaan tämän kaupunginosan elämä

sillä tavoin, että se myös taloudellisesti ja tarkoituksenmukaiset yhdyskuntasuunnittelun linjat omaksumalla tavalla palvelee asukkaitaan ja koko kaupunkia.

2
3. Valtuuston kaavarunkoa koskeva päätös ei luonnollisestikaan supistaa sitä oikeutta, mikä valtuustolla lain mukaan on sen hyväksyessään aikanaan asemakaavoja tälle alueelle.

4. Kun tässä vaiheessa ei luonnollisestikaan voida tietää kaikkia niitä seuraamuksia, mitä kaavarungon mukaisista asemakaavoista tontinomistajalle saattaa koitua, on selvää, että valtuusto päätöstä tehdessään edellyttää vahvistettavien kaavojen tontinomistajalle mahdollisesti aiheuttamien kohtuuttomien kustannuksien korvaamista tai tasaamista niissä muodoissa kuin laki sallii ja sellaisia tukitoimenpiteitä, jotka poistavat tällaisen epätasaisuuden tai haitan. Tällaisena voidaan mainita rakentamismahdollisuuksien lisääminen, verotusnäkökohtien huomioon ottaminen jne.

3
Valtuustopäätös siis edellyttää, että ennen kuin yksityiskohdainen asemakaava kullekin alueelle vahvistetaan, valtiovalta tai kaupunki taikka nämä yhdessä sopivat tukitoimenpiteistä sellaisten tontinomistajien kanssa, joille säilytettäväksi merkittyjen rakennusten kunnostaminen tai korjaaminen muodostuu kohtuuttomaksi. Ellei näin kaikesta huolimatta voida tehdä, jää asemakaavasta päättävälle viranomaisille mahdollisuus harkita niitä jatkotoimenpiteitä, joita kaavan vahvistamisen yhteydessä tällaisen tapauksen varalta on otettava huomioon.

Asiasta on neuvoteltu myös sisäasiainministeriön kanssa. Ministeriö on hyväksynyt periaatteessa tässä muistiossa esitetyt kannanotot ja nimenomaan neuvottelussa painottanut sitä, että Vanhan Porvoon kaupungin säilyttäminen sillä tavoin kunnostettuna ja entisöitynä kuin tämä kaavarunko ja muistio edellyttää, on paitsi Porvoon kaupungin oman kulttuurihistoriallisten perinteiden vaalimisen kannalta myös koko valtakunnan etua silmällä pitäen ensi arvoisen tärkeitä ja että tämän vuoksi myös valtiovallan täytyy muodossa tai toisessa osallistua kaikin

tavoin asian hoitamiseen. Ministeriössä on ollut esillä myöskin sanottu kaavarunkoluonnos, ja on ministeriö katsonut voivansa, huomioon ottaen varsinkin tapauksen erikoisen luonteen, periaatteessa suostua siihen, että asemakaavat tältä alueelta voidaan hyväksyä hyvin pieniäkin alueita käsittävinä. Ministeriön taholta myös ilmoitettiin, että se tulee mahdollisuuksien mukaan antamaan helpotuksia niistä lain ja asetuksen taikka muiden määräysten sisällöstä, jotka koskevat rakennusten paloturvallisuuskysymyksiä, rakennusten ikkuna-aloja, huonekorkeuksia ja muita teknillisiä vaatimuksia, joita voimassa oleva nykyinen säädäntö edellyttää noudatettavaksi. Tämä kaikki kuitenkin edellytyksellä, ettei palo- tai muuta henkilöturvallisuutta vaaranneta.

Edellä olevan perusteella ehdotetaan, että kaupunginvaltuusto tekisi seuraavan päätöksen:

Hyväksyessään Porvoon kaupungin ehdotetun 1.12.1969 päivätyn kaavarungon jatkosuunnittelun sekä sitä seuraavien asemakaavojen perustaksi se edellyttää

- 1) että asemakaavat alueelle niin suunnitellaan ja toteutetaan, että vanhasta kaupungista saadaan elinvoimainen ja elävä kaupunginosa, toisaalta kuitenkin ehdottomasti säilyttäen Vanhan Porvoon luonne. Tämä huomioon ottaen on asemakaavassa pyrittävä osoittamaan niin paljon kuin mahdollista uutta rakennuskantaa ja säilyttää nykyinen arvokas rakennuskanta ja kaupunkikuva, missä se on edellä olevassa muistiossa esitetyt periaatteet huomioon ottaen tarpeellista ja tarkoituksen mukaista,
- 2) että uudisrakennusten rakennusalat, rakennusoikeudet ja tarkeemmin määritelty rakennustapa esitetään asemakaavassa. Asemakaavan määräykset on laadittava niin, että niiden mukainen rakentaminen on sopuosinnussa Vanhan Porvoon kaupunginosan luonteeseen ja kaupunkikuvaan sekä, että rakentaminen sopeutuu rakennusaineiltaan, ulkomuotonsa puolesta, väriltään ja mitoiltaan ympäristöönsä,
- 3) että kaupunginhallitus viipymättä selvityttäisi niiden tontinomistajien säilytettäväksi määrättäviä rakennusten kunnostamismahdollisuuksia ja tässä toimessa pitäisi nimenomaan sil-

mällä, ettei tontinomistajalle tästä koituisi, kun otetaan huomioon se etu, mikä tontin rakentamiseen nähden on sallittavissa, kohtuuttomaksi katsottavia kustannuksia, sekä

4) päättää, että tämä valtuuston päätös on ohjeena kaavoitustyöstä vastuussa oleville kaupungin viranomaisille ja suunnittelijoille, joiden tulee olla jatkuvassa yhteydessä alueen maanomistajien ja asukkaiden kanssa.

Stfgr 4.3.1970

§: 16.

Förslag till stadsplaneändring omfattande kvarteret 24 och tomten N:o 1 i 35 kvarteret samt torg- och gatuområden. (Frågan N:o 14 i föredragningslistan).

Vid den diskussion som i ärendet följde, föreslog fmge Pauli Ojanne, understödd av fmge Paul Lindroos och Toivo Valtonen, att stadsstyrelsens förslag skulle godkännas, men att till protokollet skulle fogas en sålydande kläm:

I samband med godkännande av stadsplaneändringen för kvarteret 24 och för en del av kvarter 35 samt för torg- och gatuområden, förutsätter stadsfullmäktige, att markdispositionen och exploateringen vid det fortsatta stadsplanearbetet beträffande tomten N:o 7 i 35 kvarteret, med tanke på stadens förvaltningsorgan planeras så, att stadsfullmäktiges tidigare fattade beslut fortfarande följs.

Diskussionen förklarades avslutad, varefter stadsfullmäktige enhälligt godkände stadsstyrelsens förslag. Fmge Pauli Ojannes, av fmge Paul Lindroos och Toivo Valtonen understödda klämförslag antecknades till protokollet.

§: 17.

Dispositionsplan för Gamla Borgå. (Frågan N:o 15 i föredragningslistan).

Vid den diskussion som i ärendet följde, framhöll fmge Herbert Georgs, att den svenska fullmäktiggruppen känt sig tillfredsställd över att gamla stadens planering nu hunnit till detta skede och över att planeringen liksom jämväl motiveringarna i själva dispositionsplanen var konkreta. Dock ville den svenska fullmäktiggruppen framhålla, att i dispositionsplanen antecknats vissa hus, som skulle bevaras, men vilka eventuellt på grund av sitt ringa värde kunde rivas, och förutsatte gruppen, att denna fråga ytter-

Vanhan Porvoon suunnitteluryhmä koontui tiistaina 17.3.1970 klo 10.00 arkkite. Aschan-Adlercreutzin toimistossa.

Läsnä olivat:

arkkite. Adlercreutz

-"- Havas

-"- Ålander

FM Kärki

1§

Todettiin, että kaavarunkoehdotus Vanhaa Porvoota varten oli tullut valtuustossa hyväksytyksi. Launos lupasi lähettää otteen valtuuston pöytäkirjasta suunnittelijoille.

2§

Käsiteltiin tonttien kohtuuttomuus kysymystä. Rakennuksen säilyttäminen ja peruskorjaaminen saattaa eräillä tonteilla tulla taloudellisesti rasittavaksi tontinomistajalle. Koska ei ole olemassa luotettavaa tietoa peruskorjausten kustannuksista olisi syytä saada tätä varten riittävän käyttökelpoista aineistoa. PM 19.2.70 asian johdosta antaa erään mahdollisuuden lähestyä ongelmaa. Arkkite. Havas käynnisti neuvotteluja Rakennushallituksen ins. Tuomisen kanssa.

Rakennushallituksen virkatehtäviin ko arvioimistehtävä ei kuulu, sensijaan Tuominen saattaa antaa asiantuntija-apua tehtävän johtamisessa. VTT:n rakennusteknillisen laboratorion puoleen voisi myös kääntyä Vanhan Porvoon rakennusten korjauskustannuksia arvioitaessa.

Syntyneessä mielipiteiden vaihdossa saatettiin todeta, että sekä rakennushallituksen että VTT:n kytkeminen mukaan ongelmaa selvittämään muodostunee liian laajaksi ja ehkä aikaa vieväksi. Myös todettiin, että ongelmana on muodostaa käsitys niistä tonteista ja niiden tonttien rakentamiskustannuksista, joilla mahdollises-

ti kaavoituksen toteuttaminen saattaa muodostua taloudellisesti rasittavaksi ja siten ehkä kohtuuttomaksi tontin omistajalle. Tehtävänä ei niinkään ole tässä vaiheessa selvittää koko Vanhan Porvoon asemakaavalliset kustannukset.

Keskustelussa kävi ilmi, että noudatetaan esitettyä PM jonka pohjalta on mahdollisuus luoda käyttökelpoinen kustannusmuodostustaulukko. Tämän avulla voidaan suorittaa vertailua kaikissa Vanhan Porvoon rakennuksissa, joissa on suoritettava vastaavanlaisia peruskorjauksia.

Kokous päättyi PM 19.2.70 esittävään tutkimusmenetelmään. (ks. tätä Esimerkki tontteina ehdotettiin seuraavia:

Bergman Gunnar suunnitelma on valmis

Vuokko Olavi arkkit. Ålander laatii suunnitelman

Varjonen Kimmo haastatellaan

Salo Oie -"-

Lindholm Sven

Ålander (?) arkkit. Adlercreutz laatii suunnitelman

tontti 34 Kirkkokadun varrella

Arkkit. Havas nimeää tontin jokirannasta laatiakseen sille suunnitelman.

3§

Koska ko suunnitelmien laatiminen kustannusten arvioimiseksi ei voida katsoa palkkioon kuuluvaksi sovittiin kokouksessa että suunnitelmat laaditaan em. tonteille seuraavanlaisina:

Luonnospiirustukset kaikista rakennuksista 1/100

huoneselitys korjaustavat ja korjausmenetelmät

Em suunnitteluasiakirjoista ehdotetaan suoritettavaksi arkkitehdille korvausta 1000mk suunnitelmaa kohden.

Suunnitelmien pohjalta rkm Emil Seger on lupautunut laskemaan tonttien rakennusten rakentamiskustannukset.

4§

Käsiteltiin kaupunginhallituksen päätöstä jonka mukaan tontille 1a Raatihuoneentorin varrella suunniteltaisiin hotelli- tai majatalon rakentamista. Todettiin käsiteltäessä kysymystä että hotellitoimintaa ei varsinaisesti voida sijoittaa niin pienelle tontille, mutta ehkä turismia palvelevaa majoitusta ravintolaa Arkkit. Havas sai tehtäväksi suunnitella korttelisuunnitelmaa

siten, että tonttia käytetään hotelli tai majoitustarkoitukseen. Kaupunginhallituksen päätöksen lupasi Launos lähettää myöhemmin.

5§

Käsiteltiin Simolin tavaratalon laajentamismahdollisuuksia. Arkk Adlercreutz esitti tutkimuksensa ja totesi että laajentuminen pohjoiseen on mahdollista tietyin edellytyksin. Rakennusoikeuskysymys ja pysäköintiongelman ratkaiseminen todettiin vaativan sitä, että sekä Simolin että PYP-kortteli tulee suunnitella yhtäaikaaisesti. Launos lupasi ottaa yhteyttä Simolin edustajiin sekä neuvotella siitä voivatko tontinomistajat lähteä yhdessä suunnittelemaan tonttejaan.

6§

Seuraavan kerran päätettiin kokoontua erikseen kutsuttaessa. Kokous päättyi noin 12.30.

Porvoossa 18.3.1970

Aarne Launos
.....

Aarne Launos kaup. arkkitehti.

Muistio kokouksesta, joka käsitteli Vanhan Porvoon kaavarunkoa ja joka pidettiin Muinaistieteellisen toimikunnan rakennushistoriallisen osaston huoneistossa Ritarihuoneella perjantaina 28.11.1969 klo 09.00.

Läsnä olivat:

indendentti Sinisalo Antero

amanuenssi Härö Elias

-"- Kärki Pekka

hum.cand. Tuomi Ritva

varatuomari Virkkunen Leo

kaup.arkkit.Launos Aarne

1§.

Kaup.arkkitehti Launos selosti nykyistä kaavoitusvaihetta. Kaupungin tarkoituksena on vahvistaa Vanhaa Porvoota varten uusi asemakaava osakaavoina tukeutuen kaavarunkoon, jossa kaavoitusperiaatteet on ilmaistuina. Valtuuston hyväksymän kaavarungon avulla voidaan sittemmin vahvistaa Vanhan Porvoon asemakaavoja pieninäkin alueina kortteleina tai jopa sen osina. Valtuuston hyväksymässä kaavarungossa on luultavasti liian paljon ns. säilytettäviä kohteita ja lopullisissa kaavaehdotuksissa tultane karsimaan näiden säilytettävien rakennusten määrää. Kysymyksenä on nyt, onko kaavarunko nykyisellään hyväksyttävässä muodossa historiallisen osaston kannalta. Toinen kysymys on mitkä rakennukset todella ovat säilyttämisen arvoiset ja lähinnä suojelun alaisia rakennuksia. Muiden osalta tulisi voida säilyttää Rak. lain 135 § mukaisella tavalla tai kaavallisesti.

Varatuomari L. Virkkunen selosti Rak.L. 135 § merkitystä Vanhan Porvoon kaavoituksessa ja totesi, että kohtuuttomuusaste voitane pitää melko korkealla tasolla. Kompensaatiolla voidaan kohtuuttomuutta lieventää esim. antamalla uudisrakentamismahdollisuuksia, myöntämällä verohelpotuksia etc. Hallinnollista yhdenvertaisuusperiaatetta tulee noudattaa. (KHO:n omaksuma kanta).

Kysymyksenä on siis miten saada kaikki intressipiirit, Rak. historiallinen osasto, sisäasiainministeriö siis valtiolta, kaupunki ja tontinomistajat hyväksymään yhteiset periaatteet.

2§.

Maisteri Pekka Kärki selosti Vanhan Porvoon tutkimusta, joka käsitteli rakennusten historiallista arvoluokitusta. Tämän jälkeen on ollut kiinteätä yhteistyötä kaavoittajiin ja tämä tutkimus on suurelta osalta vaikuttanut kaavarunkoon ja säilytettävien rakennusten merkitsemiseen. Historiallisella osastolla on mahdollisuus vaikuttaa kaavoitustyöhön antigvaaristen arvojen säilyttämiseksi. Molempia lain suomia säilyttämismahdollisuuksia on pidetty mielessä.

3§.

Syntyneessä keskustelussa mainitsi Virkkunen, että kaavarungossa viivoitetut rakennukset ns. säilytettävät rakennukset eivät toden tullen säily ja tämän kaavarungon mukaiset määräykset on kaavassa ehkä jaettava kahteen osaan siten, että toisen kategorian talot säilyvät ja toisen saatetaan purkaa perustellun syyn ilmaantuessa.

Sinisalo totesi, että rauhoitettu rakennus voi saada apua (verohelpotusta).

Puhdas tuotto sen sijaan olisi verotettava.

Ainoa mahdollisuus rakennuksen säilyttämiseksi olisi tällä hetkellä suojelumääräys. Todettiin, että väliaikainen purkamiskielto saadaan voimaan 6 kk:ksi, jota voidaan jatkaa 2 kuukaudella sekä, että suojelun alaiseksi julistetaan yleensä rakennus "hätätapauksessa", eli kun purku uhkaa.

4§.

Kärki mainitsi, että A_{II} ja A_I merkinnällä varustetut rakennukset olisivat suojeltavia rakennuksia, mutta, että kaikki sillä merkinnällä varustetut rakennukset tuskin voidaan julistaa suojeltaviksi.

Keskusteltiin Lex Porvoon mahdollisuuksista, jolloin siis valtiolta saattaisi voimakkaammin tulla tukemaan säilytet-

täviä rakennuksia. Myös keskusteltiin Vanhan Porvoon säätiö-
ajatuksista. Valtion mukaantulo suuremmalla panoksella kuin
suojelumääräykset tai Rak.L. 135§ sovellutus mahdollistaa,
edellyttää selviä suojelukohteita tai työllisyystyökohteita
tms. Tällaisena saattaisi tulla kysymykseen ranta-aittojen
rantakivityksen uusiminen. Tämäkin edellyttää kustannusten
jakoa kaupunki valtio 50 % - 50 %.

5 §.

Lopuksi todettiin, että kaupunki lähettää rakennushistorial-
liselle osastolle kaavarunkoehdotuksen, muistion tästä ko-
kouksesta sekä kirjelmän, jossa pyytää rakennushistoriallista
osastoa esittämään muistutuksensa kaavarunkoa vastaan ja/tai
lausuntonsa kaavarungosta. Todettiin, että lausunto tarvi-
taan verraten pian, jotta asia voidaan viedä valtuustolle
käsiteltäväksi joulukuun 17 päivänä.

Porvoossa 1.12.1969

Aarne Launos
Aarne Launos kaup.arkkit.

KANKURINKUJA

VAVAREGRÄND

GYMNASIEGRÄND

BORGGATAN

BROBACKEN

BROBACKENS

1105

KYRKOTORGET

STORA AGATAN

MELLANGATAN

KYRKOTORGET

HORNGRÄND

BORGSTROMNITE

PRÄSTGATAN

FREDSGATAN

GÄNGRÄND

KAIVOKATU

1107

1106

1301

1105

1,2,27

1203

1119

1118

1116

1118

1120

1104

1103

1302

1105

1207

1202

1203

1107

1120

1104

1103

1104

1104

1113

1112

1111

1110

1111

1103

1104

1104

1113

1112

1111

1110

1111

1103

1104

1104

1113

1112

1111

1110

1111

1103

1104

1104

1113

1112

1111

1110

1111

1103

1104

1104

1113

1112

1111

1110

1111

1103

1104

1104

1113

1112

1111

1110

1111

1103

1104

1104

1113

1112

1111

1110

1111

1103

1104

1104

1113

1112

1111

1110

1111

1103

1104

1104

1113

1112

1111

1110

1111

1103

1104

1104

1113

1112

1111

1110

1111

1103

1104

1104

1113

1112

1111

1110

1111

1103

1104

1104

1113

1112

1111

1110

1111

1103

1104

1104

1113

1112

1111

1110

1111

1103

1104

1104

1113

1112

1111

1110

1111

1103

1104

1104

1113

1112

1111

1110

1111

1103

1104

1104

1113

1112

1111

1110

1111

1103

1104

1104

1113

1112

1111

1110

1111

1103

1104

1104

1113

1112

1111

1110

1111

1103

1104

1104

1113

1112

1111

1110

1111

1103

1104

1104

1113

1112

1111

1110

1111

1103

1104

1104

1113

1112

1111

1110

1111

1103

1104

1104

1113

1112

1111

1110

1111

1103

1104

1104

1113

1112

1111

1110

1111

1103

1104

1104

1113

1112

1111

1110

1111

1103

1104

1104

1113

1112

1111

1110

1111

1103

1104

1104

1113

1112

1111

1110

1111

1103

1104

1104

1113

1112

1111

1110

1111

1103

1104

1104

1113

1112

1111

1110

1111

1103

1104

1104

1113

1112

1111

1110

1111

1103

1104

1104

1113

1112

1111

1110

1111

1103

1104

1104

1113

1112

1111

1110

1111

1103

1104

1104

1113

1112

1111

1110

1111

1103

1104

1104

1113

1112

1111

1110

1111

1103

1104

1104

1113

1112

1111

1110

1111

1103

1104

1104

1113

1112

1111

1110

1111

1103

1104

VANHAN PORVOON KAAVARUNKOA JA SEN TARKEMPAA SISÄLTÖÄ KÄSITTE-
LEVÄ MUISTIO EHDOTUKSINEEN VALTUUSTON PÄÄTÖKSEKSI

VANHAN PORVOON KAAVARUNKOA JA SEN TARKEMPAA SISÄLTÖÄ KÄSITTE-
LEVÄ MUISTIO EHDOTUKSINEEN VALTUUSTON PÄÄTÖKSEKSI

VANHAN PORVOON KAAVAMUUTOKSEN TAUSTA

Porvoon kaupunginvaltuusto on päättänyt 26 huhtikuuta 1960 kaupunginhallituksen esityksen mukaan, että Vanhan Porvoon asemakaavaa tulee muuttaa siten, että alueen luonteenomainen rakentamistapa myös uudisrakennusten kohdalla säilyy. Päätöksessä valtuusto edellyttää, ettei Vanhan kaupungin luonteenomaista rakentamistapaa turmella.

Kaupunginvaltuuston 8. maaliskuuta 1968 hyväksymässä yleiskaavassa edellytetään lisäksi, että alueen käyttötarkoitus suurelta osalta säilyy nykyisellään. Sekä yleiskaavasuunnittelutyö että Vanhan Porvoon asemakaavan muutoksen suunnittelutyö on pyrkinyt siihen, että alue toiminnallisesti ja elinellisesti säilyy edelleen luontevasti liittyneenä Vanhaa Porvoota ympäröivään kaupunkirakenteeseen.

Yleiskaavatyön jälkeen arkkitehtiosaston tultua perustetuksi on tämän osaston tehtäväksi muodostunut jatkaa sitä kaavasuunnittelutyötä, joka alkoi 1960. Tehtävä on osoittautunut mahdottomaksi jatkaa täysin sillä perustalla ja linjalla, jolla työ on aloitettu. Vanhan Porvoon kaupunkirakenteen monisärmäisyys ja ongelmien vaikeusaste edellyttää laajoja ja tarkkoja tutkimuksia niin alueen fyysisen miljöön kuin sosiaalisen miljöön rakenteesta. Lisäksi alueen kansallinen jopa kansainvälinen merkitys vanhana puurakenteisena kaupunkina asettaa suuria vaatimuksia rakennuskannan säilyttämisessä, mikä vuorostaan johtaa rakennusten omistusoikeudellisiin ja

käyttötarkoituksen rajoituskysymyksiin, joita ei voida ratkaista maamme lainsäädännön edellyttämällä tavalla ilman asiaan perehtynyttä asiantuntija-apua.

Vanhan Porvoon kaavan muutostyö on osoittautunut siten erittäin vaikeaksi ongelmaksi, jonka ratkaiseminen yksinomaan kaupungin omaa suunnitteluvoimaa käyttäen ei ole mahdollista. Tämän tajuten kaupunginhallitus on nimennyt suunnitteluryhmän kaavoitustyötä tekemään kaupungin arkkitehtiosaston johdon ja valvonnan alaisena vuonna 1967, sekä toimeenpannut lukuisia suunnittelua ohjaavia tutkimuksia.

Vanhan Porvoon kaavan tarkistuksessa pyritään yleiskaavan pääperiaatteista lähtien alue liittämään pohjoisessa, etelässä ja idässä sitä ympäröivään kaupunkirakenteeseen.

Suunnittelutyön kesän 1969 vaihe on esitelty valtuustolle syksyllä 1969 ja ovat suunnitelmat tällöin olleet myös yleisön nähtävänä. Virinneessä mielipiteen vaihdossa ilmeni, että silloisen kaavarungon ja sen liitteenä olevat määräykset olivat yleisön mielestä liian ankaria. Yleisö esitti toivomuksenaan, että kaavarungossa säilytettäväksi esitettyjä rakennuksia (vinoviivoitusmerkinnällä varustetut rakennukset) olisi vain noin puolet kaavarungon esittämästä.

Kaavarunkoa on kehitelty tämän jälkeen ja tällöin on oltu useaan otteeseen kosketuksessa Sis. Ministeriöön ja Muinaistieteelliseen toimikuntaan. Suurimman muutoksen kaavarunko on kokenut mm. siinä, että kaavarunkomääräykset on korvattu asemakaavoitusta ohjaavilla suosituksilla, liukuvin asemakaavamääräyksin. Siten esim. toiseen luokkaan kuuluvat rakennukset (vinoviivoitetut) on jaettu neljään eri asemakaavalliseen käsittelytapaan oltuaan edellisessä kaavarungossa yhtenä kohtana.

VOIMASSA OLEVAT RAKENTAMISMÄÄRÄYKSET ALUEELLA

Alueella on voimassa ns. Vanhan Porvoon asemakaava, joka kaavamääräysten puitteissa antaa mahdollisuuden välittömästi jokaiselle tontille uudisrakennuksen rakentamiseen. Rakentamista nyt ajatellen näissä määräyksissä on ainoastaan se yleinen, jo edellä kosketettu puoli, että niissä määrätään uudisrakennus rakennettavaksi Vanhan Porvoon kaupunkikuvaan sopeutuvalla tavalla. Tämän suhteellisen väljän säännön puitteissa on siis jokaisella tontinomistajalla, huomioon ottaen, että alueen tontitkin kaikki ovat rekisteriin merkittyjä taikka sitä vastavassa oikeudellisessa tilassa, mahdollisuus rakentaa tontilleen uudisrakennus. Se rakennuskielto, joka aikanaan aiheutui kaupunginvaltuuston päätöksestä ryhtyä muuttamaan Porvoon Vanhan kaupungin asemakaavaa, ei enää ole voimassa.

YLEISTÄ

1. Tehtävä

Porvoon Vanhan Porvoon kaupunginosa on, kuten tiedetään, niin rakennustaiteellisesti ja asemakaavallisesti kuin myöskin muiden kulttuurihistoriallisten arvojensa kannalta sellainen, että sen tarpeellista suojelemista niin kaupunkikuvan kuin rakennusten osalta on pidettävä välttämättömänä. Kaupunginhallitus on tämän ymmärtäen pyrkinyt edelleen kehittämään alueen suunnittelua niin, että aktivoitaessa kaupunginosan toimintaa nämä arvot otetaan riittävässä määrin huomioon. Jotta näitä pyrkimyksiä palveleva asemakaavasunnitelma voitaisiin saada aikaan, on kaupunginhallitus katsonut tarpeelliseksi teettää asiasta asiantuntijatyövoimaa hyväksi käyttäen kaupungin arkkitehtiosaston johdon ja valvonnan alaisena alueen asemakaavan. Koska asemakaavan laatiminen koko Vanhaa Porvoota varten yhte-

näiselle kartalle on lähes mahdoton tehtävä, on suunnittelun tässä vaiheessa ne kaavoitusnäkökohdat ja asemakaavoituksen jatkosuunnittelun ääriviivat sekä tulevien asemakaavojen sisältö pyritty yksinkertaistaen projisoimaan esillä olevaan kaavarunkokarttaan ja tähän muistioon. Kaavarunkokartta ja tämän muistion esittämät kaavoitusperiaatteet eivät sinänsä ilmaise, miten tonttien asemakaava lopullisena tulee olemaan, koska paljon riippuu vielä jatkokaavoitustyöstä. Esitys antaa kuitenkin ne rajat, joiden puitteissa asemakaavaehdotukset tullaan laatimaan.

2. Kaavarungon yleisiä periaatteita.

Kaupunginhallitus pitää erittäin tärkeänä sitä, että kaupunginvaltuusto kaavoista päättävänä viranomaisena jo tässä vaiheessa saa virallisesti tutustua kaavoitustilanteeseen kaavarunkoa pohjana käyttäen ja ottaa kantaa kaavarunkoon ja siinä tehtyyn jäsentelyyn. Tällä tavoin tapahtuva kaavoitustyön nykyvaiheen hyväksyminen antaa jatkosuunnittelulle kestävän pohjan, ja on ainoa tie asian edelleen kehittämiseksi.

Tällaisen kaavarungon (dispositiokaavan) perusteella voidaan laadittavat asemakaavat, jotka kaavan luonteesta johtuen saattavat käsittää normaalia pienempiä alueita, vahvistaa tällaisina pikkuyksikköinä valtuuston hyväksymään kaavarunkoon nojautuen. Kaavarungon aikaansaaminen ja sen hyväksyminen valtuustossa nopeuttaa Vanhan Porvoon kaavoitusta ja antaa toisaalta oikeusturvaa maanomistajille mm. siinä muodossa, että he tällä tavoin pystyvät näkemään koko alueen suunnittelun yhtä aikaa ja kokonaisuutena. Tämä on tärkeätä varsinkin sen vuoksi, että, kuten edellä todettiin, aluetta suurina asemakaavakokonaisuuksina lienee vaikeata saada yhtä aikaa hyväksytyksi ja vahvistetuksi. Toisin sanoen ilman kaavarungon ai-

kaansaamista ei voitaisi ajatella pienien esim. vain yhtä korttelia koskevan asemakaavamuutoksen hyväksymistä ja vahvistamisesta.

Kaavoitustyön eräänä keskeisimpänä ajatuksena on ollut suuret ja arvokkaat kulttuuriarvot säilyttämällä aktivoida tämän kaupunginosan elämä sillä tavoin, että se myös mahdollisimman taloudellisesti ja tarkoituksenmukaisesti palvelisi niin omia asukkaitaan kuin koko kaupunkiakin.

Valtuuston ehdotettua kaavarunkoa koskeva päätös ei luonnollisestikaan supista sitä oikeutta, mikä valtuustolla lain mukaan on sen hyväksyessä ja muuttaessa asemakaavoja tälle alueelle silloin kun ne aikanaan esitetään valtuustolle hyväksyttäviksi. Kaavarunkoahan ei alisteta ministeriönkään vahvistettaviksi, vaan sen sitovuus jää valtuuston päätöksen varaan.

Tässä vaiheessa ei luonnollisestikaan voida tietää kaikkia niitä seuraamuksia, mitä kaavarungon mukaisista asemakaavoista tontinomistajalle saattaa koitua. Tämän vuoksi tontin luonnolliselta, että valtuusto kaavarungon periaatteellista hyväksymistä koskevaa päätöstä tehdessään edellyttäisi vahvistettavien kaavojen tontinomistajille mahdollisesti aiheutuvien kohtuuttomien kustannusten ja rasitusten korvaamista tai tasaimista niissä muodoissa, kuin laki sallii taikka sellaisia kaavallisia tai muita tukitoimenpiteitä, jotka poistavat tällaisen epätasaisuuden tai haitan. Kun aikanaan kaavoja vahvistettaessa tai sen jälkeen sitä seikkaa, aiheuttaako annettu suojeleluun tähtäävä asemakaavamääräys tontinomistajalle kohtuutonta haittaa tai rasitusta, harkitaan, on tällöin luonnollisesti haitan suuruutta arvosteltaessa tärkeänä mittapuuna se rakennusoikeus, joka tontille annetaan. Kaavojen vahvistuksen yhteydessä on tutkittava myös verotuslainsäädännön suomia mahdollisuuksia tasottaa haittoja.

Tämän lisäksi kaupungin mahdollisella osallistumisella rajoituksesta taikka kiellosta aiheutuvan rasituksen korvaamiseen on luonnollisesti tärkeä merkitys. Tällöin saattaa tulla kysymykseen kaupungin ja tontinomistajan tahdosta riippuen se tilanne, että jokin rakennus tontteineen lunastetaan. Oman ryhmänsä muodostavat ne tapaukset, jossa valtio voimassa olevaa lakia soveltaen antaa suojelua koskevia määräyksiä ja korvaa asemakaavan toteutamisessa syntyneen kohtuuttomuuden. Eräissä tapauksissa saattaa tulla kysymykseen useampia edellä lueteltuja korvaus- tai tukitoimenpiteitä samankin tontin kohdalla.

Valtuuston päätös siis edellyttää, että ennen kuin yksityiskohdainen asemakaava kullekin alueelle vahvistetaan tai paremminkin asemakaavan muutos hyväksytään ja vahvistetaan, valtiovalta tai kaupunki taikka nämä yhdessä sopivat tukitoimenpiteistä sellaisten tontinomistajien kanssa, joille säilytettäväksi merkittyjen rakennusten kunnostaminen tai korjaaminen tai yleensä uudisrakennuksen rakentamisen kieltoa koskeva rajoitus muodostuu kohtuuttomaksi. Tässä yhteydessä on syytä painottaa, että kaupungilla on rakennuslain 135 §:n nojalla rakennuksen, tontin taikka jonkin alueen osalta mahdollisuus tällaisen suojelumääräyksen antamiseen asemakaavassa silloinkin, kun se tuottaa kohtuuttomia rajoituksia maanomistajalle. Tällöin on kuitenkin siinä järjestyksessä, kuin alueiden pakolla lunastamisesta on säädetty joko alue lunastettava taikka sitä koskeva rajoitettu käyttöoikeus aikaansaattava.

Runkokaavasta on neuvoteltu myös Sisäasiainministeriön kanssa. Ministeriö on hyväksynyt periaatteessa tässä muistiossa esitetyt kannanotot ja nimenomaan neuvottelussa painottanut sitä, että Vanhan Porvoon kaupungin säilyttäminen sillä tavoin kunnostettuna ja entisöitynä, kuin tämä kaavarunko ja muistio edellyttää, on paitsi Porvoon kaupungin kulttuurihistoriallisten perinteiden

vaalimisen kannalta myös koko valtakunnan etua silmällä pitäen ensiarvoisen tärkeätä ja että tämän vuoksi myös valtiovallan täytyy muodossa tai toisessa osallistua kaikin tavoin asian hoitamiseen. Ministeriössä käydyissä neuvotteluissa on ollut esillä tämä kaavarunkoluonnos ja on ministeriö katsonut voivansa, huomioon ottaen varsinkin tapauksen erityisen luonteen, periaatteessa suostua siihen, että asemakaavat tältä alueelta voidaan hyväksyä pieniä osa-alueita käsittävinä. Ministeriön taholta on myös ilmoitettu, että se tulee mahdollisuuksien mukaan antamaan helpotuksia niistä rakennuslain ja asetuksen taikka muiden määräysten sisällöstä, jotka koskevat rakennusten paloturvallisuuskysymyksiä, rakennusten ikkuna-aloja, huonekorkeuksia ja muita teknillisiä vaatimuksia, joita voimassa oleva lainsäädäntö edellyttää noudatettavaksi. Tämä kaikki kuitenkin sillä edellytyksellä, ettei palo- tai muuta henkilöturvallisuutta vaaranneta.

KAAVAMÄÄRÄYSTEN YKSITYISKOHTAISEMPAA TARKASTELUA

Vanhan Porvoon asemakaava-alueet on merkitty kaavarungossa eri tarkoituksia varten niillä yleisillä kaavamerkeillä, joita annettujen määräysten mukaan käytetään kaavoissa. Kortteleiden suunniteltu maankäyttö perustuu suurelta osalta nykyiseen tilanteeseen.

Pääasiassa asuinrakennusten korttelialueeksi varatulle alueelle (A) saa rakennusoikeudesta vajaan puolet olla muussa kuin asuimisen käytössä olevaa kerrosalaa, lähinnä myymälä- ja käsityöpajajaloja.

Asunto- ja liikerakennusten korttelialueilla (ALK) ei ole ehdotettu rajattavaksi kerrosalakäyttöä edellä mainitulla taval-

la, vaan nämä käyttömuodot elikkä asuminen ja liiketoiminta saavat olla vapaassa, rakentajan haluamassa suhteessa.

Viimeksi tarkoitettu vapaus määrätä rakennusten käyttötarkoituksesta koskee myöskin asuinrakennusten sekä liikerakennusten ja käsityöpajojen korttelialuetta. (ATP)

Kortteleiden rakennusoikeus on ilmaistu kahdella lukuarvolla. Näiden arvojen väliin pyritään laadittavassa asemakaavassa tonttien rakennusoikeus rajaamaan. Rakennuksen kerrosluku on niin ikään kahden raja-arvon välissä.

Suojeltavien rakennusten ja tonttien kaavamääräysten sisältö on runkokaavassa jaettu kolmeen pääryhmään, joista keskimmissä olisi vielä tarpeellinen määrä alaryhmiä. Tämä siitä syystä, että mahdollisimman joustavat määräykset voitaisiin aikanaan otta asemakaavoihin.

1. Ristiin viivoitettu (tummin) merkintä.

Näin merkityt rakennukset edustavat arvokkaimpia ja merkittävimpiä Vanhan Porvoon rakennuksia ja ne voidaan katsoa kuuluvan valtion, kaupungin tai seurakunnan suojelutoimenpiteiden alaisiksi. Näissä rakennuksissa muutostoimenpiteet ovat periaatteessa kiellettyjä, mutta niiden suorittaminen voidaan sallia kun ne tehdään Muinaistieteellisen toimikunnan ohjeiden mukaisesti.

2. Vaino yksisuuntainen viivoitus.

Tällä tavoin merkityt rakennukset edustavat arvokkaita rakennuksia, mutta sellaisia, joita ei voida lukea säilyttämisen ja suojaamisen kannalta ensimmäiseen ryhmään. Nämä rakennukset ovat Vanhan Porvoon omaleimaisuuden säilymisen kannalta kuitenkin hyvin merkittäviä. Näiden rakennusten samoin kuin niiden tonttien, pihojen ym. varusteiden kohdalla tullaan asemakaa-

vassa tarkemmin tutkimaan ja määräämään suojelun aste ja tapa. Tällöin tutkitaan, varsinkin huomioon ottaen rakennusten suoje-
luaste ja korjausmahdollisuudet, mitkä alla mainitun esimerkki-
luettelon tapaukset ovat käytettävissä tarkoituksenmukaisen ja
toteuttamismahdollisuudet omaavan kaavan aikaansaamiseksi.

Esimerkkiluettelossa on neljä ryhmää a, b, c ja d.

a ryhmä: Rakennuksia ei saa purkaa eikä niiden ulkoista
asua muuttaa ja sisätilojenkin muutokset saatta-
vat olla tiettyjen rajoitusten alaiset, siten et-
tei rakennusten suojeleuintressiä vaaranneta.

b ryhmä: Samat tavoitteet kaavoituksessa kuin edellä ryh-
mässä a, mutta rakennusta saataisiin sisätilojen
ja sisustuksen osalta vapaammin muuttaa. Rakennus-
ten sisätiloilla ei ole yhtä suurta suojeleuintres-
siä kuin ryhmän a rakennuksilla.

c ryhmä: Rakennus voitaisiin purkaa ja rakentaa uudestaan
taikka peruskorjata, mutta uudistakennuksen tuli-
si vastata vanhaa rakennusta. Tällaisilla raken-
nuksilla on pienehkö kulttuurihistoriallinen mer-
kitys, mutta niiden kaupunkikuvallinen merkitys
on huomattava.

d ryhmä: Uudisrakennuksen rakentaminen tuhoutuneen tai muu-
ten turmeltuneen rakennuksen paikalle sallittai-
siin, mutta rakennus tulisi olla rakennustyyli-
tään ja käyttötarkoitukseltaan sellainen, että se
sopeutuisi lähimiljööseen, kortteliin ja rakennusta
ympäröivään katukuvaan.

3. Merkitsemättömät vaaleaksi jätetyt rakennukset tai niiden
osat.

Näille alueille olisi asemakaavassa esitettävälle rakennusaloil-
le uudisrakentaminen sallittua, mutta rakennuksen tulisi olla

sopusoinnussa Vanhan Porvoon kaupunkikuvan luonteeseen ja sopeutua rakennusaineeltaan, ulkomuodoltaan, väreiltään ja mitoiltaan ympäristöönsä.

Kussakin ryhmässä a, b, c ja d saattaa käyttötarkoituksen säilyttäminen tai sen muuttaminen antaa aihetta tarkempien määräysten antamiseen asemakaavassa.

Tarkoitus siis on, että näiden määräysten puitteissa kussakin tapauksessa erikseen tutkitaan asemakaavaa uudistettaessa määräysten sisältö. Annettavaan rakennusoikeuteen ja rakennustapaan vaikuttavat luonnollisesti ratkaisevasti useat eri osapuolet ja tekijät, joista tärkeimpänä mainittakoon mm. tontinomistajien omat mielipiteet, kaupunginvaltuuston tahto kaavaa hyväksyvänä ja sisäasiainministeriön kanta päätöstä kontrolloivana elimenä, tonttien taloudellinen järkevä rakentaminen, erilaisten käyttötarkoitusten vaatimien tilojen tarve kaupungissa, kaupunkikuvan säilyttäminen, kulttuurihistorialliset ja kaupunkitaiteelliset näkökohdat ja niiden kulloinkin sisältö, paloturvallisuus, luoksepäästävyys, naapurien oikeudet, liikennekysymysten järjestely, kunnallisteknilliset kysymykset jne.

Lainsäädännön kehityksestä sekä siitä, mitä voimassa olevat säännökset sallivat tulee riippumaan millaisia asemakaavamääräyksiä on asemakaavaan otettava rakennusvalvonnan tehostamiseksi. Voimassa olevan lain mukaan rakennuksen purkaminen on ilmoitusvelvollisuuden alainen. Tämä velvollisuus ei aina takaa riittävää valvontaa. Tämän vuoksi tullessaan asemakaavoihin ehdottamaan otettavaksi sellaisia kuulemis- ym. määräyksiä, joita asian luonne vaatii. Kaupungin kannalle suojelun kohteesta, laadusta ja tavasta on annettava eräissä tapauksissa ratkaiseva merkitys.

EHDOTUS

Edellä esitetyn perusteella ehdotetaan, että kaupunginvaltuusto tekisi asiasta seuraavan päätöksen:

Hyväksyessään Porvoon Vanhan kaupungin ehdotetun ja 2. päivänä helmikuuta 1970 päivätyn kaavarungon jatkosuunnittelun sekä sitä seuraavien asemakaavojen perustaksi se edellyttää

- 1) että asemakaavat alueelle niin suunnitellaan ja toteutetaan, että Vanhasta Porvoosta saadaan elinvoimainen ja elävä kaupunginosa säilyttäen Vanhan Porvoon kaupungin luonne mahdollisimman suuressa määrin. Tämä huomioon ottaen on asemakaavassa pyrittävä osoittamaan niin paljon kuin mahdollista uutta rakennuskantaa ja säilyttää nykyinen arvokas rakennuskanta ja kaupunkikuva, missä se asiaan liittyvässä muistiossa esitetyt periaatteet huomioon ottaen on tarpeellista ja tarkoituksenmukaista,
- 2) että uudisrakennusten rakennusalat, rakennusoikeudet ja tarkemmin määriteltä rakennustapa esitetään asemakaavassa. Asemakaavamääräykset on laadittava niin, että niiden mukainen rakentaminen on sopusoinnussa Vanhan Porvoon kaupunginosan luonteeseen ja kaupunkikuvaan sekä, että rakentaminen sopeutuu rakennusaineeltaan, ulkomuotonsa puolesta, väriltään ja mitoiltaan ympäristöönsä ja että näitä samoja periaatteita noudatetaan laadittaessa asemakaavamääräyksiä tontin, sen laitosten, laitteiden, puuston ja muun miljöön osalta samoin kuin maan kaivamisessa, täyttämässä ja muuhun tähän verrattavassa toimenpiteessä,
- 3) että kaupunginhallitus viipymättä selvityttäisi tontinomistajien säilytettäväksi määrättävien rakennusten kun-

nostamismahdollisuuksia ja -kustannuksia, ja tässä toimessa pitäisi nimen omaan silmällä, ettei tontinomistajalle koituisi, kun otetaan huomioon se etu, mikä tontin rakentamiseen nähden on sallittavissa, kohtuuttomaksi katsottavia kustannuksia, sekä samalla selvittäisi valtiovallan osuuden tämän asian rahoittamisessa ja muussa järjestämisessä sekä tässä tarkoituksessa, mikäli katsottaisiin tarpeelliseksi, kutsuisi valtion asianomaisia lainlaadinta- ja täytäntöönpanoviranomaisia tutustumaan tilanteeseen, sekä

- 4) päättää, että tämä valtuuston päätös on ohjeena kaavoitustyöstä vastuussa oleville kaupungin viranomaisille ja suunnittelijoille, joiden tulee olla jatkuvassa yhteydessä alueen maanomistajiin ja asukkaisiin sekä suoda näille tarkoituksenmukaisella tavalla tilaisuus kaavoituksen eri vaiheessa lausua mielipiteensä asiasta ja, että
- 5) kaupunginhallitus toisi valtuustoon riittävän usein tiedot kaavoituksen kehityksestä.

Porvoossa 2. helmikuuta 1970

Porvoon kaupungin arkkitehtiosasto

Aarne Launos

kaup.arkkit.

Vanhan Porvoon korttelikohtainen kokonaissuunnitelma eli kortteli-
suunnitelma käsittää seuraavat asiakirjat:

- 1) rakennusten sijoitussuunnitelma, joka on laadittu mittakaavaan 1/200. Tästä suunnitelmasta on valokuvauksellisesti laadittu kartat 1/400 ja 1/500, joista viimeksimainituista on laadittu yhdistelmäkartta.
- 2) rakennusten katujulkisivut, jotka on laadittu mittakaavaan 1/200.
- 3) kortteleiden kohdilta kuvatut leikkaukset, jotka on piirretty mittakaavaan 1/200.
- 4) aluekohtaiset yleisohjeet alueella suoritettavista rakennustoimenpiteistä sekä niistä toimenpiteistä, jotka saattavat vaikuttaa kaupunkikuvaan merkittävästi.
- 5) kortteli- ja tonttikohtaiset ohjeet, joiden pyrkimyksenä on ohjata rakentamista ja muuta miljöön muotoutumista korttelissa ja tontilla.

1.0 Rakennusten sijoitussuunnitelma

2.0 Rakennusten katujulkisivut

3.0 Kortteleiden leikkaukset

(Kohdat 1, 2 ja 3 ovat erillisessä piirustusmapissa)

4.0 Aluekohtaiset yleisohjeet

Yleisohjeet on ryhmitetty seuraavasti:

- 4.1 A - Julkiset alueet
 - . 1 - katu ja puistoalueet
 - . 2 - joki
- 4.2 B - Yksityisten alueet, tonttialueet
- 4.3 C - Rakennukset
- 4.4 D - Aidat yms.

4.0 Aluekohtaiset yleisohjeet

4.1 Julkiset alueet

10 Katu- ja puistoalueet

~~ajmKadunmuunnostakannoksest~~ mm

11. Katualueet ovat suurelta osalta säilyneet nykyisenlaisina aina keskiajalta saakka. Kaikki kadut ovat olleet aluksi hiekkapintaisia. Sitten ovat arvokkaimmat kadut saaneet ^{uurkula} noppakivipäällysteen. Vasta 1960-luvulla muutettiin eräiden katujen päällystys asfalttiseksi.

Iso-Jokikatu asfaltoitiin

Välikatu "

Rihkamakatu "

Kirkkokatu "

Papinkatu "

Todennäköisesti eräiden nyt hiekkapintaisten katujen päällystepinta, noppakivipinta on runsaan talvihiekoituksen takia jäänyt hiekan alle. Näin ainakin Kulmakuja ja Itäisen Pitkäkadun eteläinen osa.

Nykyinen katujen pintamateriaali näkyy kartalta.

Vanhan Porvoon rakennusten entisöimistyön yhteydessä tulisi pyrkiä luomaan kulttuurihistoriallisesti mahdollisimman autenttista kokonaisuutta. Tämä merkitsee sitä, että julkiset tilat, kadut, katuaukiot ja puistot suunnitellaan ja toteutetaan tämän pyrkimyksen mukaisesti. Se edellyttää muutoksia rakennetussa katuverkossa, lähinnä katupäällystyksessä. Katupäällystekysymys on erittäin tärkeä. Voidaan sanoa, että aito kadun tilavaikutelma syntyy, jos pintamateriaalit rakennusten seinissä, kadun pinnalla, kadun kalusteet ja nimikilvet jne. ovat aidot. Tavoitteena uusittaessa Vanhan Porvoon katurakennelmia on, että kadun piirustus tehdään kartan mukaisesti.

Suunnitelman periaatteena on, että ^{uurkula} noppakivipintaiset kadut "entisöidään". Raatihuoneentoria varten tulee laatia erillinen suunnitelma, joka entistävällä tavalla huomioi torin kaltevuuden ja poistaa auto liikenteen luomat tasoerot ja kaarevuudet. Entistettäessä katuja noppapäällysteiksi voidaan katuun rakentaa erillinen tasainen kadun osuus, joka helpottaa liikuntaesteisten, vanhusten jms. liikkumista.

13. Katukilpiä ja teknillisiä laitteita asennettaessa olisi perinteellisen katukuvan luonne otettava huomioon. Valomainoksia ei Vanhassa Porvoossa saa asentaa.

12. Seuraavat kadut tulisi rakentaa uudestaan:

~~Iso-Jokikatu~~ jalkakäytävien levitykset ja rantapuiston kohdalla rannapuoleisen jalkakäytävän liittäminen puistoalueeseen. Iso-Jokikadun ajoradan nykyinen asfalttipäällyste on pyrittävä muuttamaan mukilakiveykseksi, laatoiksi tai ladelmäpintaiseksi.

Sen jalkakäytävien päällysteenä voisi käyttää kivilaattoja tai ladelmaa.

Raatihuoneen tori.

Raatihuoneen tori muodostaa Vanhan Porvoon keskeisen paikan. Sen varrella olevat rakennukset tulisi entisöidä ja samoin Raatihuoneen tori. Ajoneuvoliikenne torin läpi tulisi poistaa ja samoin pysäköinti torilla. Torista tulisi luoda julkinen ulko-oleskelutila keskiaikaisen kaupunkikuvan mukaisesti. Torista tulisi laatia erillinen suunnitelma.

Välikadulta Raatihuoneen torin ja Rihkamakadun välillä tulisi asfaltti poistaa ja pinta muuttaa laatta- tai ladelmapintaiseksi. Jalkakäytäviä ei tulisi rakentaa.

Kirkkokadun asfalttipinta tulisi poistaa ja pyrkiä paljastamaan sen alla oleva ^{uunilata} noppakivipinta.

Kirkkotorin asfalttipinta tulisi poistaa ja tilalle asettaa ^{osittain} laattapinta tai ladelmapinta osittain ^{uunilata} noppakivetyks. Jalkakäytävä tulisi säilyttää.

Papinkatu ja Borgströmintie päällystettäisiin ladelmapintaisiksi. Jalkakäytävät säilyisivät kummallakin kadulla. Papinkadun eteläpuolelle tehtäisiin uusi jalkakäytävä.

Flensborgintörmään ja Sillantörmään rakennettaisiin jalankulkua helpottamaan katuun sopivat portaat.

Itäinen Pitkäkatu päällystetään noppakivillä. Kadun varrelle tehdään katuistutusta. Katuun tehtäisiin jalankulkua helpottava tasainen alue.

Kankurinkadun pohjoisreunalle varattu puisto on tarkoitettu Vanhaa Porvoota rajaavaa puuistutusta varten.

Vanha puusto tulee säilyttää, mahdollisuuksien mukaan, ja uusia kaupungin perinteellisiä lajeja käyttäen. Puisto- ja katukalusteiden tulee olla vanhan kaupungin luonteeseen sopeutuvia.

~~Katuvalaistus ja puisto- ja aukiovalaistus~~

14 Katuvalaistus kuten myös puisto- ja aukiovalaistus tulee suunnitella Vanhaan Porvooseen sopivalla tavalla.

Valaisimien tulee olla siten suunniteltuja, että ne heijastavat ympärilleen lähes tasaisen "valomeren" vähän samalla tavalla kuin aikanaan lyhdyt. Katujen varsilla tulisi valaisimien olla seinävalaisimia. Aukioilla ja puistoissa ne voisivat olla pylvävalaisimia. Valaistussuunnitelma tulee laatia, jossa ilmenee kartalla valaisinpisteiden paikat.

- . 15 Kirkko ympäristöineen voidaan valaista sitä varten suunnitellun valaistuksen avulla. Samantapaisia kaupunkikuvaa tehostavia valaistuskohdita olisivat Raatihuoneen tori. Raatihuone ja esim. joen rannan aittarivit. Näissä on huomioitava ettei valaisinteossa mennä liiallisuuksiin, koska arkkitehtonisesti pienijakoinen puupinta ei samalla tavalla kestä voimakasta valotehoa kuten esim. sileät kivimuurit.

- . 16 Joki ja jokiranta

Porvoon joki tulisi Vanhan Porvoon kohdalla pitää vapaana venepaikoista ja muista elementeistä, jotka eivät liity historialliseen joen ilmeeseen. Samoin ei saisi sallia rakentaa laitureitjoen rannalle. Joen vastakkainen puoli olisi vapaakäyttöisempi lukuunottamatta vanhan sillan ympärillä olevaa aluetta.

Aittarivin kohdalla olevaa rantakivetystä tulisi korjata ja tarkistaa samalla aittojen perustukset.

4.2 Yksityisten alueet, tonttialueet

Mukulakiveyksellä ennestään päällystetyt pihamaan osat on säilytettävä ja korjattava ja poistetut kiveykset pyrittävä palauttama Yleensä ilman istutuksia jätettävät on päällystettävä soralla tai kiveyksellä.

Istutettavia puita ja pensaita valittaessa tulee seurata kaupungin puutarhurin ohjeita. Yleensä olisi käytettävä Vanhan kaupungin perinteellisiä puulajeja.

Saostus- ja pintavesikaivot sekä jätteiden säilytyspaikat on sijoitettava tonteille. Kaupungin teknillinen lautakunta voi sallia poikkeuksia.

Ulkovalaistukseen on käytettävä hehkulamppuvalaisimia.

4.3 Rakennukset (historiallisesti arvokkaat)

- . 30 Vanhan kaupungin rakenteelle on ominaista yksilöllisten piirteiden runsas ja kulttuuruhistoriallinen moninaisuus. Rakentamista ja saneerausta koskevien yhteisten, yksityiskohtaisten ohjeitten esittäminen on näin ollen vaikeata.

Kaupungin toimesta olisi asetettava toimikunta avustamaan viranomaisia ja tontinomistajia Vanhan kaupungin suunnittelemisen ja rakentamiseen liittyvissä kysymyksissä. Tämän toimikunnan tehtävänä olisi kehittää rakentamista, entisöimistä, saneerausta ja korjaustöitä koskevia periaatteita ja pitää ohjeet ajanmukaisina.

Säilytettäväksi merkittyjen rakennusten kulttuurihistoriallinen arvoluokitus perustuu Muinaistieteellisen toimikunnan kesällä 1967 laatimaan inventointiin.

Julkaisu: "Vanhan kaupungin inventointi sekä taiteellinen ja historiallinen arviointi."

Luokitteluperusteet ovat seuraavat:

A2 Rakennus tai miljöö, joka on taiteellisesti ja (tai) historiallisesti erittäin merkittävä ja hyvin säilynyt.

A2-rakennukset omaavat suuren kansallisen arvon ja ne tullaan suojelmaan kulttuurihistoriallisesti huomattavien rakennusten suojelusta annetun lain perusteella. Nämä kohteet tulee säilyttää sellaisinaan. Ulkoasussa voidaan tosin suorittaa entistämiseen tähtääviä muutoksia, sisätilojen muutosten suhteen rakennukset on tutkittava erikseen.

A2-miljööt on säilytettävä periaatteessa koskemattomina ja kaikkien rakennusten, aittojen, porttien ja katukiveysten huoltoon on kiinnitettävä erityistä huomiota, jotta miljöön kulttuurihistoriallisesti arvokas luonne säilyy puhtaana. Pakottavien muutostöiden ja uudisrakennusten yhteydessä on poikkeuksellisen arvokas ympäristö otettava huomioon.

A1 Rakennus tai miljöö, joka on taiteellisesti ja (tai) historiallisesti huomattava. A1-rakennukset ovat paikallisen rakennuskulttuurin kannalta erittäin arvokkaita ja ne ovat säilyneet suuremmitta muutoksitta. Nämä rakennukset, jotka ovat taiteellisen arvonsa ja suuren lukumääränsä vuoksi erittäin keskeisessä asemassa Porvoossa, tulee ehdottomasti säilyttää. Useimmat niistä voidaan suojella em. lain perusteella. Rakennusten ulkoasu on pyrittävä entistämään tai pitämään ennallaan, pakottavien muutosten tulee olla erittäin tarkkaan harkittuja. A1-miljööt on arvokkaimilta osiltaan säilytettävä koskemattomina. Rakennusten, aittojen, porttien ja katukiveysten kunnossapitoon on kiinnitettävä tarkkaa ja arkkitehtonisesti asiantuntevaa huomiota. Tarpeettomia muutoksia on pyrittävä välttämään. Miljööseen kuuluvat B- ja C-talot on joko pyrittävä entistämään tai rakentamaan välttämättömät uudisrakennukset sellaisiksi, että ne edistävät miljöön kulttuurihistoriallisesti arvokkaan luonteen säilymistä.

A Rakennus tai miljöö, jonka taiteellinen ja (tai) historiallinen arvo on suuri. Rakennukset ovat paikallisen rakennuskulttuurin tyyppillisiä edustajia ja arkkitehtuuriltaan sangen korkeatasoisia. Rakennuksiin on joissakin tapauksissa tehty ulkoasua turmelevia muutoksia - tavallisesti näyteikkunoita.

Rakennukset ovat ehdottomasti säilyttämisen arvoisia. Korjausten ja muutosten yhteydessä on pyrittävä rakennusten ulkoasun entistykseen, pakottavien muutosten tulee olla hyvin tarkkaan kontrolloituja.

A-miljöissä on pyrittävä säilyttämään alueen atmosfääri ja kvaliteetiltaan parempi rakennuskanta. Uudisrakennusten tulee sopeutua kunnolla arvokkaaseen ympäristöönsä.

B Rakennus, jonka taiteellinen ja (tai) historiallinen arvo on melko korkea; suuri joukko B-rakennuksia on turmeltu sekundäärisillä muutoksilla, mutta rakennukset puolustavat vielä paikkaansa miljöön oleellisina osina. Entistettynä tai pieteetillä korjattuina nämä rakennukset monasti kohoaisivat A-ryhmään.

B-miljöötä ei Porvoossa ole lainkaan.

C Rakennus tai miljöö, joka on taiteellisesti ja (tai) historiallisesti vähempiarvoinen tai sekundäärisellä muutoksella täysin pilattu. Niiden säilyttämistä ei katsota tarpeelliseksi. Uudemmat rakennukset, joilla ei ole historiallista arvoa, on sijoitettu tähän ryhmään.

C-miljööt, jotka sijoittuvat kaupunginosan laiduille, ovat vailla antikvaarista arvoa kokonaisuuksina. Näissä miljöissä sijaitseviinkin A-rakennuksiin on kuitenkin suhtauduttava kyseisten rakennusten arvoa vastaavalla tavalla.

- 32 Tiedot rakennusten teknillisestä yleiskunnosta perustuvat vuodelta 1967 rakennusteknilliseen inventointiin, jonka pohjalta rakennukset on jaoteltu neljään luokkaan: hyvä, kohtalainen, huono ja kelvoton.

- 33 Rakennuksissa suoritettavat korjaus- ja muutostyöt.

Ellei rakennuskohtaisessa selityksessä muuta mainita, on vanhaa rakennusta korjattaessa tai muutettaessa rakennuksen kantava runko, tyypillinen pohjakaava ja julkisivujäsentely sekä luonteenomaiset yksityiskohdat (listoitukset, koristeet ym.) mahdollisuuksien mukaan säilytettävä. Esim. ikkunoissa tulee säilyttää alkuperäinen lasi ja käyttää karmeissa ja profiileissa alkuperäismitoitusta, jos mahdollista. Esim. muutetaan sisäänpäin aukeaviksi.

Jos aikaisemmat muutokset ovat turmelleet rakennuksen ominaispiirteitä, on rakennus peruskorjauksen yhteydessä pyrittävä näiltä osin korjaamaan joko entistäen taikka muulla rakennukseen ja ympäristöön soveltuvalla tavalla.

Mahdollisesti poistettavien, rakennukseen liittyvien ulkonevien rakennusosien kuten kuistit ja porrashuoneet, tilalle saa yleensä rakentaa vastaavia ulkonevia rakennusosia.

Kulttuurihistoriallisesti merkittävien A-luokan rakennusten muutos ja korjaussuunnitelmien tulisi perustua Muinaistieteellisen toimikunnan tutkimuksiin. Toimikunta antaa siltä pyydettyä neuvoja ja ohjausta suunnitelmien kehittämisessä.

Kaavassa säilytettäväksi merkityn aitta- tai muun ulkorakennuksen käyttötarkoituksen saa muuttaa vain sellaiseksi, että rakennuksen luonne voidaan säilyttää.

Vanhat puurakennukset vuorataan höylätyllä laudalla, kivirakennusten rappaus säilytetään sileänä.

Kattamisaineena käytetään mustaa tai tumman harmaata huopaa tai siileätä peltiä (mustaksi maalattu tai kupari). Savupiiput pellitetään.

Vesikourut ja syöksytorvet tehdään pellistä (mustaksi maalattu tai kupari).

34 Rakennusten väritys

Rakennusten väritystä suunniteltaessa tulisi ottaa huomioon seuraavia seikkoja:

1) Vanhaa rakennusta uudestaan maalattaessa on otettava huomioon rakennuksen yleisluonne. Päärakennus saa siten rikkaamman ja arvokkaamman värikäsittelyn kuin ulkorakennus.

2) Tulee huomioida rakennuksen alkuperäinen värijäsentely mahdollisten suuksien mukaan mikäli se on tyylin mukainen ja puolusteltavissa kaupunkikuvassa. Seuraavia päärakennusten väritystapoja on käytetty Porvoossa:

21) julkisivun listoitukset, ikkuna- ja ovikarmit maalataan vaaleaan neutraaliin värisävyyn. Seinäpinta ja ikkunapuitteet väritetään tummemmalla värisävyllä.

22) julkisivun listoitukset, ikkuna- ja ovikarmit ja ikkunapeitteet maalataan tummaan värisävyyn. Seinäpinta, listotusten väliset pinnat maalataan vaaleampaan värisävyyn.

Värisävyjen valinnoissa käytetään hyvää ja tarkkaa värimakua.

Ulkorakennukset maalataan keltaokralla tai punamullalla. Ovet ja luukut tervataan tai maalataan mustiksi. (Schildt & Hallberg tuotteista keltaokra Teho 485, punamulta Teho 383, Pikateho 385+5-10 % mustaa)

4) Katurakennusten vaihtelussa olisi pyrittävä sopivaan väri vaihteluun katukuvassa. Olisi vältettävä käyttämästä katunäkymän puitteissa liiaksi samanlaisia värisävyjä.

- 5) Samanluontoisiin rakennuksiin samalla tontilla olisi käytettävä samaa väriä.

4.4 Uudisrakennukset

Uudisrakennuksen on julkisivujäsentelyltään, kattomuodoltaan, materiaalivalinnaltaan ja väriltään arkkitehtonisesti liityttävä vanhaan miljööseen.

Uudisrakennusten yhteyteen voidaan rakennusalojen ulkopuolelle sallia pienehköjä avonaisia rakenteita, kuten portaiden suojakatoksia ja kuisteja.

Tämän tapaiset rakenteet eivät saa ulottua 4 m lähemmäksi naapurirakennusta.

Rakennusten sisäänkäynnit olisi perinteellisen rakennustavan mukaisesti yleensä sijoitettava pihanpuolelle. Erityisistä syistä voidaan ne sijoittaa kadunpuolelle esim. liikehuoneistoissa tai maaston edellyttäessä kadunpuoleista sisäänkäyntiä.

Uudisrakennusten julkisivumateriaalina käytetään höylättyä tai sahattua lautaa.

Kattoaineena käytetään mustaa (tumman harmaata) huopaa tai sileätä peltiä (mustaksi maalattu t. kupari).

Vesikourut ja syöksytorvet tehdään pellistä.

Mikäli mahdollista, on vanhoja luonnonkivisokkeleita käytettävä uudisrakennuksien sokkeleina, muuten ovat sokkelit puhtaaksivalettua tai maalattua betonia tai luonnonkiveä (ei liuskakiveä).

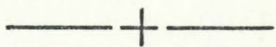

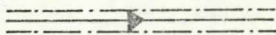

4.5 Aidat yms.

Aidat ovat yleensä 150 - 200 cm korkuisia, läpinäkymättömiä höylättyä tai sahattua lautaa. Portit niinkään puurakenteisia.

Aitojen tukirakenteisiin voidaan käyttää metallia. Katujulkisivuisissa olisi vanhoja rakennuksia yhdistäviin aitoihin käytettävä höylättyä lautaa.

Korttelin IV/1 ranta-aittojen väliset rantamuriin liittyvät aita- ja porttirakenteet on pyrittävä palauttamaan.

Vanhan Porvoon asemakaavanmuutoksen asemakaavamääräykset:

	3 m sen kaava-alueen ulkopuolella oleva viiva, jota vahvistaminen koskee.
	Eri kaavamääräysten alaisten alueen osien välinen raja.
	Kaupunginosan raja.
	Korttelin, korttelinosan ja alueen raja.
	Ohjeellinen tontin raja.
	Putki- tai tunneliviemäri.
18 IX	Kaupunginosan numero.
TELA	Kaupunginosan nimi.
1201	Korttelin numero.
3	Tontin numero.
KIRKKOKATU	Kadun, katuaukion, torin tai puiston nimi.
	Katuaukio tai tori.
	Yleiselle jalankululle varattu korttelin osa.
	Viemäriä varten varattava alue.
	Rakennukseen jätettävä kulkuaukko.

I

Roomalainen numero osoittaa rakennuksen tai sen osan suurimman sallitun kerrosluvun. Maanpäällistä kellarikerrosta ei saa rakentaa.

KI

Roomalainen numero osoittaa suurimman sallitun kerrosluvun ja merkintä K kerrosluvun edessä sen, että rakennuksessa saa olla maanpäällinen kellarikerros.

$\frac{1}{2}$ I

Merkintä $\frac{1}{2}$ kerrosmäärän edessä tarkoittaa sitä, että rakennuksen kellarikerroksen kerrosala saa olla enintään $\frac{1}{2}$ rakennus^{maan}alasta.

I $\frac{1}{2}$

Merkintä $\frac{1}{2}$ kerrosmäärän jäljessä tarkoittaa sitä, että rakennuksen ullakokerroksen kerrosala, joka liittyy välittömästi alapuolella olevaan huoneistoon saa olla $\frac{1}{2}$ rakennusala.

260

Tontilla tai rakennusosalalla oleva arabialainen luku ilmaisee tontille tai rakennusosalalle rakennettavaksi sallitun enimmäiskerrosalan neliömetreissä.

Sallitun kerrosalan lisäksi saa tontin rakennusosalalle rakentaa huoneistoon läheisesti kuuluvia aputiloja ja autosäilytyspaikkoja.

##: * auton säilytyspaikkoja ja läheisiä huoneistoja liittyviä aputiloja

* sellä kaupunkikuvaa tukevat muutokset

Historiallisesti arvokkaan tai kaupunkikuvan säilymisen kannalta tärkeän rakennuksen rakennusala). Rakennusta ei saa ilman pakottavaa syytä hävittää. Rakennuksessa suoritettavien korjaus- ja muutostöiden tulee olla sellaisia, että rakennuksen historiallisesti arvokas tai kaupunkikuvan kannalta merkittävä luonne säilyy. Milloin tämän pyrkimyksen vastaisesti on rakennuksessa aikaisemmin suoritettu rakennustoimenpiteitä, on rakennus korjaus- ja muutostöiden yhteydessä pyrittävä palauttamaan mahdollisimman paljon entiselleen.

* korjauksia joko entisen rakennuksen taustalla tai ympäristön sovittamisella

sovellettiin tapauksina
Maistraatti voi sallia, että ullakolle saa sisustaa ylimmän kerroksen huoneistoon liittyviä huonetiloja tontille merkityn kerrosalan lisäksi.

[]

Rakennusala.

[a]

Autosäilytyspaikan rakennusala.

[map]

Maanalainen tila auton säilytystä varten.

[ap]

Autokatoksen rakennusala.

[ma]

Maanalainen tila.

×

Risti merkinnän päällä osoittaa merkinnän poistamista.

[A]

Asuin-, liike- ja käsityöteollisuusrakennusten korttelialue.

Tontille sallitusta kokonaiskerrosalasta saa käyttää enintään 45 % liike- ja käsityöteollisuustarkoitukseen.

[ALT]

Asuin-, liike- ja käsityöteollisuusrakennusten korttelialue.

Tontille sallitusta kokonaiskerrosalasta saa käyttää enintään 75 % liike- ja käsityöteollisuustarkoitukseen.

[ALK]

Liikerakennusten korttelialue.

Tontille sallitusta kokonaiskerrosalasta saa korkeintaan 50 % käyttää asumiseen.

[YPA]

Paloaseman korttelialue.

[YH]

Hallinto- ja virastorakennusten korttelialue.

[YK]

Kirkkojen ja muiden seurakunnallisten rakennusten korttelialue.

YV

Huvi- ja viihdetarkoituksia palvelevien rakennusten korttelialue.

YM

Museoiden ja niihin verrattavien rakennusten korttelialue.

YO

Opetustoimintaa palvelevien rakennusten korttelialue.

YS

Sairaaloiden ja muiden sosiaalista toimintaa palvelevien rakennusten korttelialue.

PI

Istutettava puistoalue.

LP

Pysäköimisalue.

Vesialue.

Porvoossa 23.4.1971

ERITYISIÄ MÄÄRÄYKSIÄ

1 §.

Asemakaava-alueella olevan jokaisen rakennuksen purkamisesta on tehtävä maistraatille kirjallinen ilmoitus. Purkamiseen ei saa ryhtyä, ennenkuin kolme (3) kuukautta on kulunut ilmoituksen jättämisestä, ellei maistraatti toimenpiteeseen tätä ennen suostu. Maistraatin on toimitettava jäljennös ^{##: Taisien osan} luovutusta viipymättä muinaistieteelliselle toimikunnalle.

2 §.

Maistraatin harkitessa hakemusta, joka koskee

- rakennuslupaa ^{##: Taisien osan}
- rakennuksen korjausta tai muuttamista, julkisivujen muuttamista, rakennuksen käyttötarkoituksen muuttamista tai muuta rakennusasetuksen 50 §:ssä tarkoitettua toimenpidettä
- rakennusjärjestyksen 36 §:ssä tarkoitettua aidan rakentamista tai muuttamista
- rakennusjärjestyksen 7 §:ssä tarkoitettujen pylväiden, johtojen tai muiden teknillisten laitteiden asentamista
- rakennusjärjestyksen 9 §:ssä tarkoitettua kioskin pystyttämistä, taikka

- rakennuslain 43 §:n 2 momentissa tarkoitettua lupaa luonnollisen maanpinnan muuttamiseen tai puiden kaatamiseen sekä

rakennustarkastajan harkitessa hakemusta, joka koskee

- rakennusjärjestyksen 10 §:ssä tarkoitettua lupaa kevyen rakennelman tai jakokaapin pystyttämiseen tahi rakennuksen ulkoonäköön tai kaupunkikuvaan vaikuttavaan toimenpiteeseen kuten rakennuksen seinäpäällysteen, ulkovärin, katon kattamisaineen tai värin muuttamiseen, taikka
- rakennusjärjestyksen 32 §:ssä tarkoitettua lupaa mainoslaitteen asettamiseen

tulee erityistä huomiota kiinnittää siihen, että hanke soveltuu katu-, kortteli- ja pihakokonaisuuteen silmällä pitäen tällöin myös sitä, ettei kaupunginosan tai sen eri osa-alueiden historiallista omaleimaisuutta tai kaupunkikuvaa turmella.

3 §.

Ennen 2 §:ssä tarkoitettua lupahakemuksen ratkaisemista tai käsiteltäessä 1 §:ssä tarkoitettua ilmoitusta on muinaistieteelliselle

toimikunnalle varattava tilaisuus lausunnon antamiseen.

Lausunto on annettava kahdessa (2) kuukaudessa sen pyytämisestä lukien.

Mikäli kaupunki on asettanut toimikunnan avustamaan viranomaisia ja tontinomistajia alueen suunnittelemiseen ja rakentamiseen liittyvissä kysymyksissä, ja toimikuntaan kuuluu myös muinaistieteellisen toimikunnan edustaja, edellä 1 momentissa määrätty menettely ei ole tarpeen, jos toimikunta on ollut asiassa yksimielinen. Toimikunnan on annettava lausuntonsa 1 momentissa määrätyssä ajassa.

Tässä pykälässä tarkoitettu lausunto ei ole tarpeen, milloin muinaistieteellinen toimikunta on katsottava tulleen muulla tavoin asiassa kuulluksi.

4 §.

Rakennuslupahakemukseen on rakennusasetuksen 53 §:n 2 momentissa säädettyjen seikkojen selvittämiseksi liitettävä kaupunginhallituksen toimesta laadittu yhtenäinen suunnitelma korttelin vierialueineen rakentamisesta mittakaavaan 1:200/^{- 1:500/}(korttelin kokonaissuunnitelma), jossa on varsinkin selvitettävä rakennusten ulottuvuudet, materiaali, käyttötarkoitus, suunnitellut muutokset historiallisissa tai muutoin arvokkaissa rakennuksissa, sekä eri mahdollisuudet korttelin sisäisen liikenteen järjestelyyn, tontin liittymiseen katuverkkoon, auto- ja leikkipaikkojen ja tontin muiden vapaa-alueiden järjestelyyn, sekä viereisen kadun katupäällysteen laatu, jalkakäytäväjärjestelyt, eri laitteiden ja laitosten sijainti sekä katuvalaistus.

Jos kaupunginhallituksen toimesta ei tällaista suunnitelmaa ole laadittu, on hakijan muulla selvityksellä näytettävä rakentamisen soveltuvuus kortteliin ja kaupunkikuvaan.

Niinikään on hakemukseen liitettävä katujulkisivupiirustukset, sekä lisäksi tarvittaessa julkisivupiirustuksia tontilla olevista rakennuksista ja lisäksi viereisten tonttien leikkaus- ja julkisivupiirustuksia sen mukaan kuin rakennusluvan käsittely vaatii.

Mitä edellä 3 momentissa on määrätty, on soveltuvin osin voimassa myös hakemukseen, joka koskee julkisivun, sen värin taikka peittämisaineen muuttamista, sekä muihinkin edellä 2 momentissa tarkoitettuja rakennushankkeita koskeviin hakemuksiin.

*mit. - ed.
tontinomistaja
suunnitelma
mittakaava*

5 §.

Työhuone voidaan sijoittaa kokonaankin maanpinnan alapuolella olevaan tilaan.

6 §.

*ei toimintaa
joka ei sov.
vanha rakennus
mitä laadua
vika*

Harkittaessa rakennusluvan taikka rakennuksen tai sen osan käyttötarkoituksen muuttamista koskevan luvan myöntämistä on katsottava, ettei rakentaminen tai käyttötarkoituksen muuttaminen tuo alueelle sellaista toimintaa, joka jyskeen, löyhkän, kaasun, melun tai muun vastaavan rasituksen vuoksi ei ole alueen luonne huomioon ottaen sille sovelias. Myöskään ei sellaista hakemusta saa hyväksyä, jonka mukainen rakennuksen käyttö aiheuttaisi palonvaaraa tai suurta taikka raskasta *ta. ruurolta* moottoriajoneuvoliikennettä. Myöntäessään rakennuslain 132 §:n nojalla vähäisiä poikkeuksia rakentamista koskevista määräyksistä kuten pääikkunan edessä olevasta säädetyistä rakentamattomasta vähimmäistilasta, huonekorkeudesta tai muista rakennusasetuksen 9 luvun säännöksistä, autopaikkojen määrästä ja sijoituksesta tai paloturvallisuuteen liittyvistä määräyksistä, on maistraatin erityisesti katsottava, että toimenpide on samalla omiaan edistämään vanhan kaupunkiluonteen ja -kuvan säilymistä.

7 §.

Rakennukset on tehtävä julkisivuiltaan puusta, ellei maistraatti muuhun suostu. Kaikessa rakentamisessa on käytettävä sellaisia rakennusaineita sekä väri- ja kattamisaineita, jotka soveltuvat kaupunkikuvaan ja rakennuksen *suunnat* erityisluonteeseen. Rakennusta korjattaessa on edellä tarkoitettujen historiallisesti arvokkaiden tai kaupunkikuvan säilymisen kannalta tärkeiden rakennusten osalta katsottava, että ovi- ja ikkuna-aukot sekä näiden muodot ja jaot, kattomuoto ja erilaiset ulokkeet, savupiiput ja vesikourut sekä muut rakennukselle ominaiset yksityiskohdat ja käytetty materiaali säilytetään taikka niiden laatu entisöitäessä otetaan huomioon.

8 §.

Tontin uudis- tai lisärakennustoimenpiteen taikka merkittävän käyttötarkoituksenmuutoksen yhteydessä tulee tontinomistajan osoittaa tontiltaan autopaikkoja, yhden autopaikan kutakin huoneistoa kohti. Milloin autopaikkoja ei voida osoittaa tontilta, voi maistraatti suostua siihen, että autopaikat osoi-

TH: alue voidaan ottaa soveltuvalta tavalla

tetaan kaupunginhallituksen suostumuksella yleiseltä pysäköintialueelta, edellyttäen, että se voidaan katsoa tarkoituksenmukaiseksi.

*rautamuninta, - aidat ja portit
vuloinmääräykset*

Arvoisa näyttelyvieras.

Asemakaavoituksen historiikka.

Vanhan Porvoon asemakaavan uudistustyö on suurelta osin loppuun suoritettu. Jäljellä on lausunтовaihe ja mahdollisesti siitä aiheutuva kaavan korjaaminen. Senjälkeen alkaa kaavan kunnallinen käsittelyvaihe jonka päätöksenä toivoakseni kaava aikanaan voidaan vahvistaa sisäasiainministeriössä.

Lienee paikallaan hieman kerrata kaavoitustyön vaihteita, koska eri vaiheet ovat saattaneet jäädä unohduksiin pitkällisestä kaavoitustyöstä johtuen. Tarkastelu helpottaa myös kaavaehdotukseen tutustumista ja mahdollisesti selventääkin kaavan sisältöä. Tarkastelemme lähinnä sitä vaihetta, jona suunnitteluryhmällä on ollut mahdollisuus muovata esillä olevaa kaavaa. Kaupunginvaltuusto päätti 26.4.1960 siis runsas 10 vuotta sitten muuttaa Vanhan Porvoon kaavaa, koska se ei käsitysten mukaan enää vastannut ajan hengen vaatimuksia eikä Vanhan Porvoon säilyttämispyrkimyksiä.

Valtuuston päätöksessä ilmenee, että Vanhan Porvoon arvokkaat kohteet tulee säilyttää, mutta myös uutta kaupunkikuvaan sopivaa tulee voida rakentaa siten, että Vanhan Porvoon omaleimaisuus edelleen säilyy. Kaavoitustyö ohjelmoitiin uudelleen vuoden 1966 aikana ja vuonna 1967 kaupunginhallitus nimesikin suunnittelijat Vanhaa Porvoota varten. Vanhan Porvoon alue noin 19 ha, jaettiin neljään suunnittelualueeseen. Tällä toivottiin, että suunnitteluryhmät valottavat laajemmin vanhojen kaupunkien ongelmia kuin yksi ryhmä. Kaupungin arkkitehtiosasto toimisi suunnittelun koordinoijana samalla kun se vastaisi neljänestä suunnittelualueesta. Suunnitteluryhmät ja alueet ovat:

Suunnittelualue A: arkkitehti Eila Piironen-Havas
" Heikki Havas
Tuulikki Teivaala

Suunnittelualue B: arkkitehti Eric Adlercreutz
" Nils-Hinrik Aschan

Suunnittelualue C: arkkitehti Per-Mauritz Ålander
" Johan Korsström

Suunnittelualue D: Porvoon kaupungin arkkitehtiosasto, kaupunginarkkitehti Aarne Launos.

Suunnittelutyö käsitti kaksi vaihetta. Ensimmäisessä vaiheessa tuli laatia tonteille ns. sijoitussuunnitelmia, missä ilmenisi säilytettävät tai käyttökelpoiset rakennukset sekä uudis- tai lisärakentamismahdollisuudet, tontin käyttö ja sallittu rakennusoikeus. Toinen vaihe käsitti sijoitussuunnitelmien "pukeminen" asemakaavalliseen esitysmuotoon.

Vanhassa Porvoossa on huomioitava toisaalta valtakunnalliset ja kunnalliset tavoitteet, toisaalta tontinomistajien realisoimismahdollisuudet. Saneerattaessa vanhaa asutusta ja ennenkaikkea Vanhaa Porvoota on kaavoituksen onnistumisen edellytyksenä paitsi hyvät kartat ja ilmakuvat myös riittävän tarkat tiedot rakennuskannasta, alueen näkyvästä ja sosiaalisesta miljööstä, asukkaiden ja tontinomistajien tavoitteista ja toivomuksista kaavaan nähden. Vanhan Porvoon omaleimaisuus, keskiaikainen katuverkko ja kulttuurihistoriallisesti tai arkkitehtonisesti arvokkaat rakennukset, joiden suojelutavoitteet ovat huomattavat, asettavat kaavoituksen tarvitsemille tiedoille varsin suuret tarkkuusvaatimukset. Paikan päällä käynti ja kaavasuunnittelijan näkemys ei anna tarvittaville tiedoille riittävää objektiivisuutta, minkä lisäksi tieto ja sen sovellutus johtaa helposti subjektiiviseen ratkaisuun. Edellä olevan johdosta Vanhan Porvoon kaava-saneerauksessa on suoritettu joukko tutkimuksia, jotka ilmentävät alueen näkyvää rakennetta ja siellä asuvien asukkaiden sekä tontinomistajien mielipiteitä.

Vanhassa Porvoossa suoritetuista tutkimuksista on seuraavat suoritettu:

1. Rakennusten pohjapiirustusten jäljentäminen käytetyille kartoille on suoritettu kaupungin arkkitehtiosaston toimesta kesällä 1967.
2. Kaikki Vanhan Porvoon merkittävien katujen varrella sijaitsevat rakennukset on kuvattu stereokuvauksena, minkä yhteydessä alue on myös ilmakuvattu. Kuvausaineistosta on muokattu yhtenäisiä katujulkisivukuvia mittakaavaan 1/50, sekä piirretty alueen kartta mittakaavaan 1/200. Kuvausmateriaalia tullaan edelleen muokkaamaan siten, että tärkeimmistä kaduista voidaan piirtää yhtenäisiä katujulkisivuja haluttuun mittakaavaan. Kuvaustyön on suorittanut kesällä 1967 Teknillisen korkeakoulun Fotogrammetrinen laitos.

3. Keväällä 1968 rakennusteknillinen kunto on luokiteltu suoritettussa tutkimuksessa. Tämä tutkimus on tarpeen arvoiteltaessa suojeluintressin omaavien rakennusten säilyntämahdollisuuksia.
4. Muinaistieteellinen toimikunta on suorittanut tutkimuksia Vanhan Porvoon kulttuurihistorialliseksi ja miljöötieteelliseksi luokitukseksi. Arvioidessaan pannut tällöin painoa rakennusten näihin arvonmuodostuksiin. Tutkimus on valmistunut 1967.
5. Viimeisenä suoritettavana tutkimuksena on suoritettu Vanhan Porvoon tontinomistajien ja asukkaiden haastattelu, jonka tulokset esitetään monisteena. Haastattelu on pyritty saamaan niin paljon kuin mahdollista palvelemaan alueen kaavoitusta. Kysymykset on muokattu ottamalla huomioon kaavoitustavoitteet, alueen erikoinen luonne ja asujamisto sekä asutuksen sosiaalinen rakenne.

Mutta kaavoitus ja sen loppuun saattaminen edellyttää kaavajuridiikkaan hyvin paneutunutta asiantuntijaa. Vanhan Porvoon kaavoitustyön tällaisena asiantuntijana on tiiviisti työtä tehnyt varatuomari Leo Virkkunen.

Kaavoitustyön vaihetta on informoitu yleisölle vuonna 1969 syksyllä, järjestämällä Porvoon talolle kaavoitustyön vaihetta esittävä näyttely. Näyttelyn antamien reaktioiden johdosta todettiin, että kaavoituksen senhetkinen vaihe tulisi suunnitella ns. kaavarunkomuotoon, jossa ilmenisivät karkeasti kaavoituksen tavoitteet ja menetelmät miten kaavaa tulisi suunnitella. Tämän kaavarungon sekä sen liitteenä olevan selostuksen periaatteineen kaupunginvaltuusto hyväksyi kokouksessaan maaliskuun 4. päivänä 1970.

Tämän jälkeen kaavoitustyö on jatkunut kaavarungon ohjaamassa hengessä. Todettiin kuitenkin, että säilyttämistavoitteita ei täysin voida jatkossa suunnitella kaavarungon antamassa hengessä. Muun muassa ei voitu erottaa täysin arvokkaiden rakennusten asteittaista jakoa ja niinmuodoin kaavallisesti rakennukset nyt esillä olevassa kaavassa esiintyvät samanarvoisina.

Vuoden 1970 loppupuoli ja vuoden 1971 alkupuoli kuuluivat suurelta osin sisäasiainministeriön ja kaavoitusryhmien yhteisneuvottelujen merkeissä. Koko kaavoitusvaiheen aikana ovat myös muinaistieteellisen toimikunnan edustajat seuranneet kaavoitustyön edistymistä ja ovat antaneet tuntuvaan tukea kaavoitustyölle.

Esillä oleva asemakaava on siten tontinomistajan ja viranomaisen ja suunnittelijan yhteistuloksena syntynyt ja sillä on siten käsitykseni mukaan hyvät edellytykset tulla yleisesti hyväksytyksi.

Kaavoitus ei saa olla itse tarkoitus. Kaavoitus tulisi saattaa mahdollisimman pian päätökseen, jotta päästäisiin kaavan soveltamiseen käytännössä. Uskon, että nyt esillä olevaa kaavaa voivat toteuttaa kaikkia sosiaaliryhmiä edustavat tontinomistajat. Tämä on erikoisen tärkeä edellytys Vanhassa Porvoossa, koska tämä juuri säilyttää Vanhaa Porvoota ja ennenkaikkea sen olemusta elävänä kaupunginosana ja mielekkäänä yhdyskuntana.

Näyttelyn sisältö.

Nyt esillä oleva näyttely pyrkii selostamaan Vanhan Porvoon asemakaavaa. Valmistunutta asemakaavaa on vaikeata selostaa tyhjentävästi kirjallisesti tai kuvallisesti. Olemme kuitenkin pyrkineet osoittamaan erillisillä piirroksilla, korttelin kokonaissuunnitelmilla, kuinka asemakaavaa voidaan toteuttaa. Nämä suunnitelmat käsittävät tonttien sijoitussuunnitelmat sekä tonttien julkisivu-, ja leikkauspiirustukset. Näiden avulla uskomme, että tontinomistajille tuodaan selvemmin esille kuin varsinaisen kaavan avulla se, kuinka he voivat rakentaa tontilleen uutta sekä, mitkä rakennukset heidän tulisi ja kannattaakin säilyttää. Näistä säilytettäviksi merkityistä rakennuksista muodostuvat heidän tonttinsa päärakennukset.

Tonttien rakentamistoimenpiteitä selostetaan lisäksi tonttikohteisesti ns. tonttiselostuksissa. Näistä ilmenevät rakennusten historialliset tiedot ja kulttuurihistorialliset arvot. Selostuksissa on pyritty myös ilmaisemaan miten rakennusten historiallista arvoa voidaan lisätä ja samalla myös vielä korostaa rakennusten merkitystä kaupunkikuvassa. Usein on myös esitetty uudisrakennuksen mahdollinen käyttö. Näyttelyssä on esillä lisäksi suurelta osalta se materiaali, joka on ollut suunnittelutyön aikana suunnittelijoiden apuna.

Näyttelyn avulla on erinomainen tilaisuus kuulla tontinomistajia. Samalla näyttelyllä julkistetaan suunnittelun tulos. Näyttelyn jälkeen kaavaa vastaan tehtyjen muistutusten tultua tarkistetuiksi, tullaan asemakaava korttelisuunnitelmineen saatamaan kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi ja asemakaava sisäasiainministeriön vahvistettavaksi.

Toivomme, että näyttely antaa kävijälle kuvan siitä, miten Vanhaa Porvoota voidaan säilyttää ja edelleen rakentaa siten, että Vanhan Porvoon kulttuurihistorialliset arvot saattavat säilyä ja rikastuakin.

Porvoossa huhtikuun 23. päivänä 1971

Eila Piironen-Havas

Heikki Havas

Tuulikki Teivaala

Eric Adlercreutz

Nils-Hinrik Aschan

Per-Mauritz Ålander

Johan Korsström

Leo Virkkunen

Aarne Launos

PORVOO, muistio kaupunginhallituksen järjestämästä Vanhan Porvoon suunnitelmien esittely- ja keskustelutilaisuudesta 10.11.71.

Tilaisuus oli tarkoitettu informaation levittämiseksi valtion viranomaisille Vanhan Porvoon rehabilitointiongelmista.

Intendentti Sinisalo esitti oheisen selvityksen muinaistieteellisen toimikunnan osuudesta kaavoituksen yhteydessä. Arkkitehti Launos esitteli kaavoitusmetodiikkaa ja arkkitehti Adlercreutz rakennusten kunnostamista.

Virinneessä keskustelussa, jossa myös hyökättiin muinaistieteellisen toimikunnan kimppuun, syntyi mm. seuraavat ajatukset, joita olisi lähdettävä toteuttamaan.

- opetusministeriön olisi tehtävä aloite, että laadittaisiin selvitys historiallisten kaupunkien suojelun lainsäädännöllisten ja taloudellisten järjestelyiden tarpeellisuudesta.
- Muinaistieteellisen toimikunnan on laadittava kiireesti suojeltavien rakennettujen kokonaisuuksien prioriteettiluettelo.

Keskustelussa painotettiin eri osapuolien taholta voimakkaasti sitä, että suojelu on yleisvaltakunnallinen asia, joka täytyisi hoitaa kokonaisselvityksen puitteissa. Porvoo todettiin erityisen tärkeäksi kohteeksi, jonka kunnostaminen olisi hoidettava pikaisesti.

Kaupunginarkkitehti Launos on laskenut, että Vanhan Porvoon historiallisesti arvokkaissa rakennuksissa olevien asuntojen kunnostaminen maksaa noin 6.640.000 mk. Yhteiskunnan osuudeksi Launos ehdotti n. 30 % . Kansliapäällikkö Hosia ja intendentti Sinisalo pitivät perusteltuna, että muinaistieteellisen toimikunnan sektoreille osoitettuja varoja voidaan käyttää myös yksityisomistuksessa olevien rakennettujen kokonaisuuksien kunnostamiseen.

Helsingissä 14 päivänä tammikuuta 1972

Pekka Kärki

Gamla Borgå

Borgå stads historia går tillbaka ända till 1200-talet och det är den bäst bevarade gamla stad som finns i Finland. Gatunätet, tomtindelningens huvuddrag, torgen m.fl. har utformats redan under medeltiden och vid mitten av 1700-talet hade stadsplanen utvecklats till sin nuvarande form. Staden brann nästan fullständigt år 1760, och dess byggnadststånd, som huvudsakligen är av trä, härstammar från 1700- och 1800-talen.

Rutplanen från år 1830 var avsedd att efterföljas även på gamla stadens område, men dess förverkligande drog ut på tiden ända till 1900-talets början, då en opinion dock redan hade väckts för stadsdelens bevarande.

Utställningspanelen inleds med bl.a. stadsplanen från år 1936 och ett stadsplaneutkast från 1960-talets början. Genom den förändrande stadsplanen, som uppgjorts år 1971, strävar man till att bevara Gamla stadens uppbyggnad och det som mest värdefulla ansedda byggnaderna, samtidigt som man har försökt utnyttja tomternas tillbyggnadsmöjligheter så långt det bara varit möjligt utan skada för miljön.

De detaljerade planerna för styrning av byggnadsverksamheten i Gamla Borgå (planer 1:500, fasader och skärningar 1:200) är avsedda som direktiv för en utredning av skydds- och utbyggnadsprinciperna på längre sikt.

Den allmänna betydelsen av att man bevarar Gamla Borgå kan å ena sidan närmast motiveras med de gamla byggnadernas högklassiga arkitektur, vilket illustreras av tomten I/17, Brobacken, (byggnadens äldsta delar från år 1734, det nuvarande utseendet från 1800-talets början). Å andra sidan bildar stadsstrukturen och byggnaderna tillsammans en sådan helhetsbild, att man vid dess framtida utveckling strävar till att bevara stadsdelens mest karakteristiska drag. (Mellangatan 14)

För invånarna i Gamla Borgå är den viktigaste frågan att kunna upprätthålla och förbättra möjligheterna att kunna bo i byggnaderna. Tomten I/72, Östra Långgatan 1, håller som bäst på att renoveras enligt ett program som presenteras på den sista panelen. Bildserien nedanför visar sådana förändringar som är icke-önskvärda från antikvarisk synpunkt och som man i framtiden borde kunna förhindra.

Vanha Porvoo

Porvoon kaupunki juontaa juurensa 1200-luvulta ja se on parhaiten säilynyt vanhakaupunki Suomessa. Katuverkko, tonttijaon pääpiirteet, torit ym. ovat muodostuneet keskiajalla ja 1700-luvun puoliväliin mennessä asemakaava kehittyi nykyasuunsa. Kaupunki paloi miltei kokonaan viimeksi v. 1760. Kaupungin puinen rakennuskanta on 1700- 1800-luvuilta.

Vuoden 1830 ruutukaava oli tarkoitettu noudatettavaksi myös vanhakaupungin alueella, mutta toteutus viivästyi 1900-luvun alkuun, jolloin mielialat kuitenkin olivat kypsyneet kaupungin osan säilyttämiselle.

Näyttelypanelin alussa on mm. vuoden 1936 asemakaava sekä 1960-luvun alussa tehty kaavaluonnos. 1971 laaditulla asemakaavamuutoksella pyritään säilyttämään vanhakaupungin rakenne ja arvokkaampana pidetty rakennuskanta mahdollisimman tarkoin samalla, kun tonttien lisärakennusmahdollisuudet on pyritty käyttämään hyväksi niin tarkoin kuin miljööön kärsimättä on mahdollista.

Vanhan Porvoon rakentamista ohjaava yksityiskohtainen suunnitelma (pohjakaavat 1:500, julkisivut ja leikkaukset 1:200) on tarkoitettu ohjeelliseksi pitkän tähtäyksen suojele- ja kehittämissperiaatteiden selvitykseksi.

Vanhan Porvoon säilymisen yleinen merkitys on lähinnä perusteltavissa toisaalta vanhojen rakennusten korkeatasoisen arkkitehtuurin kannalta, mitä esittää tontti I/17, Sillanmäki, (rakennuksen vanhimmat osat n. vuodelta 1734, nykyasu 1800-luvun alusta). Toisaalta kaupunkirakenne ja rakennukset yhdessä muodostavat sellaisen kaupunkikuvan, jonka kehittämisessä pyritään säilyttämään kaupungin osan luonteenomaiset piirteet (Välikatu 14).

Vanhan Porvoon asukkaiden kannalta tärkein kysymys on rakennusten asuttavuuden ylläpitäminen ja kohentaminen. Tontti I/72, Itäinen Pitkätie 1 on parhaillaan kunnostustoimenpiteiden alaisena viimeisessä panelissa esitetyn ohjelman mukaan. Alapuolella oleva kuvasarja esittää sellaisia antikvaariselta kannalta ei-toivottuja muutoksia, jotka olisi tulevaisuudessa pyrittävä estämään.

Huom! Kysymykset 1-24 kysytään vain Porvoossa ja Porvoon mlk:ssa asuvilta.

Kysymykset 25-51 kysytään vain vanhassa kaupungissa asuvilta.

Kysymykset 52-67 kysytään kaikilta.

Kysymykset 1-24 kysytään vain Porvoossa ja Porvoon mlk:ssa asuvilta.

1. Onko Teidän mielestänne vanha kaupunki viehättävimmillään talvella, keväällä, kesällä, syksyllä vai kaikkina vuodenaikoina?

- 1 talvella
- 2 keväällä
- 3 kesällä
- 4 syksyllä
- 5 kaikkina vuodenaikoina
- 0 eos

2. Viehättääkö Teitä vanhassa kaupungissa katunäkymät paljon, kohtalaisesti, vähän vai ei ollenkaan?

	Paljon kohtalaisesti vähän ei ollenkaan eos				
	1	2	3	4	0
katunäkymät
entä pihanäkymät
yhtenäinen rakennustapa
torinäkymät (Raatihuoneen- tori ja Kirkkotori)
ranta-aitat
jokin muu, mikä?

3. Teettekö kävelyretkiä vanhassa kaupungissa virkistyäkseen usein, joskus vai ei juuri koskaan?

- 1 usein
- 2 joskus
- 3 ei juuri koskaan

4. Entä käyttekö kävelyllä (ei asioilla) vanhan kaupungin ulkopuolella usein, joskus vai ei juuri koskaan?

- 1 usein
- 2 joskus
- 3 ei juuri koskaan

5. Onko vanhassa kaupungissa Teidän mielestänne puistoja liikaa, riittävästi vai liian vähän?
- 1 liikaa
2 riittävästi
3 liian vähän
0 ei osaa sanoa

6. Luettelen eräitä virkistyskohteita. Mitä näistä virkistyskohteista haluaisitte nimenomaan vanhaan kaupunkiin. Jokaiseen vaihtoehtoon voitte vastata kyllä tai ei:

	Kyllä	Ei	Eos
	1	2	0
kerhohuoneistoja ja kokoustiloja
kahviloita
ulkoilmakahviloita kesällä
pieniä ruokailupaikkoja
baareja
hotelleja
ravintoloita
matkusta jakoteja
elokuvateattereita
tanssipaikkoja
jotain muuta, mitä?

7. Haluaisitteko vanhaan kaupunkiin lisää

	Kyllä	Ei	Eos
	1	2	0
taiteilija-asuntoja
entä erikoisia käsityöläispajoja

8. Onko Teidän mielestänne vanhan kaupungin merkitys kaupungille nähtävyytenä vähäinen, kohtalainen vai suuri?

- 1 vähäinen
2 kohtalainen
3 suuri
0 ei osaa sanoa

9. Seuraavaksi luettelen muutamia laatusanoja. Jos mielestänne sana vastaa käsitystänne vanhasta kaupungista, niin vastatkaa kyllä. Jos sana ei mielestänne sovi vanhan kaupungin kohdalle, niin vastatkaa ei.

Onko vanha kaupunki kaupunginosana Teidän mielestänne

	Kyllä	Ei	Eos
	1	2	3
erikoinen
merkittävä
masentava
innostava

10. Onko vanhan kaupungin ajoneuvoliikenne Teidän mielestänne liian vilkas, kohtuullinen vai liian pieni?
- 1 liian vilkas
 - 2 kohtuullinen
 - 3 liian pieni
 - 0 ei osaa sanoa
11. Tulisiko Teidän mielestänne pyrkiä vähentämään ajoneuvoliikenteen määrää vanhassa kaupungissa vilkkaasti liikennöidyillä kaduilla, kaikilla kaduilla vai erityisesti jollain kadulla?
- 1 vilkkaasti liikennöidyillä kaduilla
 - 2 kaikilla kaduilla
 - 3 erityisesti jollain kadulla, millä
 - 4 ei millään kadulla
 - 0 ei osaa sanoa
12. Entä pitäisikö Teidän mielestänne asettaa nopeusrajoituksia vanhaan kaupunkiin vilkkaasti liikennöidyille kaduille, kaikille kaduille vai erityisesti jollekin kadulla (kaduille)?
- 1 vilkkaasti liikennöidyille kaduille
 - 2 kaikille kaduille
 - 3 erityisesti jollekin kadulle, mille
 - 4 ei millekään kadulle
 - 0 ei osaa sanoa
13. Entä pysäköintirajoituksia?
- 1 vilkkaasti liikennöidyille kaduille
 - 2 kaikille kaduille
 - 3 erityisesti jollekin kadulle, mille
 - 4 ei millekään kadulle
 - 0 ei osaa sanoa

14. Tulisiko Teidän mielestänne pyrkiä siihen, että muodostettaisiin jalankulkukatuja ja ajoneuvokatuja?
 1 kyllä
 2 ei
 0 ei osaa sanoa
15. Toivotteko jalkakäytäviä vanhan kaupungin katujen varsille?
 1 kyllä, mille kadulle?
 2 ei
 0 ei osaa sanoa
16. Onko perheellänne auto?
 1 kyllä (tähän lisäkysymys 17)
 2 ei
17. Käytättekö autoa usein, joskus vai ei juuri koskaan asioidessanne vanhassa kaupungissa?
 1 usein
 2 joskus
 3 ei juuri koskaan
18. Pitääkö Teidän mielestänne olla mahdollisuus käyttää autoa asioidessa vanhassa kaupungissa?
 1 kyllä
 2 ei
 0 ei osaa sanoa
19. Käyttekö ansiotyössä?
 1 kyllä (tähän lisäkysymys 20)
 2 ei
20. Missä työpaikkanne on?
 1 vanhassa kaupungissa
 2 muualla Porvoon kaupungissa
 3 Porvoon maalaiskunnassa
 4 Helsingissä
 5 jossain muualla, missä

Vanhassa kaupungissa työskenteleviltä kysytään:

- 21.a Haluaisitteko työpaikkanne edelleen olevan vanhassa kaupungissa?
 1 kyllä
 2 ei
 0 ei osaa sanoa

Muilta kysytään:

21.b Haluaisitteko työpaikkanne olevan vanhassa kaupungissa?

1 kyllä

2 ei

0 ei osaa sanoa

22. Suoritatteko ostoksistanne vanhan kaupungin kaupoissa melkein kaikki, kohtalaisesti, vähän vai ei juuri ollenkaan?

1 melkein kaikki

2 kohtalaisesti

3 vähän

4 ei juuri ollenkaan

23. Toivoisitteko, että vanhan kaupungin

	Kyllä	Ei	Eos
	1	2	0
myymälöissä olisi monipuolisempi tavaravalikoima
liikkeitä uudistettaisiin säilyttäen niiden nykyinen luonne
liikkeistä tehtäisiin nykyaikaisia.....
liikkeet erikoistuisivat tiettyihin myyntiartikkelihin
joitakin muita toivomuksia vanhan kaupungin liikkeiden suhteen, mitä			

24. Mitä mieltä olette siitä, pitäisikö vanha suomalainen kirkko (tuomiokirkon vieressä) purkaa, siirtää muualle vai antaa olla paikallaan?

1 purkaa

2 siirtää muualle

3 antaa olla paikallaan

0 ei osaa sanoa

Kysymykset 25-51 kysytään vain vanhassa kaupungissa asuvilta.

25. Onko nykyisen asuntonne lähettyvillä lapsille sopivia leikki- ja ulkoilualueita liikaa, riittävästi vai liian vähän?
- 1 liikaa
 - 2 riittävästi
 - 3 liian vähän
 - 0 ei osaa sanoa
26. Oletteko tyytyväinen nykyiseen pihaanne vanhassa kaupungissa?
- 1 kyllä
 - 2 ei, miksi ei
 - 0 ei osaa sanoa
27. Onko piha Teidän mielestänne liian pieni, sopivan kokoinen vai liian suuri
- 1 liian pieni
 - 2 sopivan kokoinen
 - 3 liian suuri
 - 0 ei osaa sanoa
28. Entä onko se epäkäytännöllinen vai käytännöllinen?
- 1 epäkäytännöllinen
 - 2 käytännöllinen
 - 0 ei osaa sanoa
29. Entä onko piha valoisa vai pimeä?
- 1 valoisa
 - 2 pimeä
 - 0 ei osaa sanoa
30. Oletteko tyytyväinen asuntoonne vanhassa kaupungissa?
- 1 kyllä (tähän lisäkysymys 31)
 - 2 ei (tähän lisäkysymykset 32 ja 33)
 - 0 ei osaa sanoa

31. (Jos on asuntoonsa tyytyväinen) Onko siihen syynä

	Kyllä	Ei	Eos
	1	2	0
asunnon varustetaso (varustetaso = vesijohto, viemäri, WC jne.)
tilava asunto
halpa vuokra
asunnon mukava sijaintipaikka
oma piha
mukavat naapurit
lyhyt etäisyys kaupungin keskustasta
rauhallinen asunto
lyhyt työmatka
jokin muu, mikä

32. (Jos on tyytymätön asuntoonsa) Onko tyytymättömyyteen syynä

	Kyllä	Ei	Eos
	1	2	0
mukavuuksien puuttuminen
liian ahdas asunto
korkea vuokra
asunnon kylmyys
asunnon huonokuntoisuus
kuuluvuus naapureista
liikenteen melu ulkoa
asunnon ikävä sijaintipaikka
pitkä työmatka
jokin muu, mikä

33. (Jos tyytymätön) Haluaisitteko asua vanhassa kaupungissa, mikäli saisitte toivomustenne mukaisen asunnon?

1 kyllä

2 ei

0 ei osaa sanoa

34. Haluaisitteko muuttaa vanhasta kaupungista jollekin muulle kaupungin asuntoalueelle?

1 kyllä (tähän lisäkysymys 35)

2 ei

0 ei osaa sanoa

35. (Jos kyllä) Mille nykyiselle tai tulevalle asuntoalueelle haluaisitte mieluummin muuttaa?
36. Pitäisikö Teidän mielestänne voida auto sijoittaa asunnon välittömään läheisyyteen?
 1 kyllä
 2 ei (tähän lisäkysymykset 37 ja 38)
 0 ei osaa sanoa
37. (Jos 36 "ei") Kuinka kauaksi asunnostanne olisitte valmis jättämään auton vartioimattomalle pysäköimispaikalle? m
38. (Jos 36 "ei") Kuinka kauas asunnostanne olisitte valmis jättämään auton vartioidulle pysäköimispaikalle? m
39. Käytättekö usein, harvoin vai ei juuri koskaan linja-autoja, jotka liikennöivät vanhassa kaupungissa?
 1 usein
 2 harvoin
 3 ei juuri koskaan
40. Toivoisitteko, että vanhassa kaupungissa
	Kyllä	Ei	Eos
	1	2	0
- linja-autoilla olisi enemmän kulkuvuoroja			
- linja-autojen kulkureittejä olisi useampia	llll		
- linja-autojen pysäkkejä olisi tiheämmässä			
41. Onko Teidän mielestänne vanhassa kaupungissa työpaikkoja liian paljon, sopivasti vai liian vähän?
 1 liian paljon
 2 sopivasti
 3 liian vähän (tähän lisäkysymys 42)
 0 ei osaa sanoa
42. Mitä seuraavista työpaikoista haluaisitte vanhaan kaupunkiin? Jokaiseen vaihtoehtoon voitte vastata kyllä tai ei.
	Kyllä	Ei	Eos
	1	2	0
- kerstaita tai työpajoja			
- liikkeitä			
- toimistoja			
- joitakin muita työpaikkoja, mitä			

43. Onko suhtautumisenne vanhassa kaupungissa käyviin turisteihin kielteinen, myönteinen vai välinpitämätön?
 1 kielteinen
 2 myönteinen
 3 välinpitämätön
 0 ei osaa sanoa
44. Montako henkilöä asuu tässä asunnossa Teidät mukaanluettuna?....henk.
45. Onko alivuokralaisia, jos on, niin kuinka monta? henkilöä
46. Montako henkilöä kuuluu ruokakuntaanne? henkilöä
47. Kuinka monta ruokakuntanne jäsenistä on alle 15-vuotiasta?
48. Kuinka monta huonetta on asunnossanne keittiö huoneeksi luettuna?
 huonetta.
49. Onko Teillä
 1 keittiö
 2 keittokomero
 3 ei keittomahdollisuutta
50. Montako huonetta ruokakunnallanne on käytössä keittiö huoneeksi luettuna? huonetta
51. Onko asunnossanne
	Kyllä	Ei
	1	2
viemäri		
vesijohdo		
lämmin vesi		
WC		
kylpyhuone		
keskuslämmitys ...		
öljykamina		
sähkö- tai kaasuliesi		

Kysymykset 52-67 kysytään kaikilta.

52. Seuraavaksi luettelen vaihtoehtoja, miten vanhaa kaupunkia voidaan uudistaa. Jokaiseen vaihtoehtoon voitte vastata kyllä tai ei sen mukaan, mitä mieltä asiasta olette?

Vanhaa kaupunkia uudistettaisiin

	Kyllä	Ei	Eos
	1	2	0
purkamalla vanhat ränsistyneet rakennukset
purkamalla vanhat rakennukset ja rakentamalla tilalle uutta ympäristöön sopeutuvaa
kunnostamalla vanhat rakennukset
jollakin muulla tavalla, millä

53. Esitän eri vaihtoehtoja, miten voidaan menetellä vanhojen arvokkaiden rakennusten kohdalla. Voitte vastata kyllä tai ei jokaiseen vaihtoehtoon sen mukaan, mitä mieltä olette asiasta.

	Kyllä	Ei	Eos
	1	2	0
vanhat arvokkaat rakennukset voidaan purkaa ja rakentaa uudenaikaisesti.....
vanhat arvokkaat rakennukset voidaan purkaa ja rakentaa uutta sopeuttaen vanhaan rakentamistapaan
vanhoja arvokkaita rakennuksia ei saisi purkaa, vaan rakennukset tulisi entisöidä ulkopuolelta
vanhoja arvokkaita rakennuksia ei saisi purkaa, vaan rakennukset tulisi entisöidä sekä ulkoa että sisältä
vanhat arvokkaat rakennukset tulisi entisöidä ja tehdä niistä museoita.....

- ~~54.~~ Onko Teillä se käsitys, että enemmistö vanhassa kaupungissa asuvista haluaa

- 1 säilyttää sen nykyisellään
- 2 uudistaa vanhaa kaupunkia, mutta säilyttää sen luonne
- 3 uudistaa vanhaa kaupunkia muuttamalla se täysin erilaiseksi
- 0 ei osaa sanoa

64. Koulutus

1 kansakoulu

2 kansakoulu + muuta koulutusta

3 keskikoulu + muuta koulutusta (tähän myös ne, joilla on pelkkä keskikoulu, sekä ne, jotka ovat parhaillaan oppikoulussa)

4 ylioppilas, akateeminen loppututkinto

65. Ammatti

66. Osoite

67. Kiinteistön sijainti, kortteli tontti talo

Haastattelija

Päivämäärä / 1969

Helsingin yliopisto
Sociologian laitos
Franzenink. 13, H:ki

Porvoo-tutkimus
Kyselylomake A
tontinomistajat

Kiinteistön sijainti, kortteli tontti
" osoite
Omistajan nimi
" osoite

1. Oletteko tyytyväinen tonttiinne vanhassa kaupungissa (ajatelkaa lähinnä tontin suuruutta ja muotoa, tontin pinnan muodostusta, kasvillisuutta jne)?

- kyllä (lisäkysymys 2)
- ei (lisäkysymys 2)
- ei osaa sanoa

2. Minkä takia olette tyytyväinen tonttiinne vanhassa kaupungissa? (Olisi saatava esille kaksi syytä)

- 1.
- 2.

3. Oletteko tyytyväinen kiinteistön asuin- ja liikerakennusten kuntoon?

- kyllä
- ei (lisäkysymys 4)

4. (Jos ei, kysytään:) Miksi ette ole tyytyväinen?

Kysymykset 5-8 esitetään vain vanhassa kaupungissa asuville.

5. Oletteko tyytyväinen tämän kiinteistön asuntoihin?

- kyllä
- ei (lisäkysymys 6)
- ei osaa sanoa

6. (Jos ei, kysytään:) Miksi ette ole tyytyväinen?

7. Oletteko tyytyväinen tämän kiinteistön asuntojen tarjoamiin mukavuuksiin?

- kyllä
- ei (lisäkysymys 8)
- ei osaa sanoa

8. (Jos ei, kysytään:) Miksi ette ole tyytyväinen?

14. Mikä on vuokratun tontin ala?
15. Milloin vuokrasopimus päättyy?
16. Onko Teillä tarkoitus lähitulevaisuudessa myydä vanhassa kaupungissa sijaitseva(t) kiinteistö(t)?

___ kyllä ___ ei ___ ei tiedä

17. Miten toivotte, että tonttinne lopullinen asemakaavaehdotus esitetään Teille. Tässä on eräitä vaihtoehtoja, joihin voitte vastata kyllä tai ei.

kyllä ei ei osaa sanoa

- asemakaavana.....
- sovellutusesimerkein.....
- pienoismallein.....
- tekstiselostuksin.....
- henkilökohtaisin keskusteluin....
- jollakin muulla tavalla. Millä?.....

18. Mitä mieltä olette siitä, tulisiko tontinomistajille antaa avustuksia - vanhojen arvokkaiden rakennusten kunnostamisessa ja entisöimisessä?

___ kyllä ___ ei ___ ei osaa sanoa

- entä niiden ylläpitämisessä?

___ kyllä ___ ei ___ ei osaa sanoa

19. (Jos jompikumpi edellä kyllä, kysytään:) Olisiko avustus annettava rahassa, verohuojennuksina, tavaroina, edullisina lainoina, suunnitteluapuna vai miten?

___ rahassa, ___ verohuojennuksina, ___ tavaranä, ___ edullisina lainoina

___ suunnitteluapuna, ___ muuten. Miten?

20. Kuinka monta autoa mahtaa kiinteistössä asuvilla olla yhteensä?

..... autoa.

21. Kuinka monta vuotta olette asunut Porvoon kaupungissa? vuotta

22. " " " " " vanhassa kaupungissa? vuotta

23. Vastajaän syntymävuosi

24. " ammatti

Tiedot antoi

Oscite

Jos muilla kuin haastatellulla kiinteistönomistajalla on toivomuksia edellä esitettyistä asioista, he voivat ottaa yhteyttä suoraan arkkitehti Launokseen, puh. 12 200 tai Piispank. 15, Porvoo.

Haastattelija

Päivämäärä / 1969